

Briselē, 2026. gada 3. jūnijā
(OR. en)

10094/26

Starpiestāžu lieta:
2026/0139 (COD)

COMPET 666
IND 388
MI 582
RC 13
RECH 258
TELECOM 290
FIN 812
CADREFIN 262
CODEC 1088

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2026. gada 3. jūnijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2026) 504 final
Temats:	Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par Savienības pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanas pasākumu satvaru un ar ko atceļ Regulu (ES) 2023/1781 (Mikroshēmu akts 2.0)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2026) 504 final.

Pielikumā: COM(2026) 504 final

EIROPAS
KOMISIJA

Brišeļē, 3.6.2026.
COM(2026) 504 final

2026/0139 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par Savienības pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanas pasākumu satvaru un ar ko atceļ
Regulu (ES) 2023/1781 (Mikroshēmu akts 2.0)**

{SEC(2026) 504 final} - {SWD(2026) 504 final} - {SWD(2026) 505 final}

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Pusvadītāji ir visu digitālo tehnoloģiju pamatā – no viedām valkājamām ierīcēm un automašīnām līdz medicīniskam, aizsardzības un kritiski svarīgos uzdevumos izmantotam aprīkojumam un datu centriem, kas nodrošina mākslīgā intelekta (MI) revolūciju. Kopš 2020. gada virkne piegāžu deficīta gadījumu un mēģinājumi uz ES izdarīt ekonomisku spiedienu ir izgaismojuši Eiropas pusvadītāju ekosistēmas trauslumu un tās galalietotāju nozares neaizsargātību. Šos traucējumus ir izraisījušas tādas globālas krīzes kā Covid-19 pandēmija, atsevišķi satricinājumi, piemēram, *Nexperia* lieta, un pastāvīgā strukturālā neatbilstība starp piedāvājumu un pieprasījumu pasaules tirgū. Kopā šie faktori ir parādījuši, kā pārmērīgas ārējās atkarības var padarīt neaizsargātus veselus tirgus.

Tajā pašā laikā pieaugošā ģeopolitiskā sāncensība, arī spriedze Ķīnas un ASV starpā, un MI straujā attīstība ir vēl vairāk uzsvērusi pusvadītāju stratēģisko nozīmi. Gan modernākās, gan plaši izmantotās mikroshēmas arvien vairāk kļūst par svarīgu ģeopolitisku aktīvu, un globālajā pusvadītāju vērtības ķēdē ir radušies vairāki kritiskie punkti. Tas ir paātrinājis sacensību par kontroli pār daļu šo kritisko punktu.

Šīs nozares pieaugošais mērogs atspoguļo tās ģeopolitisko nozīmi. Pusvadītāji ir trešā visvairāk tirgotā prece pasaulē – pēc naftas un transportlīdzekļiem –, un globālie ieņēmumi šajā nozarē 2025. gadā sasniedza 700,9 miljardus USD¹. Paredzams, ka **2026. gadā tirgus pārsniegs 1 triljonu USD² un līdz 2030. gadam pieaugs līdz 1,6 triljoniem USD³**. Pusvadītāju nozare kā kritiski svarīgs piegādātājs un veicinātājs gandrīz visām mūsdienu rūpniecības nozarēm un infrastruktūrai, kas tās atbalsta, ir kļuvusi par **stratēģisku resursu**. Arvien vairāk uz darījumiem orientētā un asākā globālajā vidē šī pozīcija to padara arī par potenciālu **ģeopolitiskās ietekmes** avotu. Tāpēc reģioni, kuriem trūkst būtisku spēju pusvadītāju projektēšanā vai ražošanā, riskē kļūt atkarīgi no komponentiem, kurus citi var ierobežot vai piegādāt ar nosacījumiem.

2022. gada februārī ierosinātais Eiropas Mikroshēmu akts bija **ES pirmā stratēģiskā reakcija uz kritisko neaizsargātību** globālajā pusvadītāju vērtības ķēdē, ko bija atklājusi Covid-19 pandēmija un trešo valstu pieaugošā globālā konkurence, ko virza subsīdijas. ES nolēma, ka ir **vajadzīga izšķiroša un koordinēta iejaukšanās**, lai risinātu strukturālas atkarības tās pusvadītāju ekosistēmā un atbalstītu nozari. Bez ievērojamām investīcijām pētniecībā un ražošanas jaudās un bez pienācīgiem krīzes reaģēšanas mehānismiem Eiropa joprojām būtu strukturāli neaizsargāta. Mikroshēmu akts tika izstrādāts laikā, kad **liela uzmanība tika pievērsta zaļās un digitālās pārkārtošanās procesiem**, un laikā, kad Eiropā pieauga vienprātība par nepieciešamību stiprināt reģiona **ekonomikas konkurētspēju un mainīt pretējā virzienā rūpnieciskās jaudas samazināšanās tendenci**. Vēlāk, 2024. gada septembrī, šīs bažas tika izklāstītas Dragi ziņojumā, kurā tika aicināts steidzami atjaunot rūpniecību⁴.

¹ WSTS pusvadītāju tirgus prognoze, 2025. gada pavasaris, <https://www.wsts.org/76/103/WSTS-Semiconductor-Market-Forecast-Spring-2025>.

² Raksts "Global Semiconductor Sales Increase Substantially in February", <https://www.semiconductors.org/global-semiconductor-sales-increase-substantially-in-february/>.

³ Raksts "The next era of semiconductor value creation", *McKinsey*, <https://www.mckinsey.com/industries/semiconductors/our-insights/the-next-era-of-semiconductor-value-creation>.

⁴ Ziņojums "Eiropas konkurētspējas nākotne", B daļa, 3. nodaļa – *Mario Draghi*, https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/draghi-report_en.

Eiropas Mikroshēmu akta izvērtējums liecina, ka **tas ir devis ievērojamus rezultātus**. Piemēram:

- ir izveidoti infrastruktūras objekti, tai skaitā kompetences centri, sākotnēja projektēšanas platforma un piecas mūsdienīgas izmēģinājuma līnijas, kas ir vieni no inovatīvākajiem tehnoloģiju infrastruktūras objektiem pasaulē;
- II pīlāra ietvaros notiekošiem ražotņu izveides projektiem ir atvēlēti vairāk nekā 52 miljardi EUR publisko un privāto investīciju un
- III pīlāra ietvaros ar Eiropas Pusvadītāju padomes (*ESB*) starpniecību ir izveidots koordinācijas un krīzes reaģēšanas mehānisms, kurā iesaistītas visas dalībvalstis un Komisija.

Neraugoties uz šo ievērojamo progresu un Savienības stiprajām pusēm nozīmīgos pusvadītāju vērtības ķēdes segmentos, piemēram, plaši izmantoto pusvadītāju ražošanā (jaudas elektronika, mikrokontrolleri, fotonika, sensori), ražošanas iekārtās un materiālos, joprojām pastāv **skaidras nepilnības spēju ziņā**, kas vēl ir jānovērš.

ES saražo mazāk nekā 10 %⁵ no pasaulē saražotā pusvadītāju apjoma un attiecībā uz progresīvākajām un vismodernākajām mikroshēmām zem 5 nanometriem (arī MI mikroshēmām) ir gandrīz pilnībā atkarīga no Amerikas Savienotajām Valstīm un Āzijas. Šī strukturālā atkarība palielina piegādes traucējumu, ekonomiska spiediena un sistēmisku satricinājumu risku, kas skar būtiskas ES rūpniecības nozares – no autobūves un enerģētikas līdz aerokosmiskajai nozarei un aizsardzībai. Kopumā pusvadītāji liecina par Eiropas **tehnoloģiskās suverenitātes problēmas** steidzamību.

Tehnoloģiskā suverenitāte ES ir kļuvusi par stratēģisku imperatīvu. Mērķis ir saglabāt Eiropas spēju izvēlēties savu ceļu, samazināt pārmērīgu atkarību un nodrošināt, ka kritiskā digitālā infrastruktūra un tehnoloģijas joprojām ir drošas, noturīgas un saskaņotas ar Eiropas vērtībām.

Tāpēc Mikroshēmu akts 2.0 būs daļa no **Tehnoloģiskās suverenitātes paketes** līdztekus citām iniciatīvām, piemēram, Mākoņdatošanas un MI attīstības aktam (*CADA*).

Eiropas pieeja tehnoloģiskajai suverenitātei balstās uz atvērtību, partnerību un godīgu konkurenci. ES tehnoloģiskās bāzes stiprināšana tai ļauj saglabāt atvērtību un sadarbīgumu, vienlaikus aizsargājot tās spēju rīkoties neatkarīgi un aizstāvēt savas intereses, drošību un demokrātijas principus.

Šajā kontekstā **divas būtiskas problēmas**, ko paredzēts risināt ar Mikroshēmu akta pārskatīšanu, ir šādas:

- a) pārmērīga atkarība no trešām valstīm pusvadītāju projektēšanā un ražošanā;
- b) nepietiekamas krīzsagatavotības spējas.

Balstoties uz pirmajā Mikroshēmu aktā noteiktajiem mērķiem un ņemot vērā šo problēmu un to pamatā esošo virzītājspēku analīzi, **Mikroshēmu aktam 2.0 ir noteikti divi vispārīgi mērķi**:

- (1) palielināt Eiropas pusvadītāju vērtības ķēdes konkurētspēju, lai uzlabotu tās tehnoloģisko suverenitāti un noturību. Tas nozīmē nodrošināt nosacījumus, kas vajadzīgi ES konkurētspējai, tehnoloģiskajai suverenitātei un noturībai pusvadītāju

⁵ IDC, pusvadītāju tirgus dati pēc iezīmju lieluma, nozares un reģiona, CNECT/2022/MVP/0084 – otrais starpposma ziņojums. Vērtības ķēde ietver intelektuālo īpašumu, elektroniskās projektēšanas automatizāciju (*EDA*), ražošanā izmantotās pamatiekārtas, substrātus, materiālus, bezražotnes uzņēmumus, integrēto ierīču ražotājus (*IDM*), fabrikas un *OSAT* pakalpojumu sniedzējus. Tiek ņemti vērā tikai to uzņēmumu ieņēmumi, kuru galvenā mītne atrodas ES.

tehnoloģiju jomā: i) paātrinot pētniecības un inovācijas ieviešanu rūpniecībā, ii) nodrošinot piegādes drošību un iii) samazinot stratēģisko atkarību vismodernāko un nobriedušo pusvadītāju tehnoloģiju jomā;

- (2) uzlabot krīzsagatavotību, lai nodrošinātu ES piegādes drošību. Tas nozīmē uzlabot iekšējā tirgus darbību, uzlabojot krīzsagatavotību un izveidojot vienotu tiesisko regulējumu, lai aizsargātu Savienības ekonomisko drošību un palielinātu tās neaizstājamību, noturību un uzplaukumi pusvadītāju tehnoloģiju jomā.

Palielināt Eiropas pusvadītāju vērtības ķēdes konkurētspēju, lai uzlabotu tās tehnoloģisko suverenitāti un noturību

Tā kā ES kļūst arvien atkarīgāka no ārvalstu pusvadītāju piegādēm, tā ir neaizsargātāka pret ārēju spiedienu, tai skaitā iespējamu piegādes ķēdes atkarību instrumentalizāciju. Bez stabilas rūpnieciskās bāzes pusvadītāju projektēšanā un ražošanā ES varētu nespēt pārvērst savu spēcīgo pētniecības un inovācijas ekosistēmu produktivitātes pieaugumā un jaunu tehnoloģiju plaša mēroga ieviešanā ražošanā.

Tajā pašā laikā Eiropas lietotāju nozares saskaras ar būtisku nenoteiktību piegādes ķēdēs, un tas veicina lielāku krājumu līmeni un mazina investīcijas. Tas savukārt apdraud ražošanas vispārējo konkurētspēju ES. Turklāt atkarība pusvadītāju piegādes ķēdēs palielina ģeopolitiskos un drošības riskus, īpaši krīzes laikā, kad piekļuve kritiski svarīgām tehnoloģijām var tikt ierobežota vai tās var tikt novirzītas uz citiem reģioniem.

Ņemot vērā iepriekš minēto, **sākotnējais Mikroshēmu akts galvenokārt bija vērsts uz piedāvājumu, bet Mikroshēmu aktā 2.0 lielāks uzsvars tiek likts uz pieprasījuma puses pasākumiem.** Abas dimensijas savstarpēji pastiprina viena otru: stabila vietējā pieprasījuma veidošana palīdz stiprināt vietējo pusvadītāju piedāvājumu. Tādējādi apvienots pieprasījuma un piedāvājuma kāpums veicina lielāku rūpniecības noturību, īsākas un drošākas piegādes ķēdes, lielāku stratēģisko autonomiju un labāku saskaņotību starp Eiropas ražošanas jaudu un būtisku rūpniecības nozaru vajadzībām.

Šī pieeja ir cieši saistīta ar plašākām ES iniciatīvām, it īpaši *CADA*, kas ietver darbības, kuru mērķis ir **stimulēt pieprasījumu pēc vismodernākajām MI mikroshēmām**, attīstot jaunus datu centrus visā Savienībā. Paredzams, ka šie pasākumi radīs papildu pieprasījumu pēc pusvadītājiem, kas var atbalstīt pārskatītā Mikroshēmu akta mērķus un uzdevumus. **Paziņojumā par MI kontinenta rīcības plānu**⁶ ir izklāstīts, kā, īstenojot plašākos centienus attīstīt **MI gigafabrikas**, Savienība tiecas panākt stratēģisko autonomiju MI pusvadītāju projektēšanā un ražošanā, samazināt atkarību kritiski svarīgās tehnoloģijās un stiprināt suverenitāti vismodernāko pusvadītāju jomā.

Eiropas pusvadītāju vērtības ķēdes stiprināšana, arī MI kritiski svarīgās jomās, ir būtiska Savienības stratēģisko mērķu atbalstam. Tajā pašā laikā joprojām ir ļoti svarīgi palielināt Eiropas **plaši izmantoto pusvadītāju** ražošanas jaudu. Nobrieduši un specializēti tehnoloģiju mezgli ir būtiski tādām Eiropas industriālajām ekosistēmām kā **autobūve, aeronautika, aizsardzība, telesakari un mākoņdatošana**, kurās turpina pieaugt pieprasījums pēc uzticamām, konkrētam lietojumam paredzētām mikroshēmām. Tāpēc noturības stiprināšana šajos segmentos ir būtiska, lai aizsargātu Eiropas rūpniecisko bāzi un samazinātu pārmērīgu atkarību. Vienlīdz svarīgi ir uzlabot Eiropas **mikroshēmu projektēšanas spējas** un veicināt ciešāku sadarbību starp projektētājiem, ražotājiem un galalietotāju nozarēm, arī izmantojot **kopprojektēšanas pieejas**, kas nodrošina, ka pusvadītāju risinājumi tiek optimizēti rūpnieciskiem un stratēģiskiem lietojumiem.

⁶ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "MI kontinenta rīcības plāns" (COM(2025) 165, 9.4.2025.).

Balstoties uz nepieciešamību stiprināt gan piedāvājumu, gan pieprasījumu Eiropas pusvadītāju ekosistēmā, Mikroshēmu akts 2.0 arī paredz izvērst **stratēģiskus projektus**, lai stiprinātu būtiskus Savienības pusvadītāju vērtības ķēdes segmentus. Šiem projektiem tiks piešķirta prioritāte, un tie tiks atbalstīti, **koordinēti apvienojot publiskās un privātās investīcijas**, kas aptvers suverēnu un progresīvu ražošanu, progresīvu mikroshēmu projektēšanu un piegādes ķēdes noturību. Šī pieeja papildina iepriekš aprakstītos pasākumus, stiprina pārrobežu integrāciju visā vērtības ķēdē un palīdz uzlabot Eiropas stratēģisko autonomiju un tehnoloģisko suverenitāti.

Šajā kontekstā un saskaņā ar Konkurētspējas koordinācijas rīku (CCT) **stratēģiskam projektam progresīvas ražošanas jomā** tiks piešķirta visaugstākā prioritāte, lai atbalstītu MI mikroshēmu un citu pusvadītāju ražošanu. Iniciatīvas mērķis ir izveidot pirmo pusvadītāju ražotni Savienībā, kurā ražošana, izmantojot vismodernākos tehnoloģiju mežglus, apvienota ar čipletu integrāciju un progresīvām 3D korpusēšanas spējām. Izmēģinājuma ražošanu varētu paredzēt laikposmā no 2030. līdz 2033. gadam.

Lai vēl vairāk palielinātu ekosistēmas noturību, tiek precizēts noteikumu par iniciatīvām, kas klasificētas kā **“pirmā šāda veida iniciatīva”**, tvērums. Šie noteikumi aptver visu pusvadītāju vērtības ķēdi, arī **uz ražošanu vērstas mikroshēmu projektēšanas darbības, specializētos materiālus, ražošanas iekārtas, iespiedshēmu plates, progresīvu korpusēšanu un montāžu**. “Pirmā šāda veida iniciatīva” statusa novērtējums attieksies arī uz valsts līdzfinansējumu stratēģiskiem projektiem gadījumos, kad stratēģiskie projekti saskaņā ar konkurences noteikumiem tiks atzīti arī par “pirmā šāda veida iniciatīva” projektiem.

Mikroshēmu aktā 2.0 uzsvars tiek likts uz **izmēģinājuma līniju ātrāku ieviešanu ražošanā**, sekmīgas izmēģinājuma ražotnes pārveidojot par komerciāli dzīvotspējīgām ražošanas spējām. Tas pastiprinātā iniciatīvā “Mikroshēmas Eiropai 2.0” iekļauj arī **fotoniku un fotoniskās integrāleshēmas**, jo tās ir svarīgas pamattehnoloģijas plašam stratēģisko nozaru lokam, arī telesakariem, datu centriem, MI, veselības aprūpei, autobūvei un kvantu tehnoloģijām. Tā kā **iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai”** ir pierādījusi savu lielo nozīmi Savienības vadošās lomas stiprināšanā pusvadītāju pētniecībā, inovācijā un rūpnieciskajā ieviešanā, ir būtiski to turpināt. Saglabājot pārbaudītus instrumentus, piemēram, izmēģinājuma līnijas, kompetences centru tīklu, projektēšanas platformu un kvantu mikroshēmu darbības, iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” mērķis ir nodrošināt, ka Eiropa saglabā savas konkurences priekšrocības, paātrina komerciāla mēroga ražošanu un maksimāli palielina pusvadītāju tehnoloģiju ieguldījumu ilgtspējā un tehnoloģiskajā suverenitātē.

Lai paātrinātu Eiropas tehnoloģiju ieviešanu tirgū, tiks mobilizēti arī papildu pieprasījuma puses pasākumi. **Inovācijas iepirkums un lielie izaicinājumi** palīdzēs radīt agrīnu pieprasījumu, nodrošināt ieviešanas paraugprojektus un veicināt Savienībā izstrādātu progresīvu mikroshēmu ātrāku ienākšanu tirgū. Turklāt publiskajos iepirkumos, kas saistīti ar pusvadītāju izmantošanu infrastruktūrā, iekārtās vai sistēmās, līdztekus cenas apsvērumiem var iekļaut ar piegādes drošību saistītu kritēriju, ja šādas tehnoloģijas tiek izvērstas pamatpakalpojumos vai kritiskajā infrastruktūrā. Koordinēti izmantojot publisko pieprasījumu, šie pasākumi papildinās piedāvājuma puses instrumentus, veicinās drošu tehnoloģiju ieviešanu visā Savienībā un stiprinās lejasposma stratēģisko nozaru drošību un noturību. Saskaņā ar Savienības klimata, vides un enerģētikas mērķiem prioritāte būtu jāpiešķir energoefektīvai un ilgtspējīgai mikroshēmu ražošanai un ekspluatācijai. Būs arī jāracionalizē atļauju piešķiršanas procedūras, lai paātrinātu rūpniecisko ieviešanu un saglabātu starptautisko konkurētspēju, it īpaši pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu regulai par vidisko novērtējumu paātrināšanu. Līdztekus Mikroshēmu akta īstenošanai un gaidot Kiberdrošības akta pārskatīšanu **kiberdrošības riska novērtējumā** tiks izvērtēta gan tehniskā

neaizsargātība, gan netehniskie faktori, kas ietekmē tādu pusvadītāju kibernetiķu, kurus izmanto publiskajā iepirkumā konkrētās kritiski svarīgajās nozarēs.

Lai stimulētu reģionālo līderību pusvadītāju vērtības ķēdē, ar šo priekšlikumu tiek izveidota zīme **“Eiropas pusvadītāju izcilības reģions”** reģioniem, kuriem ir stabils pusvadītāju reģionālo investīciju plāns, kas ir saskaņots ar stratēģiskajām prioritātēm. Tie ietver pusvadītāju ražošanas palielināšanu, kopdarbību pētniecības un izstrādes jomā, prasmju pilnveidi un ilgtspējīgu infrastruktūru. Tas būtu signāls starptautiskajiem ieguldītājiem, ka reģionam ir augsta potenciāla ekosistēma ar pusvadītājiem saistītai uzņēmējdarbībai.

Uzlabot krīzsagatavotību, lai nodrošinātu ES piegādes drošību

Neraugoties uz uzraudzības un krīzes reaģēšanas rīkiem, kas izveidoti pirmā Mikroshēmu akta III pīlāra ietvaros, joprojām pastāv būtiskas nepilnības Savienības spējā efektīvi risināt pusvadītāju piegādes krīzes. ES joprojām trūkst pietiekami izstrādātu mehānismu, rīku un institucionālo spēju, lai laikus un koordinēti paredzētu un novērtētu traucējumus.

Lai **uzlabotu sagatavotību pusvadītāju piegādes ķēdē**, Komisija atbalstīs **Pusvadītāju piegādes ķēdes platformas uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem (“platforma”)** izveidi, kurā uzņēmumi var agregētā veidā kopīgi komerciāli nesensitīvu informāciju. Tas palīdzēs izveidot piegādes ķēdes digitālo modeli, palielinot strukturālo savstarpējo atkarību pārredzamību, ļaujot sistemātiski identificēt riskus un stiprinot noturību pret traucējumiem. Brīdinājumu gadījumā Komisija varētu pieprasīt informāciju no atsevišķiem uzņēmumiem un no platformas. Šiem informācijas pieprasījumiem ir stingri jāaprobežojas tikai ar to, kas ir nepieciešams, un tiem ir jābūt samērīgiem. Uzņēmumi, kas piedalās platformā, tiks atbrīvoti no pienākuma atbildēt uz informācijas pieprasījumiem. Līdztekus Mikroshēmu akta 2.0 regulai Komisija līdz 2027. gada otrajam ceturksnim izstrādās **ES pusvadītāju krīžu pārvaldības plānu**. Plānā tiks noteiktas skaidras procedūras, uzdevumi un pienākumi pirmskrīzes un krīzes posmā, un tā pamatā būs pirmā pusvadītāju piegādes ķēdes traucējumu simulācija, kas kopā ar dalībvalstīm tika veikta 2025. gadā. Šie centieni būs saskanīgi ar sagatavotības savienības stratēģiju un tās rīcības plānu.

• **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Pusvadītāji ir kritiski svarīgi pārejas uz tīru enerģiju un digitālās pārkārtošanās veicinātāji. To stratēģisko nozīmi ES vēl vairāk pastiprina ģeopolitiskā spriedze, Savienības pašreizējā pārmērīgā atkarība progresīvas ražošanas un projektēšanas jomā un tas, ka trešās valstis šo atkarību arvien vairāk izmanto par ieroci. Šajā kontekstā Mikroshēmu akts 2.0 ir neaizstājams, lai sasniegtu Komisijas politiskās prioritātes, konkrētāk, “Jauns plāns Eiropas ilgtspējīgai labklājībai un konkurētspējai” un “Jauns laikmets Eiropas aizsardzībai un drošībai”⁷.

Mikroshēmu akta 2.0 priekšlikumu var uzskatīt par atbildi uz nepieciešamību steidzami rīkoties pusvadītāju jomā, lai nodrošinātu ES nākotni kā ekonomikas lielvarai, investīciju galamērķim un ražošanas centram, kā atzīts **tīras rūpniecības kursā**⁸, **ES Konkurētspējas kompasa**⁹ un kopīgajā paziņojumā par **ES ekonomiskās drošības stiprināšanu**¹⁰.

⁷ [Eiropas Komisijas prioritātes 2024.–2029. gadam.](#)

⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Tīras rūpniecības kurss – kopīgs konkurētspējas un dekarbonizācijas ceļvedis (COM(2025) 85, 26.2.2025.).

⁹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES Konkurētspējas kompass” (COM(2025) 30, 29.1.2025.).

¹⁰ Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei “ES ekonomiskās drošības stiprināšana” (JOIN(2025) 977, 3.12.2025.).

Priekšlikums atbilst vispārējam digitālajam redzējumam, mērķrādītājiem un ceļiem ES sekmīgai digitālajai pārveidei līdz 2030. gadam, kas izklāstīti Komisijas paziņojumā **“Digitālais kompass līdz 2030. gadam – Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā”** (“paziņojums par Digitālo kompasu”)¹¹ un turpmākajā Komisijas lēmumā par **Digitālās desmitgades politikas programmu**¹², ar konkrētu mērķrādītāju pusvadītāju jomā. Šā priekšlikuma mērķis ir palīdzēt Savienībai nodrošināt spējas, kas būs vajadzīgas tās 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanai. Digitālās desmitgades politikas programmas pārskatīšana ir plānota 2026. gada jūnijā¹³.

Šis priekšlikums palīdz īstenot **Pusvadītāju koalīcijas deklarāciju**, kuru 2025. gada 29. septembrī parakstīja attiecīgie 27 dalībvalstu ministri un kurā aicināts izstrādāt pastiprinātu un uz nākotni vērstu Mikroshēmu aktu 2.0, lai stiprinātu Eiropas pozīciju globālajā pusvadītāju vērtības ķēdē¹⁴.

Priekšlikumam ir arī daži kopīgi mērķi ar **Industriālās attīstības paātrināšanas aktu**¹⁵, kurā noteikts pasākumu satvars ES konkurētspējas stiprināšanai, industriālās dekarbonizācijas paātrināšanai un stratēģisko ražošanas spēju palielināšanai.

Priekšlikums kopumā atbilst ES iniciatīvām, kurām ir saistīti mērķi, it īpaši **programmai “Digitālā Eiropa” (DEP)**, **pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” (HE)**, **Kritiski svarīgo izejvielu aktam (CRMA)**¹⁶, kā arī **Eiropas Reģionālās attīstības fondam (ERAF)**, **InvestEU** un **Erasmus+**.

No iepriekš minētajām iniciatīvām priekšlikums ir īpaši saskanīgs ar programmu “Digitālā Eiropa” un “Apvārsnis Eiropa”, kas pašreizējā daudzgadu finanšu shēmā kalpo kā divi I pīlāra finansējuma pamati. Programma “Digitālā Eiropa” sniedz atbalstu digitālajai infrastruktūrai, savukārt “Apvārsnis Eiropa” atbalsta augšposma pētniecību, izmēģinājumus un demonstrējumus.

Turklāt priekšlikums papildina arī **CRMA**, jo abi instrumenti tiecas panākt stratēģisko autonomiju, pievēršoties dažādiem vērtības ķēdes segmentiem: Mikroshēmu akts ir vērsts uz pusvadītāju projektēšanu un ražošanu, savukārt **CRMA** – uz kritiski svarīgām izejvielām.

Mikroshēmu akts atbilst ES stratēģiskās autonomijas, ekonomiskās drošības un konkurētspējas programmām. Tas ir saskaņots ar **Eiropas Ekonomiskās drošības stratēģiju**¹⁷, **divējāda lietojuma preču eksporta kontroli**¹⁸, **Ārvalstu subsīdiu regulu**¹⁹ un

¹¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Digitālais kompass līdz 2030. gadam – Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā” (COM(2021) 118, 9.3.2021.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam, 19.12.2022.

¹³ Sākas aptauja par Digitālās desmitgades politikas programmas nākotni, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/consultations/survey-opens-future-digital-decade-policy-programme>.

¹⁴ Pusvadītāju koalīcija aicina pastiprināt Mikroshēmu aktu, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/semicon-coalition-calls-reinforced-chips-act>.

¹⁵ Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido pasākumu satvaru industriālās jaudas kāpināšanas un dekarbonizācijas paātrināšanai stratēģiskās nozarēs un groza Regulas (ES) 2018/1724, (ES) 2024/1735 un (ES) 2024/3110 (Industriālās attīstības paātrināšanas akts) (COM(2026) 100, 4.3.2026.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1252 (2024. gada 11. aprīlis), ar ko izveido satvaru tam, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulas (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (“Kritiski svarīgo izejvielu akts”).

¹⁷ Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei un Padomei par Eiropas ekonomiskās drošības stratēģiju (JOIN(2023) 20 final).

¹⁸ [Divējāda lietojuma preču eksports – tirdzniecība un ekonomiskā drošība](#).

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2560 (2022. gada 14. decembris) par ārvalstu subsīdijām, kas izkropļo iekšējo tirgu.

Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (STEP)²⁰. Kopā šie instrumenti samazina stratēģisko atkarību, stiprina rūpniecisko jaudu un novērš izkropļojumus, ko vienotajā tirgū rada ārvalstu subsīdijas.

Priekšlikums atbilst Eiropas kiberdrošības tiesību aktiem. Dažas mikroshēmu kategorijas ietilpst **Kibernoturības akta (CRA)**²¹ darbības jomā, un Mikroshēmu aktā paredzēto investīciju mērķis būs sekmēt tā mērķu sasniegšanu, balstoties uz Eiropas rūpniecības stiprajām pusēm drošo mikroshēmu tirgus segmentā. Priekšlikums arī papildinās ierosināto **Kiberdrošības akta** pārskatīšanu, kritisko vienību veiktajam pusvadītāju publiskajam iepirkumam pievienojot piegādes drošības dimensiju.

ES rūpniecības politikas rīcības plānā autobūves nozarei tika uzsvērtā pusvadītāju nozares nozīme inovatīvā un digitalizētā autobūves nozarē²².

Mikroshēmu akts 2.0 ir izstrādāts tā, lai papildinātu citas iniciatīvas, piemēram, svarīgus projektus visas Eiropas interesēs (*IPCEI*). Šajā ziņā gaidāmā *IPCEI* kandidātprojekta progresīvu pusvadītāju tehnoloģiju jomā²³ sagatavošana pilnībā atbilst **Mikroshēmu akta** garam, pievēršoties revolucionāru inovāciju pirmajai rūpnieciskajai ieviešanai.

Mikroshēmu akts 2.0 ir izstrādāts tā, lai tas būtu saderīgs ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu (DFS) (2021–2027) un nākamo DFS (2028–2034), tai skaitā Eiropas Konkurētspējas fondu (EKF), 10. pamatprogrammu (*FP10*) un valsts un reģionu partnerības plāniem (VRPP). Tā struktūra ļaus nekavējoties rīkoties un panākt ietekmi saskaņā ar pašreizējo DFS, vienlaikus nodrošinot nepārtrauktību un mērogojamību saskaņā ar nākamo DFS. Priekšlikums neskar un neierobežo notiekošā DFS likumdošanas procesa iznākumu.

Turklāt Mikroshēmu akts 2.0 neskar valsts atbalsta un konkurences noteikumus, tai skaitā pētniecības, izstrādes un inovācijas satvaru un *IPCEI* paziņojumu, vienlaikus saglabājot to atšķirīgos mērķus. *IPCEI* un pētniecības, izstrādes un inovācijas satvaram ir būtiska nozīme pētniecības, izstrādes, inovācijas un pirmās rūpnieciskās ieviešanas atbalstīšanā, it īpaši ļoti inovatīvos un pārrobežu projektos ar spēcīgām eksternalitātēm.

Mikroshēmu aktā 2.0 paredzētie pasākumi balstīsies uz šo struktūru, turpinot precizēt un pilnveidot “pirmās šāda veida iniciatīvas” satvara darbības jomu II pīlāra ietvaros un nodrošinot, ka tiek aptverta visa vērtības ķēde.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums atbilst ES konkurences un industriālajai stratēģijai, kā atspoguļots industriālajās stratēģijās un Dragi ziņojumā, un tas papildina digitālās un tīrās pārkārtošanās satvarus.

²⁰ Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platforma, https://strategic-technologies.europa.eu/index_en.

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/2847 (2024. gada 23. oktobris) par horizontālajām kiberdrošības prasībām attiecībā uz produktiem ar digitāliem elementiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 168/2013 un (ES) 2019/1020 un Direktīvu (ES) 2020/1828 (“Kibernoturības akts”).

²² Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas rūpniecības politikas rīcības plāns autobūves nozarei” (COM(2025) 95, 5.3.2025.).

²³ *IPCEI* kandidātprojekts *AST* pašlaik tiek izstrādāts, balstoties uz esošajām ES iniciatīvām, it īpaši izmēģinājuma līnijām un Eiropas projektēšanas platformu, nodrošinot nepārtrauktību un paātrinājumu, nevis dublēšanu. Tādu megatendenču kā MI, automatizācija, drošība un ilgtspēja virzīts, *IPCEI* kandidātprojekts *AST* galu galā varētu sniegt kolektīvu Eiropas atbildi uz radikālām tehnoloģiskām pārmaiņām. Tas varētu koncentrēties uz tādām būtiskām tehnoloģiju jomām kā, piemēram, MI mikroshēmas un paātrinātāji, fotoniskās integrālskāmas, heterogēnā integrācija un progresīvā korpusēšana, sensori, jaudas elektronika, energoefektīvi risinājumi un droši sakari, vienlaikus aptverot visu pusvadītāju vērtības ķēdi, tai skaitā pamattehnoloģijas, piemēram, *EDA*, iekārtas, testēšanu, materiālus un pusvadītāju plāksnes.

Šis priekšlikums būs daļa no **Tehnoloģiskās suverenitātes paketes** līdztekus **Mākoņdatošanas un MI attīstības aktam (CADA)** un **Stratēģiskajam ceļvedim digitalizācijai un MI izmantošanai enerģētikā**. Paketes mērķis ir nodrošināt, ka Savienība saglabā spēju autonomi lemt, rīkoties efektīvi un ietekmēt globālo tehnoloģiju attīstību, vienlaikus saglabājot atvērtību, konkurētspēju un apņemšanos ievērot starptautisko sadarbību un noteikumus.

Būs vajadzīga koordinācija starp Mikroshēmu aktu un ierosināto **Eiropas Konkurētspējas fondu (EKF)**²⁴ un gaidāmo **Kvantu aktu**²⁵. Saskaņā ar Kvantu aktu sniegs iespēju izveidot visaptverošu Eiropas kvantu politikas satvaru, kas maksimāli izmanto sinerģiju starp vairākiem instrumentiem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Tāpat kā pirmā Mikroshēmu akta gadījumā, arī Mikroshēmu akta 2.0 regulas juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 173. panta 3. punkts un 114. pants. Savienībai ir jāveicina 173. panta 1. punktā noteikto mērķu sasniegšana, īstenojot politiku un darbības. LESD 173. panta 1. punktā ir norādīts, ka mērķi ir nodrošināt Savienības rūpniecības konkurētspējai vajadzīgos apstākļus. Saskaņā ar atvērtu un konkurētspējīgu tirgu sistēmu šīs darbības mērķis ir: i) paātrināt rūpniecības pielāgošanos strukturālām pārmaiņām; ii) veicināt tādas vides veidošanu, kas labvēlīga iniciatīvai un uzņēmumu, it īpaši mazo un vidējo uzņēmumu, attīstībai visā Savienībā; iii) veicināt tādas vides veidošanu, kas ir labvēlīga uzņēmumu sadarbībai, un iv) veicināt inovāciju, pētniecības un tehnoloģijas attīstības politikas radītā rūpniecības potenciāla labāku izmantojumu. LESD 114. panta mērķis ir iekšējā tirgus izveide un darbība, pieņemot pasākumus valstu noteikumu tuvināšanai.

Mikroshēmu akta 2.0 pamatā ir pašreizējās Mikroshēmu akta regulas mērķi. Mikroshēmu akta 2.0 pirmais konkrētais mērķis, kas ir I pīlāra pamatā, ir radīt lielas inovācijas spējas un pienācīgas tehnoloģiskās iespējas pusvadītāju nozarē, lai paātrinātu inovāciju un pielāgošanos tai. Turklāt regulas mērķis, kas ir II un III pīlāra pamatā, ir palielināt Savienības noturību un piegādes drošību pusvadītāju tehnoloģiju jomā, atbalstot un koordinējot investīcijas progresīvu pusvadītāju ražošanā (II pīlārs) un nodrošinot koordinētu uzraudzību un reaģēšanu krīzes situācijās (III pīlārs).

Atbilstošais juridiskais pamats pirmajam mērķim ir LESD 173. panta 3. punkts. LESD 173. panta 3. punkta gadījumā veiktajām darbībām nevajadzētu ietvert valstu normatīvo aktu saskaņošanu, bet gan stiprināt pusvadītāju rūpnieciskās bāzes konkurētspēju un noturību. Mikroshēmu akta 2.0 mērķis ir stiprināt Eiropas pusvadītāju tehnoloģisko un industriālo vidi un tās noturību, palielinot pusvadītāju ekosistēmas inovācijas potenciālu visā ES. Tas ietver atkarības samazināšanu no neliela skaita trešo valstu uzņēmumu un reģionu un ES spēju paplašināšanu progresīvu pusvadītāju projektēšanā un ražošanā. Iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai” (I pīlārs), kas arī turpmāk tiks atbalstīta ar jauno likumdošanas pasākumu, ir paredzēta, lai palīdzētu sasniegt šos mērķus, mazinot plaisu starp ES pētniecības izcilību un tās efektīvu un ilgtspējīgu ieviešanu rūpniecībā.

²⁴ Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par Eiropas Konkurētspējas fonda (EKF), tai skaitā īpašās programmas aizsardzības pētniecības un inovācijas pasākumiem, izveidi, ar ko atceļ Regulas (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/783, atceļ Regulu (ES) 2021/696 un (ES) 2023/588 noteikumus un groza Regulu (ES) [EDIP] (COM(2025) 555, 16.7.2025.).

²⁵ Komisija aicina sniegt ieguldījumu turpmākā ES Kvantu akta izstrādē, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-invites-contributions-shape-future-eu-quantum-act>.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Dalībvalstis vienas pašas nevar sasniegt priekšlikuma mērķus, jo problēmām ir pārrobežu raksturs un tās neaprobežojas tikai ar atsevišķām dalībvalstīm vai dažu dalībvalstu apakšgrupu. Ierosinātās darbības ir vērstas uz jomām, kurās rīcībai Savienības līmenī ir pierādāma pievienotā vērtība, ņemot vērā vajadzīgo centienu mērogu, ātrumu un apjomu.

Lai visaptveroši reaģētu uz pusvadītāju krīzi, ir vajadzīga ātra un koordinēta dažādu ieinteresēto personu kopīga rīcība sadarbībā ar dalībvalstīm. Neviena dalībvalsts to nespēj panākt viena pati. Turklāt, ņemot vērā pusvadītāju ekosistēmas sarežģītību, Savienības strukturālās atkarības un pieprasījuma un piedāvājuma deficīta sekas ir tik tālejošas, ka šos jautājumus vislabāk var risināt ar Savienības iejaukšanos.

Rīcība Savienības līmenī nepārprotami ir vispiemērotākā, lai virzītu Eiropas dalībniekus uz kopīgu redzējumu un īstenošanas stratēģiju. Tas ir būtiski, lai radītu apjomradītus un diversifikācijas radītus ietaupījumus un kritisko masu, kas vajadzīga vismodernāko tehnoloģiju jaudām. Tas arī ierobežos vai pat novērsīs centienu sadrumstalotību, subsidēšanas sacensību un neoptimālus valstu risinājumus.

Savienības rīcība ir vajadzīga jomās, kuras šis priekšlikums risina, izmantojot tā trīs pīlārus.

- Attiecībā uz pirmo pīlāru (iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0”) pastiprinātā iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0” turpinās atbalstīt darbības, ko veic iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai”, kura tika izveidota saskaņā ar pirmo Mikroshēmu aktu. Tas nozīmē plaša mēroga tehnoloģisko spēju veidošanu un inovāciju visā Savienībā, lai varētu izstrādāt un ieviest vismodernākās un nākamās paaudzes pusvadītāju un kvantu tehnoloģijas un novērst Eiropas ilgstošās strukturālās nepilnības projektēšanā un ražošanā. Pēc **diviem veiksmīgiem svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs (IPCEI)** mikroelektronikas jomā, kas atbalsta inovatīvus pārrobežu projektus visā mikroelektronikas vērtības ķēdē, tiek izstrādāts iespējams **trešais IPCEI** šajā jomā. Šīs iniciatīvas nozarei ir stratēģiski svarīgas. Tomēr šajā posmā tās pašas par sevi, visticamāk, nespēs pietiekami nodrošināt spēju veidošanu izmēģinājuma līniju un projektēšanas infrastruktūras veidā. Tām ir jābūt plaši pieejamām visām ieinteresētajām trešām personām visā Eiropā, un tās arī ļaus Savienībai uzņemties lielāku lomu globālā un savstarpēji atkarīgā ekosistēmā. Šādas liela mēroga ražotnes var nodrošināt tikai Savienības līmenī nepieciešamo investīciju un zinātniskās apjoma dēļ.
- Attiecībā uz otro pīlāru (“Piegādes drošība un pieprasījums”) darbības, kuru mērķis ir paātrināt **investīcijas pusvadītāju ražošanā**, var pienācīgi izstrādāt un īstenot tikai Savienības līmenī. Tas ir saistīts ar vajadzīgo investīciju apmēru un to, ka pēc definīcijas šīs ražotnes kalpos visam iekšējam tirgum, stiprinās visu ekosistēmu un garantēs piegādes drošību krīzes situācijās. Turklāt **stratēģisko projektu** pasākumi tiktu izstrādāti, veicinot publisko un privāto investīciju apvienojumu ar augstu privātā kapitāla piesaistes pakāpi.
- Attiecībā uz trešo pīlāru (“Uzraudzība un reaģēšana krīzes situācijās”) ciešāka **Savienības sadarbība** nodrošinās nepieciešamas un salīdzināmas analītiskās informācijas vākšanu. Dalībvalstis un Komisija kopā spēs paredzēt deficītu, aktivizēt krīzes posmu nopietna deficīta situācijā un ieviest nepieciešamos pasākumus, lai efektīvāk nekā ar dažādu valstu pasākumu palīdzību **risinātu šādu krīzi**.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums ir izstrādāts, lai stiprinātu Eiropas pusvadītāju ekosistēmu: i) panākot īstermiņa sagatavotību un uzraudzību, lai palielinātu pusvadītāju piegādes ķēžu pārredzamību, ii) īstenojot vidēja termiņa piegādes drošības darbības, lai uzlabotu pusvadītāju ražošanas jaudu Eiropā, un iii) īstenojot ilgtermiņa tehnoloģiskās un inovācijas līderības darbības, lai izveidotu projektēšanas un ražošanas kompleksus progresīvām un jaunām pusvadītāju tehnoloģijām.

Šajā kontekstā priekšlikums ir vērsts uz tām pusvadītāju ekosistēmas daļām, kas visvairāk veicina Savienības piegādes ķēdes noturību. Koncentrēšanās uz pašu pusvadītāju ekosistēmu, nevis uz plašāko elektronisko komponentu un sistēmu jomu vai lietojumu jomām, kurās izmanto pusvadītājus un/vai elektroniskos komponentus un sistēmas, ir paredzēta, lai darbības ierobežotu līdz vienam no mūsdienu būtiskākajiem problēmjautājumiem Eiropas ekonomikā un sabiedrībā kopumā.

Ar iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0” tiek ieviesti mehānismi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu Eiropas rūpniecības ilgtermiņa konkurētspēju un inovācijas spēju, izmantojot: i) pētniecības un projektēšanas spējas, ii) izmēģinājuma līnijas testēšanai un eksperimentiem, iii) kvantu mikroshēmu un fotonisko integrālskāmu spējas, iv) kompetences centrus un v) fondu jaunuzņēmumiem, augošiem uzņēmumiem un MVU.

Jaunās piegādes drošības darbības, kuru mērķis ir uzlabot Savienības pusvadītāju ražošanas jaudu II pīlāra ietvaros, var paredzēt, ka ražotne tiek atzīta par Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu. Pamatojoties uz šo atzīšanu, dalībvalstīm ir jānodrošina, ka atļaujas šīm ražotnēm un fabrikām tiek piešķirtas paātrinātās procedūrās.

III pīlāra jauno sagatavotības darbību pamatā ir uzraudzība un informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm un Savienību, lai paredzētu piegādes ķēdes traucējumus. (Prognozējamu) traucējumu gadījumā var veikt koordinētus pasākumus, lai mazinātu vai novērstu pusvadītāju deficītu un citus traucējumus.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Par vispiemērotāko instrumentu tiek uzskatīta regula, jo tā ļauj noteikt prasības, kas ir tieši piemērojamas valsts iestādēm un attiecīgajiem ekonomikas operatoriem. Tas palīdzēs nodrošināt, ka prasības tiek īstenotas savlaicīgi un saskaņoti, tādējādi panākot lielāku juridisko noteiktību un nodrošinot nepārtrauktību ar pirmo Mikroshēmu aktu.

Priekšlikums ir Eiropas Parlamenta un Padomes regula. Tas ir vispiemērotākais juridiskais instruments priekšlikuma I pīlāram, ar ko izveido iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0”. Tas tā ir tāpēc, ka tikai regula ar tieši piemērojamām tiesību normām var nodrošināt vienveidības pakāpi, kas vajadzīga, lai turpinātu un īstenotu Savienības iniciatīvu, kuras mērķis ir atbalstīt rūpniecības nozari visā iekšējā tirgū. Regulas kā II pīlāra juridiskā instrumenta izvēle ir pamatota ar nepieciešamību vienādi piemērot jaunus noteikumus, it īpaši Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu definīciju, un vienotu procedūru to atzīšanai un atbalstam. Turklāt regula ir vispiemērotākais instruments III pīlāram, jo šajā daļā būtu jāparedz mehānisms, ar ko paredzēt un novērst nopietnus pusvadītāju piegādes traucējumus Savienībā. Turklāt šim mehānismam nevajadzētu prasīt transponēšanu ar valsts pasākumiem, un tas būs tieši piemērojams.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Saskaņā ar Mikroshēmu akta regulas 40. pantu Komisija līdz 2026. gada 20. septembrim iesniedza Eiropas Parlamentam un Padomei pirmo ziņojumu par regulas izvērtēšanu un pārskatīšanu. Izvērtējuma mērķis bija sniegt kritisku, objektīvu un uz pierādījumiem balstītu vērtējumu par Mikroshēmu akta progresu un tā spēju stiprināt Savienības pusvadītāju ekosistēmu²⁶.

Izvērtējums aptvēra Mikroshēmu akta trīs pīlārus un starppīlāru elementus. Tajā tika izskatīta Mikroshēmu akta ietekme uz ekonomiku, pārvaldību un sociālajiem faktoriem un iekļauts Mikroshēmu akta 2.0 ietekmes novērtējums. Tajā tika apzinātas un kvantificētas Mikroshēmu akta izmaksas un ieguvumi katrā pīlārā. Tajā tika arī izklāstīta tā īstenošanā gūtā pieredze un uzsvērtas pastāvīgās un jaunās problēmas, kas ietekmē regulas darbību. Izvērtējums aptvēra laikposmu no Mikroshēmu akta stāšanās spēkā 2023. gada 21. septembrī līdz 2025. gada novembra beigām.

Izvērtējumā tika secināts, ka **Mikroshēmu aktam ir bijusi būtiska nozīme tāda Eiropas regulatīvā un politikas satvara izveidē pusvadītājiem**, kas iepriekš nepastāvēja, turklāt īsā laikposmā. Tas mobilizēja ievērojamas publiskās un privātās investīcijas, ieviesa modernas ES līmeņa infrastruktūras un izveidoja pārvaldības mehānismus koordinācijai un krīzsagatavotībai. Ieinteresēto personu uzticēšanās vispārējam stratēģiskajam virzienam joprojām ir augsta, un akts tiek plaši uzskatīts par vajadzīgu reakciju uz ģeopolitisko, tehnoloģisko un ekonomisko spiedienu.

Tajā pašā laikā **joprojām turpinās pāreja no iznākumu nodrošināšanas uz sistēmas mēroga rezultātiem un ietekmi**. Galvenie ierobežojumi ir strukturāli un ekonomiski, nevis operatīvi. Tie ir saistīti ar Savienības spēju ieviest inovāciju rūpnieciski, finansēt augošus uzņēmumus, stiprināt piegādes ķēdes noturību un radīt sistēmas līmeņa analītisko informāciju.

Aktam ir bijusi **būtiska nozīme tehnoloģiju infrastruktūras un agrīnā posma ražošanas jaudas veidošanā**. ES līmeņa izmēģinājuma līniju, kompetences centru un kopīgas infrastruktūras izveide ir nodrošinājusi koordinētus centienus. Šīs iniciatīvas jau uzlabo piekļuvi progresīviem rīkiem un atbalsta spēcīgu pārrobežu kopdarbību. Citu komponentu (proti, kvantu mikroshēmu pilotprojektu un projektēšanas platformas) ietekme kļūs redzama tikai vēlākā posmā. Jebkurā gadījumā plašs ieinteresēto personu loks atzīst akta ieguldījumu Eiropas pētniecības un inovācijas bāzes stiprināšanā un koordinācijas uzlabošanā starp dalībvalstīm.

Turpretī **progress saistībā ar ražošanas izvērsanu un no tā izrietošajā stratēģiskās autonomijas palielināšanā joprojām ir agrīnā posmā**, daļēji tāpēc, ka starp investīciju lēmumiem un faktisko ražošanu fabrikās ir ilgs sagatavošanās laiks. Eiropa joprojām ir strukturāli atkarīga no trešo valstu piegādātājiem kritiskos segmentos, it īpaši progresīvo tehnoloģiju mezglos. Lielu investīciju projektu zaudēšana vai kavēšanās arī liecina, ka suverenitāte vēl nav būtiski uzlabojusies.

Visos izvērtēšanas kritērijos **kā būtisks izaicinājums iezīmējas grūtības pārejai no laboratorijas uz fabriku**. Aktam jau ir izdevies pacelt tehnoloģijas augstākā sagatavotības līmenī, un, ņemot vērā tā neseno stāšanos spēkā, sagaidāms, ka turpmākajos gados izveidosies

²⁶ Saite uz izvērtējuma ziņojuma Komisijas dienestu darba dokumenta pielikumu.

stabili ceļi uz lielapjoma ražošanu. Daudzi iznākumi efektīvi darbojas tehniskā līmenī un vēlāk radīs rūpnieciskās jaudas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu Eiropas piegādi. Izaicinājums, ar ko saskaras ES, vairs nav galvenokārt inovācijas radīšana, bet gan **ieviešana ražošanā un izvēšana plašākā mērogā**.

Izvērtējumā arī konstatēts, ka **ierobežots privātais kapitāls turpina ierobežot Eiropas pusvadītāju uzņēmumu darbības izvēšanu**. Akts mobilizēja vēl nepieredzētu publiskā finansējuma līmeni, taču privātās investīcijas (it īpaši vēlīnā posma un institucionālās investīcijas) joprojām ir nepietiekamas salīdzinājumā ar konkurējošiem reģioniem. Atbalstu augošiem uzņēmumiem ierobežo Eiropas finanšu sistēmas strukturālās iezīmes, tai skaitā reālas kapitāla tirgu savienības trūkums, spēkā esošie noteikumi par pensiju fondiem un konservatīva investīciju prakse. Tas vājina Eiropas spēju nodrošināt vērtību un stimulē augošos uzņēmumus pārcelties vai pārdot uzņēmumu ārpus ES esošiem uzņēmumiem. Akts ir uzlabojis agrīna posma inovācijas spējas, bet Mikroshēmu fonda budžets (EIP instrumenta “Accelerator” daļa) pirmajos divos gados tika izlietots un ir izrādījies nepietiekams. Lai palīdzētu pusvadītāju jaunuzņēmumiem izvērst darbību, ir vajadzīgi tematiski instrumenti ar mērķtiecīgo kapitālu, un ir jāizstrādā plašāki pasākumi, lai radītu apstākļus, kas vajadzīgi augsta potenciāla tehnoloģiju uzņēmumu izveidei.

Turklāt izvērtējumā tika konstatēts, ka pašreizējie **ES līmeņa instrumenti piegādes drošības un ekonomiskās drošības neaizsargātības novēršanai ir noderīgi, taču tie būtu vēl vairāk jāstiprina**. No vienas puses, ražošanas izvēšanu galvenokārt nosaka nozares investīciju lēmumi, kurus atbalsta valsts finansējuma satvari. Pieprasījuma puses nepilnības vēl vairāk mazina noturību. No otras puses, sadrumstaloti tirgi, mazi apjomi būtiskās nozarēs un ierobežota iepirkuma koordinācija samazina Eiropas ražošanas komerciālo dzīvotspēju. Bez pieprasījuma agregēšanas un uzticamiem tirgus signāliem pastāv risks, ka jaunās jaudas netiks izmantotas pietiekami.

Visbeidzot, izvērtējumā secināts, ka **ES informētība par ES un globālajām pusvadītāju piegādes ķēdēm ir pārāk ierobežota, lai atbalstītu spēcīgu krīzsagatavotību**. ESB būtiski uzlaboja koordināciju, un tika ieviesti agrīnās brīdināšanas mehānismi. Tomēr būtu jāapsver integrētāka pieeja materiālu, iekārtu, projektēšanas rīku un lejasposma lietotāju uzraudzībai. Datu vākšana joprojām ir sadrumstalota un sensitīva, un tas ierobežo spēju paredzēt traucējumus. Tāpēc III pīlārs nodrošina tikai daļēju sistēmas līmeņa pārredzamību.

Kopumā Mikroshēmu akts ir ātri un pārliecinoši sasniedzis savu sākotnējo mērķi – veidot Eiropas spējas. Tomēr efektivitāte autonomijas un noturības ziņā ir atkarīga no tā, vai Eiropa tagad spēs infrastruktūru pārvērst rūpnieciskā izlaidē, inovāciju – mērogojamā darbībā, bet koordināciju – praktiski izmantojamā analītiskajā informācijā.

• **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Saskaņā ar labāka regulējuma pamatnostādņēm Komisija veica visaptverošu apspriešanās procesu ar ieinteresētajām personām, lai apkopotu uzticamu informāciju, izmantojot dažādas metodes, apspriešanās iesaistītās personas un rīkus.

Komisija īstenoja vairākas darbības: **sabiedrisko apspriešanu** no 2025. gada 5. septembra līdz 2025. gada 28. novembrim (saņemtas 105 atbildes un iesniegti 39 nostājas dokumenti); **uzaicinājumu iesniegt atsauksmes** par ietekmes novērtējumu (saņemtas 209 atbildes un iesniegti 85 nostājas dokumenti); mērķorientētu **ieinteresēto personu aptauju** (64 atbildes); **intervijas** (ar respondentiem, kas pārstāvēja plašu, stratēģiski atlasītu to organizāciju loku, kuras ir iesaistītas Eiropas pusvadītāju ekosistēmā vai kuras tā ietekmē); **16 tematiskus**

darbseminārus, kas no 2025. gada septembra līdz decembrim tika rīkoti ar dažādu ieinteresēto personu līdzdalību no visas Eiropas pusvadītāju ekosistēmas; **sešus darbseminārus** ar dalībvalstīm, kas tika rīkoti no 2026. gada janvāra līdz martam.

Ieinteresētās personas uzsvēra pārmērīgu atkarību no piegādātājiem ārpus Eiropas, it īpaši attiecībā uz augstas veiktspējas mikroshēmām. Būtiski šķēršļi ES MI mikroshēmu vērtības ķēdes izveidei ir nepietiekama ražošanas jauda, ierobežoti investīciju instrumenti, kvalificēta darbaspēka trūkums un vājš vietējais pieprasījums no hiperlēmoga pakalpojumu sniedzēju un MI uzņēmumu puses. Visā vērtības ķēdē tika konstatēti arī strukturāli trūkumi izmaksu ziņā: ES bāzētas fabrikas saskaras ar augstākām būvniecības un darbības izmaksām, ilgākiem atļauju piešķiršanas un būvniecības un nodošanas ekspluatācijā termiņiem un vājāku "aglomerācijas efektu" salīdzinājumā ar konkurentiem Austrumāzijā.

Finansējuma ierobežojumi šīs problēmas vēl vairāk saasina. Tika konstatēts, ka būtisks šķērslis projektēšanas uzņēmumiem ir iespējkapitāla un riska finansējuma trūkums, savukārt integrēto ierīču ražotāji un citi uz ražošanu orientēti uzņēmumi norādīja, ka būtiski kavēkļi ir ilgas atļauju piešķiršanas procedūras un augstas enerģijas izmaksas. Turklāt joprojām pastāv sistēmiski šķēršļi, proti, vēlina posma finansējuma nepilnības, sadrumstalota pārvaldība un atkarība no trešo valstu fabrikām, kas kavē uzņēmumu spēju prototipus attīstīt par komerciāliem produktiem – šo problēmu apstiprināja sabiedriskā apspriešana.

Prasmju trūkums ieinteresēto personu vidū iezīmējās kā transversāla problēma. Tika uzsvērts, ka pusvadītāju prasmju nodrošināšanai ir vajadzīgs desmit gadus ilgs investīciju periods, tomēr daudzas attiecīgās programmas darbojas īsākos budžeta ciklos, un tas ierobežo to ilgtermiņa ietekmi. Ieinteresētās personas arī norādīja, ka ir iespējami uzlabojumi attiecībā uz koordināciju starp ES un valstu līmeni.

Sabiedriskās apspriešanas rezultāti ir apkopoti faktu kopsavilkuma ziņojumā, kas tika publicēts portālā "Izsakiet viedokli" kopā ar uzaicinājumā iesniegt atsauksmes saņemtajām atbildēm.

• **Ietekmes novērtējums**

Saskaņā ar labāka regulējuma pamatnostādēm šā regulatīvā priekšlikuma pamatā ir ietekmes novērtējums, kurā analizēta problēma un apakšproblēmas, kas saistītas ar vajadzību stiprināt ES pusvadītāju ekosistēmu konkurētspēju. Ietekmes novērtējumā ir noteikti iespējamie politikas risinājumi problēmu cēloņu novēršanai, kā arī izvērtēta to gaidāmā ietekme. Ietekmes novērtējums tika strukturēts tā, lai atspoguļotu apspriešanos ar Komisijas starpdienestu koordinācijas grupu Mikroshēmu akta 2.0 jautājumos.

Ietekmes novērtējuma ziņojums 2026. gada 28. janvārī saņēma Regulējuma kontroles padomes (RKP) negatīvu atzinumu. Padome ieteica:

- turpināt izvērst problēmas analīzi, cita starpā sniegt visaptverošāku novērtējumu par pašreizējām un nepieciešamajām ES spējām un ražošanas jaudām pusvadītāju vērtības ķēdes kritiskajos elementos gan nobriedušām, gan vismodernākajām mikroshēmām;
- precizēt un labāk definēt mērķus, īpaši iecerēto tehnoloģiskās suverenitātes līmeni un tvērumu attiecībā uz dažādu veidu mikroshēmām;
- stiprināt intervences loģiku, skaidri parādot, kā dažādi pasākumi ir savstarpēji saistīti, tai skaitā piedāvājuma un pieprasījuma puses instrumenti, un kā tie kopā palīdz sasniegt vēlamo suverenitātes līmeni;

- ierosinātos pasākumus definēt detalizētāk, lai varētu pienācīgi novērtēt to ietekmi, tai skaitā sniegt skaidrāku informāciju par intervences kopējām izmaksām, šo izmaksu sadalījumu un riskiem, kas saistīti ar resursu sadales iespējamu neefektivitāti, un
- uzlabot pārredzamību attiecībā uz nenoteiktību, kas saistīta ar nākamo DFS, un sniegt padziļinātāku analīzi par pasākumu saskanību ar esošajām un gaidāmajām politikas iniciatīvām.

Visi iepriekš minētie jautājumi tika risināti pēc iespējas pilnīgāk. Kad pārskatītais ietekmes novērtējums tika iesniegts atkārtoti, padome 2026. gada 30. martā sniedza pozitīvu atzinumu ar atrunām. Padomes atrunas attiecās uz šādiem aspektiem:

- pasākums uzticamu mikroshēmu stimulēšanai nav aprakstīts pietiekami detalizēti, lai varētu pienācīgi novērtēt tā ietekmi;
- ziņojumā nav pietiekami analizēta saskanība ar esošajām un gaidāmajām politikas iniciatīvām un instrumentiem un nav skaidri paskaidrots, kā piedāvājuma un pieprasījuma puses pasākumu mijiedarbība nodrošinās sinerģijas;
- resursu neefektīvas sadales riska analīze nav pietiekami izvēsta.

Padomes atzinumi, galīgais ietekmes novērtējums un tā kopsavilkums tiek publicēti kopā ar šo priekšlikumu.

Ietekmes novērtējuma pamatā ir trīs konkrētu mērķu kopums, kas risina konstatētos problēmu cēloņus. Tajā ir izklāstīti trīs politikas risinājumi katram konkrētajam mērķim, pamatojoties uz politikas intervences līmeni, darbības jomu, efektivitāti un saskaņotību, kā arī proporcionalitātes un subsidiaritātes principiem.

Politikas risinājums Nr. 0 (PR0) nozīmētu turpināt īstenot pašreizējo Mikroshēmu aktu bez jebkādiem grozījumiem. Tas saglabātu esošo pētniecības, izstrādes un inovācijas programmu I pīlārā, kā arī līdzšinējo pieeju investīciju atbalstam, izmantojot valsts atbalstu (izmantojot pirmo šāda veida satvaru saskaņā ar esošajiem valsts atbalsta noteikumiem). II pīlāra ietvaros Savienības budžetā nebūtu papildu līdzekļu. III pīlāra ietvaros tas saglabātu pašreizējo krīzes reaģēšanas mehānismu, kas darbojas, izmantojot brīvprātīgu datu vākšanas režīmu no privātā sektora (izņemot krīzes gadījumā). Šis politikas risinājums neietvertu politikas pasākumus, kas pārsniedz esošā Mikroshēmu akta darbības jomu.

Politikas risinājums Nr. 1 (PR1) – horizontālā (“tirgu veicinošā”) politikas pieeja – būtu vērsts uz vispārējo pamatnosacījumu uzlabošanu. Tas ietvertu lielāku atbalstu pētniecībai, izstrādei un inovācijai, investīcijas prasmēs un labvēlīgas investīciju vides radīšanu. **Papildu Savienības līmeņa finansējums lielapjoma ražošanai un projektēšanai, it īpaši MI mikroshēmām, netiktu ieviests.** Saskaņā ar šo pieeju ES ilgtermiņā paļautos uz tādu trešo valstu piegādātāju piesaistīšanu, kuri spēj fabricēt modernākās mikroshēmas, un globālu projektēšanas uzņēmumu piesaistīšanu.

Politikas risinājums Nr. 2 (PR2) – vertikālā (“proaktīvā”) rūpniecības politikas pieeja – balstītos uz horizontālajiem pasākumiem, bet papildinātu tos ar mērķorientētām finansiālām intervencēm, it īpaši ar **stratēģiskiem projektiem**, kurus varētu atbalstīt saskaņā ar ierosināto **Eiropas Konkurētspējas fondu**. Šī pieeja balstās uz Eiropas tehnoloģiskajiem aktīviem, kas izveidoti saskaņā ar pirmo Mikroshēmu aktu, it īpaši izmēģinājuma līnijām, un pārvērš tos rūpnieciskā ieviešanā. Ieviešot skaidru ES līmeņa dimensiju rūpniecisko projektu finansēšanā un nodrošinot pārrobežu investīcijas visā vērtības ķēdē, šīs pieejas mērķis būtu mazināt sadrumstalotību, vienlaikus stiprinot Eiropas konkurētspēju, noturību un tehnoloģisko suverenitāti. Pievienotā vērtība būtu mēģinājums izstrādāt “Eiropā radītu” tehnoloģiju.

Kopumā **vēlamais risinājums ir PR2**, jo tas nodrošina visefektīvāko un samērīgāko reakciju uz konstatētajām problēmām, vienlaikus ievērojot subsidiaritāti un līdz minimumam samazinot administratīvo slogu. Ar to tiek reagēts uz izvērtējuma konstatējumiem, kuros aicināts ciešāk integrēt pētniecības un inovācijas un rūpnieciskās ieviešanas darbības, veidot ātrākus ceļus ieviešanai ražošanā un efektīvākus piegādes ķēdes analītiskās informācijas iegūšanas mehānismus.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Vēlamais politikas risinājums (PR2) nodrošina vienkāršošanu, ieviešot koordinētu ES līmeņa satvaru stratēģiskiem projektiem. Vienota projektu plūsma liela mēroga investīcijām pusvadītājos novērš administratīvo darbību dublēšanos un dokumentācijas atkārtotu sagatavošanu. Apzīmējuma “pirmā šāda veida [iniciatīva]” tvēruma precizēšana vēl vairāk vienkāršo ar pirmo šāda veida iniciatīvu saistītās procedūras gan dalībvalstīm, gan uzņēmumiem. Turklāt vienkāršošanas labad Eiropas Mikroshēmu infrastruktūras konsorcijs (*ECIC*) koncepcija Mikroshēmu aktā 2.0 tiks svītrotā, jo tā pašreizējā akta ietvaros nekad netika izmantota. Vēl viens efektivitātes ieguvums izriet no ātrākām un paredzamākām atļauju piešķiršanas procedūrām. Progresīvu pusvadītāju ražotņu atļauju piešķiršanas un projektēšanas posmi ES ir vidēji par 7,5 mēnešiem ilgāki nekā nozīmīgākajās konkurējošajās jurisdikcijās. Pieņemot, ka katrs kavēšanās gads palielina projekta kopējās izmaksas par aptuveni 5 %, tas nozīmē papildu izmaksas aptuveni 3,125 % apmērā no kopējām investīcijām. Piemēram, 20 miljardu EUR vērtai progresīvai fabrikai tie būtu aptuveni 625 miljoni EUR. Samazinot atkārtotu informācijas apmaiņu ar iestādēm un precizējot atļauju piešķiršanas ceļus, PR2 rada būtiskus netiešus izmaksu ietaupījumus, kas pārsniedz ar atbilstību saistītās izmaksas. Vēl viens vienkāršošanas ieguvums tiek panākts, *ad hoc* krīzes izraisītus informācijas pieprasījumus aizstājot ar strukturētu **Pusvadītāju piegādes ķēdes platformu uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem**. Tas samazina dublēšanos un uzlabo koordināciju starp dalībvalstīm.

Saskaņā ar pieeju “viens pieņemts – viens atcelts” PR2 rada ierobežotu papildu administratīvo slogu, un to lielā mērā kompensē strukturālā vienkāršošana. Jaunie sloga palielinājuma elementi uzņēmumiem galvenokārt ietver informācijas atklāšanu par piegādes ķēdes neaizsargātības aspektiem. Tiek lēsts, ka šim nolūkam vajadzīgas līdz 10 cilvēkdienām uz vienu pieprasījumu, kas atbilst aptuveni 2783 EUR vienam lielumam uzņēmumam, savukārt kopējās izmaksas pilna tvēruma scenārijā ir līdz 1,34 miljoniem EUR uz vienu pieprasījumu. Šo slogu atsver sloga mazinājuma elementi, proti, mazāks steidzamu un dublējošu ar krīzi saistītu datu pieprasījumu skaits, racionalizēta informācijas apmaiņa un mazāks iekšējās uzraudzības darba apjoms, jo analītiskās informācijas vākšanas darbības daļēji tiek nodotas platformai. Uzņēmumiem rodas neto administratīvais slogs, ko veido dalības uzsākšana platformā un informācijas atklāšana. Tomēr to lielā mērā kompensēs piegādes drošība, ko nodrošinās šī datu kopīgošana. Turklāt pirmajā posmā novērtējumi tiks veikti tikai kvalitatīvi, ja vien nebūs oficiālas krīzes.

- **Pamattiesības**

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk “Harta”) 16. pants paredz uzņēmējdarbības brīvību. Šā priekšlikuma I un II pīlāra pasākumi rada inovācijas spējas un veicina pusvadītāju piegādes drošību, kas var stiprināt uzņēmējdarbības brīvību saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un valstu tiesību aktiem un praksi. Tomēr daži III pīlāra pasākumi ir nepieciešami, lai risinātu situāciju, ka nopietni traucējumi pusvadītāju piegādē Savienībā varētu uz laiku ierobežot darījumdarbības brīvību un līgumslēgšanas brīvību, ko aizsargā Hartas 16. pants, un tiesības uz īpašumu, ko aizsargā Hartas 17. pants. Jebkādi minēto tiesību ierobežojumi šajā

regulā saskaņā ar Hartas 52. panta 1. punktu tiks noteikti tiesību aktos, tajos tiks respektēta minēto tiesību un brīvību būtība un ievērots proporcionālītātes princips.

Pienākumā atklāt Komisijai noteiktu informāciju, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi, tiek ievērota darījumdarbības brīvība, un tas nesamērīgi neietekmēs darījumdarbības brīvību (Hartas 16. pants). Jebkurš informācijas pieprasījums kalpo Savienības vispārējo interešu mērķim, jo tas ļauj apzināt iespējamus pasākumus pusvadītāju deficīta krīzes mazināšanai. Šie informācijas pieprasījumi ir piemēroti un iedarbīgi mērķa sasniegšanai, jo tie sniedz informāciju, kas vajadzīga attiecīgās krīzes novērtēšanai. Komisija principā pieprasa informāciju tikai no pārstāvošām organizācijām. Tā var papildus izdot informācijas pieprasījumus atsevišķiem uzņēmumiem tikai tad, ja tas ir nepieciešams. Ņemot vērā pusvadītāju deficīta nopietnās ekonomiskās un sociālās sekas un seku mazināšanas pasākumu attiecīgo nozīmi, informācijas pieprasījumi ir samērīgi ar vēlamo mērķi. Turklāt darījumdarbības brīvības un tiesību uz īpašumu ierobežojums tiek kompensēts ar atbilstošām garantijām. Jebkādu informācijas pieprasījumu var izdot tikai krīzes situācijā, kurā Komisija ar īstenošanas aktu ir aktivizējusi krīzes posmu.

Pienākums pieņemt prioritārus pasūtījumus un piešķirt tiem prioritāti atbilst darījumdarbības brīvības un līgumslēgšanas brīvības (Hartas 16. pants), kā arī tiesību uz īpašumu (Hartas 17. pants) būtībai un nesamērīgi neietekmēs tās. Šis pienākums kalpo Savienības vispārējo interešu mērķim, jo nodrošina, ka kritiski svarīgās nozares, kuras pusvadītāju deficīta dēļ skāruši piegādes traucējumi, var turpināt darbību. Šis pienākums ir piemērots un iedarbīgs minētā mērķa sasniegšanai, jo tas nodrošina, ka pieejamie resursi prioritāri tiek izmantoti produktiem, ko piegādā šīm nozarēm. Neviena cits pasākums nav tik efektīvs. Krīzes situācijā ir samērīgi noteiktiem uzņēmumiem uzlikt pienākumu pieņemt konkrētus pasūtījumus un piešķirt tiem prioritāti. Minētie uzņēmumi ietver pusvadītāju ražotnes, kas pieteikušās, lai tās tiktu atzītas par “Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām”, citas pusvadītāju ražotnes, kuras ir piekritušas šādai iespējai apmaiņā pret publiskā atbalsta saņemšanu, vai uzņēmumus pusvadītāju piegādes ķēdē, kuriem trešā valsts ir noteikusi prioritāru pasūtījumu, ciktāl tiek ietekmēta piegādes drošība kritiski svarīgajām nozarēm. Pienācīgi aizsardzības pasākumi nodrošina, ka prioritātes piešķiršanas pienākuma negatīvā ietekme uz darījumdarbības brīvību, līgumslēgšanas brīvību vai tiesībām uz īpašumu neizraisa šo tiesību pārkāpumu. Jebkādu pienākumu piešķirt prioritāti konkrētiem pasūtījumiem var noteikt tikai krīzes situācijā, kurā Komisija ar īstenošanas aktu ir aktivizējusi krīzes posmu. Attiecīgais uzņēmums var lūgt Komisiju pārskatīt prioritāro pasūtījumu, ja tas nespēj izpildīt pasūtījumu vai ja pasūtījuma izpilde tam radītu nesamērīgu ekonomisku slogu un īpašas grūtības. Turklāt pienākuma subjekts ir atbrīvots no jebkādas atbildības par zaudējumu atlīdzību par tādu līgumsaistību pārkāpumu, kas izriet no pienākuma izpildes.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Ietekme uz budžetu ir saistīta ar Komisijas dienestu personālu un atbalstu Pusvadītāju piegādes ķēdes platformas uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem izveidei. Priekšlikuma īstenošanai vajadzīgi cilvēkresursi priekšlikumā paredzētajiem uzdevumiem, par kuriem atbildīga būtu Komisija. Dažus uzdevumus var īstenot, pārdalot esošo personālu, kas pašlaik veic līdzīgus uzdevumus, piemēram, saistībā ar programmu uzraudzību, saziņu ar ieinteresētajām personām un ziņošanu par pētniecības un izstrādes un spēju veidošanas darbībām I pīlāra ietvaros. Papildu personāls būs vajadzīgs citu uzdevumu veikšanai, piemēram, stratēģisko projektu uzraudzībai (arī atskaites punktu un nodevumu uzraudzībai), atbilstības pārbaudēm (valsts atbalsts, iepirkums), pārrobežu koordinācijai ar dalībvalstīm, administratīvai (nefiskālai) pārraudzībai un ziņošanai Padomei/Parlamentam. Turklāt

priekšlikums paredz papildu uzdevumus, kas saistīti ar Pusvadītāju piegādes ķēdes platformu uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem, piemēram, pusvadītāju piegādes ķēžu uzraudzību, analīzes un krīzsagatavotības funkcijas, informācijas pieprasījumu (*RFI*) apstrādi un datu pārbaudi un agregēšanu pirmskrīzes posmā un starpnozaru koordināciju ar nozares ieinteresētajām personām.

Lai atbalstītu Pusvadītāju piegādes ķēdes platformas uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem izveidi un darbību, ir jānodrošina darbības izdevumi aptuveni 70 miljonu EUR apmērā. Komisija sniegtu atbalstu platformai.

Sīkāka informācija par ietekmi uz budžetu ir sniegta šim priekšlikumam pievienotajā tiesību akta finanšu un digitālajā pārskatā.

Papildus iepriekš minētajai ietekmei uz budžetu darbības un administratīvos budžeta līdzekļus iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” un stratēģisko projektu īstenošanai 2028.–2034. gada DFS ietvaros varēs pieprasīt tikai vēlākā posmā.

5. CITI ASPEKTI

• **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Komisija būs atbildīga par intervences īstenošanas regulāru uzraudzību. To var atbalstīt arī pētījumi, kā arī dalībvalstu un tirgus dati. Komisija veiks visaptverošu izvērtējumu par Mikroshēmu akta 2.0 efektivitāti, lietderību, saskaņotību, proporcionālītāti un subsidiaritāti. **Četrus līdz piecu gadu laikā** no leģislatīvā akta piemērošanas dienas Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai tiks iesniegts **izvērtējuma ziņojums**, kurā izklāstīti galvenie konstatējumi. Attiecīgā gadījumā Komisija šim ziņojumam var pievienot priekšlikumus par Mikroshēmu akta 2.0 uzlabošanu vai pielāgošanu.

Šis pārskatīšanas mehānisms atbilst pieejai, kas izveidota saskaņā ar pirmo Mikroshēmu aktu. Tas nodrošina nepārtrauktību, rezultātu salīdzināmību un ilgtermiņa perspektīvu attiecībā uz politikas rezultātiem. Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm regulāri uzraudzīs tiesību normu īstenošanu un piemērošanu, īpašu uzmanību pievēršot pieņemto pasākumu efektivitātei. Uzraudzības darbības balstīsies uz kvantitatīviem un kvalitatīviem rādītājiem, izmantojot datus, ko sniegušas ieinteresētās personas visā pusvadītāju vērtības ķēdē, dalībvalstīs un attiecīgās ES struktūras. Iniciatīvas kopējie panākumi tiks vērtēti, izmantojot pierādījumus par pastiprinātu **piegādes drošību**. Tas ietvers progresu attiecīgos izmēramos aspektos, piemēram, ES daļā globālajā pusvadītāju ražošanā un izmaiņās tirgus koncentrācijā. Mikroshēmu akta 2.0 un ar to saistīto pasākumu īstenošana ļaus sistemātiski sekot līdzi konkrētajiem mērķiem, paredzamajiem ieguvumiem un saistītajai ietekmei.

Lai veiktu izvērtēšanu, dalībvalstis un valstu kompetentās iestādes pēc Komisijas pieprasījuma sniegs tai nepieciešamo un būtisko informāciju.

• **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

1.1. I nodaļa. Vispārīgi noteikumi

I nodaļā ir izklāstīts regulas priekšmets. Tajā arī sniegtas aktā izmantotās definīcijas. Ar regulu tiek turpināta un pilnveidota iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai” (tagad – iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0”). I pīlāra ietvaros tā rada nosacījumus, kas vajadzīgi, lai stiprinātu Savienības rūpnieciskās inovācijas spēju, un nosaka pieprasījuma stimulēšanas pasākumus. II pīlāra ietvaros tā nosaka kritērijus Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu atzīšanai par

pirmajām šāda veida iniciatīvām un stratēģiskiem projektiem, kas veicina piegādes drošību un Savienības pusvadītāju ekosistēmas noturību. III pīlāra ietvaros tā nosaka pasākumus koordinācijas mehānisma uzlabošanai starp dalībvalstīm un Komisiju, kas sākotnēji tika izveidots ar Regulu (ES) 2023/1781 (Mikroshēmu akts).

1.2. II nodaļa – Iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0”

II nodaļā galvenā uzmanība ir pievērsta iniciatīvai “Mikroshēmas Eiropai 2.0”, kuras mērķis ir stiprināt Savienības konkurētspēju, noturību un inovācijas spēju. Investējot iniciatīvā “Mikroshēmas Eiropai 2.0”, Savienībai būtu jāklūst efektīvāka, pārvēršot savus pētniecības un tehnoloģiju sasniegumus uz pieprasījumu orientētās, uz lietojumu vērstās, drošās un energoefektīvās augstākās kvalitātes pusvadītāju tehnoloģijās. Tajā pašā laikā Savienībai būtu jānodrošina iespēja tās piegādes nozares dalībniekiem gūt labumu no minētajām investīcijām.

Šajā nolūkā šajā nodaļā ir iekļauti vispārīgi noteikumi un mērķi attiecībā uz iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai”, kas sākotnēji tika izveidota ar Regulu (ES) 2023/1781. Iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” mērķis ir atbalstīt plaša mēroga spēju veidošanu visā Savienībā pašreizējās vismodernākajās un nākamās paaudzes pusvadītāju tehnoloģijās. Iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0” tagad ietver sešus komponentus: 1) integrētu pusvadītāju tehnoloģiju projektēšanas spējas, 2) izmēģinājuma līnijas inovatīvas ražošanas sagatavošanai un testēšanas un eksperimentēšanas kompleksus, 3) progresīvas tehnoloģiju un inženierijas spējas kvantu mikroshēmu izstrādes paātrināšanai, 4) kompetences centru tīklu un prasmju attīstīšanu, 5) “Mikroshēmu fonda” darbības piekļuvei kapitālam jaunuzņēmumiem, augošiem uzņēmumiem un MVU un 6) progresīvu projektēšanas, prototipēšanas un rūpnieciskās ieviešanas spēju veidošanu un stiprināšanu fotonisko integrālshēmu tehnoloģijām visā Savienībā. Iniciatīvā “Mikroshēmas Eiropai 2.0” liels uzsvars ir likts uz ieviešanas ražošanā un pieprasījuma stimulēšanas pasākumiem, piemēram, lielajiem izaicinājumiem, Pieprasījuma forumu un pieprasījuma akseleratoriem.

Iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0” ir jāatbalsta ar finansējumu no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa” pašreizējās DFS ietvaros, it īpaši no programmas “Digitālā Eiropa” jaunā konkrētā mērķa Nr. 6, un jāīsteno saskaņā ar regulām, ar kurām izveido minētās programmas, un attiecīgā gadījumā un neskarot sarunas par DFS – saskaņā ar to pēctecēm.

Regulā ir paredzēts procesuāls satvars, lai atvieglotu kombinētu finansējumu no dalībvalstīm, Savienības budžeta un privātajām investīcijām, neskarot valsts atbalsta noteikumus.

Šajā nodaļā ir iekļauti arī īstenošanas noteikumi. Iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” īstenošana arī turpmāk galvenokārt tiks uzticēta kopuzņēmumam “Mikroshēmas” un attiecīgā gadījumā kopuzņēmumam vai jebkurai citai līdzīgai struktūrai vai iniciatīvai, kas to aizstāj un kas izveidota ar Savienības tiesību aktiem nākamās daudzgadu finanšu shēmas ietvaros. Darbību tehniskais apraksts ir sniegts I pielikumā. III pielikumā ir iekļauti izmērāmi rādītāji īstenošanas uzraudzībai un ziņošanai par iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” progresu tās mērķu sasniegšanā. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, lai grozītu izmērāmo rādītāju sarakstu. Iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0” balstās uz Eiropas stiprajām pusēm globālajā pusvadītāju vērtības ķēdē un pastiprina sinerģiju ar darbībām, ko pašlaik atbalsta Savienība un dalībvalstis. Tāpēc, lai maksimāli palielinātu iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” pozitīvo ietekmi, tai būtu jārada iespējas sinerģijas veidošanai ar IV pielikumā aprakstītajām Savienības programmām.

1.3. III nodaļa. Piegādes drošība un pieprasījums

III nodaļas 1. iedaļā ir izklāstīts satvars Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskajiem projektiem. Komisija var atzīt projektus pusvadītāju vērtības ķēdē Savienībā vai trešā valstī par stratēģiskiem projektiem, ja projekti atbilst šādiem kritērijiem: tie rada ES pievienoto vērtību, būtiski veicinot Savienības kopīgo interešu mērķus; tiem ir skaidra pārrobežu dimensija; tie palīdz uzlabot Savienības pusvadītāju vērtības ķēdes neaizstājamību, noturību un uzplauksmi un tie palīdz būtiski palielināt Eiropas tehnoloģisko suverenitāti un tehnoloģisko līderību.

Tehnoloģiskās jomas, kas noteiktas kā potenciālās jomas stratēģisko projektu atzīšanai, ir izklāstītas II pielikumā.

Šīs nodaļas **2. iedaļā** ir izklāstīti noteikumi par atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskajiem projektiem. Tajā arī aprakstīta Eiropas darījumdarbības maku izmantošana par vienotiem piekļuves portāliem, lai iesniegtu vienotu atļaujas pieteikumu Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskajiem projektiem.

III nodaļas **3. iedaļā** ir aprakstīti zīmes “Eiropas pusvadītāju izcilības reģions” mērķi un izklāstīts Eiropas pusvadītāju reģiona investīciju plāna redzējums un tvērums.

III nodaļas **4. iedaļā** galvenā uzmanība ir pievērsta pasākumiem piegādes ķēdes noturības palielināšanai, proti, publiskajam iepirkumam kritiskās infrastruktūras jomā un konkrētām ekonomikas nozarēm, kas identificētas kā riskam pakļautas nozares.

1.4. IV nodaļa. Uzraudzība un reaģēšana krīzes situācijās

IV nodaļā ir ietverts mehānisms pusvadītāju vērtības ķēdes koordinētai uzraudzībai un reaģēšanai uz pusvadītāju piegādes traucējumiem, kas ietekmē iekšējā tirgus pienācīgu darbību.

1. iedaļā ir izklāstīta visaptveroša stratēģiskās kartēšanas sistēma ES pusvadītāju nozarei, kas paredzēta, lai apzinātu neaizsargātības aspektus, atkarības un nākotnes vajadzības piegādes ķēdes noturības palielināšanai. Komisijai, darbojoties kopā ar *ESB*, ir jāveic padziļināta analīze, kas aptver kritiskos aspektus. Tie ietver nozīmīgas no pusvadītājiem atkarīgas rūpniecības nozares un infrastruktūru (piemēram, veselības aprūpes, aizsardzības un digitālo nozari), piegādes ķēdes segmentus (no projektēšanas līdz ražošanai un materiāliem), tehnoloģisko atkarību (it īpaši no trešām valstīm), prasmju nepietiekamību un iespējamos riskus, tai skaitā riskus, kas izriet no nepietiekamām investīcijām vai ģeopolitiskiem traucējumiem. Kartēšanā tiek novērtēta arī krīzes intervences pasākumu iespējamā ietekme (piemēram, prioritārie pasūtījumi vai eksporta kontrole saskaņā ar 41.–43. pantu). Rezultāti tiek regulāri darīti zināmi *ESB*, lai tos izmantotu politikas lēmumu pieņemšanā.

Lai proaktīvi uzraudzītu riskus, Komisijai, pamatojoties uz kartēšanas konstatējumiem, ir jāizstrādā un regulāri jāatjaunina agrīnās brīdināšanas rādītāju saraksts (piemēram, piegādes problemātiskie posmi, pieprasījuma kāpums vai ģeopolitiskā spriedze). Process galvenokārt balstās uz publiski pieejamiem datiem un nekonfidencialu nozares informāciju. Tomēr, ja pastāv nepilnības, Komisija var pieprasīt papildu brīvprātīgu informāciju no pusvadītāju uzņēmumiem, izmantojot standartizētus, drošus kanālus konfidencialitātes aizsardzībai. Visi savāktie dati tiek apstrādāti saskaņā ar stingriem konfidencialitātes noteikumiem (50. pants), un Komisija sniedz norādījumus, lai nodrošinātu konsekventu un drošu informācijas kopīgošanu. Arī kartēšanas satvars un metodika tiek periodiski pārskatīti, lai pielāgotos mainīgajiem nozares izaicinājumiem. Galu galā šīs sistēmas mērķis ir paredzēt traucējumus, virzīt stratēģiskās investīcijas un stiprināt ES pusvadītāju autonomiju.

1. iedaļā ir aprakstīta arī Pusvadītāju piegādes ķēdes platformas uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem izveide un mērķi. Platforma būs pusvadītāju piegādes ķēdes digitālais dvīnis ar mērķi palielināt tās pārredzamību un noturību. Platformas juridiskais pārstāvis informēs Komisiju par pašreizējiem vai gaidāmajiem pusvadītāju piegādes ķēdes traucējumiem.

2. iedaļā ir izklāstīti noteikumi pusvadītāju krīzes posma aktivizēšanai un sīki aprakstīti ārkārtas pasākumi, kurus var izmantot reaģēšanai uz krīzi.

Pirmais aspekts ir valstu kompetento iestāžu pienākums pēc iespējas ātrāk brīdināt Komisiju, ja tās konstatē nopietnu piegādes traucējumu risku vai citus ticamus apdraudējumus pusvadītāju pieejamībai. Tas aizsāk preventīvo posmu, kurā Komisijai ir ātri jārikojas, sasaucot *ESB* ārkārtas sanākumi. *ESB* uzdevums ir novērtēt traucējumu smagumu, cita starpā izdodot preventīvus informācijas pieprasījumus un apspriežot, vai sākt oficiālu krīzes procedūru. Turklāt Komisija var apspriesties ar trešām valstīm, lai meklētu sadarbīgus risinājumus, un lūgt valstu iestādēm novērtēt nozīmīgāko tirgus dalībnieku sagatavotību.

Ja kopīgs iepirkums tiek uzskatīts par nepieciešamu, tam ir jāatbilst ES publiskā iepirkuma noteikumiem (Direktīvas 2014/23/ES, 2014/24/ES un 2014/25/ES), nodrošinot pārredzamību un konkurenci. Vēl viens ļoti būtisks instruments ir informācijas vākšana. Komisija var izdot preventīvus informācijas pieprasījumus Pusvadītāju piegādes ķēdes platformai uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem, paredzot sensitīvas komercinformācijas aizsardzības pasākumus. Komisija var izdot preventīvus informācijas pieprasījumus arī atsevišķiem uzņēmumiem, ja tie nepiedalās platformā. Atbildes tiek kopīgotas ar *ESB* un attiecīgajām dalībvalstīm, nodrošinot kopīgu situācijas izpratni.

Satvars pāriet krīzes posmā tikai tad, ja ir izpildīti divi nosacījumi: pastāv 1) nopietni piegādes ķēdes traucējumi, kas izraisa būtisku deficītu, un 2) ļoti nopietna ietekme uz kritiski svarīgajām nozarēm (piemēram, veselības aprūpi, aizsardzību vai digitālo infrastruktūru), kas apdraud sabiedrības, ekonomikas vai drošības stabilitāti. Komisija pēc apspriešanās ar *ESB* var ierosināt Padomei aktivizēt krīzes posmu, par ko Padome lemj ar kvalificētu balsu vairākumu. Krīzes posms ilgst līdz 12 mēnešiem, un, ja tas ir pamatoti, to var pagarināt, un par to ir regulāri jāziņo *ESB* un Eiropas Parlamentam. Šajā posmā dalībvalstīm ar *ESB* starpniecību jākoordinē valstu pasākumi, lai izvairītos no sadrumstalotas reakcijas. Kad krīze beidzas, Komisijai sešu mēnešu laikā ir jāatjaunina piegādes ķēdes uzraudzība, ņemot vērā gūto pieredzi. Noteikumi, kas reglamentē krīzes posma aktivizēšanu, pēc likumdevēju vienošanās paliek nemainīgi salīdzinājumā ar Mikroshēmu aktā paredzētajiem noteikumiem un joprojām atbilst paredzētajam mērķim.

3. iedaļā ir izklāstīti pasākumi, kas vajadzīgi pusvadītāju krīžu risināšanai Savienībā.

Saskaņā ar 41. pantu Komisija var pieprasīt ražošanas un traucējumu datus no uzņēmumiem pusvadītāju piegādes ķēdē, lai novērtētu krīzi un iespējamus risinājumus. Pieprasījumiem jābūt stingri nepieciešamiem, un tie nedrīkst apdraudēt valsts drošību.

42. pants ļauj Komisijai uzlikt pusvadītāju ražotājiem pienākumu piešķirt prioritāti krīzei kritiski svarīgu produktu pasūtījumiem, un šāda pienākuma izpilde prevalē pār esošām līgumsaistībām.

Ar 43. pantu tiek ieviests kopīgs iepirkums, kurā Komisija darbojas kā centrālā iepirkumu struktūra vairākām dalībvalstīm, kas saskaras ar nopietnu deficītu. Šis mehānisms stiprina spēju aizstāvēt savas intereses un novērš to, ka ES valstis savstarpēji konkurē par ierobežotām piegādēm.

Komisija ir pilnvarota aktivizēt krīzes posmu ar īstenošanas aktu, ja ir konkrēti, nopietni un ticami pierādījumi par pusvadītāju krīzi. Pusvadītāju krīze rodas, ja ir nopietni pusvadītāju piegādes traucējumi, kas izraisa būtisku deficītu. Tie rada būtisku negatīvu ietekmi uz vienu

vai vairākām nozīmīgām Savienības nozarēm vai kavē kritiski svarīgajās nozarēs izmantotu būtisku produktu piegādi, remontu un apkopi. Īstenošanas aktā ir jānorāda krīzes posma ilgums vai tā pagarināšana. Pirms krīzes posma beigām Komisijai, ņemot vērā *ESB* atzinumu, jāizvērtē, vai krīzes posms būtu jāpagarina. Krīzes posmā *ESB* rīkos ārkārtas sanāksmes, lai dalībvalstis varētu cieši sadarboties ar Komisiju un koordinēt visus valstu pasākumus, kas veikti attiecībā uz pusvadītāju piegādes ķēdi.

1.5. V nodaļa. Pārvaldība

V nodaļa ir izklāstīts satvars Eiropas Pusvadītāju padomes (*ESB*) darbības turpināšanai; tās sastāvā ir dalībvalstu pārstāvji, un to vada Komisija. *ESB* sniegs konsultācijas kopuzņēmuma “Mikroshēmas” Publisko iestāžu padomei par iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0” (I pīlārs). Tā sniegs konsultācijas un palīdzību Komisijai saistībā ar Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu pieteikumu novērtēšanu (II pīlārs). Tā apmainīsies viedokļiem ar Komisiju par progresu Pusvadītāju reģiona investīciju plāna īstenošanā, apspriedīs konkrētu kritiski svarīgo nozaru un tehnoloģiju apzināšanu un sagatavosies tai un risinās jautājumus saistībā ar uzraudzību un reaģēšanu krīzes situācijās (III pīlārs). Visbeidzot, tā sniegs atbalstu, lai konsekventi piemērotu ierosināto regulu un veicinātu sadarbību starp dalībvalstīm. *ESB* atbalstīs Komisiju starptautiskajā sadarbībā un stratēģiskajās partnerībās pusvadītāju jomā. Tā arī koordinēs darbību ar attiecīgajām krīzes struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, un apmainīsies ar tām ar informāciju. *ESB* tiksies dažādos sastāvos un rīkos atsevišķas sanāksmes par tās uzdevumiem I pīlāra ietvaros un par tās uzdevumiem II un III pīlāra ietvaros. Komisija var izveidot pastāvīgas vai pagaidu *ESB* apakšgrupas un uzaicināt organizācijas, kas pārstāv pusvadītāju nozares intereses, un citas ieinteresētās personas piedalīties šādās apakšgrupās novērotāju statusā. *ESB* būtu jānodrošina, ka Pusvadītāju rūpniecības alianses koordinācijas komiteja, kas pārņems Procesoru un pusvadītāju tehnoloģiju rūpniecības alianses darbības, tiek aicināta vismaz reizi gadā sniegt atjauninātu informāciju.

Valsts līmenī dalībvalstis izraudzīsies vienu vai vairākas valsts kompetentās iestādes un no tām valsts vienoto kontaktpunktu šīs regulas īstenošanai.

1.6. VI, VII un VIII nodaļa – nobeiguma noteikumi

VI nodaļa uzsvērts, ka visām pusēm ir pienākums ievērot sensitīvas darījumdarbības informācijas un komercnoslēpumu konfidencialitāti. Šis pienākums attiecas uz Komisiju, valstu kompetentajām iestādēm un citām dalībvalstu iestādēm, kā arī uz visiem pārstāvjiem un ekspertiem, kas piedalās *ESB* un komitejas sanāksmēs. Šajā nodaļā ir paredzēti arī noteikumi par iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem sodiem un naudas sodiem par šajā regulā noteikto pienākumu neizpildi, ievērojot atbilstošas garantijas. Komisija var uzlikt periodiskus soda maksājumus, ja attiecīgie uzņēmumi pusvadītāju krīzes gadījumā nepieņem konkrētus pasūtījumus un tos neprioritizē. Turklāt Komisija var uzlikt naudas sodus uzņēmumam, kas sniedz nepareizu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju vai nesniedz informāciju noteiktajā termiņā.

VII nodaļa ir izklāstīti noteikumi un nosacījumi deleģēšanas un īstenošanas pilnvaru īstenošanai. Priekšlikums pilnvaru Komisiju vajadzības gadījumā pieņemt īstenošanas aktus, lai precizētu procedūras un nodrošinātu regulas vienādu piemērošanu, kā arī deleģētos aktus, lai grozītu I pielikumu (tajā izklāstītās darbības veidā, kas atbilst iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” mērķiem) un III pielikumu (izmērāmie rādītāji un noteikumi par uzraudzības un izvērtēšanas sistēmas izveidi šīs regulas papildināšanai).

VIII nodaļa Komisijai ir noteikts pienākums sagatavot regulārus ziņojumus Eiropas Parlamentam un Padomei par regulas izvērtēšanu un pārskatīšanu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par Savienības pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanas pasākumu satvaru un ar ko atceļ Regulu (ES) 2023/1781 (Mikroshēmu akts 2.0)**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un it īpaši tā 173. panta 3. punktu un 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²⁷,ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²⁸,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/1781²⁹, ar ko izveido pasākumu sistēmu Eiropas pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai un groza Regulu (ES) 2021/694 (Mikroshēmu akts), Savienības līmenī tika izveidots visaptverošs satvars pusvadītāju ekosistēmas atbalstam, lai stiprinātu Savienības tehnoloģiskās spējas, uzlabotu noturību un nodrošinātu piegādes drošību.
- (2) Regulas (ES) 2023/1781 izvērtējums³⁰ liecina, ka tā ir ļāvusi mobilizēt ievērojamas publiskās un privātās investīcijas, izvērst progresīvu infrastruktūru un izveidot koordinācijas un krīzsagatavotības mehānismus, tādējādi palīdzot uzlabot sadarbību starp dalībvalstīm un iekšējā tirgus darbību. Izvērtējums liecina, ka Regula (ES) 2023/1781 ir kalpojusi par katalizatoru koordinētai Savienības pieejai pusvadītājiem, stiprinot pētniecības un inovācijas spējas, nodrošinot piekļuvi tehnoloģiskajai infrastruktūrai, izveidojot satvaru ražošanas jaudai, kā arī krīzes un reaģēšanas mehānismu potenciālu traucējumu paredzēšanai. Tajā pašā laikā izvērtējumā ir konstatēti strukturāli trūkumi un pastāvīgas problēmas, kas ierobežo regulas efektivitāti mainīgo rūpniecības un ekonomikas vajadzību risināšanā.
- (3) Lai gan ar Regulu (ES) 2023/1781 izveidotais satvars ir izrādījies efektīvs inovācijas un agrīna posma spēju atbalstīšanā, pāreja no tehnoloģiju izstrādes uz plaša mēroga rūpniecisko ieviešanu joprojām ir agrīnā posmā. Ilgi investīciju cikli, strukturālās

²⁷ OV C [...], [...], [...]. lpp. .²⁸ OV C [...], [...], [...]. lpp. .²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1781 (2023. gada 13. septembris), ar ko izveido pasākumu sistēmu Eiropas pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai un groza Regulu (ES) 2021/694 (Mikroshēmu akts) (OV L 229, 18.9.2023., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj>).³⁰ [jāpievieno atsauce uz publicēto izvērtējuma ziņojumu]

atkarības vērtības ķēdes kritiskajos segmentos un ražošanas izvēršanas ierobežojumi joprojām ietekmē Savienības spēju izveidot noturīgu un konkurētspējīgu pusvadītāju ekosistēmu.

- (4) Turklāt izvērtējums ir parādījis, ka ierobežota privātā kapitāla pieejamība, īpaši vēlina posma finansējumam, un finanšu tirgu strukturālās iezīmes ierobežo Savienības pusvadītāju uzņēmumu izaugsmi un darbības paplašināšanu. Tajā pašā laikā pieprasījuma sadrumstalotība dažādās rūpniecības nozarēs, ierobežots tirgus mērogs un nepietiekama koordinācija starp pircējiem samazina ražošanas investīciju komerciālo dzīvotspēju un rada risku, ka jaunās jaudas netiks pietiekami izmantotas.
- (5) Turklāt pusvadītāju nozare ir kļuvusi par Savienības ekonomikas stabilitātes, tehnoloģiskās suverenitātes un drošības stūrakmeni. Progresīvo digitālo tehnoloģiju, īpaši mākslīgā intelekta (MI), paātrinātā integrācija ir ievērojami palielinājusi globālo pieprasījumu pēc pusvadītājiem, vienlaikus pastiprinot konkurenci starptautiskajos tirgos. Minētās norises ir atklājušas strukturālus neaizsargātības aspektus Savienības pusvadītāju piegādes ķēdēs, arī atkarību no atsevišķiem ārējiem piegādātājiem, nepietiekamu Savienības iekšējo ražošanas jaudu un sadrumstalotību dalībvalstu starpā.
- (6) Konkrētāk, MI lietojumu pieaugošā nozīme ir izraisījusi pieprasījuma strauju kāpumu pēc ļoti specializētām mikroshēmām, piemēram, progresīviem loģikas un atmiņas pusvadītājiem, kas ir kritiski svarīgi sarežģītu MI modeļu apmācībai un ieviešanai. Paredzams, ka šī tendence turpināsies, pastiprinot pašreizējo piedāvājuma un pieprasījuma nelīdzsvarotību un radot papildu spriedzi jau tā traušlajām globālajām piegādes ķēdēm. Tajā pašā laikā ģeopolitiskā spriedze, eksporta ierobežojumi un ar globālām krīzēm saistīti traucējumi ir vēl vairāk uzsvēruši riskus, ko rada pārmērīga paļaušanās uz ražošanu trešās valstīs un nepietiekama diversifikācija.
- (7) Ņemot vērā minētās norises, ir jāstiprina un jāpapildina ar Regulu (ES) 2023/1781 izveidotais satvars, lai atbalstītu pāreju no inovācijas uz rūpniecisku mērogu, uzlabotu noturību un ekonomisko drošību un nodrošinātu iekšējā tirgus efektīvu darbību. Tāpēc Regula (ES) 2023/1781 būtu jāatceļ un jāaizstāj ar šo regulu.
- (8) Tā kā šī regula stiprina un papildina ar Regulu (ES) 2023/1781 izveidoto satvaru, nemainot tā pamatmērķus, minētā satvara pamatā esošie juridiskie pamati paliek nemainīgi.
- (9) Tāpēc šīs regulas pamatā arī vajadzētu būt Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 173. panta 3. punktam, lai ļautu Savienībai veikt pasākumus spēju turpmākai uzturēšanai un veidošanai un tās pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai. Minētajiem pasākumiem nebūtu jānovēd pie valstu normatīvo aktu saskaņošanas. Šajā sakarā Savienībai būtu jāstiprina pusvadītāju tehnoloģiskās un rūpnieciskās bāzes konkurētspēja un noturība, vienlaikus visā Savienībā stiprinot tās pusvadītāju ekosistēmas inovācijas spējas, samazinot atkarību no atsevišķiem trešo valstu uzņēmumiem un ģeogrāfiskiem reģioniem un stiprinot tās spēju projektēt un ražot, korpusēt, atkalizmantot un reciklēt progresīvus pusvadītājus. Iniciatīvai “Mikroshēmas Eiropai”, kas pirmo reizi izveidota ar Regulu (ES) 2023/1781, būtu jāturpina atbalstīt minētos mērķus saskaņā ar šo regulu, vēl vairāk pastiprinot centienus ne tikai mazināt plaisu starp Savienības progresīvajām pētniecības un inovācijas spējām un to ilgtspējīgu rūpniecisko izmantošanu, bet arī nodrošināt šo spēju efektīvu pārvēršanu rūpnieciska mēroga ražošanā un ieviešanā tirgū Savienībā. Iniciatīvai “Mikroshēmas Eiropai 2.0” būtu jāturpina veicināt spēju veidošanu, lai nodrošinātu projektēšanu, ražošanu un sistēmu integrāciju nākamās paaudzes pusvadītāju tehnoloģijās, un būtu

jāturpina atbalstīt kopdarbību starp nozīmīgiem dalībniekiem visā Savienībā, stiprinot Savienības pusvadītāju piegādes un vērtības ķēdes, apkalpojot galvenās rūpniecības nozares un radot jaunus tirgus.

- (10) Turklāt, lai nodrošinātu iekšējā tirgus efektīvu darbību, šai regulai būtu jāpalīdz izveidot saskaņotu Savienības satvaru, ar ko tuvina konkrētus nosacījumus un koordinācijas mehānismus saskaņā ar LESD 114. pantu. Šāds satvars ir nepieciešams, lai novērstu šķēršļus iekšējā tirgus darbībai, mazinātu sadrumstalotību un nodrošinātu konsekventu un efektīvu reakciju uz piegādes ķēdes riskiem, vienlaikus saglabājot saskanību ar Savienības tiesību aktiem un starptautiskajām saistībām. Tas ir īpaši kritiski svarīgi, ņemot vērā to, ka pusvadītāji ir pamattehnoloģija, uz kuras balstās plašs saimniecisko darbību un kritiskās infrastruktūras klāsts visā Savienībā. Paaugstinātas ģeopolitiskās spriedzes, stratēģiskas globālās konkurences un pieaugošu ekonomiskās drošības apsvērumu kontekstā pusvadītāju ekosistēma ir kļuvusi par būtisku faktoru iekšējā tirgus stabilitātei un darbībai. Pusvadītāju nozarei ir raksturīga sarežģīta pārrobežu savstarpējā atkarība visā vērtības ķēdē, kur ļoti specializētas darbības ir koncentrētas dažādās ģeogrāfiskajās teritorijās, savukārt lejasposma lietotāju nozares ir plaši izkliedētas visā Savienībā. Minētās iezīmes nozīmē, ka traucējumiem, ierobežojumiem vai kropļojumiem, kas ietekmē pusvadītāju piegādes ķēdes, visticamāk, būs būtiska pārrobežu ietekme un tie ietekmēs iekšējā tirgus darbību. Atšķirīgi valstu pasākumi, kuru mērķis ir novērst šādus riskus, var radīt sadrumstalotību, izkropļot konkurenci un apdraudēt vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū, it īpaši ņemot vērā ražošanas un izplatīšanas tīklu integrēto raksturu. Tāpēc mērķus nodrošināt pusvadītāju piegādes ķēžu noturību, drošību un pienācīgu darbību Savienībā nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstīm rīkojoties atsevišķi, bet to mēroga un pārrobežu ietekmes dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī.
- (11) Minēto mērķu sasniegšana arī turpmāk būtu jāatbalsta Eiropas Pusvadītāju padomei, kuras sastāvā ir dalībvalstu pārstāvji un kuru vada Komisija, lai veicinātu šīs regulas raitu, efektīvu un saskaņotu īstenošanu, sadarbību un informācijas apmaiņu. Eiropas Pusvadītāju padomei būtu jāsniedz konsultācijas un jāpalīdz Komisijai konkrētos jautājumos, arī par šīs regulas konsekventu īstenošanu, veicinot sadarbību starp dalībvalstīm un informācijas apmaiņu par jautājumiem, kas saistīti ar šo regulu. Eiropas Pusvadītāju padomei būtu arī jākonsultē Komisija par starptautisko sadarbību pusvadītāju jomā, tai skaitā par stratēģiskajām partnerībām pusvadītāju jomā un informācijas vākšanas uzdevumiem. Sanāksmes var notikt dažādu apakšgrupu sastāvā.
- (12) Ņemot vērā pusvadītāju piegādes ķēdes globalizēto raksturu, starptautiskā sadarbība ar trešām valstīm ir svarīgs elements, lai panāktu Savienības pusvadītāju ekosistēmas noturību. Saskaņā ar šo regulu veiktajiem pasākumiem būtu arī jāļauj Savienībai kā izcilības centram uzņemties nozīmīgāku lomu labāk funkcionējošā globālā un savstarpēji atkarīgā pusvadītāju ekosistēmā. Attiecīgā gadījumā būtu jāņem vērā Pusvadītāju rūpniecības alianses³¹, kas pārņem Procesoru un pusvadītāju tehnoloģiju rūpniecības alianses darbību, un citu ieinteresēto personu viedokļi. Saskaņā ar starptautiskajām saistībām Savienība un dalībvalstis varētu sadarboties, arī diplomātiski, ar starptautiskajiem stratēģiskajiem partneriem, kuriem ir priekšrocības pusvadītāju nozarē, lai meklētu risinājumus piegādes drošības stiprināšanai un tam, kā novērst turpmākus pusvadītāju piegādes ķēdes traucējumus, piemēram, tos, kas izriet no trešo valstu eksporta ierobežojumiem, un lai apzinātu izejvielu un starpproduktu

³¹ Uzdevuma ietvari – <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/78326>.

pieejamību. Komisijai un dalībvalstīm būtu jākoordinē savi starptautiskie centieni, it īpaši ar Eiropas Pusvadītāju padomes atbalstu. Attiecīgos gadījumos tas var ietvert koordināciju attiecīgos starptautiskos forumos, investīciju un tirdzniecības nolīgumu slēgšanu vai citus diplomātiskus centienus vai sadarbību ar attiecīgajām ieinteresētajām personām.

- (13) Lai stiprinātu Savienības kritisko infrastruktūru, drošību, rūpniecisko bāzi un tehnoloģisko līderību, ir vajadzīga droša un uzticama piekļuve gan modernākajām, gan plaši izmantotām pusvadītāju tehnoloģijām, tai skaitā procesoriem, atmiņās, analogajām, jaudas, sensoru, radiofrekvenču un savienotību nodrošinošām mikroshēmām, kas ir būtiskas, lai nākotnes prasībām pielāgotu tādas stratēģiskās nozares kā enerģētika, aizsardzība, autobūve, aviācija, telesakari, veselības aprūpe, mākoņdatošana un rūpnieciskā automatizācija. Savienībai ir spēcīgas spējas plašā nobriedušu tehnoloģiju mezglu klāstā, tai skaitā saistībā ar autobūves kategorijas, energoefektīvām un drošām mikroshēmām, un tai būtu jāturpina stiprināt savu konkurētspēju, noturību un stratēģisko autonomiju visā pusvadītāju vērtības ķēdē.
- (14) Pusvadītāju nozare ir saistīta ar būtiskām investīciju prasībām gan pētniecības, izstrādes un inovācijas darbībām, gan tādu progresīvu kompleksu būvniecībai, kas paredzēti testēšanai un validēšanai, lai atbalstītu rūpnieciska mēroga ražošanu. Minētās izmaksietilpīgās iezīmes tieši ietekmē Savienības spēju konkurēt un ieviest inovācijas un ietekmē piegādes drošību un tās pusvadītāju ekosistēmas vispārējo noturību. Tajā pašā laikā Savienības konkurētspēja un noturība ir atkarīga no plaši izmantotu un nobriedušu pusvadītāju tehnoloģiju nepārtrauktas pieejamības un attīstības, arī analogajām, jaudas, sensoru, savienotību nodrošinošām, autobūves kategorijas un aeronautikas kategorijas mikroshēmām, kas joprojām ir neaizstājamas stratēģiskajās rūpniecības vērtības ķēdēs un kritiskajā infrastruktūrā. Pašreizējā situācijā, kad pieaug globālā konkurence un ģeopolitiskā spriedze un pastāv strukturāla piegādes ķēžu neaizsargātība, pusvadītāji ir kļuvuši par stratēģisku aktīvu, uz kura balstās Savienības ekonomiskā drošība, tehnoloģiskā līderība un industriālā noturība. Ņemot vērā pieredzi, kas gūta no iepriekšējiem pusvadītāju deficīta gadījumiem un piegādes ķēdes traucējumiem Savienībā un pasaulē, kā arī trešo valstu eksporta ierobežojumiem vai regulatīvajām darbībām un tehnoloģiju izaicinājumu un inovācijas ciklu straujo attīstību, kas ietekmē pusvadītāju vērtības ķēdi, ir jāstiprina Savienībai piemītošās stiprās puses, arī tās vadošā pozīcija vairākos plaši izmantotu pusvadītāju segmentos, tādējādi palielinot ieviešanu tirgū, konkurētspēju, noturību, pētniecības un inovācijas spējas, vēl vairāk stiprinot iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai”.
- (15) Pastiprinātajā iniciatīvā “Mikroshēmas Eiropai 2.0” būtu jāņem vērā pieredze, kas jau gūta, īstenojot iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai”, lai to turpinātu un stiprinātu nolūkā novērst atlikušās strukturālās nepilnības un reaģēt uz jaunām stratēģiskām vajadzībām. Konkrētāk, ir jāpastiprina centieni, lai nodrošinātu, ka Savienības progresīvās pētniecības un inovācijas spējas tiek efektīvi pārvērstas rūpnieciskā ieviešanā, izvēršanā un ražošanā komerciālā mērogā Savienībā.
- (16) Par spēcīgas Savienības rūpnieciskās, konkurētspējīgas, ilgtspējīgas un inovatīvas bāzes uzturēšanu galvenokārt ir atbildīgas dalībvalstis. Tomēr, ņemot vērā ar pētniecību un inovāciju saistīto izaicinājumu būtību un mērogu pusvadītāju jomā, ir nepieciešama kopdarbība Savienības līmenī. Lai Savienībai nodrošinātu pusvadītāju tehnoloģiju pētniecības un inovācijas spējas, kas vajadzīgas, lai saglabātu tās vadošo lomu pētniecības un rūpniecisko investīciju jomā modernāko tehnoloģiju līmenī, un balstoties uz pieredzi un gūtajām atziņām iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai” īstenošanā, minētās spējas ir vēl vairāk jāstiprina un jāpaplašina, lai nodrošinātu to

efektīvu rūpniecisko ieviešanu, izvēršanu un ražošanu komerciālā mērogā Savienībā. Šajā nolūkā Savienībai un dalībvalstīm būtu jāturpina koordinēt savus centienus un veikt līdzinvestīcijas.

- (17) Ņemot vērā pieaugošo globālo konkurenci, ģeopolitisko spriedzi un pusvadītāju piegādes ķēdes traucējumu risku, tai skaitā tādu traucējumu risku, kas izriet no trešo valstu pieņemtajiem regulatīvajiem pasākumiem, kuri var ietekmēt piekļuvi kritiski svarīgām pusvadītāju tehnoloģijām un saistītiem resursiem, Savienības spējas izstrādāt, ražot un ieviest šādas tehnoloģijas savā teritorijā stiprināšana ir kļuvusi par stratēģisku prioritāti Savienības konkurētspējai, ekonomiskajai drošībai un tehnoloģiskajai suverenitātei, kā uzsvērts Mario Dragi ziņojumā “Eiropas konkurētspējas nākotne”. Minēto Savienības pusvadītāju ekosistēmas izaicinājumu risināšanai ir vajadzīgas liela mēroga spējas un kopīgi dalībvalstu centieni, Savienībai atbalstot liela mēroga spēju attīstīšanu un ieviešanu visā inovācijas un rūpnieciskās vērtības ķēdē, tai skaitā izmēģinājuma līnijas, ražošanas izvēršanu un komerciālu ieviešanu, tādējādi nodrošinot pētniecības izcilības efektīvu pārvēršanu rūpnieciskā līderībā un ilgtspējīgā ražošanas jaudā Savienībā.
- (18) Kā secināts Regulas (ES) 2023/1781 izvērtējumā, instrumenti, kas ieviesti ar minētajā regulā paredzēto iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai”, proti, projektēšanas platforma, izmēģinājuma līnijas, kvantu mikroshēmu pilotprojekti, zināšanu izplatīšana, ES Mikroshēmu prasmju akadēmija nozaru sadarbības prasmju apvienību un Prasmju pilnveides pakta ietvaros, kā arī kompetences visas pusvadītāju ekosistēmas labā, atbilst paredzētajam mērķim, un tos būtu jāturpina atbalstīt saskaņā ar šo regulu. Minētajiem centieniem būtu arī jāveicina plašākais Savienības mērķis stiprināt tās ilgtermiņa konkurētspēju, inovācijas spējas un rūpniecisko bāzi, arī izmantojot sinerģijas ar turpmākām Savienības programmām, kas atbalsta pētniecību un inovāciju un rūpniecisko ieviešanu, piemēram, ierosināto pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” pēcteci³² – pētniecības un inovācijas pamatprogrammu, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/695³³ (“Apvārsnis Eiropa”) (FP10), un ierosināto Eiropas Konkurētspējas fondu³⁴, savukārt iniciatīvai “Mikroshēmas Eiropai 2.0” visos komponentos un darbībās, ciktāl iespējams, būtu jāintegrē un maksimāli jāpalielina ieguvumi, ko sniedz pusvadītāju tehnoloģiju kā spēcīgu veicinātāju izmantošana, piemēram, pārejā uz ilgtspēju, kas var radīt jaunus produktus un efektīvāku, lietderīgāku, tīrāku un ilgtspējīgāku resursu izmantošanu, arī enerģijas un tādu materiālu izmantošanu, kas vajadzīgi pusvadītāju ražošanai un izmantošanai visā dzīves ciklā.
- (19) Lai sasniegtu tās vispārīgo mērķi un risinātu pašreizējās pusvadītāju ekosistēmas piedāvājuma un pieprasījuma puses problēmas, kā arī balstoties uz pieredzi un gūtajām atziņām Regulas (ES) 2023/1781 īstenošanā, kas apliecināja pastāvīgu vajadzību stiprināt Savienības spējas ne tikai pētniecībā un inovācijā, bet arī rūpnieciskajā

³² Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” 2028.–2034. gadam, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulu (ES) 2021/695.

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 (OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

³⁴ Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido Eiropas Konkurētspējas fondu (EKF), tostarp īpašo programmu pētniecības un inovācijas darbībām aizsardzības jomā, un ar ko atceļ Regulas (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697, (ES) 2021/783, atceļ noteikumus Regulās (ES) 2021/696, (ES) 2023/588 un groza Regulu (ES) [EDIP].

ieviešanā un ražošanas izvēršanā, iniciatīvai “Mikroshēmas Eiropai 2.0” būtu jāturpina atbalstīt un vēl vairāk uzlabot piecus darbības mērķus, kas ieviesti ar Regulu (ES) 2023/1781. Ar to būtu arī jāievieš jauns darbības mērķis, kura nolūks ir stiprināt Savienības spējas fotonikas tehnoloģiju jomā, un jāatbalsta “lielie izaicinājumi” kā instrumenti, ar ko atbalstīt plaša mēroga starpnozaru iniciatīvas, kuras risina būtiskus, Savienībai stratēģiski nozīmīgus tehnoloģiskus un rūpnieciskus izaicinājumus. Iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” primārā īstenošana arī turpmāk būtu jāuztic kopuzņēmumam “Mikroshēmas” un attiecīgā gadījumā kopuzņēmumam vai jebkurai citai līdzīgai struktūrai vai iniciatīvai, kas to aizstāj un kas izveidota ar Savienības tiesību aktiem saskaņā ar nākamo daudzgadu finanšu shēmu.

- (20) Pirmkārt, iniciatīvai “Mikroshēmas Eiropai 2.0” būtu jāstiprina Savienības projektēšanas spējas. Šajā nolūkā tai būtu jāturpina atbalstīt virtuālo projektēšanas platformu, kas izveidota saskaņā ar iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai”, lai savienotu projektēšanas uzņēmumu, jaunuzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU), intelektuālā īpašuma bloku un instrumentu piegādātāju un pētniecības un tehnoloģiju organizāciju kopienas nolūkā nodrošināt virtuālus prototipu risinājumus, kuru pamatā ir tehnoloģiju kopizstrāde, un atvieglot pāreju no projektēšanas uz rūpniecisko ražošanu un komercializāciju Savienībā.
- (21) Otrkārt, lai nodrošinātu pamatu piegādes drošības un Savienības pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai, iniciatīvai “Mikroshēmas Eiropai 2.0” būtu jāturpina atbalstīt esošo progresīvo izmēģinājuma līniju uzlabošanu un jaunu progresīvu izmēģinājuma līniju izstrādi, lai varētu izstrādāt un ieviest vismodernākās pusvadītāju tehnoloģijas un nākamās paaudzes pusvadītāju tehnoloģijas. Izmēģinājuma līnijām būtu jānodrošina nozarei iespēja testēt, eksperimentēt un validēt pusvadītāju tehnoloģijas, kā arī sistēmas projektēšanas koncepcijas, vienlaikus pēc iespējas samazinot vidisko ietekmi, lai paātrinātu to pāreju uz rūpnieciska mēroga pusvadītāju ražošanu Savienībā. Savienības, dalībvalstu un privātā sektora investīcijas izmēģinājuma līnijās joprojām ir vajadzīgas, lai risinātu pastāvīgās strukturālās problēmas un tirgus nepilnības, tai skaitā rūpnieciska mēroga testēšanas, validēšanas un pusvadītāju ražošanas plašākas izvēršanas jaudu nepietiekamu pieejamību Savienībā, kas joprojām kavē inovāciju, rūpniecisko ieviešanu un globālo konkurētspēju.
- (22) Treškārt, lai paātrinātu kvantu mikroshēmu un ar tām saistīto pusvadītāju tehnoloģiju inovatīvo izstrādi, arī to, kuru pamatā ir pusvadītāju materiāls vai kuras integrētas ar fotoniku un veicina pusvadītāju nozares attīstību, iniciatīvai “Mikroshēmas Eiropai 2.0” būtu jāatbalsta darbības arī attiecībā uz kvantu mikroshēmu projektēšanas bibliotēkām, izmēģinājuma līnijām kvantu mikroshēmu izveidei un izmēģinājuma līnijās ražoto kvantu mikroshēmu testēšanas un validēšanas kompleksi ar mērķi nodrošināt to rūpniecisko ieviešanu un stiprināt Savienības tehnoloģisko līderību jaunajās pusvadītāju tehnoloģijās.
- (23) Ceturtkārt, lai veicinātu pusvadītāju tehnoloģiju izmantošanu, nodrošinātu piekļuvi projektēšanas iespējām un izmēģinājuma līnijām un novērstu prasmju trūkumu visā Savienībā, iniciatīvai “Mikroshēmas Eiropai 2.0” būtu jāturpina dot dalībvalstīm iespēja katrā dalībvalstī atbalstīt vismaz vienu kompetences centru pusvadītāju jomā, uzlabojot esošos centrus vai izveidojot jaunus kompleksus.
- (24) Piektkārt, fotonika un fotoniskās integrālskāmas ir svarīgas pamattehnoloģijas plašam stratēģisko nozaru lokam, tai skaitā telesakariem, datu centriem, mākslīgajam intelektam, sensorikai, veselības aprūpei, autobūvei, aeronautikai un kvantu

tehnoloģijām. Tās nodrošina ātrdarbīgu datu pārraidi, energoefektīvu apstrādi un progresīvas sensorikas spējas, un tāpēc tām ir kritiski svarīga nozīme Savienības tehnoloģiskajā līderībā, konkurētspējā un piegādes drošībā. Savienība ir izveidojusi spēcīgas pētniecības un inovācijas spējas un ieņem vadošas pozīcijas vairākos fotonikas vērtības ķēdes segmentos. Tomēr ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai stiprinātu Savienības spēju plašā mērogā projektēt, prototipēt, ieviest ražošanā un ražot fotoniskās integrālhēmas un ar tām saistītās fotoniskās pusvadītāju tehnoloģijas. Tāpēc, lai veicinātu tehnoloģiju izstrādi fotonikā un saistībā ar fotoniskajām integrālhēmām, ir jāatbalsta projektēšanas bibliotēku un projektēšanas rīku izstrāde, jāstiprina ražošanas tehnoloģijas un materiālu platformas un jāstiprina izmēģinājuma līnijas un atvērtas piekļuves ražotnes vairākām materiālu platformām. Minētajām darbībām būtu jāveicina prototipēšana, testēšana, validēšana un ieviešana rūpniecībā, arī izmantojot progresīvas integrācijas un korpusēšanas tehnoloģijas, un jāpalīdz stiprināt Savienības fotonikas ekosistēmu, uzlabot tās tehnoloģisko suverenitāti un paātrināt inovatīvu fotonikas tehnoloģiju rūpniecisko ieviešanu visā Savienībā.

- (25) Sestkārt, Komisijai būtu jāturpina atbalstīt “Mikroshēmu fondu”, proti, īpašu pusvadītāju investīciju mehānismu, kas izstrādāts, lai stiprinātu Eiropas pusvadītāju ekosistēmu, atbalstot jaunuzņēmumus, augošus uzņēmumus un MVU ar pašu kapitāla un aizņēmuma finansējuma risinājumiem, tai skaitā finansējuma apvienošanas mehānismu fonda *InvestEU* ietvaros, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/523³⁵, un attiecīgā gadījumā jebkuru citu attiecīgu investīciju shēmu daudzgadu finanšu shēmas 2028.–2034. gadam ietvaros, ciešā sadarbībā ar Eiropas Investīciju bankas grupu un kopā ar citiem īstenošanas partneriem, piemēram, valstu attīstību veicinošām bankām un iestādēm. Mikroshēmu fonda darbībām būtu jāatbalsta dinamiskas un noturīgas pusvadītāju ekosistēmas attīstība, nodrošinot iespējas palielināt līdzekļu pieejamību, lai atbalstītu jaunuzņēmumu un MVU izaugsmi, kā arī investīcijas visā pusvadītāju vērtības ķēdē, tai skaitā citos pusvadītāju vērtības ķēdes uzņēmumos. Šajā sakarā būtu jāsniedz atbalsts un skaidri norādījumi, it īpaši MVU, ar mērķi palīdzēt tiem pieteikumu iesniegšanas procesā. Šajā kontekstā no Eiropas Inovācijas padomes tiks sagaidīts, ka tā sniegs turpmāku mērķtiecīgu atbalstu, piešķirot dotācijas un veicot pašu kapitāla investīcijas augsta riska tirgu radošos inovatoros.
- (26) Lai vēl vairāk stiprinātu Savienības tehnoloģisko līderību un rūpniecisko konkurētspēju pusvadītāju jomā, iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” ietvaros ir lietderīgi ieviest jēdzienu “lielie izaicinājumi”. Minētajiem lielajiem izaicinājumiem vajadzētu būt vērstiem uz daudzsoļu un kritiski svarīgu pusvadītāju un saistīto tehnoloģiju, kas ir īpaši nozīmīgas Savienībai, izstrādi, integrāciju un rūpniecisko ieviešanu. Lielajiem izaicinājumiem būtu jāatbalsta progresīvas pētniecības un izstrādes darbības, kuru mērķis ir nodrošināt nākamās paaudzes pusvadītāju tehnoloģijas, arī tās, kas ir MI, mākoņdatošanas, datu centru un perifērdatošanas infrastruktūras pamatā, īpašu uzmanību pievēršot energoefektivitātes uzlabošanai, spēju nodrošināšanai modernākajās tehnoloģijās un Savienības ražošanas stipro pušu nostiprināšanai. Tiem būtu arī jārisina būtiski tehnoloģiskie šķēršļi, tai skaitā izaicinājumi, kas saistīti ar miniaturizāciju, energoefektivitāti, ilgtspēju, heterogēno integrāciju, drošību, uzticamību un ražojamību. Lai maksimāli palielinātu to ietekmi, lielajiem izaicinājumiem būtu jāpalīdz stiprināt pusvadītāju ekosistēmu visā Savienībā,

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017 (OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

veicinot kopdarbību pusvadītāju vērtības ķēdē, tai skaitā ar attiecīgajām vertikālajām nozarēm. Konkrētāk, tiem būtu jāatbalsta strukturēta sadarbība starp pusvadītāju izstrādātājiem un lietotāju nozarēm, lai panāktu konkurences priekšrocības lietojumos, kas ir kritiski svarīgi Savienības tehnoloģiskajai suverenitātei un rūpnieciskajai bāzei. Visbeidzot, lielajiem izaicinājumiem būtu vēl vairāk jānodrošina centienu integrācija un saskaņošana starp esošo infrastruktūru (arī izmēģinājuma līnijām) un jāveicina to orientēšana uz rūpniecisku izmantošanu. Tiem būtu jāveicina saskaņā ar iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0” izstrādāto tehnoloģiju nodošana, nobriešana un ieviešana, tai skaitā darbības, kas saistītas ar prototipēšanu, testēšanu, validēšanu, demonstrēšanu, sākotnējo rūpniecisko ieviešanu un integrēšanu ražošanas vidēs.

- (27) Kompetences centriem būtu jāpalīdz saglabāt Savienības vadošo lomu mikroshēmu pētniecības, izstrādes un inovācijas, kā arī projektēšanas spēju jomā. Lai sasniegtu šo mērķi, ir būtiski veicināt cilvēku potenciālu un prasmes ar izglītību zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas priekšmetos līdz pēcdoktorantūrai. Konkrētāk, kompetences centriem būtu jāsniedz pakalpojumi pusvadītāju jomas ieinteresētajām personām, tai skaitā jaunuzņēmumiem un MVU. Piemēri cita starpā ir piekļuves izmēģinājuma līnijām un virtuālajai projektēšanas platformai atvieglošana, mācību un prasmju pilnveides nodrošināšana, atbalsts ieguldītāju atrašanai, esošo vietējo kompetenču izmantošana vai saziņa ar attiecīgajām vertikālajām nozarēm. Pakalpojumi būtu jāsniedz atklātā, pārredzamā un nediskriminējošā veidā. Katram kompetences centram vajadzētu būt savienotam ar Eiropas kompetences centru tīklu pusvadītāju jomā un veidot daļu no minētā tīkla, un būtu jādarbojas kā punktam, kas ļauj piekļūt citiem tīkla mezgliem. Šajā sakarā būtu maksimāli jāpalielina sinerģija ar esošajām līdzīgajām struktūrām, piemēram, Eiropas digitālās inovācijas centriem, kas izveidoti saskaņā ar programmu “Digitālā Eiropa”, kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/694³⁶. Piemēram, dalībvalstis par kompetences centru šīs regulas nolūkiem varētu izraudzīties tādu esošu Eiropas digitālās inovācijas centru, kas koncentrējas uz pusvadītājiem, ar noteikumu, ka netiek pārkāpts dubultas finansēšanas aizliegums.
- (28) Lai atvieglotu piekļuvi tehniskajām speciālajām zināšanām un nodrošinātu zināšanu izplatīšanu visā Savienībā, kā arī atbalstītu dažādas prasmju iniciatīvas, saskaņā ar iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai” izveidotais kompetences centru tīkls būtu jāturpina atbalstīt saskaņā ar iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0”. Šajā nolūkā kopuzņēmumam “Mikroshēmas”, kas izveidots ar Padomes Regulu (ES) 2021/2085³⁷, būtu jāizveido procedūra kompetences centru atbalsta turpināšanai, tai skaitā atlases kritēriji, kā arī sīkāka informācija par šajā regulā minēto uzdevumu un funkciju īstenošanu. Tīklu veidojošie kompetences centri būtu jāizraugās kopuzņēmumam “Mikroshēmas”, un tiem vajadzētu būt būtiskai vispārējai autonomijai noteikt savu organizatorisko struktūru, sastāvu un darba metodes. Tomēr to organizatoriskajai struktūrai, sastāvam un darba metodēm būtu jāatbilst šīs regulas mērķiem un jāveicina to sasniegšana.

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/694 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido programmu “Digitālā Eiropa” un atceļ Lēmumu (ES) 2015/2240 (OV L 166, 11.5.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

³⁷ Padomes Regula (ES) 2021/2085 (2021. gada 19. novembris), ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” un atceļ Regulas (EK) Nr. 219/2007, (ES) Nr. 557/2014, (ES) Nr. 558/2014, (ES) Nr. 559/2014, (ES) Nr. 560/2014, (ES) Nr. 561/2014 un (ES) Nr. 642/2014 (OV L 427, 30.11.2021., 17. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2085/oj>).

- (29) Savienības darbs prasmju un izglītības jomā ir būtisks Savienības pusvadītāju ekosistēmas turpmākai attīstībai. Šajā nolūkā būtu jāizmanto *STEM* izglītības stratēģiskais plāns³⁸ un tā darbības, un tādām iniciatīvām kā Prasmju pilnveides pakts³⁹, prasmju akadēmijas⁴⁰, kopīgas Eiropas studiju programmas⁴¹, Prasmju pārnēsāmības iniciatīva⁴² un Eiropas universitāšu alianses⁴³ būtu jāveicina konkrētu darbību izstrāde pusvadītāju nozarei. Tāpat, lai Savienībai piesaistītu ārvalstu talantus, būtu jāpēta sinerģija ar iniciatīvām, kas atvieglo starptautisku pieņemšanu darbā, piemēram, ar ES Talantu fondu⁴⁴.
- (30) Piekļuve publiski finansētai infrastruktūrai, piemēram, izmēģinājuma un testēšanas kompleksi, un kompetences centriem būtu jānodrošina plašam lietotāju lokam, un tā būtu jāpiešķir pārredzamā un nediskriminējošā veidā un saskaņā ar tirgus nosacījumiem (vai pamatojoties uz izmaksām un saprātīgu peļņu) lielajiem uzņēmumiem, savukārt MVU un akadēmiskās iestādes varētu izmantot preferenciālu piekļuvi vai samazinātas cenas; tādējādi tiktu veicināta plašāka līdzdalība pusvadītāju inovācijās un atbalstīta rūpniecisko spēju attīstība un izplatīšana visā Savienībā. Turklāt pētniecības un inovācijas darbībām saskaņā ar iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0”, tai skaitā saistībā ar tehnoloģiju infrastruktūru, būtu jāsniedz ieguvumi arī aizsardzības nozarei, neskarot turpmākas darbības aizsardzības produktu un tehnoloģiju izstrādei, kas var notikt saskaņā ar Regulu (ES) 2025/2643.
- (31) Iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” panākumus var nodrošināt tikai dalībvalstu un Savienības kopīgi centieni atbalstīt ievērojamās kapitāla izmaksas, paplašināt virtuālās projektēšanas, testēšanas un izmēģināšanas resursu pieejamību un izplatīt zināšanas, prasmes un kompetences. Vajadzības gadījumā, ņemot vērā attiecīgo darbību specifiku, iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” mērķi, it īpaši Mikroshēmu fonda darbības, būtu jāatbalsta arī, izmantojot apvienošanas mehānismu fonda *InvestEU* ietvaros. Iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” atbalsts būtu jāizmanto, lai samērīgā un izmaksu ziņā efektīvā veidā novērstu tirgus nepilnības vai neoptimālas investīciju situācijas, kas izriet no pusvadītāju ekosistēmas augstās kapitāla intensitātes, augstā riska un sarežģītās vides, un darbībām nevajadzētu dublēt vai izstumt privāto finansējumu vai izkropļot konkurenci iekšējā tirgū. Darbībām vajadzētu būt ar nepārprotamu pievienoto vērtību visā Savienībā.
- (32) Turklāt iniciatīvai “Mikroshēmas Eiropai 2.0” būtu jāturpina balstīties uz spēcīgo zināšanu bāzi un jāuzlabo sinerģija ar darbībām, ko pašlaik atbalsta Savienība un dalībvalstis, izmantojot programmas un darbības pusvadītāju pētniecībā un inovācijā un vērtības ķēdes daļu attīstībā, īpaši pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un programmu “Digitālā Eiropa”, lai stiprinātu Savienību kā globālu dalībnieku pusvadītāju tehnoloģiju un to lietojumu jomā un palielinātu tās globālo īpatsvaru

³⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “*STEM* izglītības stratēģiskais plāns: konkurētspējai un inovācijai nepieciešamās prasmes”.

³⁹ https://pact-for-skills.ec.europa.eu/index_en.

⁴⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/new-digital-skills-academies-support-eus-technological-sovereignty-competitiveness-and-preparedness>.

⁴¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Plāns virzībai uz Eiropas grādu”.

⁴² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/15892-Fair-labour-mobility-package-Skills-portability-1-digitalised-cross-border-portability-of-qualifications-and-skills_en.

⁴³ <https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/european-universities-initiative/map>.

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2026/1047 (2026. gada 29. aprīlis), ar ko izveido ES Talantu fondu.

ražošanā saskaņā ar Komisijas paziņojumu “Digitālais kompass līdz 2030. gadam: Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā”⁴⁵. Turklāt paredzams, ka tiks mobilizētas privātās investīcijas, lai papildinātu iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” finansējumu, tādējādi veicinot tās mērķu sasniegšanu. Papildinot šīs darbības, iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0” cieši kopdarbotos ar citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, tai skaitā ar Pusvadītāju rūpniecības aliansi.

- (33) Pētniecība un izstrāde Savienībā arvien vairāk tiek pakļauta praksei, kuras mērķis ir piesavināties konfidencialu informāciju, komercnoslēpumus un aizsargātus datus, piemēram, ar intelektuālā īpašuma zādzību, uzspiestu tehnoloģiju pārnesei un ekonomisko spiegošanu. Lai novērstu negatīvu ietekmi uz Savienības interesēm un iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” mērķiem, ir jāīsteno pieeja, kas nodrošina komerciāli sensitīvas informācijas vai rezultātu – tai skaitā datu un zinātnības – piekļuves un izmantošanas aizsardzību, rezultātu drošību un īpašumtiesību nodošanu, kā arī tāda satura aizsardzību, kuru aizsargā intelektuālā īpašuma tiesības un kurš radīts saistībā ar iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” atbalstītajām darbībām vai to rezultātā. Lai nodrošinātu minēto aizsardzību, visām darbībām, ko atbalsta iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0” un ko finansē no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa”, kā arī minēto programmu pēctečiem saskaņā ar turpmāku daudzgadu finanšu shēmu, būtu jāievēro minēto programmu attiecīgie noteikumi, piemēram, noteikumi par tādu subjektu dalību, kuri iedibināti ar programmu asociētās trešās valstīs, dotāciju nolīgumiem, īpašumtiesībām un aizsardzību, drošību, izmantošanu un izplatīšanu, nodošanu un licencēšanu un piekļuves tiesībām. Īstenojot minētās programmas, ir iespējams paredzēt īpašus noteikumus, it īpaši attiecībā uz nodošanas un licencēšanas ierobežojumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2021/695 40. panta 4. punktu un tiesību subjektu, kas iedibināti konkrētās asociētajās valstīs vai citās trešās valstīs, dalības ierobežošanu Savienības un dalībvalstu stratēģisko aktīvu, interešu, autonomijas vai drošības apsvērumu dēļ saskaņā ar Regulas (ES) 2021/695 22. panta 5. punktu un Regulas (ES) 2021/694 12. panta 6. punktu. Turklāt komerciāli sensitīvas informācijas apstrāde, drošība, konfidencialitāte, komercnoslēpumu un intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība būtu jāreglamentē ar Savienības tiesību aktiem, tai skaitā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām 2004/48/EK un (ES) 2016/943⁴⁶, un valstu tiesību aktiem. Komisija un dalībvalstis var aizsargāt tehnoloģiju nodošanu tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar Savienības un valstu drošības interesēm saistībā ar investīcijām ražotnēs, kuras ietilpst šīs regulas darbības jomā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/452.
- (34) Lai stiprinātu Savienībā projektētu pusvadītāju, Savienībā ražotu pusvadītāju vai abu minēto pusvadītāju veidu ieviešanu rūpnieciskajās vērtības ķēdēs, ir jāveicina ciešākas saiknes starp pusvadītāju piedāvājumu un lejasposma rūpniecisko pieprasījumu, vienlaikus saglabājot saskanību ar Savienības starptautiskajām saistībām un konkurences noteikumiem. Konkrētāk, pastiprinātai koordinācijai starp pusvadītāju tehnoloģiju nodrošinātājiem un lietotājiem būtu jāatvieglo agregētā pieprasījuma apzināšana, kopīgu tehnisko prasību izstrāde un Savienības rūpniecības vajadzībām

⁴⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Digitālais kompass līdz 2030. gadam – Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā” (COM(2021)118 final, 2021. gada 9. marts).

⁴⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/943 (2016. gada 8. jūnijs) par zinātnības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu (OV L 157, 15.6.2016., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>).

pielāgotu risinājumu izstrāde. Šāda koordinācija ir īpaši nozīmīga tādās būtiskās nozarēs kā mākoņdatošana, autobūve, aeronautika, telesakari, aizsardzība un robotika, kurās raksturīgas prasības nodrošināt augstu veiktspēju, drošību, uzticamību un energoefektivitāti un kurās pusvadītāji ir kritiski svarīga pamattehnoloģija inovācijai, digitālajai pārveidei un stratēģiskajai autonomijai. Minētajās nozarēs lietotāju agrīna iesaiste projektēšanas un izstrādes posmā var būtiski saīsināt laiku līdz nonākšanai tirgū, uzlabot sistēmas integrāciju un nodrošināt, ka pusvadītāju risinājumi ir piemēroti paredzētajam nolūkam un saskaņoti ar mainīgajiem industriālajiem standartiem un darbības ierobežojumiem. Šajā nolūkā Komisijai sadarbībā ar dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām būtu jārada nepieciešamie nosacījumi, lai Pusvadītāju alianse atvieglotu industriālo partneru piemeklēšanu, kopprojektēšanas darbības un kopdarbīgas iniciatīvas, cita starpā izmantojot pieprasījuma forumu, ar mērķi mazināt plaisu starp piedāvājumu un pieprasījumu, veicināt inovācijas ekosistēmas un paātrināt uz pusvadītājiem balstītu risinājumu ieviešanu Savienībā, ievērojot Savienības konkurences noteikumus un saskanīgi ar Savienības starptautiskajām saistībām. Attiecībā uz pusvadītājiem, ko izmanto aizsardzības un kosmosa nozarēs, kuras ir ļoti specializētas un kurās tiem uzticami jādarbojas ekstrēmos un nelabvēlīgos apstākļos, Komisijai būtu jāturpina koordinēt darbības ES Kritisko tehnoloģiju observatorijā kosmosa un aizsardzības jomā.

- (35) Kosmosa un aizsardzības nozarē darbības, kuru mērķis ir apzināt nepilnības, neaizsargātības aspektus un vajadzības, turpināsies jau izveidotajā ES Kritisko tehnoloģiju observatorijā (*OCT*). Konkrēti ES tehnoloģiju ceļveži kosmosa un aizsardzības jomā, arī attiecībā uz pusvadītājiem, kas balstīti uz *OCT* konstatējumiem un aptver pētniecību, inovāciju un ieviešanu ražošanā, sniegs informāciju ES darba programmai kosmosa un aizsardzības attīstības darbībām.
- (36) Pieprasījuma forumam būtu jāļauj potenciālajiem pusvadītāju tehnoloģiju pircējiem paust savas vajadzības un paredzamās specifikācijas agregētā vai nozares mērogā, vienlaikus ļaujot Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskajiem projektiem prezentēt savas tehnoloģiskās spējas un ierosinātos risinājumus. Pieprasījuma paātrināšanas pasākumiem būtu jāveicina kopdarbīgas platformas, izmēģinājuma projekti un projektēšanas partnerības, ļaujot Savienībā agrīni validēt un ieviest inovatīvus pusvadītāju risinājumus. Tie var arī veicināt inovatīvu ekosistēmu izaugsmi un sekmēt pirmtirgu rašanos būtiskās nozarēs, tādējādi uzlabojot Savienības rūpniecisko konkurētspēju un tehnoloģisko suverenitāti. Visas darbības, ko veic pieprasījuma foruma un pieprasījuma paātrināšanas pasākumu ietvaros, būtu jāīsteno, pilnībā ievērojot Savienības konkurences tiesības un citus attiecīgos Savienības tiesību aktu noteikumus, nodrošinot, ka sadarbība starp uzņēmumiem nenoved pie konkurences izkropļojumiem vai komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņas.
- (37) Lai veicinātu tādu sistēmu plašu ieviešanu Savienībā, kurās integrētas progresīvas pusvadītāju tehnoloģijas, ir jāatbalsta mērķorientētas darbības, kas uzlabo sadarbību un inovāciju. Konkrētāk, atvieglējot pārrobežu kopīgā iepirkuma kārtības izveidi starp līgumslēdzējām iestādēm vai līgumslēdzējiem, var palīdzēt agregēt pieprasījumu, mazināt tirgus sadrumstalotību un nodrošināt efektīvākas investīcijas sarežģītās un dārgās uz pusvadītājiem balstītās sistēmās. Tajā pašā laikā atbalsts inovatīvu pusvadītāju tehnoloģiju integrācijai un izvēršanai ir būtisks, lai paātrinātu to ieviešanu nozīmīgās nozarēs, tai skaitā digitālajā infrastruktūrā, mākslīgajā intelektā un rūpnieciskos lietojumos, tādējādi stiprinot Savienības tehnoloģiskās spējas un konkurētspēju. Lai nodrošinātu šādu darbību efektīvu īstenošanu, Komisijai būtu jāsniedz tehniski un juridiski norādījumi līgumslēdzējām iestādēm. Šiem

norādījumiem būtu jāpalīdz līgumslēdzējām iestādēm izmantot piegādes drošības, kiberdrošības, noturības, energoefektivitātes, aprites cikla snieguma, piegādes ķēdes pārredzamības un Savienības pievienotās vērtības kritērijus, iepērkot sistēmas, kurās integrēti inovatīvi pusvadītāju projektējumi un risinājumi, saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem un starptautiskajām saistībām. Konkrēti, tai būtu jāveicina publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā, inovācijas partnerības un kopīgas iepirkuma procedūras, kas spēj radīt agrīnu pieprasījumu pēc uzticamām pusvadītāju tehnoloģijām, kas izstrādātas vai ražotas Savienībā, vai abējādi.

- (38) Ņemot vērā to nozīmi piegādes drošības garantēšanā un noturīgas pusvadītāju ekosistēmas nodrošināšanā, būtu jāuzskata, ka Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas un stratēģiskie projekti ir sabiedrības interesēs. Pusvadītāju piegādes drošības nodrošināšana ir svarīga arī digitalizācijai, kas ļauj īstenot zaļo pārkārtošanos daudzās citās nozarēs. Lai piesaistītu investīcijas Savienības pusvadītāju nozarei un sekmētu pusvadītāju piegādes drošību un Savienības pusvadītāju ekosistēmas noturību, dalībvalstis var piemērot atbalsta pasākumus, tai skaitā stimulus, un sniegt Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām administratīvu atbalstu valsts atļauju piešķiršanas procedūrās. Daudzgaļu finanšu shēmā 2028.–2034. gadam valsts un reģionu partnerības plāni var būt daļa no atbalsta, ievērojot minēto plānu noteikumus. Dalībvalstu atbalsta iespēja attiecīgā gadījumā neskar Komisijas kompetenci valsts atbalsta jomā saskaņā ar LESD 107. un 108. pantu. Lai nodrošinātu pareizu un efektīvu valsts atbalsta noteikumu piemērošanu, Komisija savā paziņojumā “Eiropas mikroshēmu akts”⁴⁷ jau ir atzinusi nepieciešamību izvērtēt katru gadījumu atsevišķi attiecībā uz valsts atbalstu, kas piešķirts pusvadītāju ražotnēm, lai nodrošinātu Savienības piegādes drošību un piegādes ķēdes noturību, vienlaikus radot būtisku pozitīvu ietekmi uz ekonomiku kopumā. Turklāt, lai paātrinātu lēmumu pieņemšanas procesu, paralēli būtu jāveic Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu atzīšanas un attiecīgā gadījumā valsts atbalsta apstiprināšanas procedūras. Dalībvalstīm būtu jāatbalsta Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu izveide saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Sniedzot atbalsta pasākumus Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām, dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja noteikt nediskriminējošas prasības, kas saistītas ar intelektuālā īpašuma aizsardzību un drošību, tai skaitā kiberdrošību, un konfidencialitāti, varētu ieteikt riska mazināšanas pasākumus, lai novērstu konkrētus riskus, kas saistīti ar iejaukšanos, uzspiestu tehnoloģiju pārnei un intelektuālā īpašuma zādzību, ko veic subjekti no trešām valstīm.
- (39) Lai veicinātu nepieciešamo saistīto projektēšanas spēju izveidi, dalībvalstis var sniegt atbalstu šādām darbībām saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem, tai skaitā saskaņā ar Pētniecībai, izstrādei un inovācijai piešķiramā valsts atbalsta nostādņām⁴⁸ vai Komisijas Regulu (ES) Nr. 651/2014⁴⁹.
- (40) Lai veicinātu vajadzīgo ražošanas un saistīto projektēšanas spēju izveidi un tādējādi nodrošinātu piegādes drošību un pastiprinātu Savienības pusvadītāju ekosistēmas noturību, piemērots var būt publiskais atbalsts, ar noteikumu, ka tas nerada izkropļojumus iekšējā tirgū. Šajā sakarā ir jānosaka noteikti nosacījumi, kuri

⁴⁷ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas Mikroshēmu akts” (COM(2022) 45 final, 2022. gada 8. februāris).

⁴⁸ Komisijas paziņojums “Pētniecībai, izstrādei un inovācijai piešķiramā valsts atbalsta nostādnes” (C/2022/7388) (OV C 414, 28.10.2022., 1. lpp.).

⁴⁹ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>).

paredzēti ekonomikas operatoriem, lai Savienības līmenī varētu īstenot tādus konkrētus projektus, kas veicina šīs regulas mērķu sasniegšanu, un jāizveido satvars Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu atzīšanai.

- (41) Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām būtu jānodrošina Savienībā “pirmās šāda veida” spējas un jāveicina Savienības pusvadītāju ekosistēmas neaizstājamība, noturība, uzplauksme, konkurētspēja un piegādes drošība. Kvalificējošais faktors atzīšanai par “pirmo šāda veida” iniciatīvu ir inovatīva elementa ieviešana iekšējā tirgū attiecībā uz ražošanas procesiem vai galaproduktu, kuru pamatā varētu būt jauni vai esoši tehnoloģiju mezgli, tai skaitā gan nobrieduši, gan vismodernākie tehnoloģiju mezgli. Iniciatīvu, kas nodrošina inovāciju attiecībā uz ražošanas procesu vai galaproduktu, kura ir līdzīga inovācijai, kas Savienībā jau pastāv vai jau ir plānota, joprojām var atzīt par pirmo šāda veida iniciatīvu, ja var pierādīt, ka iniciatīva ir nepieciešama, lai nodrošinātu Savienības noturību un piegādes drošību, samazinot pārmērīgu stratēģisko atkarību no importa no trešām valstīm. Jebkura šāda iniciatīva būtu jānovērtē pēc būtības, ņemot vērā, piemēram, attiecīgo tirgus analīzi, atkarību koncentrācijas pakāpi un jaudas pārpalikuma situācijas radīšanas risku.
- (42) Attiecīgie pirmo šāda veida iniciatīvu inovācijas elementi varētu būt tehnoloģijas mezgls vai substrāta materiāls, vai pieejas, kuru rezultātā tiek uzlabota datošanas jauda vai citi snieguma raksturlielumi, energoefektivitāte, drošības, drošuma vai uzticamības līmenis, kā arī jaunu funkciju, piemēram, mākslīgā intelekta (MI), atmiņas ietilpības vai citu funkciju, integrācija. Inovācijas piemēri ir arī dažādu tādu procesu integrācija, kas palielina efektivitāti, kā arī korpusēšanas un montāžas automatizācija. Attiecībā uz ieguvumiem vides jomā inovācijas elementi ietvertu izmantotās enerģijas, ūdens vai ķīmisko vielu daudzuma kvantificējamu samazināšanu vai reciklējamības uzlabošanu.
- (43) Lai nodrošinātu, ka publiskās investīcijas Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvās un stratēģiskajos projektos faktiski palielina piegādes drošību un Savienības noturību, uzņēmumiem, kas piesakās atzīšanai vai atbalstam saskaņā ar šo regulu, būtu jāpierāda, ka tie strukturēs savu piegādes ķēdi tā, lai samazinātu piegādes ķēdes atkarību no ārvalstu uzņēmumiem. Šādai informācijai attiecīgā gadījumā būtu jāietver – atkarībā no iniciatīvas darbībām – būtisko pusvadītāju ražošanas iekārtu un substrātu izcelsme un tas, cik lielā mērā tehniskās veikspējas apsvērumu dēļ ir nepieciešams iepirkums no trešo valstu uzņēmumiem. Sākumposma vai beiguposma pusvadītāju ražošanas gadījumā uzņēmumiem būtu jānorāda arī citi attiecīgie sākumposma vai beiguposma ražošanas procesi, kas pirms vai pēc attiecīgās investīcijas ir saistīti ar ražošanu Savienībā un ārpus tās.
- (44) Lai veicinātu investīcijas pusvadītāju ražošanā, publiskajām iestādēm būtu jāņem vērā nepieciešamie veicinošie nosacījumi šādu ražotņu ilgtspējīgai darbībai, tai skaitā piekļuve enerģijai, ūdenim un citiem kritiskās infrastruktūras resursiem. Lai atbalstītu pusvadītāju ekosistēmas ilgtermiņa noturību un ilgtspēju Savienībā, būtu pienācīgi jāņem vērā paredzamās resursu vajadzības un ar šādām investīcijām saistītā vidiskā ietekme.
- (45) Ja Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīva piedāvā ražošanas jaudu uzņēmumiem, kas nav saistīti ar ražotnes ekspluatantu, tai būtu jāizveido, jāievieš un jāuztur pienācīga un efektīva funkcionālā nodalīšana, lai novērstu konfidencialas informācijas apmaiņu starp iekšējo un ārējo ražošanu. Tam būtu jāattiecas uz jebkuru informāciju, kas iegūta projektēšanas un ražošanas sākumposma vai beiguposma procesā.
- (46) Lai iniciatīvu, ko izveido vietējais uzņēmums, varētu kvalificēt par Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu, tai būtu jābūt ar skaidru pozitīvu ietekmi (turklāt ar

eksternalitātēm, kas neaprobežojas ar pašu uzņēmumu vai attiecīgās dalībvalsts robežām) attiecībā uz Savienības pusvadītāju vērtības ķēdi vidējā termiņā un ilgtermiņā, lai stiprinātu pusvadītāju ekosistēmas noturību, konkurētspēju un inovāciju – arī jaunuzņēmumu un MVU izaugsmi – un veicinātu Savienības zaļo un digitālo pārkārtošanos. Turklāt, ievērojot to pašu loģiku, dalībai Pusvadītāju piegādes ķēdes platformā uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem (“platforma”) būtu jābūt obligātai tādām ražotnēm kā sākumposma un beiguposma ražotnes, kā arī citām ražotnēm, piemēram, pusvadītāju ražošanas iekārtu, substrātu vai materiālu ražotnēm. Šīs saistības palīdz stiprināt pusvadītāju ekosistēmas piegādes ķēžu noturību un konkurētspēju, kā arī pusvadītāju ekosistēmas inovācijas spēju. Lai iniciatīvu kvalificētu par Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu, var ņemt vērā dažādas vietējo uzņēmumu darbības, kuru mērķis ir radīt pozitīvas eksternalitātes. Šādas darbības var ietvert piekļuves nodrošināšanu kompleksiem par tirgus maksu, procesu projektēšanas komplektu nodošanu mazākiem projektēšanas uzņēmumiem vai virtuālajai projektēšanas platformai, to pētniecības un izstrādes darbību rezultātu izplatīšanu, iesaisti pētnieciskā kopdarbībā ar Eiropas universitātēm un pētniecības institūtiem, sadarbību ar valsts iestādēm vai izglītības un profesionālās izglītības iestādēm, lai veicinātu prasmju attīstīšanu, ieguldījumu Savienības mēroga pētniecības projektos vai īpašu atbalsta iespēju piedāvāšanu jaunuzņēmumiem un MVU. Ietekme uz vairākām dalībvalstīm, arī attiecībā uz kohēzijas mērķiem, būtu jāuzskata par vienu no rādītājiem, kas liecina par Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas nepārprotamu pozitīvu ietekmi uz pusvadītāju vērtības ķēdi Savienībā.

- (47) Lai nodrošinātu juridisko skaidrību un šīs regulas konsekventu piemērošanu, ir jāprecizē nosacījumi, saskaņā ar kuriem uzņēmumu var atzīt par Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu. Pieredze, kas gūta, īstenojot integrēto ražotņu un ES atvērto fabriku satvaru saskaņā ar Regulu (ES) 2023/1781, liecina, ka uzņēmumiem un dalībvalstīm ir radušās neskaidrības par to, vai pusvadītāju tehnoloģiju ražotnes statuss ir atkarīgs no publiskā atbalsta saņemšanas. Tāpēc būtu skaidri jāprecizē, ka, lai gan šāda statusa pieteikumam vajadzētu būt saistītam ar pirmo šāda veida iniciatīvu, statusa piešķiršanai nevajadzētu būt atkarīgai no atbalsta pasākumu vai administratīvās palīdzības saņemšanas. Līdz ar to pirmās šāda veida iniciatīvas var iegūt Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas statusu neatkarīgi no tā, vai tās saņem publisko finansējumu, ar noteikumu, ka tās atbilst attiecīgajām šajā regulā noteiktajām prasībām.
- (48) Ir svarīgi, lai uz Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām netiktu attiecināta trešo valstu noteikto sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību eksteritoriāla piemērošana, kas varētu apdraudēt to spēju izmantot vai reeksportēt galaproduktu, kas izstrādāts vai iegūts, izmantojot to infrastruktūru, programmatūru, pakalpojumus, iekārtas, aktīvus, resursus, intelektuālo īpašumu vai zinātību, kas vajadzīgi, lai izpildītu to pienākumus saskaņā ar šo regulu, īpaši tos, kas saistīti ar piegādes drošību.
- (49) Ņemot vērā pusvadītāju tehnoloģiju straujo attīstību un lai stiprinātu Savienības turpmāko rūpniecisko konkurētspēju, Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām būtu Savienībā jāiegulda nepārtrauktā inovācijā, lai sasniegtu konkrētus panākumus pusvadītāju tehnoloģiju jomā vai sagatavotu nākamās paaudzes tehnoloģijas. Šādām iniciatīvām būtu jāspēj testēt jaunizstrādātus risinājumus un eksperimentēt ar tiem, izmantojot preferenciālu piekļuvi izmēģinājuma līnijām, kas izveidotas saskaņā ar Regulā (ES) 2023/1781 paredzēto iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai” un iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0”, izmantojot paātrinātu pieteikumu izskatīšanu. Šādai preferenciālai piekļuvei nevajadzētu izslēgt un liegt citu ieinteresēto uzņēmumu, it

īpaši jaunuzņēmumu un MVU, efektīvu piekļuvi izmēģinājuma līnijām saskaņā ar taisnīgiem nosacījumiem. Ņemot vērā kvalificēta un prasmīga darbaspēka nozīmi šīs regulas mērķu sasniegšanā, Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām būtu jāatbalsta Savienības talantu nodrošinājums, attīstot un izmantojot izglītojošu un ar prasmju apguvi saistītu apmācību un palielinot kvalificēta un prasmīga darbaspēka fondu.

- (50) Lai nodrošinātu vienotu un pārredzamu procedūru nolūkā iegūt Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas statusu, lēmums par šā statusa piešķiršanu būtu Komisijai jāpieņem pēc tam, kad atsevišķs uzņēmums vai vairāku uzņēmumu konsorcijs ir iesniedzis pieteikumu. Minētajam statusam vajadzētu būt pieejamam gan jaunas pusvadītāju ražošanas iniciatīvas izveidei, gan esošas pusvadītāju ražošanas iniciatīvas ievērojamai izvēršanai vai inovatīvai pārveidei. Lai ņemtu vērā to, cik svarīga ir plānotās ražotnes koordinēta un saskaņota īstenošana, Komisijai savā novērtējumā būtu jāņem vērā vienas vai vairāku tādu dalībvalstu, kurās pieteikuma iesniedzējs plāno izveidot savas iniciatīvas, gatavība atbalstīt šādu iniciatīvu izveidi. Turklāt, novērtējot uzņēmējdarbības plāna dzīvotspēju, Komisija varētu ņemt vērā pieteikuma iesniedzēja vispārējo līdzšinējo darbību, kā arī to, vai pastāv atbilstoši pasākumi intelektuālā īpašuma un komerciāli sensitīvas informācijas aizsardzībai.
- (51) Ņemot vērā tiesības, kas saistītas ar Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas atzīšanu, Komisijai būtu jāuzrauga, vai iniciatīvas, kurām piešķirts minētais statuss, joprojām atbilst šajā regulā noteiktajām prasībām. Ja tas tā vairs nav, Komisijai vajadzētu būt tiesībām atkārtoti izskatīt un vajadzības gadījumā atcelt minēto statusu un attiecīgi ar šo statusu saistītās tiesības. Jebkurš lēmums par šāda statusa atcelšanu būtu jāpieņem tikai pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi, un tam vajadzētu būt pienācīgi motivētam. Attiecīgi uzņēmumam, kas ekspluatē kādu Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu, vajadzētu būt iespējai proaktīvi pieprasīt statusa ilguma vai īstenošanas plānu pārskatīšanu, ja neparedzēti ārēji apstākļi, piemēram, nopietni traucējumi, kam ir tieša ekonomiska ietekme uz atzīto iniciatīvu, varētu ietekmēt tā spēju ievērot piemērojamos kritērijus.
- (52) Lai stiprinātu Savienības tehnoloģisko suverenitāti, noturību, neaizstājamību, konkurētspēju un uzplauksmi pusvadītāju nozarē, ir jāapzina un jāatbalsta vietējo uzņēmumu stratēģiski svarīgi projekti visā pusvadītāju vērtības ķēdē. Stratēģiskiem projektiem pusvadītāju jomā būtu jāpiešķir atbalsts no Savienības programmām, fondiem un finanšu instrumentiem saskaņā ar mērķiem, kas izklāstīti regulā, ar ko izveido minētos fondus un programmas, un neskarot nākamo daudzgadu finanšu shēmu (2028–2034). Konkrētāk, minētajiem stratēģiskajiem projektiem būtu jāpiešķir konkurētspējas zīmogs, ja tie atbilst nosacījumiem, kas izklāstīti Regulā (ES) 2026/XXX [ar ko izveido Eiropas Konkurētspējas fondu] (EKF) ([1]), kā augstas kvalitātes projektiem, kas palīdz sasniegt Eiropas Konkurētspējas fonda mērķi. Stratēģiskajiem projektiem būtu jāveicina Savienības kopīgo interešu mērķi un jāstiprina Savienības spēja projektēt, ražot un integrēt progresīvas pusvadītāju tehnoloģijas, un tiem būtu jāapliecina skaidra Savienības pievienotā vērtība un pārrobežu dimensija, it īpaši, izmantojot sadarbību starp dalībvalstīm vai koordinētu publisko atbalstu. Tiem būtu jāpalīdz stiprināt Savienības pusvadītāju ekosistēmas noturību un robustumu, cita starpā novēršot problemātiskos posmus, stiprinot pusvadītāju piegādes ķēdes un sekmējot inovāciju un rūpniecisko ieviešanu. Būtu jāveicina inovatīvu MVU un mazu vidējas kapitalizācijas uzņēmumu dalība stratēģiskos projektos.
- (53) Gan stratēģiskajiem projektiem, gan Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām vajadzētu būt iespējai koncentrēties ne tikai uz vismodernākajiem pusvadītāju

tehnoloģiju mezgļiem, bet arī uz inovatīviem esošiem un nobriedušiem tehnoloģiju mezgļiem, ja tas ir nepieciešams, lai saglabātu un stiprinātu Savienības konkurētspēju, noturību un piegādes drošību saistībā ar stratēģiski svarīgām pusvadītāju tehnoloģijām un rūpnieciskiem lietojumiem. Lai nodrošinātu, ka stratēģiskie projekti efektīvi palīdz nodrošināt Savienības ilgtermiņa konkurētspēju, šādiem projektiem būtu jāatbalsta kritisko jaudu, tehnoloģiju vai spēju attīstīšanu vai izvēršanu Savienībā. Tam jo īpaši būtu jāietver darbības, kas samazina stratēģisko atkarību un uzlabo Savienības tehnoloģisko līderību būtiskos pusvadītāju vērtības ķēdes segmentos, cita starpā nodrošinot, attīstot vai aizsargājot kritiski svarīgas tehnoloģijas un spējas Savienībā.

- (54) Ja stratēģiskie projekti tiek īstenoti vairākos objektos, tie būtu jāīsteno vienam konsorcijam un tiem būtu jādarbojas kā integrētai vienībai, lai nodrošinātu darbību saskaņotību, efektivitāti un efektīvu koordināciju.
- (55) Ņemot vērā pusvadītāju nozares stratēģisko raksturu un tās nozīmi drošībā, dalībai stratēģiskos projektos būtu jāpiemēro atbilstoši nosacījumi. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2024/2509⁵⁰ 136. pantu būtu iespējams ierobežot vai izslēgt konkrētu subjektu dalību, ja tas būtu pretrunā Savienības stratēģiskajiem aktīviem, interesēm, autonomijai vai drošībai. Parasti dalība stratēģiskos projektos būtu jāattiecinā tikai uz Savienībā iedibinātiem tiesību subjektiem. Tomēr atkāpes veidā un pienācīgi pamatotos gadījumos dalību var paplašināt, attiecinot to arī uz subjektiem, kas iedibināti trešās valstīs, ar noteikumu, ka šāda dalība atbilst piemērojamajiem nosacījumiem un aizsardzības pasākumiem un neapdraud Savienības stratēģiskos aktīvus, intereses, autonomiju vai drošību.
- (56) Lai nodrošinātu elastību un atspoguļotu tehnoloģiju attīstību un mainīgās tirgus vajadzības, šajā regulā būtu jānosaka stratēģisko projektu indikatīvo tehnoloģisko jomu saraksts. Pilnvaras grozīt minēto sarakstu būtu jādeleģē Komisijai saskaņā ar LESD 290. pantu, lai atjauninātu minētās jomas, ņemot vērā tehnoloģiskās pārmaiņas un tirgus norises, kas attiecas uz pusvadītāju nozari. Lai nodrošinātu stratēģisko projektu saskaņotību un efektīvu apzināšanu un atlasīšanu, Komisijai, ņemot vērā Eiropas Pusvadītāju padomes atzinumu, būtu jānosaka prioritārās jomas un jāizveido potenciālo projektu tematu saraksts. Darbības, ar kurām atbalsta šādus projektus, attiecīgā gadījumā būtu jāīsteno ar kopuzņēmuma "Mikroshēmas" starpniecību saskaņā ar tā reglamentējošo regulu un darba programmām. Lai stiprinātu Savienības suverenitāti un nodrošinātu piegādes drošību modernāko pusvadītāju jomā, ir lietderīgi par prioritāti noteikt atvērtas fabrikas izveidi progresīvu pusvadītāju ražošanas spējām Savienībā, kurai attiecīgā gadījumā būtu jādarbojas, pamatojoties uz atvērtu piekļuvi dažādiem lietotājiem. Minēto stratēģisko projektu varētu papildināt ar citiem stratēģiskiem projektiem, piemēram, atmiņas, projektēšanas un citu pusvadītāju tehnoloģiju jomā.
- (57) Kopuzņēmumam "Mikroshēmas" būtu jāīsteno darbības, kas atbalsta stratēģiskos projektus, izmantojot savu darba programmu, arī uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus saskaņā ar tā piemērojamajiem noteikumiem. Priekšlikumi būtu jāizvērtē saskaņā ar procedūrām un kritērijiem, kas noteikti kopuzņēmuma "Mikroshēmas" pārvaldības satvarā. Lai nodrošinātu efektivitāti un izvairītos no novērtējumu dublēšanās, Komisijai, izraugoties stratēģiskus projektus, būtu jāpaļaujas uz kopuzņēmuma "Mikroshēmas" veiktās izvērtēšanas rezultātiem. Projektiem, ko kopuzņēmums

⁵⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

“Mikroshēmas” atlasījis finansēšanai un kas atbilst šajā regulā noteiktajiem kritērijiem, vajadzētu būt tiesīgiem tikt izraudzītiem par stratēģiskiem projektiem.

- (58) Projekta izraudzīšanai par stratēģisku projektu nebūtu jāskar kopuzņēmuma “Mikroshēmas” ietvaros pieņemto finansēšanas lēmumu iznākums. Tomēr projektiem, kas nav atlasīti Savienības finansējuma saņemšanai, vajadzētu būt iespējai ar pieteikuma iesniedzēja piekrišanu iegūt stratēģiska projekta statusu, lai varētu izmantot tiesības un pienākumus, ko minētais statuss sniedz saskaņā ar šo regulu. Tiesības ietver stratēģisko projektu iekļaušanu pieprasījuma forumā, iespējamu publiskā atbalsta un administratīvā atbalsta saņemšanu un sevišķi svarīgu sabiedrības interešu statusa un, iespējams, visaugstākās valsts nozīmes statusa saņemšanu atļauju piešķiršanas procedūru kontekstā, kā arī pienākumus, kas piemērojami arī Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām, piemēram, dalību Pusvadītāju piegādes ķēdes platformā uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem un pienākumu pieņemt prioritārus pasūtījumus. Stratēģiskiem projektiem vajadzētu būt tādām pašām tiesībām un tādiem pašiem pienākumiem kā Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām, ja tie atbilst attiecīgajām prasībām, lai nodrošinātu saskaņotu tiesisko regulējumu un maksimāli palielinātu to ieguldījumu Savienības mērķu sasniegšanā pusvadītāju nozarē. Attiecīgā gadījumā šādai izraudzīšanai būtu arī jāapstiprina to pirmās šāda veida iniciatīvas statuss un jānosaka minētā statusa ilgums, pamatojoties uz paredzamo projekta darbības laiku.
- (59) Lai nodrošinātu, ka stratēģiskie projekti turpina atbilst šajā regulā noteiktajiem kritērijiem, Komisijai vajadzētu būt iespējai atsaukt projekta izraudzīšanu, ja minētie kritēriji vairs netiek izpildīti vai ja izraudzīšana bija balstīta uz nepareizu informāciju. Pirms šāda lēmuma pieņemšanas Komisijai būtu jānodrošina, ka attiecīgajiem uzņēmumiem tiek dota iespēja tikt uzklautiem saskaņā ar labas pārvaldības principu, un būtu jāņem vērā Eiropas Pusvadītāju padomes atzinums. Ja projekta izraudzīšana par stratēģisku projektu tiek atsaukta, minētajam projektam būtu jāzaudē visas tiesības un pienākumi, kas saistīti ar minēto statusu saskaņā ar šo regulu. Tomēr uz šādiem projektiem ierobežotu laiku būtu jāturpina attiecināt konkrētus pienākumus, kas saistīti ar piegādes drošību, ja tas paredzēts šajā regulā.
- (60) Lai garantētu vienkāršu un ātru atļauju piešķiršanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūras Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskajiem projektiem tiek organizētas, izmantojot vienotu procedūru, kuras pamatā ir vienvienīgs pieteikums. Turklāt dalībvalstīm būtu jāizraugās vienots kontaktpunkts, kas darbotos kā projekta vienotais kontaktpunkts, lai atvieglotu un koordinētu pieteikumu apstrādi efektīvā, pārredzamā un savlaicīgā veidā.
- (61) Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas un stratēģiskie projekti ir jāizveido pēc iespējas drīzāk, vienlaikus līdz minimumam samazinot administratīvo slogu. Šā iemesla dēļ dalībvalstīm pieteikumi, kas saistīti ar šādu ražotņu plānošanu, būvniecību un darbību, būtu jāizskata pēc iespējas ātrāk. Lai vēl vairāk paātrinātu Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu ieviešanu, būtu jānosaka skaidri un saistoši termiņi atļauju piešķiršanas procedūrām. Konkrētāk, šādu procedūru kopējam ilgumam nevajadzētu pārsniegt noteikto 12 mēnešu laikposmu no pilnīga pieteikuma iesniegšanas, neskarot dalībvalstu noteiktos īsākos termiņus.
- (62) Ņemot vērā Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu iespējamo pārrobežu raksturu, dalībvalstīm būtu jādara viss iespējama, lai efektīvi sadarbotos un koordinētos attiecīgo iestāžu līmenī, arī starp izraudzītajiem vienotajiem

kontaktpunktiem, nolūkā veicināt saskaņotus un savlaicīgus lēmumu pieņemšanas procesus.

- (63) Atļauju piešķiršanas procedūru digitalizācija ir būtiska, lai uzlabotu pārredzamību, efektivitāti un juridisko noteiktību. Tāpēc dalībvalstīm valsts līmenī būtu jāizveido vienoti piekļuves portāli, kas ļautu pieteikuma iesniedzējiem iesniegt un pārvaldīt savus pieteikumus pilnībā digitālā vidē. Sadarbspējīgu digitālo risinājumu, tai skaitā Eiropas darījumdarbības maku, izmantošanai būtu jāveicina droša datu apmaiņa, esošās informācijas atkalizmantošana un netraucēta mijiedarbība starp pieteikuma iesniedzējiem un kompetentajām iestādēm, vienlaikus nodrošinot augstu kiberdrošības un datu integritātes līmeni. Lai pieteikuma iesniedzējiem uzlabotu pārredzamību un paredzamību, vienotajam piekļuves portālam būtu jāsniedz atjaunināta informācija par pieteikumu statusu, piemērojamajām procedūrām un termiņiem, kā arī paziņojumi par kompetento iestāžu pieņemtajiem lēmumiem.
- (64) Tāpat, lai atbalstītu investīciju lēmumus un mazinātu informācijas asimetriju, dalībvalstīm attiecīgā informācija par atļauju piešķiršanas procedūrām, finansējuma iespējām, darījumdarbības atbalsta pakalpojumiem un piemērojamajām regulatīvajām prasībām būtu jādara pieejama tiešsaistē centralizētā un viegli piekļūstamā veidā. Tām būtu arī jānodrošina, ka tiek pienācīgi izmantoti esošie pētījumi, atļaujas un apstiprinājumi, kas saistīti ar Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu plānošanu, būvniecību un darbību, ja tas ir saderīgi ar Savienības un valstu tiesību aktiem, lai izvairītos no administratīvo procedūru dublēšanās un samazinātu kavēšanos. Ņemot vērā Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu stratēģisko nozīmi un laika ziņā sensitīvo raksturu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka administratīvās un tiesvedības procedūras, kas saistītas ar atļauju piešķiršanu, tiek uzskatītas par steidzamām, ja un ciktāl tas paredzēts valsts tiesību aktos, vienlaikus pilnībā ievērojot tiesības uz aizstāvību un skarto personu un kopienu tiesības.
- (65) Ar [...] Regulu (ES) [202X/XX]⁵¹ izveido vienotu satvaru vidisko novērtējumu paātrināšanai, lai veicinātu svarīgu tehnoloģiju ieviešanu Savienībā, samazinātu atkarību un stiprinātu konkurētspēju. Ar vidiskajiem novērtējumiem saistītās procedūras būtu jāpaātrina un jāracionalizē attiecībā uz plāniem, programmām un projektiem visās ekonomikas nozarēs, vienlaikus saglabājot augstu cilvēka veselības un vides aizsardzības līmeni. Tomēr dažās nozarēs vidiskie novērtējumi jāveic vēl ātrāk. Tāpēc un lai saglabātu vidisko novērtējumu tiesiskā regulējuma saskaņotību, vienlaikus ņemot vērā papildu vajadzības paātrinājuma panākšanai konkrētās stratēģiskās nozarēs, ar Regulu (ES) [202X/XX] ir izveidota īpaša rīkkopa, kas tādējādi būtu jāizmanto šīs regulas kontekstā. Ņemot vērā pusvadītāju tehnoloģiju lielo nozīmi Savienības klimata mērķu sasniegšanā, ieviešot jaunas, ilgtspējīgākas tehnoloģijas un ražošanas procesus, integrējot pusvadītājus neto nulles emisiju tehnoloģijās, un to ieguldījumu Savienības noturībā un ekonomiskajā drošībā, Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas un stratēģiskie projekti šīs regulas nozīmē būtu jāuzskata arī par stratēģiskiem projektiem Regulas (ES) [202X/XX] nozīmē, un tāpēc tiem būtu jāgūst labums no īpašās rīkkopas, kas izveidota saskaņā ar minēto regulu.
- (66) Pusvadītāju nozarē uzņēmumi sekmīgi attīstās specializētos vietējos apgabalos, kas var piesaistīt investīcijas, veicināt inovāciju un veidot noturīgas industriālās ekosistēmas. Reģioniem un reģionālajiem industriālajiem klasteriem ir būtiska nozīme šādu

⁵¹ Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par vidiskās novērtēšanas paātrināšanu (COM/2025/984 final, 10.12.2025.).

ekosistēmu attīstīšanā un to izveides veicināšanā. Būtu jāizveido zīme “Eiropas pusvadītāju izcilības reģions”, lai apzinātu, atzītu un atbalstītu tos Savienības reģionus, kuri īsteno ilgtermiņa koordinētu stratēģiju ar pusvadītājiem saistītu investīciju un pusvadītāju vērtības ķēžu izvietojumam, piesaistīšanai un paplašināšanai. Eiropas pusvadītāju izcilības reģionā starptautiskajiem investoriem būtu jābūt iespējai darboties ideālā vidē ar pusvadītājiem saistītas uzņēmējdarbības attīstīšanai. Komisijai šāda zīme būtu jāpiešķir pēc reģionālo iestāžu pieteikumiem, pamatojoties uz Pusvadītāju reģiona investīciju plāna saskaņotību un ticamību un attiecīgo iestāžu apņemšanās līmeni, un attiecīgajai dalībvalstij pieteikums būtu jāapstiprina, lai nodrošinātu politisko koordināciju starp dažādiem pārvaldības līmeņiem.

- (67) Pieteikuma iesniedzējiem reģioniem būtu jāizstrādā Pusvadītāju reģiona investīciju plāns. Minētajā plānā ierosinātajiem pasākumiem it īpaši būtu jāpievēršas pamatnosacījumiem, kuri palīdzētu stiprināt pusvadītāju ražošanu, kopdarbību pētniecības un izstrādes jomā, prasmju pilnveidi vai ilgtspējīgas infrastruktūras izveidi, un jāparāda gatavība piesaistīt investīcijas pusvadītāju nozarē.
- (68) Pēc zīmes saņemšanas reģionam būtu jāiegūst piekļuve iespējām, tai skaitā spēcīgākām partnerībām ar nozari un pētniecības iestādēm, un lielāka pievilcība starptautiskajiem investoriem, kas meklē uzticamas vietas ar augstu potenciālu. Atzītiem reģioniem vajadzētu būt iespējai pievienoties Eiropas pusvadītāju izcilības reģionu tīklam, ļaujot tiem dalīties zināšanās, veidot alianses un pastiprināt savu ietekmi visā Savienībā, savukārt to stratēģiju starptautiska atzīšana stiprinātu to reputāciju kā nozīmīgiem pusvadītāju inovācijas un investīciju galamērķiem.
- (69) Pusvadītāji ir būtiski komponenti, kas iegulti infrastruktūrā, aprīkojumā un sistēmās, ko izmanto kritiskās vienības, tai skaitā tās, uz kurām attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555⁵². Šādu kritisko vienību darbība, drošība un nepārtrauktība arvien vairāk ir atkarīga no pusvadītāju komponentu un to piegādātāju pieejamības, integritātes un uzticamības. Lai samazinātu Savienības eksponētību piegādes ķēdes satricinājumiem un atkarību no atsevišķiem trešo valstu piegādātājiem, ir jāstiprina pārredzamība un noturība tādu pusvadītāju sagādē, ko izmanto kritiski svarīgu infrastruktūru un pakalpojumu publiskajā iepirkumā. Publiskais iepirkums, ko reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/23/ES⁵³, 2014/24/ES⁵⁴ un 2014/25/ES⁵⁵, veido ievērojamu Savienības pieprasījuma daļu un tam var būt stratēģiska nozīme uzticamu un noturīgu pusvadītāju piegādes ķēžu veicināšanā. Līgumslēdzējiem iestādēm vai līgumslēdzējiem, kas veic iepirkumus saistībā ar kritisko infrastruktūru, būtu jāintegrē piegādes drošības apsvērumi visā iepirkuma procesā, un tiem būtu arī jāapsver, kā iepirktajā aprīkojumā vai sistēmās iekļauto pusvadītāju projektēšanas un ražošanas posmi dod pievienoto vērtību Savienības

⁵² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

⁵³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj>).

⁵⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

⁵⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj>).

pusvadītāju piegādes ķēdes noturībai. Šādi apsvērumi neskar Savienības kiberdrošības tiesību aktus.

- (70) Mudinot līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzējus pieprasīt, lai ekonomikas operatori sniedz piegādes drošības deklarāciju par pusvadītāju ieguves avotiem, tiktu uzlabota pārredzamība visās piegādes ķēdēs un nodrošināta iespēja pieņemt uz informāciju balstītus lēmumus iepirkuma procedūrās, neradot nesamērīgu administratīvo slogu un atstājot līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem rīcības brīvību attiecībā uz to, vai šādu deklarāciju pieprasīt visās iepirkuma procedūrās. Šādā deklarācijā, ja tā tiek prasīta, būtu jāiekļauj būtiski elementi, kas ļauj novērtēt piegādes ķēdes robustumu, tai skaitā iesaistīto uzņēmumu identificēšana, piegādātāju daudzveidība, pievienotā vērtība Savienības pusvadītāju piegādes ķēdes noturībai, noturības palielināšanas stratēģijas, piemēram, divu vietējo piegādātāju izmantošanu, un neaizsargātības novērtējumi attiecībā uz potenciāliem traucējumiem, kā arī attiecīgā gadījumā attiecīgi riska novērtējumi, kas veikti saskaņā ar šo regulu. Lai nodrošinātu, ka noturības, drošības un Eiropas piegādes ķēdes pievienotās vērtības apsvērumi tiek efektīvi integrēti iepirkuma lēmumos, līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji iepirkuma dokumentos var precizēt prasības attiecībā uz piegādes drošību saistībā ar pusvadītāju ieguves avotiem attiecībā uz pusvadītājiem, kas iekļauti infrastruktūrā, aprīkojumā vai sistēmās, uz kurām attiecas publiskā iepirkuma līgums. Šajā nolūkā tie var ietvert tehniskās specifikācijas, atlases kritērijus, līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijus vai līguma izpildes klauzulas.

Publiskā iepirkuma satvars, kas izveidots ar Direktīvām 2014/24/ES, 2014/25/ES un 2009/81/EK, ietver noteikumus, kas ļauj līgumslēdzējām iestādēm izslēgt ekonomikas operatorus, kuri ir vainojami nopietnā informācijas sagrozīšanā, ir noklusējuši attiecīgu informāciju vai ir snieguši nepatiesu vai maldinošu informāciju saistībā ar dalību iepirkuma procedūrā. Minētie noteikumi joprojām ir piemērojami iepirkuma procedūrām, ko veic valstu līgumslēdzējas iestādes, uz kurām attiecas šī regula.

- (71) Šajā kontekstā, ņemot vērā to, ka brīvās tirdzniecības nolīgumos, muitas savienībās un PTO Nolīgumā par publisko iepirkumu⁵⁶ ir ietvertas saistības attiecībā uz piekļuvi publiskajam iepirkumam, būtu jāuzskata, ka uz uzņēmumiem no trešām valstīm, kuras ir noslēgušas ar Savienību šādus starptautiskus nolīgumus, kas garantē šādu piekļuvi, attiecas vietējo uzņēmumu definīcija. Turklāt minētie starptautiskie nolīgumi, kā arī stratēģiskās partnerības pusvadītāju jomā atspoguļo Savienības un tās partneru savstarpēju apņemšanos nodrošināt starptautiskās pusvadītāju piegādes ķēdes, tāpēc šo Savienības partneru uzņēmumiem tiek piešķirta līdzvērtība vietējiem uzņēmumiem.
- (72) Šajā regulā novērtējumā par to, vai uzņēmums ir vietējs vai līdzvērtīgs, būtu jāaplūko attiecīgā uzņēmuma īpašumtiesību struktūra un kontrole. Lai novērtētu kontroli, būtu jāuzskata, ka uzņēmumu kontrolē trešā valsts vai trešās valsts tiesību subjekts, ja minētā trešā valsts vai tiesību subjekts spēj tieši vai netieši īstenot izšķirošu ietekmi uz tā stratēģiskajiem lēmumiem, tai skaitā un it īpaši – ja tai vai tam ir tiesības vai tā vai tas īsteno pilnvaras iecelt vai atcelt vairākumu novērtējamā uzņēmuma administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras locekļus; ja tā vai tas, izmantojot vienīgi savas balsstiesības, ir iecēlis vairākumu novērtējamā uzņēmuma administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras locekļus, kuri ir bijuši amatā pašreizējā un iepriekšējā finanšu gadā; ja tā vai tas saskaņā ar nolīgumu ar citiem novērtējamā uzņēmuma akcionāriem vai dalībniekiem vienpersoniski kontrolē

⁵⁶ Protokols, ar ko groza Nolīgumu par publisko iepirkumu (OV L 68, 7.3.2014., 2. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2014/115/oj>), kas stājās spēkā 2014. gada 6. aprīlī (OV L 89, 25.3.2014., 5. lpp.).

akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākumu minētajā novērtējamajā uzņēmumā; ja tai vai tam ir tiesības īstenot dominējošu ietekmi pār novērtējamo uzņēmumu saskaņā ar nolīgumu, kas noslēgts ar minēto novērtējamo uzņēmumu, vai saskaņā ar noteikumu tā dibināšanas līgumā vai statūtos, ja tiesību akti, kas reglamentē minēto novērtējamo uzņēmumu, ļauj tam piemērot šādu nolīgumu vai noteikumu; ja tai vai tam ir pilnvaras faktiski izmantot tiesības īstenot dominējošu ietekmi pār novērtējamo uzņēmumu, neesot šo tiesību turētājam vai turētājam; ja tai vai tam ir tiesības izmantot visus novērtējamā uzņēmuma aktīvus vai daļu no tiem; ja tā vai tas vienoti pārvalda novērtējamā uzņēmuma darbīdardarbību, publicējot konsolidētus pārskatus, vai ja tā vai tas solidāri dala novērtējamā uzņēmuma finanšu saistības vai tās garantē.

- (73) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 654/2014⁵⁷ ļauj Savienībai apturēt vai atsaukt koncesijas vai citas saistības saskaņā ar starptautiskās tirdzniecības nolīgumiem, lai reaģētu uz trešo valstu izdarītiem starptautiskās tirdzniecības noteikumu pārkāpumiem, kas ietekmē Savienības komerciālās intereses. Jebkāda Savienības tiesību īstenošana saskaņā ar Regulu (ES) 2021/167 būtu jāatspoguļo arī vietējā uzņēmuma definīcijas interpretācijā atbilstīgi šai regulai.
- (74) Papildus problēmām, kas saistītas ar pusvadītāju piegādes drošību, arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta kibernetikas riskiem, kas saistīti ar sagādi no konkrētiem piegādātājiem kritiskās infrastruktūras, aprīkojuma vai sistēmu vajadzībām. Šādiem kibernetikas riskiem nebūtu jāietilpst tās deklarācijas darbības jomā, ko ekonomikas operatori iesniedz iepirkuma procedūrās, kuras saistītas ar pusvadītāju nodrošināšanu vai izmantošanu, un tos reglamentē piemērojamais Savienības kibernetikas tiesiskais regulējums. Neraugoties uz to, ekonomikas operatori ir jānodrošina atbilstība attiecīgajiem Savienības kibernetikas tiesību aktiem un jārīkojas saskaņā ar tiem.
- (75) Ņemot vērā pusvadītāju piegādes ķēžu sarežģītību un mainīgo raksturu, Komisijai, apspriežoties ar Eiropas Pusvadītāju padomi un attiecīgajām nozares ieinteresētajām personām, vajadzības gadījumā būtu jāizdod ieteikumi, kuros apzināti konkrēti infrastruktūras objekti, aprīkojums vai sistēmas, kam piegādes ķēdes noturība ir īpaši svarīga, ņemot vērā potenciālos piegādes ķēdes riskus, un līgumslēdzējam iestādēm un līgumslēdzējiem šādi ieteikumi būtu jāņem vērā iepirkuma procedūru sagatavošanā un īstenošanā, tādējādi atbalstot konsekventu īstenošanu visā Savienībā.
- (76) Lai saglabātu elastību un izvairītos no nepamatotiem ierobežojumiem iepirkuma procedūrās, līgumslēdzējam iestādēm un līgumslēdzējiem pienācīgi pamatotos gadījumos būtu jāļauj nepiemērot attiecīgās prasības, arī tās, kas attiecas uz divu vietējo piegādātāju izmantošanu, īpaši tad, ja trūkst konkurences, nav piemērotu pretendentu vai ja šo prasību piemērošana radītu nesamērīgas izmaksas vai tehnisku nesaderību. Šādas atkāpes būtu jāinterpretē šauri un jāpiemēro pārredzamā veidā, nodrošinot, ka netiek apdraudēti mērķi stiprināt pusvadītāju piegādes ķēdes noturību un aizsargāt kritisko vienību darbību.
- (77) Lai nodrošinātu tādu pasākumu efektīvu un konsekventu piemērošanu, kuru mērķis ir stiprināt pusvadītāju piegādes noturību un drošību publiskajā iepirkumā, Komisija var sniegt norādījumus un veicināt koordināciju starp attiecīgajiem dalībniekiem. Šādiem

⁵⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 654/2014 (2014. gada 15. maijs) par Savienības tiesību īstenošanu starptautiskās tirdzniecības noteikumu piemērošanai un izpildei un ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, it īpaši tiem, kas ieviesti Pasaules tirdzniecības organizācijas aizgādnībā (OV L 189, 27.6.2014., 50.–58. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/654/oj>).

norādījumiem būtu jāatbalsta tādu ieteikumu izmantošana, ar kuriem apzina infrastruktūras objektus, aprīkojumu vai sistēmas, kam pusvadītāju piegāde no vietējiem uzņēmumiem ir īpaši nozīmīga, kā arī piegādes drošības deklarāciju sagatavošana un novērtēšana, tai skaitā elementi, kas saistīti ar piegādes ķēdes kartēšanu, iesaistīto vietējo uzņēmumu īpatsvaru, noturības stratēģijām, piemēram, divu piegādātāju izmantošanu, un neaizsargātības un riska novērtējumiem. Norādījumiem būtu arī jāatvieglo kopīgu metodiku piemērošana piegādes ķēdes risku novērtēšanai, īpaši nozarēs, kurās ir augstāks neaizsargātības līmenis, un jāveicina paraugprakses un attiecīgās informācijas apmaiņa, lai nodrošinātu saskaņotu pieeju visā Savienībā un atbalstītu iekšējā tirgus efektīvu darbību.

- (78) Lai palielinātu pārredzamību un aizsargātu pusvadītāju piegādes drošību kritiski svarīgās nozarēs, ir jāparedz Savienības turpmākas rīcības iespēja, ja identificētie riski netiek pienācīgi novērsti. Ja pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi Komisija secina, ka pasākumi, kas līgumslēdzējām iestādēm vai līgumslēdzējiem ieteikti šādu risku novēršanai, nav pietiekami, tai vajadzētu būt pilnvarotai pieņemt īstenošanas lēmumus par to, kurām publiskajām iestādēm jāpieprasa ekonomikas operatoriem iesniegt piegādes drošības deklarāciju un attiecībā uz kurām procedūrām un produktiem tā jāiesniedz.
- (79) Pusvadītāju piegādes ķēdē var būt sastopami traucējumi, kas var ekonomiski kaitēt konkrētām lejasposma nozarēm. Pusvadītāju piegādes ķēžu traucējumiem īpaši pakļautas ir kritiski svarīgas nozares, kas saistītas ar sabiedrisko drošību, piemēram, enerģētika, aizsardzība vai valsts pārvalde, un nozares, kurās pusvadītāji veido lielu procentuālo daļu no galaprodukta vērtības, piemēram, autobūve, datu centri vai rūpnieciskā automatizācija. Tāpēc Komisijai vajadzētu būt iespējai tās identificēt kā riskam pakļautas nozares.
- (80) Lai precizētu iekļaujamo informāciju, Komisijai attiecīgā gadījumā būtu jāizdod metodiski norādījumi par to, kā veikt riska novērtējumus, kas attiecas uz divu piegādātāju izmantošanas stratēģijas izveidi, augšposma un lejasposma piegādes ķēdes kartēšanu, neaizsargātības analīzi un jutīguma pret piegādes traucējumiem novērtēšanu. Šajā nolūkā Komisija var izdot metodiskus ieteikumus par to, kā minētajās nozarēs veikt riska novērtējumus.
- (81) Lai nodrošinātu augstu Savienības pusvadītāju piegādes ķēdes noturības līmeni, ir jāparedz turpmākas Savienības rīcības iespēja, ja apzinātie riski netiek pienācīgi novērsti. Ja pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi Komisija secina, ka pasākumi, kas ieteikti šādu risku novēršanai, nav pietiekami, tai vajadzētu būt pilnvarotai pieņemt īstenošanas lēmumus, kuros precizēti atbilstoši riska mazināšanas pasākumi. Šādi pasākumi, ja tas ir pamatoti un samērīgi, var ietvert prasības par piegādes avotu diversifikāciju, tai skaitā divu piegādātāju izmantošanu, vai stratēģisko krājumu veidošanu. Minētajiem pasākumiem vajadzētu būt mērķorientētiem un samērīgiem, un tajos būtu jāņem vērā attiecīgo nozaru un uzņēmumu īpatnības, kā arī nepieciešamība saglabāt iekšējā tirgus darbību un izvairīties no nepamatota administratīvā sloga. Pusvadītāju piegādes ķēdes risku novērtējums būtu jābalsta uz objektīviem un ticamiem pierādījumiem. Šajā nolūkā Komisijai cita starpā būtu jāņem vērā publiski pieejamā informācija, dati, kas savākti, izmantojot informācijas pieprasījumus, kā arī norādes par atkārtotiem vai pastāvīgiem piegādes ķēdes traucējumiem. Šādu pierādījumu izmantošanai būtu jānodrošina, ka visi pieņemtie pasākumi ir pienācīgi pamatoti, pārredzami un samērīgi ar apzinātajiem riskiem, vienlaikus aizsargājot sensitīvas darījumdarbības informācijas konfidencialitāti.

- (82) Piegādes nepārtrauktības un uzticamības labad līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji ir pilnvaroti pieprasīt riska novērtējumus par to ekonomikas operatoru pusvadītāju piegādes ķēdēm, kuri piedalās publiskā iepirkuma vai citās publiskā finansējuma procedūrās, kas attiecas uz riskam pakļautām nozarēm.
- (83) Pusvadītāju nozares stratēģiskās kartēšanas mērķim vajadzētu būt sniegt analīzi par Savienības stiprajām un vājajām pusēm globālajās pusvadītāju nozarēs, lai sniegtu pamatu pasākumiem piegādes drošības un Savienības pusvadītāju ekosistēmas noturības nodrošināšanai. Šajā sakarā stratēģiskajā kartēšanā būtu jāapzina tādi faktori kā būtiski produkti un kritiskā infrastruktūra iekšējā tirgū, kas ir atkarīgi no pusvadītāju piegādes, galvenās lietotāju nozares un to pašreizējās un gaidāmās vajadzības, būtiski Savienības pusvadītāju piegādes ķēdes segmenti, tehnoloģiskās iezīmes, atkarība no trešo valstu tehnoloģijām un piegādātājiem un Savienības pusvadītāju nozares vājās vietas, pašreizējās un paredzamās vajadzības pēc prasmēm un piekļuves kvalificētam darbaspēkam, balstoties uz Eiropas Prasmju novērošanas centra darbu, kas izveidots prasmju savienības ietvaros, kā arī attiecīgā gadījumā ārkārtas situāciju instrumentārija pasākumu potenciālā ietekme. Stratēģiskās kartēšanas pamatā vajadzētu būt publiski un komerciāli pieejamiem datiem.
- (84) Lai sagatavotos turpmākiem traucējumiem dažādos pusvadītāju vērtības ķēdes posmos un tirdzniecībā Savienībā, Komisijai ar Eiropas Pusvadītāju padomes palīdzību un balstoties uz stratēģiskās kartēšanas rezultātiem, būtu jānosaka un jāizstrādā agrīnās brīdināšanas rādītāju saraksts. Šādi rādītāji varētu ietvert netipisku izpildes laika pieaugumu, pusvadītāju ražošanai nepieciešamo izejvielu, starpproduktu un cilvēkkapitāla vai piemērotu ražošanas iekārtu pieejamību, prognozēto pieprasījumu pēc pusvadītājiem Savienības un pasaules tirgos, cenu pieaugumu, kas pārsniedz normālas cenu svārstības, negadījumu, uzbrukumu, dabas katastrofu vai citu nopietnu notikumu ietekmi, tirdzniecības politikas, tarifu, eksporta ierobežojumu, tirdzniecības šķēršļu un citu ar tirdzniecību saistītu pasākumu ietekmi, kā arī nozīmīgu tirgus dalībnieku darbības izbeigšanas, darbību pārcelšanas uz ārvalstīm vai iegādes ietekmi. Komisijas veiktās uzraudzības darbības būtu jākoncentrē uz šiem agrīnās brīdināšanas rādītājiem.
- (85) Tā kā pusvadītāju vērtības ķēdes ar dažādiem dalībniekiem ir sarežģītas, strauji mainīgas un savstarpēji saistītas, ir vajadzīga koordinēta pieeja uzraudzībai, lai palielinātu spēju mazināt riskus, kas var negatīvi ietekmēt pusvadītāju piegādi, un uzlabotu izpratni par pusvadītāju vērtības ķēdes dinamiku. Komisijai, apspriežoties ar Eiropas Pusvadītāju padomi, būtu jāuzrauga pusvadītāju vērtības ķēde, īpašu uzmanību pievēršot agrīnās brīdināšanas rādītājiem un apzinot riska mazināšanas un pārredzamības palielināšanas paraugprakses piemērus pusvadītāju vērtības ķēdē tā, lai tas uzņēmumiem, it īpaši MVU un maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem, neradītu pārmērīgu administratīvo slogu. Attiecīgie konstatējumi, tai skaitā attiecīgo ieinteresēto personu un nozares apvienību sniegtā informācija, būtu jāiesniedz Eiropas Pusvadītāju padomei, lai nodrošinātu regulāru informācijas apmaiņu ar šo padomi un informācijas iekļaušanu pusvadītāju vērtības ķēžu uzraudzības pārskatā.
- (86) Pusvadītāju piegādes ķēdes platformai uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem ("platforma") vajadzētu būt pusvadītāju piegādes ķēdes digitālajam dvīnim ar mērķi palielināt piegādes ķēdes pārredzamību un nodrošināt labāku informāciju uzņēmumiem, lai palielinātu to noturību. Tai vajadzētu būt nozares vadītai darbībai, kas sniedz labumu iesaistītajiem uzņēmumiem, palielinot to noturību pret pusvadītāju piegādes ķēdes traucējumiem un samazinot to tirgus analītiskās informācijas iegūšanas izmaksas. Uzņēmumu motivācijai pievienoties platformai un sniegt augstas kvalitātes

ievades datus vajadzētu būt pievienotajai vērtībai, ko tie gūs no platformas rezultātiem. Šādi rezultāti var ietvert neatkarīgas trešās personas norādījumus, kuru pamatā ir tirgus analīze, agregētu analītisko informāciju par pusvadītāju piegādes ķēdes riskiem, pusvadītāju piegādes ķēdes stresa testu rezultātus, agrīnus brīdinājumus un norādījumus par proaktīviem pasākumiem, kuru vienīgais mērķis ir stiprināt pusvadītāju piegādes ķēdes risku mazināšanu. Dalībai platformā būtu jānodrošina uzņēmumi veikt proaktīvas darbības, lai uzlabotu savu piegādes ķēdes noturību bez publiskā sektora iejaukšanās. Komisijas ieskatā proaktīvs un noturīgs privātais sektors nozīmētu mazāku risku, ka tiks aktivizēts krīzes posms un būs nepieciešams izmantot ārkārtas situāciju rīkkopu.

- (87) Komisijai, izmantojot uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, būtu jānodrošina platformas sākotnējais finansējums, atbalstot tās izveidi un sedzot izveides izmaksas. Uzaicinājumā būtu jānosaka tikai prasību minimums, neparedzot konkrētus tehniskus risinājumus vai precīzas datu vākšanas prasības. Uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus izraudzītajam labuma guvējam un iesaistītajiem uzņēmumiem būtu jāatstāj iespēja īstenot finansēšanas modeli, kura pamatā ir darījumdarbības pamatojums, kas ļauj platformai vidējā termiņā kļūt pašpietiekamai. Šāda veida platformas vērtību un lietderību var novērtēt pēc līdzīgu iniciatīvu panākumiem, kas jau pastāv reģionālā vai starptautiskā līmenī vai citās nozarēs.
- (88) Platforma būtu jāveido tā, lai tā nodrošinātu komerciāli sensitīvas informācijas maksimālu konfidencialitāti un [platformas] atbilstību Savienības konkurences tiesībām. Konkrētāk, platformai būtu jāievieš pienācīgi aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu, ka informācijas apmaiņa starp iesaistītajiem uzņēmumiem ir stingri ierobežota līdz tam, kas ir objektīvi nepieciešams un samērīgs šajā regulā noteikto mērķu sasniegšanai, un lai nepieļautu konkurenci kropļojošu komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņu starp konkurentiem. Šajā ziņā iesaistītajiem uzņēmumiem vajadzētu būt piekļuvei tikai saviem datiem un anonimizētiem agregētiem ziņojumiem.
- (89) Sanāksmēm, diskusijām vai informācijas apmaiņai starp iesaistītajiem uzņēmumiem platformas ietvaros būtu jāaprobežojas tikai ar to, kas ir nepieciešams platformas mērķu sasniegšanai, un tās būtu pienācīgi jādokumentē. Būtu jāizslēdz komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa starp dalībniekiem, tai skaitā informācijas apmaiņa par atsevišķu uzņēmumu pašreizējām vai nākotnes cenām, izmaksām, peļņas normām, pārdošanas apjomiem, ražošanas līmeņiem, jaudām vai tirgus daļām⁵⁸. Platformai būtu jādarbojas tā, lai saglabātu iesaistīto uzņēmumu neatkarību to komerciālo lēmumu pieņemšanā. Iesaistītajiem uzņēmumiem arī turpmāk vajadzētu būt atbildīgiem par Savienības un valstu konkurences noteikumu – arī LESD 101. panta – ievērošanu.
- (90) Platformai būtu aktīvi jāveicina būtiskāko pusvadītāju galalietotāju nozaru dalība, pamatojoties uz ievērojamo pievienoto vērtību, ko tiem sniegs dalība. Ieguvumi iesaistītajiem galalietotāju nozaru uzņēmumiem varētu ietvert labāku izpratni par saviem pusvadītāju piegādes ķēdes riskiem un tādējādi iespēju veikt proaktīvus pusvadītāju piegādes ķēdes pārvaldības pasākumus. Pusvadītāju galveno galalietotāju nozaru sarakstam būtu jāatspoguļo pašreizējās nozares, kas iegādājas pusvadītājus savu produktu ražošanai vai nu tieši, vai arī netieši, izmantojot to komponentus. Elektronikas ražošanas pakalpojumu sniedzēji un izplatītāji būtu jāiekļauj sarakstā, ņemot vērā to lielo nozīmi Savienības pusvadītāju ekosistēmā.

⁵⁸ Plašāku informāciju sk. Pamatnostādņu par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta piemērojamību horizontālās sadarbības nolīgumiem (horizontālās pamatnostādnes) 6. nodaļā.

- (91) Raugoties no publiskā sektora skatpunkta un lai nodrošinātu ātru informācijas plūsmu piegādes ķēdes traucējumu gadījumā, dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāuztur atjaunināts to attiecīgo uzņēmumu kontaktinformācijas saraksts, kuri darbojas pusvadītāju piegādes ķēdē un ir iedibināti attiecīgās dalībvalsts teritorijā. Minētajam sarakstam būtu jāļauj identificēt atbilstošus adresātus brīvprātīgiem informācijas pieprasījumiem. Nevajadzētu prasīt, lai saraksts būtu izsmelošs, un ar to būtu jārikojas tā, lai pilnībā ievērotu piemērojamās konfidencialitātes noteikumus.
- (92) Tiek uzskatīts, ka vairāki uzņēmumi, kas sniedz pusvadītāju pakalpojumus vai preces, ir būtiski efektīvai pusvadītāju piegādes ķēdei Savienības pusvadītāju ekosistēmā, ņemot vērā to Savienības uzņēmumu skaitu, kuri paļaujas uz to ražojumiem, to Savienības vai pasaules tirgus daļu, to nozīmi pietiekama piegādes līmeņa nodrošināšanā vai to produktu vai pakalpojumu piegādes traucējumu iespējamo ietekmi. Dalībvalstīm sadarbībā ar Komisiju būtu jāapzina un jāuztur atjaunināts šo nozīmīgo tirgus dalībnieku saraksts savā teritorijā. Veicot uzraudzību, dalībvalstīm būtu īpaši jāņem vērā nozīmīgo tirgus dalībnieku īstenoto darbību integritāte. Attiecīgā dalībvalsts uz šādiem jautājumiem varētu vērst Eiropas Pusvadītāju padomes uzmanību.
- (93) Lai varētu prognozēt iespējamo deficītu, valstu kompetentajām iestādēm būtu jābrīdina Komisija, ja tām kļūst zināms par pusvadītāju piegādes nopietnu traucējumu risku vai ja to rīcībā ir konkrēta un ticama informācija par jebkādu citu būtisku riska faktoru vai notikumu īstenošanos. Lai nodrošinātu koordinētu pieeju, Komisijai, kad tā uzzina par pusvadītāju piegādes nopietnu traucējumu risku vai ja tās rīcībā ir konkrēta vai ticama informācija par jebkādu citu būtisku riska faktoru vai notikumu materializēšanos, pēc brīdinājuma vai pēc starptautisko partneru sniegtas informācijas saņemšanas būtu jāsauc Eiropas Pusvadītāju padomes ārkārtas sanāksme, lai apspriestu traucējumu smagumu un iespējamo krīzes posma aktivizēšanas procedūras uzsākšanu, kā arī to, vai dalībvalstīm varētu būt lietderīgi, nepieciešami un samērīgi kā preventīvu pasākumu veikt koordinētu kopīgu iepirkumu, kā arī jāsāk dialogs ar ieinteresētajām personām, lai apzinātu, sagatavotu un, iespējams, koordinētu šādus preventīvus pasākumus. Eiropas Pusvadītāju padomei un Komisijai minētajā dialogā būtu jāņem vērā pusvadītāju vērtības ķēdes ieinteresēto personu viedokļi. Eiropas Pusvadītāju padomei būtu jāsniedz Komisijai ieteikums par to, vai platformai nosūtīt preventīvu informācijas pieprasījumu. Komisijai būtu jākonsultējas un jāsadarbības ar attiecīgajām trešām valstīm, lai kopīgi novērstu pusvadītāju piegādes ķēdes traucējumus saskaņā ar starptautiskajām saistībām.
- (94) Pēc Eiropas Pusvadītāju padomes ieteikuma saņemšanas Komisijai vajadzētu būt iespējai izdot informācijas pieprasījumus uzņēmumiem un platformai. Kā liecina iepriekšējā pieredze ar vairākiem piegādes ķēdes traucējumiem un grūtībām iegūt minēto traucējumu novēršanai nepieciešamo informāciju, preventīvu informācijas pieprasījumu mērķis brīdināšanas posmā ir pienācīgi risināt piegādes ķēdes traucējumus pirms krīzes posma aktivizēšanas un sniegt ieguldījumu precīzos iespējamās pusvadītāju krīzes novērtējumos.
- (95) Būtu jāuzskata, ka uzņēmumi, kas aktīvi piedalās platformā, piegādes ķēdes traucējumu gadījumā ir izpildījuši pienākumu dalīties informācijā ar Komisiju, un tāpēc tie būtu jāatbrīvo no pienākuma atbildēt uz tiešu informācijas pieprasījumu pirms krīzes posma. Aktīvi piedaloties platformā, minētie uzņēmumi apliecina stingru apņemšanos proaktīvi mazināt riskus savā piegādes ķēdē. Tāpēc uzņēmumi, kas aktīvi piedalās platformā, būtu jāpasargā no iespējamā papildu administratīvā sloga, ko rada nepieciešamība atbildēt uz Komisijas informācijas pieprasījumiem. Komisijai bez

nepamatotas kavēšanās būtu jāziņo Eiropas Pusvadītāju padomei par būtiskākajiem konstatējumiem atbildēs uz informācijas pieprasījumiem pirms krīzes posma. Lai aizsargātu platformā iesaistītos uzņēmumus no nepamatotas ārvalstu ietekmes un aizsargātu komercnoslēpumus, platformai būtu jāaizliedz atbildēt uz jebkādiem informācijas pieprasījumiem, izņemot Komisijas izdotos, neskarot tās pienākumus saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem.

- (96) Pusvadītāju krīzes posms būtu jāaktivizē tad, ja ir konkrēti, nopietni un ticami pierādījumi par šādu krīzi. Pusvadītāju krīze rodas tad, ja rodas nopietni pusvadītāju piegādes traucējumi vai nopietni šķēršļi pusvadītāju tirdzniecībai Savienībā, izraisot pusvadītāju, starpproduktu vai izejvielu vai apstrādātu materiālu būtisku deficītu, un šāds būtisks deficīts kavē kritiski svarīgās nozarēs izmantoto būtisko produktu, piemēram, medicīnas un diagnostikas aprīkojuma, piegādi, remontu un apkopi tādā mērā, ka šādai krīzei būtu nopietna negatīva ietekme uz kritiski svarīgo nozaru darbību, ņemot vērā to ietekmi uz sabiedrību, ekonomiku un drošību Savienībā.
- (97) Ja Komisijai kļūst zināms par iespējamu pusvadītāju krīzi, nolūkā nodrošināt elastīgu un efektīvu reakciju uz šādu pusvadītāju krīzi tai būtu jānovērtē, vai ir izpildīti nosacījumi krīzes posma aktivizēšanai. Ja šis novērtējums sniedz konkrētus, nopietnus un ticamus pierādījumus par pusvadītāju krīzi, Komisijai vajadzētu spēt iesniegt Padomei priekšlikumu par krīzes posma aktivizēšanu uz iepriekš noteiktu laikposmu, kas nepārsniedz 12 mēnešus, ņemot vērā Eiropas Pusvadītāju padomes atzinumu. Komisijai būtu jāizvērtē nepieciešamība pagarināt posma ilgumu vai to priekšlaicīgi izbeigt un jāuzsāk šāda procedūra, ja šāda vajadzība tiek konstatēta, ņemot vērā Eiropas Pusvadītāju padomes atzinumu.
- (98) Sinerģijām starp piegādes drošības mehānismiem, kas izveidoti saskaņā ar Regulas (ES) 2025/2643 VII nodaļu un šo regulu, būtu jānodrošina Savienības aizsardzības nozarei nepieciešamā elastība un rīcības plašums, lai reaģētu un nodrošinātu piegādes drošību. Konkrētāk, Komisijas iespējai saskaņā ar šo regulu un Regulas (ES) 2025/2643 VII nodaļu noteikt prioritāti aizsardzības ražošanai saskaņā ar abās regulās paredzētajiem prioritāro pasūtījumu noteikumiem būtu līdz minimumam jāsamazina piegādes ķēdes traucējumi aizsardzības nozarē krīzes laikā.
- (99) Ņemot vērā sensitīvo raksturu, kāds ir krīzes posma aktivizēšanai un iespējamiem pasākumiem, kurus var veikt, lai uz to reaģētu, arī būtisko ietekmi, kāda šādiem pasākumiem varētu būt uz privātiem uzņēmumiem Savienībā, būtu jāpiešķir Padomei pilnvaras pieņemt īstenošanas aktu attiecībā uz krīzes posma aktivizēšanu, pagarināšanu un izbeigšanu pusvadītāju krīzes situācijā.
- (100) Krīzes posmā nepieciešama cieša sadarbība starp Komisiju un dalībvalstīm un visu to valsts pasākumu koordinēšana, kas veikti attiecībā uz pusvadītāju piegādes ķēdi, lai ar vajadzīgo saskaņotību, noturību un efektivitāti novērstu traucējumus. Šajā nolūkā Eiropas Pusvadītāju padomei vajadzības gadījumā būtu jārīko ārkārtas sanāksmes. Visu veikto pasākumu ilgums būtu stingri jāierobežo ar krīzes posma ilgumu.
- (101) Lai Savienība varētu ātri, efektīvi un koordinēti reaģēt uz pusvadītāju krīzi, ar Eiropas Pusvadītāju padomes starpniecību ir laikus jāsniedz jaunākā informācija par operatīvās situācijas attīstību Komisijai un dalībvalstīm, kā arī ir jānodrošina, ka ir iespējams veikt efektīvus pasākumus, lai nodrošinātu pusvadītāju piegādi skartajām kritiski svarīgajām nozarēm. Kad tiek aktivizēts krīzes posms, būtu jāapzina un jāīsteno piemēroti, efektīvi un samērīgi pasākumi, neskarot iespējamu turpmāku starptautisku sadarbību ar attiecīgajiem partneriem, lai ierobežotu krīzes situācijas saasināšanos. Attiecīgā gadījumā Komisijai būtu jāpieprasa informācija no uzņēmumiem visā

pusvadītāju piegādes ķēdē. Turklāt Komisijai vajadzētu būt iespējai, ja tas ir nepieciešams un samērīgi, prasīt, lai Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas pieņem un nosaka par prioritāru krīzes sakarā būtisku produktu ražošanas pasūtījumu, un rīkoties kā centralizēto iepirkumu struktūrai, kad to pilnvarojušas dalībvalstis. Komisijai vajadzētu ierobežot šos pasākumus, attiecinot tos tikai uz dažām kritiski svarīgām nozarēm. Eiropas Pusvadītāju padome var arī novērtēt piemērotus un efektīvus pasākumus un sniegt par tiem ieteikumus. Turklāt Eiropas Pusvadītāju padome var konsultēt par nepieciešamību ieviest aizsardzības pasākumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2015/479⁵⁹. Visu ārkārtas pasākumu izmantošanai vajadzētu būt samērīgai, un tai jāaprobežojas ar to, kas nepieciešams pusvadītāju krīzes risināšanai Savienības interesēs. Komisijai būtu regulāri jāinformē Eiropas Parlaments un Padome par veiktajiem pasākumiem un to pamatā esošajiem iemesliem. Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi var izdot papildu norādījumus par ārkārtas pasākumu īstenošanu un izmantošanu.

- (102) Vairākas nozares ir kritiski svarīgas iekšējā tirgus pareizai darbībai. Šīs regulas nolūkos minētās kritiski svarīgās nozares būtu jāuzskaita šīs regulas pielikumā. Minētajā sarakstā būtu jāiekļauj tikai tās nozares un apakšnozares, kas uzskaitītas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2022/2557⁶⁰ pielikumā, papildus iekļaujot aizsardzības un drošības nozares, pamatojoties uz to, ka tām ir svarīga loma sabiedrībai būtisku funkciju nodrošināšanā. Daži pasākumi būtu jāīsteno tikai tādēļ, lai nodrošinātu piegādes kritiski svarīgām nozarēm. Komisija var ierobežot ārkārtas pasākumus, attiecinot tos tikai uz dažām no minētajām nozarēm vai atsevišķām to daļām, ja pusvadītāju krīze ir traucējusi vai draud traucēt to darbību.
- (103) To informācijas pieprasījumu mērķis, kas krīzes posmā adresēti Savienībā iedibinātiem pusvadītāju piegādes ķēdes uzņēmumiem, ir ļaut precīzi novērtēt pusvadītāju krīzi vai apzināt un sagatavot iespējamus seku mazināšanas vai ārkārtas pasākumus Savienības vai valstu līmenī. Šāda informācija var ietvert ražošanas spēju, ražošanas jaudu un pašreizējos primāros traucējumus un vājās vietas. Minētie aspekti varētu ietvert krīzes sakarā būtisku produktu tipiskos un pašreizējos faktiskos krājumus ražotnēs, kas atrodas Savienībā, kā arī ražotnēs, kuras atrodas trešās valstīs, kur minētie uzņēmumi darbojas, ar kurām tie slēdz līgumus par piegādēm vai no kurām tie iepērk resursus; tipisko un pašreizējo faktisko vidējo sagatavošanas laiku visbiežāk ražotajiem produktiem; paredzamo produkcijas izlaidi nākamajos trijos mēnešos katrai Savienības ražotnei vai iemeslus, kas neļauj izmantot ražošanas jaudu. Šādai informācijai būtu jāaptver tikai tāda informācija, kas vajadzīga, lai novērtētu pusvadītāju krīzes būtību vai iespējamus seku mazināšanas vai ārkārtas pasākumus Savienības vai valsts līmenī. Informācijas pieprasījumiem nevajadzētu ietvert tādas informācijas sniegšanu, kuras izpaušana ir pretrunā dalībvalstu nacionālajām drošības interesēm. Konkrēto pieprasāmo informāciju var izstrādāt sadarbībā ar Eiropas Pusvadītāju padomi, pamatojoties uz iepriekšējām atbildēm uz informācijas pieprasījumiem, kas saņemti pirms krīzes posma, vai uz ieteikumiem, kas brīvprātīgas apspriešanās ceļā iegūti no reprezentatīva skaita attiecīgo uzņēmumu. Jebkuram pieprasījumam vajadzētu būt samērīgam, tajā būtu jāņem vērā uzņēmuma legītīmie mērķi un izmaksas un pūles, kas vajadzīgas, lai datus darītu pieejamus, kā arī jānosaka

⁵⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/479 (2015. gada 11. marts) par kopīgiem eksporta noteikumiem (kodificēta redakcija) (OV L 83, 27.3.2015., 34. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/479/oj>).

⁶⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2557 (2022. gada 14. decembris) par kritisko vienību noturību un Padomes Direktīvas 2008/114/EK atcelšanu (OV L 333, 27.12.2022., 164. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

piemēroti termiņi pieprasītās informācijas sniegšanai. Uzņēmumiem vajadzētu būt pienākamam izpildīt pieprasījumu, un tiem var piemērot sodus, ja tie nepilda pieprasījumu vai sniedz nepareizu informāciju. Visa iegūtā informācija būtu jāizmanto tikai šīs regulas nolūkos, un uz to būtu jāattiecinā konfidencialitātes noteikumi. Lai nodrošinātu pilnīgu tās dalībvalsts iesaisti, kurā atrodas uzņēmuma ražotne, Komisijai būtu nekavējoties jānosūta informācijas pieprasījuma kopija valsts kompetentajai iestādei un, ja valsts kompetentā iestāde to pieprasa, iegūtā informācija ar minēto valsts kompetento iestādi jākopīgo drošā veidā, izmantojot drošus līdzekļus. Ja uzņēmums no trešās valsts saņem tādas informācijas pieprasījumu, kas saistīta ar tā pusvadītāju darbībām, tam būtu jāinformē Komisija, lai Komisija varētu novērtēt, vai Komisijas informācijas pieprasījums ir pamatots.

- (104) Kā galējas nepieciešamības instrumentu, lai nodrošinātu, ka kritiski svarīgās nozares var turpināt darboties krīzes laikā, un tikai tad, ja tas ir nepieciešams un samērīgi šim nolūkam, Komisija varētu noteikt pienākumu Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām pieņemt un noteikt par prioritāriem krīzes sakarā būtisku produktu pasūtījumus. Potenciālajiem labuma guvējiem no prioritārajiem pasūtījumiem vajadzētu būt vienībām no kritiski svarīgām nozarēm vai uzņēmumiem, kas veic piegādes kritiski svarīgām nozarēm, kuru darbība ir traucēta vai kuru darbība ir apdraudēta deficīta dēļ. Lai nodrošinātu, ka prioritāri pasūtījumi tiek izmantoti tikai vajadzības gadījumā, tie būtu jāattiecinā tikai uz labuma guvējiem, kuri, īstenojuši riska mazināšanas pasākumus, nav spējuši ar citiem līdzekļiem, piemēram, ar savu iepirkuma praksi vai esošo krājumu izmantošanu, izvairīties no deficīta ietekmes un to mazināt. Pienākumu pieņemt krīzes sakarā būtisku produktu pasūtījumus un piešķirt tiem prioritāti var attiecināt arī uz stratēģiskiem projektiem un pusvadītāju ražotnēm, kas ir piekritušas šādai iespējai saistībā ar publiskā atbalsta saņemšanu, ja šāda publiskā atbalsta mērķis ir veicināt spēju palielināt ražošanas jaudu. Lēmums par prioritāru pasūtījumu būtu jāpieņem saskaņā ar visām piemērojamām Savienības juridiskajām saistībām, ņemot vērā lietas apstākļus. Prioritātes noteikšanas pienākamam vajadzētu prevalēt pār jebkuru izpildes pienākumu saskaņā ar privāttiesībām vai publiskajām tiesībām, vienlaikus ņemot vērā uzņēmumu likumīgos mērķus un izmaksas un pūles, kas vajadzīgas, lai mainītu ražošanas secību. Katrs prioritārais pasūtījums būtu jāveic par taisnīgu un samērīgu cenu. Šādu cenu var aprēķināt, pamatojoties uz pēdējo gadu vidējām tirgus cenām, sniedzot pamatojumu jebkādam palielinājumam, piemēram, ņemot vērā inflāciju vai enerģijas izmaksu pieaugumu. Uzņēmumiem var piemērot sodus, ja tie nepilda pienākumu attiecībā uz prioritāriem pasūtījumiem.
- (105) Attiecībā uz ražotnēm, kas pilda prioritārus pasūtījumus, Komisijai, kurai palīdz Eiropas Pusvadītāju padome, un dalībvalstīm var būt lietderīgi apmainīties ar paraugpraksi attiecībā uz minēto pasūtījumu izpildi, tai skaitā ar administratīvo paraugpraksi.
- (106) Attiecīgajam uzņēmumam vajadzētu būt pienākamam pieņemt prioritāru pasūtījumu un noteikt to par prioritāru. Lai nodrošinātu, ka prioritārie pasūtījumi ir saskaņoti ar ražotnes jaudu un ražošanas portfeli, Komisijai būtu jādod attiecīgās ražotnes pārstāvjiem iespēja tikt uzklautiem par prioritārā pasūtījuma izpildes iespējamību un detaļām. Komisijai nevajadzētu izdot prioritāro pasūtījumu, ja ražotne nespēj izpildīt pasūtījumu pat tad, ja tas ir prioritārs, vai nu nepietiekamas ražošanas spējas, ražošanas jaudas dēļ vai tehnisku iemeslu dēļ, vai ja ražotne nepiegādā šādu produktu vai nesniedz šādu pakalpojumu, vai tāpēc, ka tas radītu nesamērīgu ekonomisku slogu

un īpašas grūtības uzņēmumam, tai skaitā būtisku risku saistībā ar darbības nepārtrauktību.

- (107) Lai nodrošinātu pārredzamu un skaidru satvaru prioritāro pasūtījumu īstenošanai, Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktu, ar ko nosaka praktisko un operatīvo kārtību prioritāro pasūtījumu īstenošanai. Minētajā īstenošanas aktā būtu jāietver aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu, ka prioritārie pasūtījumi tiek īstenoti saskaņā ar nepieciešamības un samērīguma principiem, piemēram, mehānisms, kurā ņemti vērā esošie pasūtījumi, un mehānisms, ar ko nodrošina, ka prioritāro pasūtījumu apjoms nepārsniedz to, kas ir nepieciešams.
- (108) Ja uzņēmums, kas darbojas pusvadītāju piegādes ķēdē Savienībā, izņēmuma kārtā saņem prioritāra pasūtījuma pieprasījumu no trešās valsts, tam būtu jāinformē Komisija par šādu pieprasījumu, lai izvērtētu, vai, ja tas būtiski ietekmē piegādes drošību kritiski svarīgās nozarēs un ja konkrētajā gadījumā ir izpildītas pārējās nepieciešamības, samērīguma un likumības prasības, Komisijai arī būtu jānosaka prioritāra pasūtījuma pienākums.
- (109) Ņemot vērā to, cik svarīgi ir nodrošināt piegādes drošību kritiski svarīgās nozarēs, kas veic sabiedrībai būtiskas funkcijas, pienākuma veikt prioritāru pasūtījumu izpildei nevajadzētu radīt atbildību par zaudējumiem trešām personām par jebkādiem līgumsaistību pārkāpumiem, kas var izrietēt no nepieciešamajām pagaidu izmaiņām attiecīgā ražotāja darbības procesos, ciktāl līgumsaistību pārkāpums bija nepieciešams, lai izpildītu prioritizācijas mandātu. Uzņēmumiem, uz kuriem, iespējams, attiecas prioritārs pasūtījums, šī iespēja būtu jāparedz savu komerclīgumu nosacījumos. Neskarot citu noteikumu piemērojamību, šis atbrīvojums no atbildības neietekmē Padomes Direktīvā 85/374/EEK⁶¹ paredzēto atbildību par produktiem ar trūkumiem. Saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("Harta") 52. panta 1. punktu pienākums piešķirt prioritāti konkrētu produktu ražošanai respektē Hartas 16. pantā noteiktās darbījundarbības brīvības un līgumslēgšanas brīvības, kā arī Hartas 17. pantā noteikto tiesību uz īpašumu būtību un nesamērīgi neietekmē minētās tiesības.
- (110) Kad tiek aktivizēts krīzes posms, lai nodrošinātu piegādes drošību kritiski svarīgām nozarēm, kas veic sabiedrībai būtiskas funkcijas, divas vai vairākas dalībvalstis var pilnvarot Komisiju agregēt pieprasījumu un rīkoties to vārdā attiecībā uz to publisko iepirkumu sabiedrības interesēs, ievērojot spēkā esošos Savienības noteikumus un procedūras un izmantojot tās pirktspēju. Kopīgie iepirkumi būtu jāizmanto tikai pusvadītāju piegādes ķēdes traucējumu novēršanai krīzes laikā. Ar minēto pilnvarojumu Komisijai varētu atļaut slēgt nolīgumus par krīzes sakarā būtisku produktu iegādi dažām kritiski svarīgām nozarēm. Komisijai, apspriežoties ar Eiropas Pusvadītāju padomi, būtu jānovērtē katra pieprasījuma lietderība, nepieciešamība un samērīgums. Ja Komisija plāno nerīkoties saskaņā ar pieprasījumu, tai būtu jāinformē attiecīgās dalībvalstis un Eiropas Pusvadītāju padome un jānorāda iemesli. Procedūras elementi būtu jāizklāsta nolīgumā starp Komisiju un iesaistītajām dalībvalstīm, ietverot iemeslus kopīgā iepirkuma mehānisma izmantošanai un saistības, ko ar to uzņemas. Šādā nolīgumā var ietvert noslēdzamo līgumu skaitu un kopīgā iepirkuma nosacījumus, piemēram, cenas, piegādes termiņus, daudzumus un piedalīšanās vai nepiedalīšanās klauzulas. Kopīgā iepirkuma rezultātā var tikt parakstīts viens līgums, kas aptver visu dalībvalstu vajadzības, vai vairāki līgumi, no kuriem katrs aptver

⁶¹ Padomes Direktīva 85/374/EEK (1985. gada 25. jūlijs) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz atbildību par produktiem ar trūkumiem (OV L 210, 7.8.1985., 29. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1985/374/oj>).

vienas vai vairāku dalībvalstu vajadzības. Turklāt iesaistītajām dalībvalstīm vajadzētu būt tiesīgām iecelt pārstāvjus, kas iepirkuma procedūrās un sarunās par iepirkuma nolīgumiem sniegtu norādījumus un konsultācijas. Iegādāto produktu ieviešanai, izmantošanai vai tālākpārdošanai būtu jāpaliek iesaistīto dalībvalstu kompetencē.

- (111) Pusvadītāju deficīta krīzes laikā Savienībai varētu būt nepieciešams apsvērt aizsardzības pasākumus. Eiropas Pusvadītāju padomei būtu jāspēj paust savu viedokli, lai palīdzētu Komisijai izvērtēt, vai saskaņā ar Regulu (ES) 2015/479 situācija tirgū ir uzskatāma par būtisko produktu ievērojamu deficītu.
- (112) Ekspertu grupu institucionālais satvars, tai skaitā noteikumi par šīs struktūras un tās apakšgrupu pārredzamību, būtu jāattiecina uz Eiropas Pusvadītāju padomi, neskarot šo regulu. Eiropas Pusvadītāju padomei būtu jāsniedz konsultācijas un jāpalīdz Komisijai izstrādāt visaptverošu pusvadītāju politiku un risināt konkrētus tehniskus jautājumus. Minētie jautājumi varētu ietvert konsultāciju sniegšanu kopuzņēmuma “Mikroshēmas” Publisko iestāžu padomei par iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0”, informācijas apmaiņu par Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu darbību, tādu konkrētu nozaru un tehnoloģiju apzināšanas apspriešanu un sagatavošanu, kurām ir potenciāli liela sociālā ietekme un nozīme drošības jomā un kurām nepieciešama uzticamu produktu sertifikācija, kā arī koordinētas uzraudzības un reaģēšanas krīzes situācijās jautājumu risināšanu. Turklāt Eiropas Pusvadītāju padomei būtu jānodrošina šīs regulas konsekventa piemērošana, jāveicina sadarbība starp dalībvalstīm, kā arī informācijas apmaiņa par jautājumiem, kas saistīti ar šo regulu. Eiropas Pusvadītāju padomei būtu arī jāapmainās viedokļiem ar Komisiju par labākajiem veidiem, kā nodrošināt intelektuālā īpašuma tiesību, konfidencialas informācijas un komercnoslēpumu faktiski aizsardzību un izpildi, pienācīgi iesaistot ieinteresētās personas saistībā ar pusvadītāju nozari. Eiropas Pusvadītāju padomei būtu jāatbalsta Komisija starptautiskajā sadarbībā saskaņā ar starptautiskajām saistībām. Tai būtu jākalpo par forumu valstu pusvadītāju politikas un attiecīgo investīciju, starptautiskās iesaistes un sadarbības uzlabošanas koordinēšanai globālajā pusvadītāju vērtības ķēdē, it īpaši koncentrējoties uz pētniecību, izstrādi un inovāciju un prasmju apmaiņas programmām, neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes prerogatīvas saskaņā ar Līgumiem. Šajā nolūkā Eiropas Pusvadītāju padomei būtu jāņem vērā Pusvadītāju rūpniecības alianses un citu ieinteresēto personu viedokļi. Turklāt Eiropas Pusvadītāju padomei būtu jākoordinē darbība ar citām Savienības krīzes reaģēšanas un krīzsagatavotības struktūrām, jāsadarbjas ar tām un jāapmainās ar tām ar informāciju, lai nodrošinātu saskaņotu un koordinētu Savienības pieeju attiecībā uz pasākumiem reaģēšanai krīzes situācijās un krīzsagatavotības pasākumiem pusvadītāju krīžu gadījumā.
- (113) Eiropas Pusvadītāju padomi būtu jāvada Komisijas pārstāvim. Katrai dalībvalstij būtu jāieceļ viens augsta līmeņa pārstāvis un viens aizstājējs Eiropas Pusvadītāju padomē. Tās varētu arī iecelt līdz trim tehniskajiem pārstāvjiem saistībā ar dažādiem Eiropas Pusvadītāju padomes uzdevumiem, piemēram, atkarībā no tā, kura šīs regulas daļa tiek apspriesta Eiropas Pusvadītāju padomes sanāsmēs. Dalībvalstīm būtu jācenšas nodrošināt efektīvu un rezultatīvu sadarbību Eiropas Pusvadītāju padomē. Dalībvalstīm būtu jānorāda viens kontaktpunkts, lai nodrošinātu uzticamu un savlaicīgu informācijas apmaiņu par Eiropas Pusvadītāju padomes darbību. Lai saņemtu svarīgas konsultācijas par Eiropas Pusvadītāju padomes darbībām un ļautu ieinteresētajām personām pienācīgi piedalīties, priekšsēdētājam būtu jāspēj izveidot apakšgrupas un viņam vajadzētu būt tiesīgam noteikt darba organizācijas kārtību, uzaicinot ekspertus un novērotājus piedalīties sanāsmēs uz *ad hoc* pamata vai

uzaicināt ieinteresētās personas, it īpaši organizācijas, kas pārstāv Savienības pusvadītāju nozares intereses, piemēram, Pusvadītāju rūpniecības aliansi, piedalīties tās apakšgrupās novērotāju statusā.

- (114) Priekšsēdētājam vajadzētu būt iespējai veicināt informācijas apmaiņu starp Eiropas Pusvadītāju padomi un citām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un ekspertu un padomdevēju grupām. Ņemot vērā pusvadītāju piegādes nozīmīgumu citām nozarēm un no tā izrietošo vajadzību pēc koordinācijas, priekšsēdētājam būtu jānodrošina citu Savienības iestāžu un struktūru līdzdalība novērotāju statusā Eiropas Pusvadītāju padomes sanāksmēs, ja tas ir būtiski un lietderīgi saistībā ar šajā regulā noteikto mehānismu uzraudzībai un reaģēšanai krīzes situācijās.
- (115) Dalībvalstīm vajadzētu būt svarīgai lomai šīs regulas piemērošanā un izpildes panākšanā. Šajā sakarā katrai dalībvalstij būtu jāizraugās viena vai vairākas valsts kompetentās iestādes, kuras būtu atbildīgas par šīs regulas efektīvu īstenošanu, un jānodrošina, ka minētās iestādes ir pienācīgi pilnvarotas un tām ir pietiekami resursi. Dalībvalstis var izraudzīties jau esošu iestādi vai iestādes. Lai palielinātu organizācijas efektivitāti dalībvalstīs un izveidotu oficiālu kontaktpunktu attiecībās ar sabiedrību un citiem partneriem Savienības un dalībvalstu līmenī, arī ar Komisiju un Eiropas Pusvadītāju padomi, katrai dalībvalstij vienā no iestādēm, ko tā izraudzījusies par kompetento iestādi saskaņā ar šo regulu, būtu jāizraugās viens valsts vienotais kontaktpunkts, kas būtu atbildīgs par to jautājumu koordinēšanu, kuri saistīti ar šo regulu, un par pārrobežu sadarbību ar citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm.
- (116) Savienībai būtu jācenšas noslēgt stratēģiskas partnerības pusvadītāju jomā ar iedibinātiem vai jauniem starptautiskajiem partneriem, lai uzlabotu Savienības piegādes drošību un sadarbību pusvadītāju vērtības ķēdē. Minētajām partnerībām būtu arī jācenšas risināt Savienībā pastāvošo ar pusvadītājiem saistīto zināšanu un prasmju nepietiekamību, piesaistot, mobilizējot un noturot Savienībā jaunus talantus. Attiecībā uz partneriem, ar kuriem Savienība jau īsteno tādu sadarbību pusvadītāju jomā, kas izveidota ar digitālo partnerību, Tirdzniecības un tehnoloģiju padomes vai digitālā dialoga starpniecību, stratēģiskajai partnerībai pusvadītāju jomā būtu jāatspoguļo politiskā virzība un prioritātes, par kurām panākta vienošanās minētajos forumos.
- (117) Lai izstrādātu un nodrošinātu saskaņotu satvaru turpmāku stratēģisko partnerību noslēgšanai pusvadītāju jomā, dalībvalstīm un Komisijai savā mijiedarbībā Eiropas Pusvadītāju padomē cita starpā būtu jāapspriež, vai esošās partnerības sasniedz paredzētos mērķus, prioritāšu noteikšana partneriem jaunām partnerībām, šādu partnerību saturs un to saskaņotība un potenciālās sinerģijas ar citiem Komisijas starptautiskās sadarbības satvariem un dalībvalstu divpusējo sadarbību ar attiecīgajiem starptautiskajiem stratēģiskajiem partneriem. Tas būtu jāpaveic, neskarot Padomes prerogatīvas saskaņā ar Līgumiem. Savienībai būtu jāmeklē savstarpēji izdevīgas partnerības ar jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības ekonomikām saskaņā ar tās stratēģiju “Global Gateway”⁶² un starptautisko digitālo stratēģiju⁶³, kuras veicina tās pusvadītāju piegādes ķēdes diversifikāciju, kā arī rada pievienoto vērtību minētajiem starptautiskajiem stratēģiskajiem partneriem.

⁶² Eiropas Komisija: Starptautisko partnerību ģenerāldirektorāts, “The Global Gateway strategy”, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2841/5607451>.

⁶³ Eiropas Komisija: Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāts, “An international digital strategy for the European Union”, Eiropas Komisija, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2759/4019528>.

- (118) Lai stiprinātu Savienības stratēģisko autonomiju un vadošo lomu pusvadītāju tehnoloģiju jomā, Procesoru un pusvadītāju tehnoloģiju rūpniecības aliansei būtu jābeidz pastāvēt, un tās darbības Komisijas pārraudzībā būtu jāpārņem ar šo regulu izveidotajai Pusvadītāju rūpniecības aliansei ("alianse"). Visiem esošās Procesoru un pusvadītāju tehnoloģiju rūpniecības aliances locekļiem un dalībniekiem būtu automātiski jāklūst par aliances locekļiem un dalībniekiem. Komisijas tīmekļa vietnē skaidrības labad būtu jāpublicē uzdevuma ietvari, saskaņā ar kuriem ir sīki izklāstīta aliances darbība, uzdevumi un sastāvs⁶⁴. Aliansei būtu jāapvieno ieinteresētās personas visā vērtības ķēdē, tai skaitā nozares dalībniekus, MVU, pētniecības organizācijas un būtiskākās lietotāju nozares, lai apzinātu kritiski svarīgās nepilnības Savienības spējās un virzītu tehnoloģiskos un industriālos sasniegumus, kas vajadzīgi konkurētspējas uzlabošanai. Veicinot kopdarbību un inovāciju, aliansei būtu jāpalīdz samazināt atkarību, stiprināt piegādes ķēžu noturību un atbalstīt mazāku Savienības dalībnieku darbības izvēršanu. Lai nodrošinātu saskaņotību ar Savienības pusvadītāju stratēģiju un prioritātēm un veicinātu šīs regulas netraucētu un efektīvu īstenošanu, aliances koordinācijas komitejai būtu jāuztur regulārs dialogs ar Eiropas Pusvadītāju padomi, savukārt tās darba grupas pēc pieprasījuma var sniegt atjauninātu informāciju. Šādai strukturētai iesaistei būtu jāļauj padomei integrēt nozares atziņas politikas lēmumos, nodrošinot, ka publiskie un privātie centieni joprojām ir saskaņoti Savienības tehnoloģiskās suverenitātes veicināšanā.
- (119) Lai nodrošinātu kompetento iestāžu uzticamu un konstruktīvu sadarbību Savienības un valstu līmenī, visām šīs regulas piemērošanā iesaistītajām pusēm būtu jāievēro to uzdevumu izpildē iegūtās informācijas un datu konfidencialitāte tā, lai aizsargātu it īpaši intelektuālā īpašuma tiesības, sensitīvu uzņēmējdarbības informāciju un komercnoslēpumus. Visa informācija, kas iegūta saistībā ar pieteikumu atzīšanai par Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu, saistībā ar informācijas pieprasījumiem vai paziņošanas pienākumiem saskaņā ar šo regulu, būtu jāizmanto tikai šīs regulas nolūkos, un uz to būtu jāattiecina dienesta noslēpuma glabāšanas pienākums saskaņā ar LESD 339. pantu, kā arī Komisijas iekšējie noteikumi par datu drošu apstrādi, it īpaši Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/443⁶⁵. Komisijai un valstu kompetentajām iestādēm, to amatpersonām, darbiniekiem un citām personām, kas strādā šo iestāžu uzraudzībā, kā arī dalībvalstu citu iestāžu amatpersonām un ierēdņiem būtu jānodrošina konfidencialitāte attiecībā uz informāciju, kas iegūta, veicot to uzdevumus un darbības. Tas būtu jāattiecina arī uz Eiropas Pusvadītāju padomi un Pusvadītāju komiteju. Attiecīgā gadījumā Komisijai vajadzētu būt iespējai pieņemt īstenošanas aktus, lai precizētu praktisko kārtību rīcībai ar konfidencialu informāciju saistībā ar informācijas vākšanu.
- (120) Šajā regulā noteikto pienākumu izpilde būtu jāpanāk ar naudas sodiem un periodiskiem soda maksājumiem. Šajā nolūkā būtu jānosaka atbilstošs naudas sodu apmērs par šajā regulā paredzēto informācijas pieprasījumu un paziņošanas pienākumu nepildīšanu, ņemot vērā abu pienākumu nepildīšanas dažādos smaguma līmeņus un nosakot atšķirīgus maksimālos apjomus MVU. Turklāt būtu jānosaka periodiski soda maksājumi par to, ka nav izpildīts pienākums pieņemt un izpildīt prioritāros pasūtījumus; šiem soda maksājumiem vajadzētu būt samērīgiem un atspoguļot cenu

⁶⁴ Eiropas Komisija: Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāts, *Alliance on Processors and Semiconductors Technologies*, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/alliance-processors-and-semiconductor-technologies>.

⁶⁵ Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/443 (2015. gada 13. marts) par drošību Komisijā (OV L 72, 17.3.2015., 41. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj>).

līmeņus tirgū pēdējo 90 dienu laikā, nosakot atšķirīgus maksimālos apjomus MVU. Papildus sodu izpildes panākšanas noilguma termiņiem būtu jāpiemēro noilguma termiņi attiecībā uz naudas sodu un periodisku soda maksājumu piemērošanu. Turklāt Komisijai būtu jādod attiecīgajam uzņēmumam vai uzņēmumu pārstāvošajām organizācijām tiesības tikt uzklausi.

- (121) Lai atspoguļotu tehnoloģiskās pārmaiņas un tirgus norises, kas attiecas uz pusvadītāju nozari, un nodrošinātu iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” efektīvu īstenošanu un izvērtēšanu, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu nolūkā grozīt šo regulu attiecībā uz darbībām, ko atbalsta iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0”, veidā, kas atbilst tās mērķiem, un attiecībā uz izmēramajiem rādītājiem iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” īstenošanas uzraudzībai un ziņošanai par tās progresu mērķu sasniegšanā, kā arī papildināt šo regulu, nosakot pieteikumu procedūru un prasības un nosacījumus izcilības projektēšanas centru zīmes piešķiršanai, uzraudzībai un atsaukšanai. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, arī ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁶⁶. Konkrētāk, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (122) Neskarot budžeta procedūru un tās administratīvo autonomiju, Komisijai būtu optimāli jāizmanto resursi, lai nodrošinātu, ka tā var efektīvi pildīt savus pienākumus un īstenot savas pilnvaras saskaņā ar šo regulu.
- (123) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, izveidot satvaru pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai Savienības līmenī, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet darbības mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (124) Tāpēc Regula (ES) 2023/1781 būtu jāatceļ,
- IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu izveido satvaru pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai un tādu atkarību risināšanai un novēršanai, kas var apdraudēt pusvadītāju piegādes drošību Savienības līmenī, šim nolūkam izmantojot šādus pasākumus:

⁶⁶ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- a) iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai”, kas sākotnēji izveidota ar Regulu (ES) 2023/1781 turpināšana un turpmāka attīstīšana (šajā regulā saukta par iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0”);
 - b) kritēriju noteikšana ar mērķi atzīt un atbalstīt Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas, kas ir pirmās šāda veida iniciatīvas, un stratēģiskus projektus, kuri veicina Savienības pusvadītāju ekosistēmas neaizstājamību, noturību un uzplauksmi;
 - c) tā koordinācijas mehānisma uzlabošana starp dalībvalstīm un Komisiju, kas sākotnēji izveidots ar Regulu (ES) 2023/1781 un attiecas uz Savienības pusvadītāju nozares kartēšanu un uzraudzību, krīžu novēršanu un reaģēšanu uz pusvadītāju deficītu un attiecīgā gadījumā uz informācijas pieprasījumiem un apspriešanos ar ieinteresētajām personām pusvadītāju piegādes ķēdē.
1. Pirmais šīs regulas vispārīgais mērķis ir nodrošināt apstākļus, kas nepieciešami Savienības konkurētspējai un inovācijas spējai pusvadītāju tehnoloģiju jomā, un nodrošināt rūpniecības pielāgošanos strukturālām pārmaiņām.
 2. Otrais vispārīgais mērķis, kas ir atsevišķs no 2. punktā izklāstītā pirmā vispārīgā mērķa un to papildina, ir uzlabot krīzsagatavotību, lai nodrošinātu ES piegādes drošību, tādējādi uzlabojot iekšējā tirgus darbību, un šajā nolūkā izveido vienotu Savienības tiesisko regulējumu Savienības neaizstājamības, noturības un uzplaukmes palielināšanai pusvadītāju tehnoloģiju jomā.
 3. Šo regulu piemēro, neskarot īpašās iepirkuma procedūras un kvalifikācijas standartus, kas piemērojami aizsardzības nozarē, kā minēts Regulā (ES) 2025/2643.

2. pants *Definīcijas*

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “pusvadītājs” ir jebkas no tālāk minētā:
 - a) materiāls, arī progresīvs materiāls, vai nu elementārs, vai arī savienojums, kura elektrovadītspēju var mainīt;
 - b) komponents, kas sastāv no vairākiem pusvadošu, izolējošu un vadošu materiālu slāņiem, kuri noteikti atbilstoši iepriekš noteiktam modelim, un kas paredzēts precīzi definētu elektronisku vai fotonisku funkciju vai abu funkciju veikšanai;
- (2) “mikroshēma” ir elektroniska ierīce, kas sastāv no dažādiem funkcionāliem elementiem uz viena pusvadītāja materiāla gabala; tā parasti ir atmiņas ierīce, loģiskā ierīce, procesors, optoelektroniska ierīce vai analoga ierīce;
- (3) “kvantu mikroshēma” ir ierīce, kas apstrādā informāciju atsevišķu kvantu sistēmu līmenī, ar dažādu komponentu integrācijas līmeni mikroshēmā atkarībā no izmantotās kvantu platformas, tai skaitā platformām kvantiskajai datu apstrādei, sakariem, sensorikai vai metroloģijai;
- (4) “tehnoloģiju mezgls” ir konkrēts pusvadītāju ražošanas process un tā projektēšanas noteikumi;
- (5) “pusvadītāju piegādes ķēde” ir pusvadītāju ražošanā iesaistīto darbību, organizāciju, dalībnieku, tehnoloģiju, informācijas, resursu un pakalpojumu sistēma, tai skaitā izejvielas un apstrādāti materiāli, piemēram, gāzes, pusvadītāju ražošanas iekārtas,

projektēšana, tai skaitā saistītās programmatūras izstrāde, fabricēšana, montāža, testēšana un korpusēšana;

- (6) “pusvadītāju vērtības ķēde” ir darbību kopums, kas saistīts ar pusvadītāju izstrādājumu no tā koncepcijas līdz galalietojumam, tai skaitā izejvielas un apstrādāti materiāli, piemēram, gāzes, pusvadītāju ražošanas iekārtas, pētniecība, izstrāde un inovācija, projektēšana, tai skaitā saistītās programmatūras izstrāde, fabricēšana, testēšana, montāža un korpusēšana, līdz ieguldināšanai un integrēšanai gatavos izstrādājumos, kā arī ekspluatācijas laika beigu procesi, piemēram, atkārtota izmantošana, demontāža un reciklēšana;
- (7) “izmēģinājuma līnija” ir testēšanas un eksperimentēšanas komplekss, kas aptver augstākus tehnoloģiskās gatavības līmeņus līdz rūpnieciskai ieviešanai, lai testētu, demonstrētu, validētu un kalibrētu produktus, aprīkojumu, procesus vai sistēmas;
- (8) “mazais un vidējais uzņēmums” jeb “MVU” ir mazs vai vidējs uzņēmums, kā definēts Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK⁶⁷ pielikumā;
- (9) “mazs vidējas kapitalizācijas uzņēmums” ir mazs vidējas kapitalizācijas uzņēmums, kā definēts Ieteikuma 2025/1099/EK pielikumā;
- (10) “pirmā šāda veida iniciatīva” ir jebkura no tālāk minētajām iniciatīvām, kas Savienībā nodrošina inovāciju attiecībā uz ražošanas procesu vai galaproduktu, ciktāl šī inovācija Savienībā vēl nav pietiekami klātesoša vai nav uzņemtas saistības to izveidot, lai nodrošinātu Savienības noturību un piegādes drošību, arī inovācija, kas attiecas uz datošanas jaudas vai drošības, drošuma vai uzticamības līmeņa, energosnieguma un vidiskā snieguma, tehnoloģiju mezgla vai substrāta materiālu uzlabojumiem vai uzlabojumiem ražošanas procesu ieviešanā, kā rezultātā pieaug efektivitāte, uzlabojas reciklējamība vai samazinās ražošanas ielaide:
 - a) jauna vai būtiski modernizēta pusvadītāju ražotne;
 - b) jauna vai būtiski modernizēta ražotne vai process aprīkojuma ražošanai;
 - c) jauna vai būtiski modernizēta ražotne vai process šāda aprīkojuma pamatkomponentu ražošanai vai citu tādu ielaīžu, piemēram, materiālu, ražošanai, ko galvenokārt izmanto pusvadītāju ražošanā;
 - d) jauna vai būtiski modernizēta ražotne elektronikas ražošanai vai integrācijai;
 - e) jaunas uz ražošanu vērstas mikroshēmu projektēšanas darbības;
- (11) “uz ražošanu vērstas mikroshēmu projektēšanas darbības” ir projektu sagatavošana fabricēšanai, projektēšanas un procesa kooptimizācija un galīgā nodošana ražošanai, proti, posms, kurā mikroshēmas projekts tiek nodots fabricēšanai fiziska prototipa veidā validēšanai pirms lielapjoma ražošanas;
- (12) “nākamās paaudzes pusvadītāju tehnoloģijas” ir pusvadītāju tehnoloģijas, kas pārsniedz pašreizējo tehnisko sasniegumu līmeni, nodrošinot būtiskus uzlabojumus funkcionālās veiktspējas, datošanas jaudas vai energoefektivitātes ziņā, kā arī nodrošina citus būtiskus enerģētiskus un vidiskus ieguvumus;
- (13) “vismodernākās pusvadītāju tehnoloģijas” ir pati progresīvākā inovācija mikroshēmu un pusvadītāju tehnoloģiju jomā laikā, kad projekti tiek īstenoti;

⁶⁷ Komisijas Ieteikums (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (izziņots ar dokumenta numuru C(2003) 1422) (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

- (14) “pusvadītāju ražošana” ir jebkurš pusvadītāju plākšņu ražošanas un apstrādes posms, tai skaitā projektēšana, substrāta materiāli, sākumposms un beiguposms, kas nepieciešami, lai piegādātu gatavu pusvadītāju izstrādājumu;
- (15) “sākumposms” ir pusvadītāja plāksnes visa apstrāde;
- (16) “beiguposms” ir pusvadītāja izstrādājuma korpusēšana, montāža un testēšana;
- (17) “elektronikas ražošana un integrācija” ir iespiedshēmas plašu un progresīvu korpusēšanas substrātu ražošana vai integrācija, kā arī elektronikas ražošana attiecībā uz pusvadītāju vai uz pusvadītājiem balstītu izstrādājumu montāžu, testēšanu vai sistēmu integrāciju;
- (18) “pusvadītāju lietotājs” ir uzņēmums, kas ražo izstrādājumus, kuros ir iestrādāti pusvadītāji;
- (19) “nozīmīgi tirgus dalībnieki” ir tādi uzņēmumi Savienības pusvadītāju piegādes ķēdē, kuru uzticama darbība ir būtiska pusvadītāju piegādei;
- (20) “kritiski svarīgā nozare” ir jebkura nozare, kas minēta V pielikumā;
- (21) “krīzes sakarā būtisks produkts” ir jebkurš no tālāk minētajiem produktiem, ko skar pusvadītāju krīze un kas ir būtisks, lai nodrošinātu kritiski svarīgas nozares izšķirošas funkcijas:
- a) pusvadītāji vai mikroshēmas, ko vai nu tieši izmanto kritiski svarīgās nozarēs, vai izmanto, lai ražotu ierīces, ko izmanto kritiski svarīgās nozarēs;
 - b) starpprodukti, kas vajadzīgi pusvadītāju vai mikroshēmu ražošanai;
 - c) izejvielas un apstrādāti materiāli, kas vajadzīgi pusvadītāju, mikroshēmu vai starpproduktu ražošanai;
- (22) “ražošanas spēja” ir ražotnes spēja ražot konkrētu veidu produktus;
- (23) “ražošanas jauda” ir ražotnes maksimālā potenciālā izlaide;
- (24) “komercnoslēpums” ir komercnoslēpums, kā definēts 2. panta 1) punktā Direktīvā (ES) 2016/943;
- (25) “atļauju piešķiršanas procedūra” ir process, kas aptver visas attiecīgās atļaujas rūpniecisko pusvadītāju ražošanas projektu būvniecībai, paplašināšanai, pārveidei un ekspluatācijai, tai skaitā būvniecības, ķīmikāliju un tīkla pieslēguma atļaujas, kā definēts 1. pantā [priekšlikumā direktīvai, ar ko attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu groza Direktīvas (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944 un (ES) 2024/1788], un pēc vajadzības vidiskos novērtējumus un apstiprinājumus, un kas ietver visus pieteikumus un procedūras no brīža, kad tiek atzīts, ka pieteikums ir pilnīgs, līdz visaptverošā lēmuma paziņošanai par procedūras iznākumu;
- (26) “līgums” ir publiskie līgumi, kā definēts Direktīvas 2014/24/ES 2. panta 1. punkta 5) apakšpunktā, piegādes, būvdarbu un pakalpojumu līgumi, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES 2. panta 1) punktā [ievietot zemsvītras piezīmi], un koncesijas līgumi, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/23/ES 5. panta 1) punktā;
- (27) “līgumslēdzēja iestāde” ir līgumslēdzēja iestāde, kā definēts Direktīvas 2014/23/ES 6. pantā, Direktīvas 2014/24/ES 2. panta 1. punkta 1) apakšpunktā un Direktīvas 2014/25/ES 3. pantā;

- (28) “līgumslēdzējs” ir līgumslēdzējs, kā definēts Direktīvas 2014/23/ES 7. pantā un Direktīvas 2014/25/ES 4. pantā;
- (29) “droša apstrādes vide” ir fiziska vai virtuāla vide un organizatoriskie līdzekļi, ar ko nodrošina atbilstību Savienības tiesību aktiem, tai skaitā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2016/679⁶⁸, īpaši attiecībā uz datu subjektu tiesībām, pretmonopola noteikumiem, intelektuālā īpašuma tiesībām, un komerciālo un statistisko konfidencialitāti, integritāti un piekļūstamību, kā arī piemērojamajiem valsts tiesību aktiem un kas ļauj subjektam, kurš nodrošina drošu apstrādes vidi, noteikt un uzraudzīt visas datu apstrādes darbības, tai skaitā datu attēlošanu, uzglabāšanu, lejupielādi un eksportēšanu un atvasināto datu aprēķināšanu ar skaitļošanas algoritmiem;
- (30) “juridiskais pārstāvis” ir fiziska vai juridiska persona, kuras domicils ir Savienībā vai kura ir iedibināta Savienībā un kura ir izraudzīta rīkoties saskaņā ar šīs regulas 34. pantu izveidotās platformas vārdā;
- (31) “vietējais uzņēmums” ir:
- a) jebkurš pusvadītāju vērtības ķēdes uzņēmums, kura juridiskā adrese ir Savienībā un kurš ir Savienības uzņēmuma īpašumā un kontrolē;
 - b) jebkurš pusvadītāju vērtības ķēdes uzņēmums, kas atbilst vienam no šādiem kritērijiem neatkarīgi no tā, vai tā juridiskā adrese ir Savienībā:
 - c) tas ir Savienības uzņēmuma īpašumā un kontrolē, un tā juridiskā adrese ir ārpus Savienības;
 - d) tas ir tāda uzņēmuma īpašumā un kontrolē, kas iedibināts trešajā valstī vai teritorijā, ar kuru Savienība ir noslēgusi nolīgumu par brīvās tirdzniecības zonas izveidi, muitas savienību vai stratēģisku partnerību pusvadītāju jomā, kas noslēgta saskaņā ar 49. pantu;
 - e) tas ir tāda uzņēmuma īpašumā un kontrolē, kas iedibināts PTO Nolīguma par valsts iepirkumu parakstītājvalstī;
- (32) “īpašumtiesības” nozīmē to, ka īpašniekam pieder 50 % vai vairāk no juridiskās personas, vienības vai struktūras īpašumtiesībām vai tas ir kontrolpaketes īpašnieks tajā;
- (33) “kontrolē” ir kontrolē, kā definēts Regulas (ES) 2021/697 2. panta 6) punktā;
- (34) “Savienības uzņēmums” ir uzņēmums, kas iedibināts saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem;
- (35) “stratēģiska partnerība pusvadītāju jomā” ir Savienības un trešās valsts vai teritorijas apņemšanās pastiprināt sadarbību saistībā ar pusvadītāju vērtības ķēdi, kas izveidota ar nesaistošu instrumentu, kurā izklāstītas konkrētas darbības abpusējās interesēs;
- (36) “stratēģisks projekts” ir projekts, kas sniedz ievērojamu pievienoto vērtību Savienībai, būtiski veicinot Savienības kopīgo interešu mērķu sasniegšanu, kam ir skaidra pārrobežu dimensija, it īpaši ar tehnisko sadarbību vai publisko atbalstu, kurā iesaistīta vairāk nekā viena dalībvalsts, un kas palīdz stiprināt Savienības pusvadītāju vērtības ķēdes neaizstājamību, noturību un uzplauksmi un Savienības tehnoloģisko

⁶⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

suverenitāti un tehnoloģisko līderību, Savienībā nodrošinot, attīstot vai aizsargājot kritiskās jaudas, tehnoloģijas vai spējas, tai skaitā samazinot stratēģiskās atkarības;

- (37) “kopuzņēmums “Mikroshēmas”” ir kopuzņēmums, kas izveidots ar Padomes Regulu (ES) 2021/2085, un attiecīgā gadījumā jebkurš tā tiesību pārņēmējs vai pēctecīgā iniciatīva, kas izveidota saskaņā ar Savienības tiesību aktiem atbilstoši turpmākai daudzgadu finanšu shēmai.

II nodaļa

Iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0”

3. pants

Iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0”

1. Iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0” tiek atbalstīta, kamēr darbojas 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēma, kas izveidota ar Padomes Regulu (ES, Euratom) 2020/2093⁶⁹.
2. Iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0” atbalsta ar finansējumu no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa” saskaņā ar Regulām (ES) 2021/694 un (ES) 2021/695, kā arī ar valsts un privāto finansējumu.

4. pants

Iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” mērķis

3. Iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” vispārīgais mērķis ir panākt plaša mēroga tehnoloģisko spēju veidošanu un atbalstīt saistītās pētniecības un inovācijas darbības visā Savienības pusvadītāju vērtības ķēdē, lai:
 - a) stiprinātu Savienības tehnoloģisko suverenitāti, ekonomisko drošību, noturību, uzplaukumi, neaizstājamību un rūpniecisko konkurētspēju, nodrošinot saskaņā ar iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0” izstrādāto tehnoloģiju nodošanu un rūpniecisko ieviešanu;
 - b) stimulētu Savienības pieprasījumu pēc pusvadītājiem, cita starpā izmantojot iepirkuma procedūras, kas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un Savienības starptautiskajām saistībām veicina Savienībā projektētu, izstrādātu vai ražotu pusvadītāju tehnoloģiju, komponentu un sistēmu ieviešanu un integrāciju;
 - c) nodrošinātu inovāciju, izstrādi un izvēršanu attiecībā uz vismodernākajām pusvadītāju tehnoloģijām, ietverot arī fotoniku kā transversālu un veicinošu tehnoloģiju, un it īpaši attiecībā uz tām tehnoloģijām, kas ir kritiski svarīgas mākslīgajam intelektam (MI), arī perifērdatošanas MI, un tādām svarīgām pielietojumu nozarēm kā veselība, enerģētika, rūpnieciskā automatizācija, robotika, transports, aizsardzība, autobūves un aeronautikas sistēmas, kā arī datu centri un mākoņdatošanas infrastruktūra;
 - d) veicinātu zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanu, it īpaši samazinot elektronisko sistēmu enerģētisko, vidisko un klimatisko ietekmi, uzlabojot nākamās paaudzes mikroshēmu ilgtspēju un stiprinot aprites ekonomikas

⁶⁹ Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433I, 22.12.2020., 11. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

procesus, veicinot kvalitatīvas darbvietas pusvadītāju ekosistēmā un pievēršoties integrētas drošības principiem, kas nodrošina aizsardzību pret kiberdrošības apdraudējumiem.

4. Iniciatīvai “Mikroshēmas Eiropai 2.0” ir šādi seši darbības mērķi:
- a) darbības mērķis Nr. 1: atbalstīt progresīvas pusvadītāju tehnoloģiju projektēšanas spējas;
 - b) darbības mērķis Nr. 2: uzlabot esošās un attīstīt jaunas progresīvas izmēģinājuma līnijas visā Savienībā, lai nodrošinātu vismodernāko un nākamās paaudzes pusvadītāju tehnoloģiju izstrādi un rūpniecisko ieviešanu, un izveidot izmēģinājuma platformas, lai validētu un demonstrētu minēto tehnoloģiju integrāciju un izmantošanu nozīmīgos lietojumos un lietotāju nozarēs;
 - c) darbības mērķis Nr. 3: attīstīt progresīvas tehnoloģiskās un inženiertehniskās spējas, lai paātrinātu vismodernāko kvantu mikroshēmu un saistīto pusvadītāju tehnoloģiju inovatīvu izstrādi;
 - d) darbības mērķis Nr. 4: atbalstīt kompetences centru tīklu visā Savienībā, uzlabojot esošos vai izveidojot jaunus kompleksus;
 - e) darbības mērķis Nr. 5: veidot un stiprināt progresīvas projektēšanas, prototipēšanas un rūpnieciskās ieviešanas spējas fotonisko integrālskāmu tehnoloģiju un citu fotonisko tehnoloģiju jomā visā Savienībā;
 - f) darbības mērķis Nr. 6: veikt darbības, ko kopā dēvē par “Mikroshēmu fonda” darbībām, lai atvieglotu piekļuvi finansējumam, arī sniedzot skaidrus norādījumus, īpaši jaunuzņēmumiem, augošiem uzņēmumiem, MVU un maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem pusvadītāju vērtības ķēdē, izmantojot finanšu instrumentus un investīciju atbalsta mehānismus, kas atbalsta pašu kapitālu, aizņēmuma finansējumu vai jaukto finansējumu saskaņā ar Eiropas Inovācijas padomes instrumentu “Accelerator”, fondu *InvestEU* un attiecīgā gadījumā citiem Savienības instrumentiem un, ja piemērojams, to pēctečiem saskaņā ar 2028.–2034. gada daudzgadu finanšu shēmu.
5. Iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0” atbalsta plaša mēroga starpnozaru iniciatīvas, ar kurām risina Savienībai stratēģiski nozīmīgus lielus tehnoloģiskus un rūpnieciskus izaicinājumus (“lielie izaicinājumi”).
6. Iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” darbības mērķi var ietvert spēju veidošanas darbības un saistītas pētniecības un inovācijas darbības. Saskaņā ar 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmu visas spēju veidošanas darbības finansē no programmas “Digitālā Eiropa”, bet saistītās pētniecības un inovācijas darbības finansē no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”.

5. pants

Iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” darbības mērķi

Iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0”:

- a) saskaņā ar 1. darbības mērķi:
 - i) uztur un paplašina virtuālu projektēšanas platformu, kas pieejama visā Savienībā, integrējot plašu jaunu un esošu projektēšanas aktīvu, rīku un pakalpojumu klāstu un atvieglot piekļuvi, īpaši akadēmiskajām aprindām, jaunuzņēmumiem, augošiem uzņēmumiem un MVU, lai

stiprinātu bezražotnes uzņēmumu izaugsmi un darbības izvēršanu Savienībā;

- ii) paplašina Savienības projektēšanas spējas, arī fotonikas un kvantu tehnoloģiju jomā, veicinot inovatīvu izstrādi progresīvā mikroshēmu projektēšanā un arhitektūrās, un šajā nolūkā atbalsta vērienīgus stratēģiskus projektus mikroshēmu projektēšanas jomā, kuri ir ļoti nozīmīgi Savienības stratēģiskajai autonomijai un konkurētspējai;
- b) saskaņā ar 2. darbības mērķi:
 - i) stiprina spējas saistībā ar nākamās paaudzes mikroshēmu ražošanas tehnoloģijām un pusvadītāju ražošanas iekārtām, integrējot pētniecības un inovācijas darbības un sagatavojot nākotnes tehnoloģiju mezglu un pusvadītāju ražošanas procesu izstrādi;
 - ii) atbalsta inovāciju plašā mērogā, nodrošinot piekļuvi jaunām vai esošām izmēģinājuma līnijām, lai eksperimentētu, izmēģinātu, kontrolētu procesus, veiktu galaierīču raksturošanu, testētu un validētu jaunas tehnoloģijas un projektēšanas koncepcijas, kurās integrētas būtiskas funkcijas;
 - iii) atbalsta inovāciju, nodrošinot piekļuvi jaunām vai paplašinātām izmēģinājuma platformām, kurās dažādas inovatīvas tehnoloģijas vai produkti tiek kombinēti un integrēti jaunu ierīču izstrādei un validēšanai nozīmīgos lietojumos un lietotāju nozarēs pirms pilnīgas ieviešanas rūpnieciskā mērogā, lai apzinātu riskus, validētu veikspēju un nodrošinātu īstenojamību reālos apstākļos;
 - iv) sniedz atbalstu Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām, nodrošinot preferenciālu piekļuvi jaunām vai esošām izmēģinājuma līnijām, kā arī nodrošina plašam Savienības pusvadītāju ekosistēmas lietotāju lokam piekļuvi jaunām izmēģinājuma līnijām un izmēģinājuma platformām ar taisnīgiem nosacījumiem;
 - v) sagatavojas saskaņā ar šo darbības mērķi izstrādāto tehnoloģiju nodošanai un rūpnieciskai ieviešanai;
- c) saskaņā ar 3. darbības mērķi:
 - i) atbalsta jaunu vai esošu izmēģinājuma līniju, tūrtelpu un fabriku attīstīšanu kvantu mikroshēmu prototipēšanai un ražošanai kvantu shēmu un vadības elektronikas integrācijas nolūkā;
 - ii) attīsta kompleksus izmēģinājuma līnijās ražotu progresīvu kvantu mikroshēmu testēšanai un validēšanai, lai noslēgtu inovācijas atgriezeniskās saites ciklu starp kvantu komponentu projektētājiem, ražotājiem un lietotājiem;
 - iii) ciešā saistībā ar 1. darbības mērķi izstrādā inovatīvas kvantu mikroshēmu projektēšanas bibliotēkas;
- d) saskaņā ar 4. darbības mērķi:
 - i) stiprina spējas un piedāvā plašu speciālo zināšanu klāstu ieinteresētajām personām, arī galalietotāju jaunuzņēmumiem, augošiem uzņēmumiem un MVU, un atvieglo piekļuvi šajā pantā minētajām spējām un kompleksiem un to efektīvu izmantošanu;

- ii) risina zināšanu un prasmju nepietiekamības un neatbilstības problēmu, piesaistot, mobilizējot un noturot jaunus talantus pētniecībā, projektēšanā un ražošanā, arī ar darba ņēmēju pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi;
- e) saskaņā ar 5. darbības mērķi:
 - i) stiprina spējas fotonisko integrālshēmu ražošanas tehnoloģiju, pusvadītāju ražošanas iekārtu un materiālu platformu jomā, integrējot pētniecības un inovācijas darbības;
 - ii) stiprina esošās un izstrādā jaunas izmēģinājuma līnijas un atvērtas piekļuves pusvadītāju ražotnes fotonisko integrālshēmu un saistīto fotonisko tehnoloģiju prototipēšanai un ražošanai;
 - iii) izstrādā un uztur projektēšanas bibliotēkas un projektēšanas automatizācijas rīkus fotoniskajām integrālshēmām un saistītajām fotoniskajām tehnoloģijām, kā arī metodes to integrēšanai moduļos; tie visā Savienībā ir pieejami ar atklātiem un nediskriminējošiem nosacījumiem;
 - iv) sagatavojas saskaņā ar šo darbības mērķi izstrādāto tehnoloģiju nodošanai un rūpnieciskai ieviešanai;
- f) saskaņā ar 6. darbības mērķi:
 - i) sniedz atbalstu jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem visā pusvadītāju vērtības ķēdē attiecībā uz piekļuvi finansējumam visos izaugsmes posmos, īpašu uzmanību pievēršot finansējuma trūkuma novēršanai, kas tiem liedz sasniegt mērogu, kāds nepieciešams, lai konkurētu pasaules mērogā;
 - ii) paātrina un uzlabo piekļuvi investīcijām pusvadītāju vērtības ķēdē, it īpaši mobilizējot iespējkapitālu un izaugsmes kapitālu, un piesaista finansējumu gan no publiskā, gan privātā sektora, vienlaikus palielinot pusvadītāju ekosistēmas neaizstājamību, noturību un uzplaukumi Savienībā.

Minētos mērķus attiecīgā gadījumā īsteno saskaņā ar I pielikumā izklāstīto tehnisko aprakstu.

6. pants

Eiropas kompetences centru tīkls pusvadītāju jomā

1. Iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” 4. darbības mērķa nolūkos atbalsta Eiropas kompetences centru tīklu pusvadītāju, sistēmu integrācijas un projektēšanas jomā (“tīkls”), kas izveidots saskaņā ar Regulu (ES) 2023/1781. Tīklu veido kompetences centri, ko kopuzņēmums “Mikroshēmas” izvēlēties saskaņā ar 3. punktu.
2. Kompetences centri visas vai dažas no tālāk minētajām darbībām veic Savienības nozares, it īpaši MVU un vidējas kapitalizācijas sabiedrību, kā arī pētniecības un tehnoloģiju organizāciju, universitāšu un publiskā sektora un citu attiecīgo pusvadītāju vērtības ķēdē esošu ieinteresēto personu labā un ciešā sadarbībā ar tiem:
 - a) nodrošina saskaņotību starp kompetences centra darbībām un attiecīgā gadījumā tās dalībvalsts pusvadītāju stratēģiju, kurā kompetences centrs ir izveidots;
 - b) vairo informētību un nodrošina ieinteresētajām personām vajadzīgo zinātību, lietpratību un prasmes, lai palīdzētu tām paātrināt jaunu pusvadītāju

tehnoloģiju, pusvadītāju ražošanas, aprīkojuma, projektēšanas iespēju un sistēmu koncepciju izstrādi, kā arī jaunu pusvadītāju tehnoloģiju integrāciju, efektīvi izmantojot tīkla infrastruktūru un citus pieejamos resursus;

- c) nodrošina piekļuvi projektēšanas pakalpojumiem un projektēšanas rīkiem saskaņā ar iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” darbības mērķi Nr. 1, kā arī izmēģinājuma līnijām, kas atbalstītas saskaņā ar iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” darbības mērķi Nr. 2;
 - d) vairo informētību un sniedz vai nodrošina piekļuvi lietpratībai, zinātībai un pakalpojumiem, tai skaitā sistēmas projektēšanas gatavībai, jaunām un esošām izmēģinājuma līnijām, kā arī atbalsta darbības, kas vajadzīgas, lai veidotu prasmes un kompetences, ko atbalsta iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0”;
 - e) atvieglo lietpratības un zinātnības nodošanu starp dalībvalstīm un reģioniem, sekmējot prasmju, zināšanu un paraugprakses prakses apmaiņu un veicinot kopīgas programmas;
 - f) izstrādā un pārvalda īpašas apmācības, prasmju apguves un pārkvalifikācijas darbības pusvadītāju tehnoloģiju un to lietojumu jomā, lai atbalstītu talantu fonda attīstību, kā arī palielinātu studentu skaitu un izglītības kvalitāti attiecīgajās studiju jomās skolās un universitātēs, kas atrodas Savienībā, līdz doktorantūras līmenim;
 - g) veicina saiknes starp studentiem un pusvadītāju uzņēmumiem visā Savienībā, vienlaikus īpašu uzmanību pievēršot sieviešu līdzdalībai un nepietiekami pārstāvētām grupām un balstoties uz esošajām iniciatīvām, kas atbalsta izglītību vai apmācību, vai abas, un studentu un darba ņēmēju mobilitāti Savienībā un no valstīm ārpus Savienības.
3. Dalībvalstis izraugās kandidātu kompetences centrus saskaņā ar to valsts procedūrām, administratīvajām un institucionālajām struktūrām, izmantojot atklātu un konkurētspējīgu procesu.
- Kopuzņēmuma “Mikroshēmas” darba programmā nosaka procedūru tīklu veidojošo kompetences centru atbalstīšanai, tai skaitā atlases kritērijus, kā arī sīkāku informāciju par šajā pantā minēto uzdevumu un funkciju īstenošanu.
- Kopuzņēmums “Mikroshēmas” izraugās kompetences centrus, kas veido tīklu.
- Dalībvalstis un Komisija maksimāli nodrošina sinerģiju ar esošajiem kompetences centriem, kas izveidoti saskaņā ar citām Savienības iniciatīvām, piemēram, Eiropas digitālās inovācijas centriem, kas minēti Regulā (ES) 2021/694.
4. Kompetences centriem ir būtiska vispārējā autonomija noteikt savu organizatorisko struktūru, sastāvu un darba metodes. Kompetences centru organizatoriskā struktūra, sastāvs un darba metodes atbilst šīs regulas un iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” mērķiem un veicina to sasniegšanu.

7. pants

Lielie izaicinājumi

1. Ar lielajiem izaicinājumiem izstrādā, integrē un nodrošina Savienībai īpaši nozīmīgu daudzsološu un kritiski svarīgu pusvadītāju un saistīto tehnoloģiju rūpniecisku ieviešanu, un attiecīgā gadījumā tos īsteno saskaņā ar I pielikumā izklāstīto tehnisko aprakstu.

2. Iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0” lielos izaicinājumus atbalsta, veicot šādas darbības:
- a) tā veicina progresīvu pētniecību un izstrādi, kas ļaus ieņemt vadošu lomu nākamās paaudzes MI mikroshēmu jomā, uzturēt mākoņdatošanas, datu centru un perifērā MI infrastruktūru ar nepieredzēti augstu energoefektivitātes līmeni, nodrošināt Savienības spējas modernākajās tehnoloģijās un stiprināt Savienības pusvadītāju ražošanas priekšrocības;
 - b) tā risina tādus būtiskus problēmjaudājumus, kas kavē turpmāku pusvadītāju tehnoloģiju izstrādi, kā miniaturizācija, energoefektivitāte, ilgtspēja, heterogēnā integrācija, drošība un uzticamība un ražojamība;
 - c) tā paplašina pusvadītāju ekosistēmu, cieši kopdarbojoties ar vertikālajām tirgus nozarēm;
 - d) tā panāk konkurences priekšrocības konkrētos lietojumos, kas ir kritiski svarīgi Savienības tehnoloģiskajai suverenitātei un rūpnieciskajai konkurētspējai, strukturējot kopdarbību starp pusvadītāju izstrādātājiem un lietotāju nozarēm;
 - e) tā integrē vairāku izmēģinājuma līniju centienus un virza tos uz rūpniecisku izmantošanu, palielinot energoefektivitāti un spējas progresīvu pusvadītāju jomā;
 - f) tā nodrošina saskaņā ar iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0” izstrādāto tehnoloģiju nodošanu un rūpniecisko ieviešanu, ietverot darbības, kuru uzmanības centrā ir tehnoloģiju nobriešana, kvalificēšana, prototipēšana, demonstrēšana, pirmā rūpnieciskā ieviešana un pārņemšana ražošanas vidē.
3. Lielos izaicinājumus īsteno koordinēti ar vārienīgajiem izaicinājumiem, kas noteikti Regulā (ES) XXXX/XXXX [Mākoņdatošanas un MI attīstības akts (CADA)], kā arī ar iniciatīvām, ko īsteno Eiropas Augstas veikspējas datošanas kopuzņēmums, kurš izveidots ar Padomes Regulu (ES) 2021/1173⁷⁰.

8. pants

Pieprasījuma akseleratori

1. Komisija un dalībvalstis stimulē Savienībā projektētu vai ražotu pusvadītāju ieviešanu, īpaši tādos nozīmīgos tirgos kā mākoņdatošana, autobūve, aeronautika, telesakari, aizsardzība un attiecīgā gadījumā citos tirgos.
2. Pieprasījuma akseleratorus īsteno Pusvadītāju rūpniecības alianse.
3. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm un attiecīgajām nozares ieinteresētajām personām un saskaņā ar konkurences noteikumiem var:
 - a) palīdzēt potenciālajiem lietotājiem, īpaši pusvadītāju tehnoloģiju noņēmējiem, apspriest to ar pusvadītājiem saistīto produktu prasības un tehnoloģiskās specifikācijas, kas to nozarei, visticamāk, būs vajadzīgi;
 - b) dot iespēju izstrādāt kopīgus tehniskos ceļvežus un atbalstīt un stimulēt kopprojektēšanas darbības starp Savienībā iedibinātiem pusvadītāju ražotājiem un lejasposma rūpnieciskajiem lietotājiem – arī sistēmu integrētājiem un

⁷⁰ Padomes Regula (ES) 2021/1173 (2021. gada 13. jūlijs) par Eiropas Augstas veikspējas datošanas kopuzņēmuma izveidi un ar ko atceļ Regulu (ES) 2018/1488 (OV L 256, 19.7.2021., 3. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj>).

iekārtu ražotājiem – ar mērķi izstrādāt pusvadītāju komponentus, kas pielāgoti Savienības rūpnieciskajiem lietojumiem;

- c) veicināt kopdarbīgas platformas, izmēģinājuma projektus vai projektēšanas partnerības, kas dod iespēju rūpnieciskos lietotājus agrīni iesaistīt Savienībā izstrādātu inovatīvu pusvadītāju tehnoloģiju projektēšanā.

9. pants

Pieprasījuma forums

1. Komisija izveido pieprasījuma forumu, lai veicinātu pusvadītāju tehnoloģiju prezentēšanu, īpaši to, ko īsteno Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvās un stratēģiskajos projektos, kā arī integrētajās ražotnēs un ES atvērtajās fabrikās, kas atzītas saskaņā ar Regulu (ES) 2023/1781, ievērojot konkurences noteikumus.
2. Pieprasījuma forumu īsteno Pusvadītāju rūpniecības alianse.

10. pants

Mikroshēmu inovācijas iepirkums

1. Lai atbalstītu līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzējus un ekonomikas operatorus, kas darbojas kā pircēji, tādu sistēmu iepirkumā, integrēšanā, kvalificēšanā un sākotnējā ieviešanā, kurās integrēti pusvadītāji, kopuzņēmums “Mikroshēmas” veic šādas darbības:
 - a) attiecīgā gadījumā atbalsta pārrobežu kopīgā iepirkuma kārtības iedibināšanu starp līgumslēdzējām iestādēm vai līgumslēdzējiem;
 - b) atbalsta inovatīvu pusvadītāju tehnoloģiju integrāciju un ieviešanu.

11. pants

Sinergijas ar citām programmām

1. Iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0” īsteno sinerģijā ar Savienības programmām saskaņā ar IV pielikumu. Komisija nodrošina, ka 4. pantā minēto iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” mērķu sasniegšana netiek kavēta, liekot lietā iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” papildināmību ar Savienības programmām.

12. pants

Īstenošana

1. Iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” 1.–5. darbības mērķis un lielie izaicinājumi tiek uzticēti kopuzņēmumam “Mikroshēmas” un tiek īstenoti ar darbībām, kas izklāstītas tā darba programmā.
2. Lai atspoguļotu tehnoloģiskās pārmaiņas un tirgus norises, kas attiecas uz pusvadītāju nozari, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 55. pantu, lai grozītu I pielikumu attiecībā uz tajā izklāstītajām darbībām veidā, kas atbilst 4. pantā noteiktajiem iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” mērķiem.
3. Lai nodrošinātu iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” efektīvu īstenošanu un izvērtēšanu un atspoguļotu tehnoloģiskās pārmaiņas un tirgus norises, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 55. pantu, lai grozītu III pielikumu attiecībā uz izmērāmajiem rādītājiem, ar kuriem uzrauga iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” īstenošanu un ziņo par tās progresu 4. pantā noteikto mērķu sasniegšanā.

4. Lai nodrošinātu efektīvu iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” īstenošanu, uzraudzību un izvērtēšanu, kopuzņēmuma “Mikroshēmas” gada darbības pārskatā iekļauj informāciju par jautājumiem, kas saistīti ar iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” 1.–5. darbības mērķi un lielajiem izaicinājumiem, pamatojoties uz III pielikumā noteiktajiem izmēramajiem rādītājiem.
5. Komisija regulāri informē Eiropas Pusvadītāju padomi par iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” 6. darbības mērķa īstenošanas gaitu.

III nodaļa

Piegādes drošība un pieprasījums

1. IEDAĻA

PUSVADĪTĀJU RAŽOŠANAS SPĒJAS

13. pants

Sabiedrības intereses un publiskais atbalsts

1. Uzskata, ka Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas un stratēģiskie projekti veicina pusvadītāju piegādes drošību Savienībā un Savienības pusvadītāju ekosistēmas noturību un tādējādi ir sabiedrības interesēs.
2. Lai panāktu piegādes drošību un Savienības pusvadītāju ekosistēmas noturību, dalībvalstis, neskarot LESD 107. un 108. pantu, var piemērot atbalsta pasākumus un sniegt administratīvu atbalstu stratēģiskiem projektiem un Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām saskaņā ar Regulu (ES) XXXX/XXXX [Eiropas Konkurētspējas fonda regula] un citiem attiecīgiem Savienības tiesību aktiem.
3. Turklāt Komisija var piemērot atbalsta pasākumus, tai skaitā, bet ne tikai – dotācijas, stratēģiskiem projektiem saskaņā ar Regulu (ES) XXXX/XXXX [Eiropas Konkurētspējas fonda regula] un citiem attiecīgiem Savienības tiesību aktiem.

14. pants

Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas

1. Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas īsteno vietējie uzņēmumi.
2. Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas pierāda, ka tās savu piegādes ķēdi strukturēs tā, lai samazinātu piegādes ķēdes atkarību no nevietējiem uzņēmumiem un stiprinātu Savienības piegādes drošību.
3. Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas ir pirmās šāda veida iniciatīvas, kas veicina Savienības pusvadītāju ekosistēmas neaizstājamību, noturību, uzplaukumi un piegādes drošību.
4. Brīdī, kad saskaņā ar 15. panta 1. punktu tiek iesniegts pieteikums, Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvai ir jābūt kvalificējamai kā pirmajai šāda veida iniciatīvai.
5. Lai pieteiktos Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas statusam, pirmajām šāda veida iniciatīvām nav jāsaņem 13. pantā minētie atbalsta pasākumi vai administratīvais atbalsts.

6. Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīva ir tāda, kas atbilst šādām prasībām:
- a) tās izveidei ir skaidra pozitīva ietekme (turklāt ar eksternalitātēm, kas neaprobežojas ar pašu iniciatīvu vai attiecīgās dalībvalsts vai dalībvalstu robežām) uz Savienības pusvadītāju vērtības ķēdi un Savienības galatirgiem vidējā termiņā un ilgtermiņā, lai nodrošinātu pusvadītāju ekosistēmas neaizstājamību, noturību un uzplaukumi, tai skaitā jaunuzņēmumu un MVU izaugsmi, un veicinātu Savienības zaļo un digitālo pārkārtošanos, un attiecīgā gadījumā, ņemot vērā ražotnes darījumdarbības modeli, to, cik lielā mērā tā piedāvā sākumposma vai beiguposma ražošanas jaudu vai abas tādiem uzņēmumiem, kas nav saistīti ar ražotni, ja ir pietiekams pieprasījums;
 - b) tā sniedz garantiju, ka uz to neattiecas trešo valstu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību eksteritoriāla piemērošana tādā veidā, kas varētu apdraudēt uzņēmuma spēju izpildīt 43. panta 1. punktā noteiktos pienākumus, un apņemas informēt Komisiju, ja šāds pienākums rodas;
 - c) tā investē Savienībā nepārtrauktā inovācijā, lai panāktu konkrētus sasniegumus pusvadītāju tehnoloģijā vai sagatavotu nākamās paaudzes pusvadītāju tehnoloģijas;
 - d) tā atbalsta Savienības talantu plūsmu, izstrādājot un ieviešot izglītību un prasmju apmācību un palielinot kvalificēta un prasmīga darbaspēka pieejamību;
 - e) ja tā ir ražotne, tā piedalās Pusvadītāju piegādes ķēdes platformā uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem, kā minēts 34. pantā.
7. Lai investētu nepārtrauktā inovācijā saskaņā ar šā panta 6. punkta c) apakšpunktu, Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām ir preferenciāla piekļuve izmēģinājuma līnijām, kas izveidotas saskaņā ar 5. panta b) punktu. Šāda preferenciāla piekļuve neizslēdz un neliedz citu ieinteresēto uzņēmumu, it īpaši jaunuzņēmumu un MVU, faktisku piekļuvi izmēģinājuma līnijām saskaņā ar taisnīgiem nosacījumiem.
8. Ja Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīva piedāvā ražošanas jaudu uzņēmumiem, kas nav saistīti ar iniciatīvu, iniciatīva izveido un uztur pienācīgu un faktisku projektēšanas un pusvadītāju ražošanas procesu funkcionālo nodalījumu, ar kura palīdzību nodrošina katrā posmā iegūtās informācijas aizsardzību.

15. pants

Pieteikums Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas statusam

1. Jebkurš uzņēmums vai jebkurš uzņēmumu konsorcijs var iesniegt Komisijai pieteikumu piešķirt projektam Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas statusu.
2. Komisija, ņemdama vērā Eiropas Pusvadītāju padomes atzinumu, pieteikumu novērtē taisnīgā un pārredzamā procesā, balstoties uz visiem šādiem elementiem:
 - a) atbilstība 14. panta 2. punktā noteiktajiem kritērijiem un apņemšanās izpildīt 14. panta 6. punktā noteiktās prasības;
 - b) uzņēmējdarbības plāns, kurā novērtēta projekta finansiālā un tehniskā dzīvotspēja, ņemot vērā visu tā darbības laiku, arī informāciju par jebkādu plānoto publisko atbalstu;
 - c) pierādīta pieteikuma iesniedzēja pieredze līdzīgu iniciatīvu īstenošanā;

- d) atbilstoša apliecināšana dokumenta iesniegšana, kas pierāda tās dalībvalsts vai dalībvalstu gatavību, kurā vai kurās pieteikuma iesniedzējs plāno izveidot savu ražotni;
- e) atbilstošu politiku un atbilstošu licencēšanas nolīgumu esība, tai skaitā tehniskās aizsardzības un īstenošanas pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt neizpaustas informācijas un intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, it īpaši nolūkā novērst komercnoslēpumu neatļautu izpaušanu vai sensitīvu jauno tehnoloģiju noplūdi.

Komisija sniedz norādījumus par pirmajā daļā prasīto informāciju un tās attiecīgo formātu.

- 3. Komisija izskata pieteikumus, pieņem lēmumus un paziņo pieteikumu iesniedzējiem trīs mēnešu laikā pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas. Ja Komisija uzskata, ka pieteikumā sniegtā informācija ir nepilnīga, tā dod pieteikuma iesniedzējam iespēju bez nepamatotas kavēšanās iesniegt papildu informāciju, kas nepieciešama pieteikuma papildināšanai. Komisijas lēmumā nosaka statusa ilgumu, pamatojoties uz paredzamo projekta darbības laiku.
- 4. Komisija uzrauga progresu, kas panākts Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu izveidē un darbībā, un regulāri informē Eiropas Pusvadītāju padomi.
- 5. Iniciatīvas operators var lūgt Komisiju pārskatīt statusa ilgumu vai mainīt savus īstenošanas plānus attiecībā uz atbilstību 14. panta 6. punktā noteiktajām prasībām, ja operators uzskata, ka šāda pārskatīšana ir pienācīgi pamatota neparedzētu ārēju apstākļu dēļ. Pamatojoties uz šādu pārskatīšanu, Komisija var pārskatīt saskaņā ar šā panta 3. punktu piešķirtā statusa ilgumu vai akceptēt izmaiņas īstenošanas plānos.
- 6. Ja Komisija konstatē, ka iniciatīva vairs neatbilst 14. panta 6. punktā noteiktajām prasībām, tā dod Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas operatoram iespēju sniegt piezīmes un ierosināt atbilstošus pasākumus.
- 7. Komisija var atcelt lēmumu, ar ko atzīts Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas statuss, ja atzīšanas pamatā bijis pieteikums, kurā norādīta nepareiza informācija, vai ja, neraugoties uz šā panta 5. punktā minētās procedūras pabeigšanu, Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīva neatbilst 14. panta 6. punktā noteiktajām prasībām. Pirms šāda lēmuma pieņemšanas Komisija, norādījusi ierosinātās atcelšanas iemeslus, apspriežas ar Eiropas Pusvadītāju padomi. Jebkurš lēmums, ar ko atceļ Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas statusu, ir pienācīgi argumentēts, un operators to var pārsūdzēt.
- 8. Iniciatīvas, kuru Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas statuss ir atcelts saskaņā ar šā panta 7. punktu, zaudē visas tiesības, kas izriet no šīs regulas un ir saistītas ar minētā statusa atzīšanu. Tomēr uz šādām iniciatīvām joprojām attiecas 42. panta 1. punktā noteiktais pienākums, kurš ir piemērojams uz laikposmu, kas ir līdzvērtīgs tam, kāds sākotnēji tika noteikts, kad statuss tika piešķirts saskaņā ar šā panta 3. punktu, vai, ja statuss tika pārskatīts, kas ir līdzvērtīgs piemērojamajam ilgumam saskaņā ar šā panta 5. punktu.

16. pants
Stratēģiskie projekti

1. Komisija par stratēģiskiem projektiem atzīst pusvadītāju projektus, kas atbilst visām šādām prasībām:
 - a) projekts sniedz būtisku pievienoto vērtību Savienībai, būtiski veicinot Savienības kopīgo interešu mērķu sasniegšanu;
 - b) stratēģisko projektu īsteno vietējie uzņēmumi;
 - c) stratēģiskie projekti pierāda, ka tie strukturēs savu piegādes ķēdi tā, lai samazinātu piegādes ķēdes atkarību no nevietējiem uzņēmumiem un stiprinātu Savienības piegādes drošību;
 - d) tam ir skaidra pārrobežu dimensija, it īpaši ar tehnisko sadarbību vai publisko atbalstu, kurā iesaistīta vairāk nekā viena dalībvalsts;
 - e) tas veicina Savienības pusvadītāju vērtības ķēdes noturību un robustumu;
 - f) tas palīdz stiprināt Savienības tehnoloģisko suverenitāti un tehnoloģisko līderību, Savienībā nodrošinot, attīstot vai aizsargājot kritiskās jaudas, tehnoloģijas vai spējas, arī samazinot stratēģiskās atkarības.
2. Vairākobjektu stratēģiskos projektus īsteno viens konsorcijs, un tie darbojas kā integrēta juridiska un tehniska vienība.
3. Piedalīties stratēģiskos projektos drīkst tikai Savienības subjekti.
4. Atkāpjoties no 3. punkta, trešās valstīs iedibinātu tiesību subjektu dalība ir atļauta ar noteikumu, ka šāda dalība atbilst 1. punktā minētajiem nosacījumiem un uz šādu dalību attiecas piemērojamo Savienības programmu attiecīgie ar drošību saistītie nosacījumi.

17. pants
Stratēģisko projektu prioritāro jomu noteikšana

1. Konkrētu indikatīvo tehnoloģisko jomu pārstāvošo potenciālo stratēģisko projektu prioritāro jomu tehniskais apraksts ir izklāstīts II pielikumā. Lai atjauninātu II pielikumā uzskaitītos tehnoloģiskos aprakstus un indikatīvās tehnoloģiskās jomas tā, lai atspoguļotu tehnoloģiskās pārmaiņas un tirgus norises, kas attiecas uz pusvadītāju nozari, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 55. pantu, lai grozītu II pielikumu.
2. Komisija, ņemot vērā Eiropas Pusvadītāju padomes atzinumu, pamatojoties uz 16. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem un II pielikumā minētajām indikatīvajām tehnoloģiskajām jomām, lemj par potenciālo stratēģisko projektu prioritārajām jomām.

18. pants
Stratēģisko projektu izraudzīšanās

1. Tādu darbību īstenošanu, ar kurām atbalsta potenciālus stratēģiskus projektus, uztic kopuzņēmumam "Mikroshēmas", un tās īsteno ar tā darba programmā izklāstītajām darbībām.

2. Komisija, ņemot vērā Eiropas Pusvadītāju padomes atzinumu, ar lēmumu par stratēģiskiem projektiem izraugās tos priekšlikumus, kurus kopuzņēmums “Mikroshēmas” atlasījis finansēšanai, kuri atbilst 16. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem un attiecībā uz kuriem tiek pieprasīta šāda izraudzīšana.
3. Ar pieteikuma iesniedzēja vai iesniedzēju piekrišanu par stratēģiskiem projektiem var izraudzīties arī priekšlikumus, kurus kopuzņēmums “Mikroshēmas” nav atlasījis finansējumam, ja tie atbilst piemērojamajām izvērtēšanas prasībām, kas noteiktas uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus, un 16. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem. Iespēja tikt izraudzītam būtu skaidri jānorāda uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus un saistītajās pieteikšanās procedūrās, un projektam šāda izraudzīšana būtu jāpieprasa.
4. Komisijas lēmumā norāda, vai stratēģiskais projekts ir kvalificējams kā pirmā šāda veida iniciatīva saskaņā ar šo regulu, un nosaka “pirmā šāda veida” statusa ilgumu, pamatojoties uz paredzamo projekta darbības laiku.
5. Projektiem, kas izraudzīti par stratēģiskiem projektiem, ir tiesības un pienākumi, kas Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām piemērojami saskaņā ar šo regulu, ja tie atbilst 14. panta 6. punktā noteiktajām prasībām.
6. Stratēģiskais projekts var lūgt Komisiju pārskatīt stratēģiskā projekta statusa ilgumu vai mainīt operatora īstenošanas plānus attiecībā uz atbilstību 16. panta 1. punktā noteiktajām prasībām, ja operators uzskata, ka šāda pārskatīšana ir pienācīgi pamatota neparedzētu ārēju apstākļu dēļ. Pamatojoties uz šādu pārskatīšanu, Komisija var pārskatīt piešķirtā stratēģiskā projekta statusa ilgumu vai akceptēt izmaiņas īstenošanas plānos.
7. Neskarot finansēšanas nolīgumu apturēšanu vai izbeigšanu starp operatoru, kas īsteno stratēģisko projektu, un kopuzņēmumu “Mikroshēmas”, ja Komisija konstatē, ka projekts, kas izraudzīts par stratēģisku projektu, vairs neatbilst 16. pantā noteiktajiem kritērijiem, vai ja tā izraudzīšana bijusi balstīta uz pieteikumu, kurā ietverta nepareiza informācija, kas ietekmē atbilstību minētajiem kritērijiem, tā, ņemot vērā Eiropas Pusvadītāju padomes atzinumu, ar lēmumu minētā projekta izraudzīšanu var atsaukt.
8. Pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar šā panta 6. punktu Komisija operatoram, kas īsteno stratēģisko projektu, sniedz plānotās atsaukšanas iemeslus un dod iespēju pienācīgā termiņā iesniegt apsvērumus. Komisija šos apsvērumus pienācīgi ņem vērā. Jebkurš lēmums par stratēģiskā projekta statusa atsaukšanu ir pienācīgi argumentēts un pārsūdzams.
9. Projekti, kuriem atsaukta izraudzīšana par stratēģisku projektu, zaudē visas tiesības un pienākumus, kas saskaņā ar šo regulu saistīti ar stratēģiskā projekta statusu. Tomēr uz šādiem projektiem joprojām attiecas 43. panta 1. punktā noteiktais pienākums, kurš ir piemērojams uz laikposmu, kas ir līdzvērtīgs tam, kāds sākotnēji bija paredzēts statusa piešķiršanas brīdī.

19. pants

Progresīvu pusvadītāju ražošana

1. Lai stiprinātu Savienības suverenitāti un nodrošinātu pusvadītāju piegādes drošību, Komisija saskaņā ar 17. panta 1. punktu visaugstāko prioritāti piešķir stratēģiskam projektam Savienībā bāzētai atvērtai fabrikai, kas paredzēta progresīvu pusvadītāju ražošanai.

2. Šā panta 1. punktā minētā atvērtā progresīvu pusvadītāju ražošanas fabrika ir ražotne vai koordinēts vairākobjektu ražotņu tīkls, kas atrodas Savienības teritorijā un spēj ražot un korpusēt progresīvas pusvadītāju tehnoloģijas atbilstoši modernākajām rūpnieciskajām spējām.
3. Atvērtā progresīvu pusvadītāju ražošanas fabrika ņem vērā potenciālo noņēmēju izvirzītās prasības un mērķus, kā izklāstīts 8. pantā.

20. pants

Finansējuma koordinēšana

1. Komisija attiecīgā gadījumā sadarbībā ar dalībvalstīm var veikt darbības, lai piesaistītu investīcijas Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskiem projektiem. Neskarot LESD 107. un 108. pantu, šādas darbības var ietvert atbalsta sniegšanu un koordinēšanu Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskiem projektiem, kuriem ir grūtības piekļūt finansējumam, sinerģijā ar Savienības programmām.
2. Eiropas Pusvadītāju padome pēc Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas vai stratēģiska projekta pieprasījuma sniedz konsultācijas par iniciatīvas vai projekta finansēšanu, ņemot vērā jau sagādāto finansējumu un apsverot vismaz šādus elementus:
 - a) papildu publiskie un privātie finansējuma avoti, tai skaitā pašu kapitāls,
 - b) atbalsts, izmantojot Eiropas Investīciju bankas vai citu finanšu iestāžu resursus,
 - c) pastāvošie dalībvalstu instrumenti un programmas, arī no eksporta kredīta aģentūrām, valsts attīstību veicinošām bankām un iestādēm,
 - d) attiecīgas Savienības finansējuma un finansēšanas programmas.

2. IEDAĻA

ATĻAUJU PIEŠĶIRŠANAS PROCEDŪRAS

21. pants

Atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka administratīvie pieteikumi, kas saistīti ar Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu plānošanu, būvniecību un darbību, tiek izskatīti efektīvi, pārredzami un savlaicīgi.
2. Atļauju piešķiršanas procedūra Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām vai stratēģiskiem projektiem nepārsniedz 12 mēnešus no brīža, kad vienotajā kontaktpunktā ir iesniegts pilnīgs pieteikums.
3. Šā panta 2. punktā noteiktais termiņš neskar nekādus īsākus termiņus, ko noteikušas dalībvalstis.
4. Ja šāds statuss pastāv valsts tiesību aktos, Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskiem projektiem piešķir visaugstākās iespējamās valsts nozīmes statusu, un atļauju piešķiršanas procesos pret tiem attiecas kā pret tādiem. Šo punktu piemēro tikai tad, ja šāds statuss valsts tiesību aktos pastāv, un tas dalībvalstīm neuzliek pienākumu šādu statusu ieviest.

22. pants

Vienotais kontaktpunkts atļauju piešķiršanas procedūrām

1. Dalībvalstis izraugās vienoto kontaktpunktu, kas ir atbildīgs par Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu pieteikumu centralizēšanu un koordinēšanu saskaņā ar šo pantu.
2. Dalībvalstis izveido vienotu atļauju piešķiršanas procedūru, kuras pamatā ir vienvienīgs pieteikums vienotajam kontaktpunktam, kas izraudzīts saskaņā ar 22. panta 1. punktu, un kura aptver visas atļaujas, kas vajadzīgas Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskiem projektiem.
3. Vienotais kontaktpunkts kalpo par vienoto kontaktpunktu Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvai vai stratēģiskajam projektam.
4. Ne vēlāk kā 45 dienas pēc vienvienīgā pieteikuma saņemšanas izraudzītais vienotais kontaktpunkts apstiprina, ka pieteikums ir pilnīgs, vai pieprasa jebkādu trūkstošo informāciju, kas vajadzīga pieteikuma apstrādei.
5. Ja pēc trūkstošās informācijas iesniegšanas pieteikums joprojām tiek uzskatīts par nepilnīgu, vienotais kontaktpunkts 30 dienu laikā pēc pieprasītās trūkstošās informācijas iesniegšanas var izdot otru pieprasījumu sniegt trūkstošo informāciju. Vienotais kontaktpunkts nepieprasa informāciju jomās, uz kurām pirmais papildu informācijas pieprasījums neattiecas, un tas pieprasa papildu informāciju tikai tālab, lai iegūtu trūkstošo informāciju.
6. Ja Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas izveidei ir vajadzīgi lēmumi divās vai vairākās dalībvalstīs, attiecīgie vienotie kontaktpunkti veic visus nepieciešamos pasākumus, lai savā starpā efektīvi un rezultatīvi sadarbotos un koordinētu savu darbību.

23. pants

Administratīvā procesa un atļauju piešķiršanas procesa atvieglošana

1. Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas un stratēģiskos projektus šīs regulas nozīmē uzskata par stratēģiskiem projektiem, kas veicina noturību un dekarbonizāciju vai resursefektivitāti, [priekšlikuma regulai par vidiskā novērtējuma paātrināšanu] 14. panta 1. punkta nolūkiem. Piemēro minētās regulas pielikuma 1., 2. un 3. punktu.
2. Neskarot [priekšlikumu regulai par vidiskā novērtējuma paātrināšanu], dalībvalstis nodrošina, ka tiek ņemti vērā jebkādi pētījumi, kas veikti, vai atļaujas vai apstiprinājumi, kas izdoti saistībā ar Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu plānošanu, būvniecību un darbību, un ka netiek prasīti dublējoši pētījumi, atļaujas vai apstiprinājumi, ja vien Savienības vai valsts tiesību aktos nav noteikts citādi.

24. pants

Eiropas darījumdarbības maku izmantošana vienotajā piekļuves portālā

1. Dalībvalstis valsts līmenī izveido vienotu piekļuves portālu 22. panta 2. punktā minētā vienvienīgā atļaujas pieteikuma iesniegšanai Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskiem projektiem.

Vienotais piekļuves portāls atļaujas pieteikumus automātiski iedala attiecīgajai iestādei, informē pieteikuma iesniedzēju par visiem atļauju piešķiršanas procedūras

posmiem, procedūras statusu un iestāžu lēmumiem un dod pieteikuma iesniedzējam iespēju pārbaudīt, vai ir ievēroti piemērojamie termiņi.

2. Vienotais piekļuves portāls izmanto Eiropas darījumdarbības makus, kas izveidoti saskaņā ar [priekšlikumu regulai par Eiropas darījumdarbības maku izveidi].
3. Izmantojot Eiropas darījumdarbības makus, vienotais piekļuves portāls:
 - a) nodrošina sadarbību un automatizētu datu apmaiņu starp attiecīgajām iestādēm;
 - b) dod iespēju atkalizmantot attiecīgo iestāžu rīcībā jau esošus datus un dokumentus;
 - c) panāk augstu kiberdrošības un informācijas integritātes līmeni;
 - d) panāk atļauju piešķiršanas procedūras pārredzamību un pārskatatbildību.
4. Veidojot vienotos piekļuves portālus, dalībvalstis attiecīgā gadījumā izmanto esošo Savienības digitālo infrastruktūru, katalogus un pamatelementus, kas izveidoti ar Savienības tiesību aktiem.
5. Izraudzītajam vienotajam kontaktpunktam, kas minēts šīs regulas 22. pantā, ir piekļuve visiem attiecīgajiem datiem un informācijai, kas pieejama vienotajā piekļuves portālā, lai tas varētu pildīt savus pienākumus.

25. pants

Piekļuve informācijai tiešsaistē

1. Dalībvalstis tiešsaistē un centralizētā un viegli pieejamā veidā nodrošina piekļuvi šādai informācijai par procesiem, kas attiecas uz potenciālo Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu izstrādi:
 - a) 24. pantā minētie Eiropas darījumdarbības maki,
 - b) atļauju piešķiršanas procedūra, arī informācija par strīdu izšķiršanu,
 - c) finansēšanas un investīciju pakalpojumi,
 - d) finansējuma ieguves iespējas Savienības vai dalībvalstu līmenī,
 - e) uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumi, tai skaitā informācija par uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarēšanu, vietējiem nodokļu tiesību aktiem un darba tiesībām.
2. Komisija savā tīmekļvietnē centralizētā un viegli pieejamā veidā atsauca uz dalībvalstu sniegto informāciju, lai nodrošinātu visaptverošu un skaidru pārskatu par visu attiecīgo informāciju katrā dalībvalstī.

3. IEDAĻA

EIROPAS PUSVADĪTĀJU IZCILĪBAS REĢIONI

26. pants

Eiropas pusvadītāju izcilības reģiona zīme

1. Komisija ar īstenošanas aktu var nolemt piešķirt Eiropas pusvadītāju izcilības reģiona zīmi. Zīmi var piešķirt pēc reģionālas iestādes pieteikuma, un attiecīgā dalībvalsts to skaidri apstiprina.
2. Pieteikumā iekļauj Pusvadītāju reģiona investīciju plānu, kas parāda visu attiecīgo iestāžu kopīgu stratēģisko redzējumu.
3. Neskarot piemērojamos noteikumus, kas reglamentē Savienības programmas un instrumentus, Eiropas pusvadītāju izcilības reģiona zīmi var ņemt vērā, novērtējot un atlasot darbības, kas ierosinātas saskaņā ar Savienības finansējuma programmām.

27. pants

Eiropas pusvadītāju reģiona investīciju plāns

1. Eiropas pusvadītāju reģiona investīciju plānā, kas minēts 26. panta 2. punktā, iekļauj reģiona aprakstu, tai skaitā tā ģeogrāfisko tvērumu, un vismaz šādus elementus:
 - a) stratēģiskais redzējums un tvērums:
 - i) reģionā esošās rūpnieciskās un pusvadītāju ekosistēmas novērtējums, kas aptver arī esošās pusvadītāju ražotnes, attiecīgās galalietotāju nozares, reģiona pozīcija pusvadītāju vērtības ķēdēs, īpašu uzmanību pievēršot tā unikālajām iezīmēm un tā potenciālajam ieguldījumam Eiropas pusvadītāju vērtības ķēdes noturībā un izaugsmē;
 - ii) stratēģisks redzējums par reģiona attīstību saistībā ar pusvadītājiem nākamajos desmit gados, tai skaitā attiecīgā gadījumā par esošo rūpniecisko darbību pārveidi par vai sasaisti ar darbībām, kas saistītas ar pusvadītājiem;
 - b) veicinošo nosacījumu un infrastruktūras pieejamība un turpmāka attīstīšana attiecīgajā reģionā:
 - i) tādu pasākumu apraksts, kuru mērķis ir nodrošināt piekļuvi pietiekamai, uzticamai un tīrai enerģijai, sniedzot informāciju arī par tīkla jaudu un dekarbonizācijas ceļiem saskaņā ar Eiropas Klimata akta klimatneitralitātes mērķi;
 - ii) apraksts par to, cik darbībām, kas saistītas ar pusvadītāju vērtības ķēdi, ir pieejamas piemērotas zemes platības un kompleksi, ietverot informāciju par funkcionālo zonējumu, zemes izmantošanas plāniem un industriālajiem objektiem;
 - iii) apraksts par transporta, sakaru tīklu un ūdens infrastruktūru, kas ir relevanta darbībām, kuras reģionā saistītas ar pusvadītāju vērtības ķēdi;
 - iv) tādu pasākumu apraksts, kuru mērķis ir vienkāršot un paātrināt atļauju piešķiršanas, licencēšanas un administratīvās procedūras, arī saikne ar 22. pantā minēto vienoto kontaktpunktu;

- c) atbalsts inovācijas un pētniecības darbībām attiecīgajā reģionā:
 - i) pētniecības un inovācijas darbību un to turpmākā atbalsta apraksts saistībā ar pusvadītāju vērtības ķēdi reģionā, tai skaitā sinerģijas ar valstu un Savienības pētniecības un inovācijas programmām;
 - ii) apraksts par sadarbību ar universitātēm, pētniecības un tehnoloģiju organizācijām, arī attiecīgā gadījumā saiknes ar 5. panta b) punktā minētajām izmēģinājuma līniju darbībām un 6. pantā minētajiem kompetences centriem;
- d) atbalsts izglītībai, prasmēm un darbaspēkam un tā turpmākai attīstībai attiecīgajā reģionā:
 - i) tādu pasākumu apraksts, kuru mērķis ir nodrošināt kvalificēta ar pusvadītāju nozari saistīta darbaspēka pieejamību visos līmeņos, izmantojot ieguvumus un sinerģijas, ko sniedz Prasmju pilnveides pakts⁷¹;
 - ii) apraksts par partnerībām starp nozari, izglītības sniedzējiem un publiskajām iestādēm pusvadītāju jomā;
 - iii) to darbību apraksts, kuru mērķis ir piesaistīt, noturēt un pilnveidot talantīgus pusvadītāju nozares speciālistus, arī attiecīgā gadījumā starptautiskos talantus;
- e) atbalsts rūpnieciskās un investīciju pievilcības veicināšanai un tās turpmākai attīstībai attiecīgajā reģionā:
 - i) tādu pasākumu apraksts, kuru mērķis ir piesaistīt un noturēt privātās investīcijas, kas attiecas uz pusvadītāju vērtības ķēdi;
 - ii) tādu pasākumu apraksts, kuru mērķis ir integrēt mazos un vidējos uzņēmumus un mazos vidējas kapitalizācijas uzņēmumus reģionālajā ekosistēmā.

28. pants

Pieteikumu Eiropas pusvadītāju izcilības reģiona zīmes saņemšanai novērtēšana

1. Komisija pieteikumus Eiropas pusvadītāju izcilības reģiona zīmes saņemšanai novērtē, pamatojoties uz Pusvadītāju reģiona investīciju plāna saskaņotību un ticamību un attiecīgo iestāžu saistību līmeni.
2. Komisija pieteikumus izskata, 26. panta 1. punktā minēto lēmumu pieņem un par to paziņo reģionam, attiecīgajai dalībvalstij un Eiropas Pusvadītāju padomei trīs mēnešu laikā pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas.
3. Ja Komisija uzskata, ka pieteikumā sniegtā informācija ir nepilnīga, tā bez nepamatotas kavēšanās informē reģionālo iestādi un attiecīgo dalībvalsti un dod iespēju iesniegt papildu informāciju, kas nepieciešama pieteikuma papildināšanai.
4. 26. panta 1. punktā minētajā Komisijas lēmumā, pamatojoties uz iesniegtā Pusvadītāju reģiona investīciju plāna novērtējumu, nosaka Eiropas pusvadītāju izcilības reģiona zīmes darbības ilgumu.

⁷¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai" (COM(2020) 274 final).

5. Reģionālā iestāde un attiecīgā dalībvalsts uzrauga Pusvadītāju reģiona investīciju plāna īstenošanas progresu un vismaz reizi gadā informē Komisiju un Eiropas Pusvadītāju padomi.
6. Investīciju piesaistei paredzētu Pusvadītāju reģiona investīciju plāna kopsavilkumu, izņemot komerciāli sensitīvu informāciju, dara publiski pieejamu, izmantojot šādus divus līdzekļus:
 - a) Komisijas tīmekļvietne,
 - b) attiecīgās dalībvalsts, reģiona un/vai attiecīgo iestāžu tīmekļvietne.

29. pants

Eiropas pusvadītāju izcilības reģionu tīkls

1. Izveido Eiropas pusvadītāju izcilības reģionu tīklu ("tīkls").
2. Tīkls savu darbu organizē autonomi. Tas var noteikt pats savas darba metodes, tai skaitā to, kā tiek organizētas sanāksmes, iecelts priekšsēdētājs rotācijas kārtībā no iesaistīto reģionu vidus un pieņemta neformāla kārtība, lai veicinātu sadarbību un informācijas apmaiņu.
3. Tīkls apvieno reģionus, kuriem saskaņā ar 26. pantu ir piešķirta Eiropas pusvadītāju izcilības reģiona zīme.
4. Tīklam ir šādi mērķi:
 - a) atvieglot sadarbību un paraugprakses apmaiņu starp Eiropas pusvadītāju izcilības reģioniem;
 - b) popularizēt tīklu un tā darbības dalībreģionos un reģionos, kas nav tīkla dalībnieki, izmantojot iesaistes, komunikācijas un izplatīšanas darbības, lai palielinātu pamanāmību un līdzdalību;
 - c) veicināt sinerģijas un papildināmību starp reģionālajām pusvadītāju ekosistēmām visā Savienībā, arī dažādos pusvadītāju vērtības ķēdes segmentos;
 - d) palielināt Eiropas pusvadītāju izcilības reģionu pamanāmību un pievilcību privātajām investīcijām un starptautiskajām partnerībām.
5. Komisija var sekmēt tīkla darbību un var organizēt sanāksmes, darbseminārus vai citas darbības, lai atbalstītu informācijas apmaiņu un sadarbību starp iesaistītajiem reģioniem.

4. IEDAĻA

PIEGĀDES ĶĒŽU NOTURĪBA

30. pants

Publiskais iepirkums

1. Attiecībā uz iepirkuma procedūrām, kuras ietilpst Direktīvu 2024/23/ES, 2014/24/ES vai 2014/25/ES darbības jomā un kuras uzsāktas [OV: ierakstīt datumu: viens gads pēc spēkā stāšanās dienas] vai pēc šī datuma, un kuras attiecas uz infrastruktūru, aprīkojumu vai sistēmām sevišķi kritiskajās nozarēs, kas uzskaitītas Direktīvas (ES) 2022/2555 I pielikumā, un citās kritiskajās nozarēs, kas uzskaitītas minētās direktīvas

II pielikumā, līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji var pieprasīt, lai ekonomikas operatori kopā ar piedāvājuma dokumentiem iesniedz piegādes drošības deklarāciju par tādu pusvadītāju ieguves avotiem, kas iestrādāti infrastruktūrā, aprīkojumā vai sistēmās, uz kurām attiecas līgums.

2. Šā panta 1. punktā minētajā deklarācijā iekļauj šādus elementus:
 - a) pārskats par uzņēmumiem, kas iesaistīti produktā iestrādāto pusvadītāju piegādē, norādot arī vietējo uzņēmumu īpatsvaru;
 - b) Savienības pievienotā vērtība, ko apliecina piedāvājuma ieguldījums Eiropas pusvadītāju piegādes ķēdes stiprināšanā, piemēram, pirmo šāda veida iniciatīvu un stratēģisko projektu kā piegādātāju iekļaušana;
 - c) pretendenta pusvadītāju piegādes ķēdes noturības un diversifikācijas stratēģija, piemēram, stratēģija, kas paredz, ka pretendents izmanto divus piegādātājus, tai skaitā, ja tas ir iespējams un lietderīgi, ir izmantots vismaz viens vietējais uzņēmums;
 - d) attiecīgā gadījumā – jebkādi 31. pantā minētie ieteikumi vai pienākumi;
 - e) attiecīgā gadījumā – piegādes drošības riska novērtējums, kas veikts saskaņā ar 32. pantu.
3. Ja no ekonomikas operatoriem tiek prasīta piegādes drošības deklarācija, līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji iepirkuma dokumentos var precizēt prasības attiecībā uz piegādes drošību saistībā ar tādu pusvadītāju ieguves avotiem, kas iestrādāti infrastruktūrā, aprīkojumā vai sistēmās, uz kurām attiecas publiskā iepirkuma līgums. Šajā nolūkā līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji var iekļaut tehniskās specifikācijas, atlases kritērijus, līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijus vai līguma izpildes klauzulas.
4. Saskaņā ar 3. punktu pieņemtās prasības:
 - a) ir saistītas ar līguma priekšmetu;
 - b) līgumslēdzējai iestādei vai līgumslēdzējam nedod neierobežotu izvēles brīvību;
 - c) ir skaidri izklāstītas iepirkuma dokumentos vai paziņojumā par līgumu;
 - d) ir papildu prasības un nav izšķirošas līguma slēgšanas tiesību piešķiršanā;
 - e) ir izstrādātas saskaņā ar Savienības starptautiskajām saistībām.
5. Līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji saskaņā ar šīs regulas 48. pantu paziņo savai valsts kompetentajai iestādei to vietējo uzņēmumu sarakstu, kuri norādīti ekonomikas operatoru izdotajās piegādes drošības deklarācijās.
6. Valsts kompetentā iestāde saskaņā ar šīs regulas 48. pantu sagatavo verificētu sarakstu ar visiem vietējiem uzņēmumiem, kas apzināti attiecīgās dalībvalsts publiskā iepirkuma procedūrās. Dalībvalstis ar sarakstiem var apmainīties daļēji vai pilnībā, ievērojot nepieciešamās konfidencialitātes prasības saskaņā ar 50. pantu.

31. pants

Turpmākas darbības publiskā iepirkuma jomā

1. Ja Komisija saskaņā ar 35. pantu veiktās uzraudzības kontekstā konstatē potenciālu piegādes ķēdes risku, tā pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi var līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem sniegt ieteikumus par pusvadītāju

piegādi, ko vietējie uzņēmumi veic saistībā ar 30. panta 1. punktā minētajām iepirkuma procedūrām.

2. Ja Komisija konstatē, ka 1. punktā norādītie piegādes ķēdes riski joprojām pastāv, tā pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi un ņemot vērā nepieciešamības un samērīguma principus var pieņemt īstenošanas lēmumu, kurā precizē, attiecībā uz kuriem konkrētajiem 30. pantā minētajiem infrastruktūras objektiem, aprīkojumu vai sistēmām līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji pieprasa, lai ekonomikas operatori iesniedz piegādes drošības deklarāciju.
3. Līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji var nolemt šā panta 2. punktā minētajā īstenošanas lēmumā noteiktās prasības nepiemērot tad, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:
 - a) vajadzīgos produktus vai pakalpojumus var piegādāt tikai konkrēti ekonomikas operatori, nav saprātīgas alternatīvas vai aizstājēja un konkurences trūkumam par pamatu nav iepirkuma procedūras parametru mākslīga sašaurināšana;
 - b) divu gadu laikā pirms plānotās jaunās iepirkuma procedūras sākšanas nav iesniegti piemēroti piedāvājumi vai piemēroti dalības pieteikumi, tajā skaitā atsaucoties uz līdzīgu agrāku iepirkuma procedūru, ko uzsākusi tā pati līgumslēdzēja iestāde vai līgumslēdzējs;
 - c) ņemot vērā elementus, kas deklarēti saskaņā ar 31. panta 2. punkta d) apakšpunktu, līgumslēdzējai iestādei vai līgumslēdzējam būtu jāiegādājas preces, pakalpojumi vai būvdarbi, kuriem ir nesamērīgas izmaksas vai kuru ekspluatācijā un apkopē rastos tehniska nesaderība;
 - d) šā punkta c) apakšpunkta vajadzībām līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji par nesamērīgām var prezumēt aplēstās izmaksu atšķirības, kas pārsniedz 25 % no piedāvājuma vērtības, pamatojoties uz objektīviem un pārredzamiem datiem.

32. pants

Riskam pakļautās nozares

1. Pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi un pamatojoties uz pierādījumiem par piegādes ķēdes riskiem, Komisija ar īstenošanas lēmumu vienu vai vairākas V vai VI pielikumā uzskaitītās nozares vai to apakšnozares var identificēt kā pakļautas riskam.
2. Komisija var izdot metodiskus norādījumus par to, kā veikt piegādes drošības risku novērtējumus, un ieteikt iespējamās riska mazināšanas pasākumus nozarēm, kas identificētas kā pakļautas riskam. Šie norādījumi aptver šādus elementus:
 - a) stratēģija, kas paredz divu piegādātāju izmantošanu, ietverot piegādi no vismaz viena vietējā uzņēmuma,
 - b) augšposma un lejasposma piegādes ķēdes kartēšana,
 - c) neaizsargātības analīze un jutīgums pret piegādes traucējumiem.
3. Šā panta 2. punktā minētos piegādes drošības riska novērtējumus līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēji var pieprasīt 30. panta 1. punktā minētajās iepirkuma procedūrās.
4. Ja pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi Komisija secina, ka 2. punktā minētos ieteiktos riska mazināšanas pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu

pusvadītāju vai pusvadītājus integrējošu izstrādājumu piegādes drošību, nozare, kas identificēta kā pakļauta riskam, nav pienācīgi ieviesusi, tā var pieņemt īstenošanas aktu par konkrētiem riska mazināšanas pasākumiem, kas nozarēm vai apakšnozarēm jāveic attiecībā uz konkrētiem pusvadītāju izstrādājumiem, proti, par riska mazināšanas pasākumiem, kas saistīti ar:

- a) riska novērtējuma veikšanu,
 - b) pusvadītāju iepirkumu,
 - c) divu piegādātāju izmantošanu,
 - d) krājumu veidošanu,
 - e) pusvadītāju vai saistīto komponentu piegādes diversifikāciju.
5. Pēc īstenošanas akta pieņemšanas saskaņā ar 4. punktu Komisija, pamatojoties uz pierādījumiem, ka identificētie piegādes ķēdes riski ir novērsti, un pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi riskam pakļautas nozares statusu var atsaukt.
6. Komisija savus novērtējumus, kas veikti saskaņā ar šo pantu, balsta uz pierādījumiem, tai skaitā publiski pieejamu informāciju, informāciju, kas iegūta ar informācijas pieprasījumiem saskaņā ar 38. pantu, vai atkārtotu piegādes ķēdes traucējumu esību.

IV NODAĻA

Uzraudzība un reaģēšana krīzes situācijās

1. IEDAĻA

UZRAUDZĪBA

33. pants

Savienības pusvadītāju nozares stratēģiskā kartēšana

1. Komisija sadarbībā ar Eiropas Pusvadītāju padomi veic Savienības pusvadītāju nozares stratēģisku kartēšanu. Ar stratēģisko kartēšanu analizē Savienības priekšrocības un trūkumus globālajā pusvadītāju nozarē un apzina, piemēram, šādus faktorus:
- a) tie galvenie produkti un kritiskā infrastruktūra iekšējos tirgos, kas ir atkarīgi no pusvadītāju piegādes;
 - b) galvenās lietotāju nozares Savienībā un to pašreizējās un gaidāmās vajadzības un atkarības, tai skaitā tādu iespējamo piegādes drošības risku analīze, kas saistīti arī ar nepietiekamām investīcijām;
 - c) galvenie segmenti Savienības pusvadītāju piegādes ķēdē, ietverot projektēšanu, projektēšanas programmatūru, materiālus, ražošanas iekārtas, pusvadītāju ražošanu un ārpakalpojumā nodotu beiguposma ražošanu;
 - d) tehnoloģiskie raksturlielumi, atkarības no trešo valstu tehnoloģijām un piegādātājiem un Savienības pusvadītāju nozares problemātiskie posmi, tai skaitā piekļuve izejresursiem;

- e) pašreizējās un gaidāmās vajadzības pēc prasmēm un faktiska piekļuve kvalificētam darbaspēkam pusvadītāju nozarē;
 - f) attiecīgā gadījumā 41., 42. un 43. pantā minēto krīzes pasākumu iespējamā ietekme uz pusvadītāju nozari.
2. Komisija regulāri informē Eiropas Pusvadītāju padomi par agregētajiem stratēģiskās kartēšanas rezultātiem.
 3. Komisija, pamatojoties uz saskaņā ar 1. punktu veiktās stratēģiskās kartēšanas iznākumu un pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi, izstrādā agrīnās brīdināšanas rādītāju sarakstu. Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi agrīnās brīdināšanas rādītāju sarakstu regulāri pārskata.
 4. Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi izstrādā pusvadītāju nozares stratēģiskās kartēšanas satvaru un metodiku. Komisija minēto satvaru un metodiku vajadzības gadījumā atjaunina.
 5. Konkrētāk, stratēģiskās kartēšanas pamatā ir publiski un komerciāli pieejami dati un relevanta nekonfidenciāla informācija no uzņēmumiem, līdzīgu veikto analīžu rezultāti, kā arī novērtējumi, kas veikti, ievērojot 57. panta 1. punktu. Ja ar to nepietiek, lai, ievērojot šā panta 1. punktu, izstrādātu stratēģisko kartēšanu, Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi var izdot brīvprātīgus informācijas pieprasījumus pusvadītāju vērtības ķēdes dalībniekiem Savienībā. Komisija šādu informācijas pieprasījumu vajadzībām izmanto 50. pantā minētos standartizētos un drošos informācijas vākšanas un apstrādes līdzekļus.
 6. Visu informāciju, kas iegūta, ievērojot šo pantu, apstrādā saskaņā ar 50. pantā noteiktajiem konfidencialitātes pienākumiem.
 7. Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi pieņem norādījumus informācijas sniegšanai saskaņā ar 5. punktu. Komisija minētos norādījumus vajadzības gadījumā atjaunina.

34. pants

Pusvadītāju piegādes ķēdes platforma uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem

1. Komisija nodrošina Pusvadītāju piegādes ķēdes platformas uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem ("platforma") izveidi; tā darbojas kā pusvadītāju piegādes ķēdes digitālais dvīnis ar mērķi uzlabot tās pārredzamību un noturību. Platforma vismaz:
 - a) vāc tirgus informāciju un apkopotus datus, lai darbotos kā pusvadītāju tirgus novērošanas centrs;
 - b) vāc datus no iesaistītajiem uzņēmumiem sadarbspējīgā formātā;
 - c) sniedz iesaistītajiem uzņēmumiem apkopotu analītisko informāciju par pusvadītāju piegādes ķēdes riskiem un neaizsargātību visā pusvadītāju vērtības ķēdē, nodrošinot, ka šo informāciju nevar attiecināt uz atsevišķiem uzņēmumiem;
 - d) nodrošina pusvadītāju piegādes ķēdē darbojošos uzņēmumu un pusvadītāju lietotāju dalību, it īpaši VI pielikumā minētajās nozarēs;
 - e) spēj veikt pusvadītāju piegādes ķēdes stresa testus;
 - f) izdod agrīnos brīdinājumus un norādījumus par proaktīviem pasākumiem iesaistītajiem uzņēmumiem, lai mazinātu riskus to pusvadītāju piegādes ķēdē;

- g) izstrādā rādītājus Eiropas pusvadītāju piegādes ķēdes noturības novērtēšanai un attēlo tos infopanelī;
 - h) piedāvā drošu apstrādes vidi.
- 2. Platformā var piedalīties tikai vietējie uzņēmumi.
 - 3. Platformas juridiskais pārstāvis bez nepamatotas kavēšanās informē Komisiju par pašreizējiem vai paredzamiem pusvadītāju piegādes ķēdes traucējumiem.

35. pants

Uzraudzība un prognozēšana

- 1. Komisija, apspriežoties ar Eiropas Pusvadītāju padomi, regulāri uzrauga pusvadītāju vērtības ķēdi, lai apzinātu faktorus, kas var traucēt, apdraudēt vai negatīvi ietekmēt pusvadītāju piegādi vai pusvadītāju tirdzniecību. Šajā regulā pusvadītāju uzraudzība ietver šādas darbības:
 - a) saskaņā ar 33. pantu noteikto agrīnās brīdināšanas rādītāju uzraudzība;
 - b) saskaņā ar 36. pantu noteikto nozīmīgu tirgus dalībnieku veikto darbību integritātes uzraudzība, kuru veic dalībvalstis, un dalībvalstu ziņojumi par nozīmīgiem notikumiem, kas var kavēt šādu darbību normālu veikšanu;
 - c) paraugprakses apzināšana preventīvai riska mazināšanai un lielākas pārredzamības nodrošināšanai pusvadītāju nozarē.

Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi nosaka uzraudzības biežumu, pamatojoties uz pusvadītāju nozares vajadzībām.

Komisija ar pusvadītāju nozares uzraudzību saistītās darbības koordinē, pamatojoties uz informāciju, kas savākta, ievērojot 33. pantu, 34. panta 3. punktu vai izmantojot citus avotus, piemēram, starptautiskos partnerus.

- 2. Komisija aicina nozīmīgus tirgus dalībniekus, reprezentatīvu pusvadītāju lietotāju kopumu no kritiski svarīgajām nozarēm, pusvadītāju vērtības ķēdi pārstāvošas organizācijas un citas relevantas ieinteresētās personas brīvprātīgi sniegt informāciju, lai tā varētu veikt uzraudzības darbības saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu.

Komisija īpašu uzmanību pievērš MVU un maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem (MVKU), lai līdz minimumam samazinātu administratīvo slogu, ko rada informācijas vākšana.

- 3. Šā panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta vajadzībām dalībvalstis, ja tas ir nepieciešams un samērīgi, var nozīmīgiem tirgus dalībniekiem pieprasīt brīvprātīgi sniegt informāciju.
- 4. Šā panta 3. punkta vajadzībām valsts kompetentās iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar 48. pantu, izveido un uztur visu valsts teritorijā iedibināto relevanto pusvadītāju piegādes ķēdes uzņēmumu kontaktinformācijas sarakstu. Minēto sarakstu nosūta Komisijai. Komisija nosaka standartizētu kontaktpersonu saraksta formātu, lai nodrošinātu sadarbību.
- 5. Visu informāciju, kas iegūta, ievērojot šo pantu, apstrādā saskaņā ar 50. pantu.
- 6. Balstoties uz informāciju, kas savākta, veicot 1. punktā paredzētās darbības, Komisija ar regulāriem atjauninājumiem Eiropas Pusvadītāju padomei sniedz agregēto konstatējumu pārskatu. Eiropas Pusvadītāju padome tiekas sanāsmēs, lai novērtētu uzraudzības rezultātus. Komisija uz šādām sanāsmēm uzaicina

pusvadītāju nozari pārstāvošas organizācijas. Attiecīgos gadījumos Komisija uz šādām sanāksmēm var uzaicināt nozīmīgus tirgus dalībniekus, pusvadītāju lietotājus no kritiski svarīgajām nozarēm, iestādes vai pārstāvības organizācijas no trešām partnervalstīm, kā arī ekspertus no akadēmiskajām aprindām un pilsoniskās sabiedrības.

36. pants

Nozīmīgi tirgus dalībnieki

Dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju saskaņā ar 35. pantu apzina nozīmīgus tirgus dalībniekus pusvadītāju piegādes ķēdē, kuri ir iedibināti to teritorijā, ņemot vērā šādus elementus:

- a) to Savienības uzņēmumu skaits, kuri paļaujas uz tirgus dalībnieka sniegto pakalpojumu vai preci;
- b) tirgus dalībnieka tirgus daļa šādu pakalpojumu vai preču tirgū Savienībā vai pasaulē;
- c) tirgus dalībnieka nozīme pietiekama pakalpojuma vai preces piegādes līmeņa uzturēšanā Savienībā, ņemot vērā alternatīvu līdzekļu pieejamību minētā pakalpojuma vai preces sniegšanai;
- d) tirgus dalībnieka sniegtā pakalpojuma vai preces piegādes traucējumu iespējamā ietekme uz Savienības pusvadītāju piegādes ķēdi un atkarīgajiem tirgiem.

2. IEDAĻA

BRĪDINĀJUMI UN KRĪZES POSMA AKTIVIZĒŠANA

37. pants

Brīdinājumi un preventīva darbība

1. Ja valsts kompetentā iestāde, kas izraudzīta saskaņā ar 48. pantu, uzzina par nopietna pusvadītāju piegādes traucējuma risku vai tai ir konkrēta un ticama informācija par jebkuru citu relevantu riska faktoru vai notikumu, kas materializējas, tā bez nepamatotas kavēšanās brīdina Komisiju.
2. Ja Komisija pēc brīdinājuma saskaņā ar 1. punktu vai no starptautiskiem partneriem uzzina par nopietna pusvadītāju piegādes traucējuma risku vai tai ir konkrēta un ticama informācija par jebkuru citu attiecīgu riska faktoru vai notikumu, kas materializējas, tai skaitā, pamatojoties uz agrīnās brīdināšanas rādītājiem, tā bez nepamatotas kavēšanās veic šādas preventīvas darbības:
 - a) sasauk Eiropas Pusvadītāju padomes ārkārtas sanāksmi, lai koordinētu šādas darbības:
 - i) apspriest pusvadītāju piegādes traucējumu smagumu;
 - ii) apspriest, vai var būt nepieciešams un samērīgi sākt 39. pantā minēto procedūru;

- iii) apspriest, vai dalībvalstīm ir lietderīgi, nepieciešami un samērīgi kā preventīvu pasākumu kopīgi iepirkt pusvadītājus, starpproduktus vai izejvielas ("kopīgs iepirkums");
 - iv) sākt dialogu ar pusvadītāju vērtības ķēdes ieinteresētajām personām, lai apzinātu, sagatavotu un, iespējams, koordinētu preventīvos pasākumus;
 - v) sniegt Komisijai ieteikumu par to, vai platformai saskaņā ar 38. pantu nosūtīt informācijas pieprasījumu;
- b) Savienības vārdā sāk apspriešanos vai sadarbību ar attiecīgajām trešām valstīm, lai meklētu sadarbīgus risinājumus piegādes ķēdes traucējumu novēršanai, ievērojot starptautiskās saistības, kas attiecīgā gadījumā var ietvert koordināciju attiecīgajos starptautiskajos forumos;
 - c) lūdz valstu kompetentajām iestādēm, kas izraudzītas saskaņā ar 48. pantu, novērtēt nozīmīgo tirgus dalībnieku sagatavotības stāvokli.
3. Jebkādu kopīgo iepirkumu, ko veic pēc 2. punkta a) apakšpunkta iii) punktā minētajām apspriedēm, dalībvalstis veic saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti Direktīvas 2014/24/ES 38. un 39. pantā un Direktīvas 2014/25/ES 56. un 57. pantā.

38. pants

Preventīva informācijas vākšana

1. Lai novērtētu nopietna pusvadītāju piegādes traucējuma risku, Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi 37. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajā ārkārtas sanāksmē var izdot informācijas pieprasījumus platformai vai atsevišķiem uzņēmumiem, kas darbojas pusvadītāju vērtības ķēdē un sniedz pakalpojumus Savienībā vai piedāvā produktus Savienības tirgū, ja tie nepiedalās platformā.
2. Pirms informācijas pieprasījuma iesniegšanas Komisija var veikt brīvprātīgu apspriešanos ar reprezentatīvu skaitu relevanto uzņēmumu, lai noteiktu piemērotu un samērīgu minētā pieprasījuma saturu.
3. Informācijas pieprasījumā atsevišķam uzņēmumam norāda pieprasījuma juridisko pamatu un mērķi, aprobežojoties ar nepieciešamo, un tas ir samērīgs attiecībā uz pieprasīto datu apjomu un datu piekļuves biežumu. Tajā nosaka termiņu, kurā informācija jāsniedz, un saskaņā ar 51. pantu iespējamās sodus par nepareizas, nepilnīgas vai maldinošas informācijas sniegšanu. Datus pēc vajadzības anonimizē un agregē. Ja uz Savienības uzņēmumu attiecas informācijas pieprasījums saskaņā ar šā panta 5. punktu, Komisija par minēto pieprasījumu informē dalībvalsti, kurā attiecīgais uzņēmums ir iedibināts.
4. Informācijas pieprasījumā platformas juridiskajam pārstāvim norāda tā juridisko pamatu un mērķi, aprobežojoties ar nepieciešamo, un tas ir samērīgs attiecībā uz pieprasīto datu apjomu un datu piekļuves biežumu, ņemot vērā platformas legītīmos mērķus. Tajā nosaka termiņu, kurā informācija jāsniedz, un iekļauj informāciju par iespējamiem sodiem saskaņā ar 51. pantu.
5. Uzņēmumu īpašnieki vai to pārstāvji un juridisku personu gadījumā vai tādu asociāciju gadījumā, kas nav juridiskas personas, personas, kas ir pilnvarotas tās pārstāvēt pēc likuma vai pēc to statūtiem, pieprasīto informāciju sniedz attiecīgā uzņēmuma vai attiecīgās uzņēmumu asociācijas vārdā.

6. Komisija Eiropas Pusvadītāju padomei iesniedz agregētu informāciju no atbildēm uz informācijas pieprasījumiem.
7. Platformas juridiskais pārstāvis uz informācijas pieprasījumiem, kurus nav izdevusi Komisija, neatbild, ja vien tam nav juridiska pienākuma to darīt saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem.
8. Visu informāciju, kas iegūta, ievērojot šo pantu, apstrādā saskaņā ar 50. pantu.

39. pants

Krīzes posma aktivizēšana

1. Uzska, ka pusvadītāju krīze ir iestājusies, ja ir izpildīti abi šādi nosacījumi:
 - a) ir nopietni pusvadītāju piegādes ķēdes traucējumi vai nopietni šķēršļi pusvadītāju tirdzniecībai Savienībā, kā rezultātā rodas ievērojams pusvadītāju, starpproduktu, izejvielu vai apstrādātu materiālu deficīts;
 - b) šāds ievērojams deficīts kavē kritiski svarīgajās nozarēs izmantoto būtisko produktu piegādi, remontu vai apkopi tādā mērā, ka tam būtu nopietna negatīva ietekme uz kritiski svarīgo nozaru darbību, ņemot vērā to ietekmi uz Savienības sabiedrību, ekonomiku un drošību.
2. Ja Komisija uzzina par iespējamu pusvadītāju krīzi, ievērojot 37. panta 2. punktu, tā novērtē, vai ir izpildīti šā panta 1. punktā minētie nosacījumi. Minētajā novērtējumā ņem vērā iespējamo krīzes posma pozitīvo un negatīvo ietekmi un sekas, kādas tas varētu atstāt uz Savienības pusvadītāju nozari un kritiski svarīgajām nozarēm. Ja šāds novērtējums sniedz konkrētus un ticamus pierādījumus, Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi var Padomei ierosināt aktivizēt krīzes posmu.
3. Padome krīzes posmu var aktivizēt ar kvalificētu balsu vairākumu, izmantojot īstenošanas aktu. Krīzes posma ilgumu konkretizē īstenošanas aktā, un tas nepārsniedz 12 mēnešus.
 Komisija regulāri un jebkurā gadījumā vismaz reizi trijos mēnešos par krīzes stāvokli ziņo Eiropas Pusvadītāju padomei un Eiropas Parlamentam.
4. Pirms beidzas termiņš, uz kādu aktivizēts krīzes posms, Komisija novērtē, vai ir lietderīgi krīzes posma termiņu pagarināt. Ja šāds novērtējums sniedz konkrētus un ticamus pierādījumus tam, ka krīzes aktivizēšanas nosacījumi joprojām ir izpildīti, un pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi, Komisija var Padomei ierosināt krīzes posma termiņu pagarināt.
 Padome krīzes posma termiņu var pagarināt ar kvalificētu balsu vairākumu, izmantojot īstenošanas aktu. Pagarinājuma ilgums nav neierobežots, un to nosaka īstenošanas aktā.
 Komisija krīzes posma termiņu var ierosināt pagarināt vienu vai vairākas reizes, ja tam ir pienācīgs pamatojums.
5. Krīzes posmā Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi novērtē, vai ir lietderīgi krīzes posmu izbeigt priekšlaicīgi. Ja novērtējums ir pozitīvs, Komisija var Padomei ierosināt krīzes posmu izbeigt.
 Padome krīzes posmu var izbeigt ar īstenošanas aktu.
6. Krīzes posmā Komisija pēc dalībvalsts pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas vajadzības gadījumā sasauc Eiropas Pusvadītāju padomes ārkārtas sanāksmes.

Dalībvalstis cieši sadarbojas ar Komisiju un Eiropas Pusvadītāju padomes ietvaros laikus informē par visiem valsts pasākumiem, kas veikti attiecībā uz pusvadītāju piegādes ķēdi, un koordinē šādus pasākumus.

7. Beidzoties termiņam, uz kuru aktivizēts krīzes posms, vai ja krīze ir izbeigta priekšlaicīgi, ievērojot šā panta 5. punktu, nekavējoties pārtrauc saskaņā ar 41., 42. un 43. pantu pieņemto pasākumu piemērošanu.
8. Komisija ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc krīzes posma beigām atjaunina saskaņā ar 33. un 35. pantu veikto pusvadītāju vērtības ķēžu kartēšanu un uzraudzību, ņemot vērā krīzes laikā gūto pieredzi.

3. IEDAĻA

REAĢĒŠANA DEFICĪTA SITUĀCIJĀ

40. pants

Ārkārtas situāciju instrumentārijs

1. Ja, ievērojot 39. pantu, ir aktivizēts krīzes posms un ja tas ir nepieciešams pusvadītāju krīzes risināšanai Savienībā, Komisija var veikt pasākumu, kas paredzēts 41., 42. un 43. pantā, saskaņā ar tajos izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi ierobežo 42. un 43. pantā paredzēto pasākumu piemērošanu, tos attiecinot tikai uz kritiski svarīgajām nozarēm, kurās pusvadītāju krīzes dēļ pastāv darbības traucējumi vai traucējumu draudi. Šā panta 1. punktā minēto pasākumu izmantošana ir samērīga un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai novērstu nopietnus traucējumus, kas skar kritiskās nozares Savienībā, un tai jābūt Savienības interesēs. Minēto pasākumu izmantošana nerada nesamērīgu administratīvo slogu īpaši MVU un MVKU.
3. Ja, ievērojot 39. pantu, ir aktivizēts krīzes posms un ja tas ir lietderīgi, lai risinātu pusvadītāju krīzi Savienībā, Eiropas Pusvadītāju padome var:
 - a) novērtēt un ieteikt piemērotus un iedarbīgus ārkārtas pasākumus;
 - b) novērtēt iespējamās aizsardzības pasākumu noteikšanas paredzamo ietekmi uz pusvadītāju nozari Savienībā, ņemot vērā, vai tirgus situācija atbilst ievērojamam būtiska produkta deficītam saskaņā ar Regulu (ES) 2015/479, un sniegt atzinumu Komisijai.
4. Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par visiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 1. punktu, un izskaidro sava lēmuma iemeslus.
5. Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi var izdot norādījumus par ārkārtas pasākumu īstenošanu un izmantošanu.

41. pants

Informācijas vākšana krīzes posmā

1. Ja, ievērojot 39. pantu, ir aktivizēts krīzes posms, Komisija var pieprasīt, lai visi uzņēmumi, kas darbojas pusvadītāju piegādes ķēdē, sniedz informāciju par savām ražošanas spējām, ražošanas jaudu un pašreizējiem primārajiem traucējumiem.

Pieprasītā informācija aprobežojas ar to, kas ir vajadzīgs, lai novērtētu pusvadītāju krīzes būtību vai apzinātu un novērtētu iespējamās sekas mazināšanas vai ārkārtas pasākumus Savienības vai valsts līmenī. Informācijas pieprasījumi neietver tādas informācijas sniegšanu, kuras izpaušana būtu pretrunā dalībvalstu nacionālās drošības interesēm.

2. Pirms informācijas pieprasījuma iesniegšanas Komisija var veikt brīvprātīgu apspriešanos ar reprezentatīvu skaitu relevanto uzņēmumu, lai noteiktu piemērotu un samērīgu šāda pieprasījuma saturu. Komisija informācijas pieprasījumu izstrādā sadarbībā ar Eiropas Pusvadītāju padomi.
3. Informācijas pieprasījuma iesniegšanai Komisija izmanto drošus līdzekļus un jebkuru iegūto informāciju apstrādā saskaņā ar 50. pantu. Šajā nolūkā valsts kompetentās iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar 48. pantu, nosūta Komisijai kontaktpersonu sarakstu, kas izveidots saskaņā ar 35. panta 4. punktu.

Komisija informācijas pieprasījuma kopiju nekavējoties nosūta tās dalībvalsts saskaņā ar 48. pantu izraudzītajai kompetentajai iestādei, kuras teritorijā adresāta uzņēmuma ražotne atrodas. Ja valsts kompetentā iestāde to pieprasa, Komisija saskaņā ar Savienības tiesību aktiem pārsūta no attiecīgā uzņēmuma iegūto informāciju.

4. Informācijas pieprasījumā norāda tā juridisko pamatu, tas aprobežojas ar nepieciešamo minimumu un ir samērīgs ar datu granularitātes pakāpi un apjomu un piekļuves biežumu pieprasītajiem datiem, ņem vērā uzņēmuma likumīgos mērķus, kā arī izmaksas un pūles, kas vajadzīgas, lai datus darītu pieejamus, un nosaka termiņu, kādā informācija jāsniedz. Tajā norāda arī 51. pantā paredzētos sodus.
5. Uzņēmumu īpašnieki vai to pārstāvji un juridisku personu gadījumā vai tādu asociāciju gadījumā, kas nav juridiskas personas, personas, kas ir pilnvarotas tās pārstāvēt pēc likuma vai pēc to statūtiem, pieprasīto informāciju sniedz attiecīgā uzņēmuma vai attiecīgās uzņēmumu asociācijas vārdā.
6. Ja uzņēmums, atbildot uz pieprasījumu, kas iesniegts saskaņā ar šo pantu, sniedz nepareizu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju vai informāciju nesniedz noteiktajā termiņā, tam uzliek naudas sodu, ko nosaka saskaņā ar 51. pantu, izņemot gadījumus, kad uzņēmumam ir pietiekami iemesli pieprasīto informāciju nesniegt.
7. Ja uz Savienības uzņēmumu vai minētajam uzņēmumam piederošu un tā kontrolētu meitasuzņēmumu attiecas trešās valsts informācijas pieprasījums saistībā ar tā pusvadītāju darbībām, tas bez kavēšanās kopīgo ar Komisiju trešās valsts pieprasīto un tai sniegto informāciju. Komisija par šāda trešās valsts pieprasījuma esību un par informāciju, ko uzņēmums kopīgojis, informē Eiropas Pusvadītāju padomi.

42. pants

Prioritāri pasūtījumi

1. Ja saskaņā ar 39. pantu ir aktivizēts krīzes posms, Komisija var pieprasīt Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskajiem projektiem pieņemt un prioritizēt krīzes sakarā būtisku produktu pasūtījumu (prioritārais pasūtījums). Šāds pienākums prevalē pār jebkuriem izpildes pienākumiem saskaņā ar privāttiesībām vai publiskajām tiesībām.
2. Attiecīgos gadījumos 1. punktā minēto pienākumu var uzlikt citiem pusvadītāju uzņēmumiem, kas ir akceptējuši šādu iespēju saistībā ar publiskā atbalsta saņemšanu.

3. Ja uz pusvadītāju uzņēmumu, kas iedibināts Savienībā, attiecas trešās valsts prioritāra pasūtījuma pasākums, tas informē Komisiju. Ja minētais pienākums būtiski ietekmē dažu kritiski svarīgo nozaru darbību, Komisija, ja tas ir nepieciešams un samērīgi, var noteikt uzņēmumam pienākumu pieņemt un prioritizēt krīzes sakarā būtisku produktu pasūtījumus saskaņā ar 5., 6. un 7. punktu.
4. Prioritāri pasūtījumi ir attiecināmi tikai uz labuma guvējiem, kuri ir pusvadītāju lietotāji no kritiski svarīgajām nozarēm vai uzņēmumi, kas veic piegādes kritiski svarīgajām nozarēm, un kuru darbības ir traucētas vai kuru darbībām draud traucējumi un kuri pēc piemērotu riska mazināšanas pasākumu īstenošanas nav spējuši novērst un mazināt deficīta ietekmi. Komisija var pieprasīt, lai labuma guvējs šajā saistībā iesniedz pienācīgus pierādījumus.
5. Šā panta 1., 2. un 3. punktā minētos pienākumus nosaka Komisija ar lēmumu galējas nepieciešamības gadījumā. Minēto lēmumu Komisija pieņem pēc apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi un saskaņā ar visām piemērojamām Savienības juridiskajām saistībām, ņemot vērā lietas apstākļus, tai skaitā nepieciešamības un samērīguma principus. Pieņemot lēmumu, it īpaši ņem vērā attiecīgā uzņēmuma likumīgos mērķus, kā arī izmaksas, centienus un tehniskās korekcijas, kas nepieciešamas, lai veiktu jebkādas izmaiņas ražošanas secībā. Savā lēmumā Komisija norāda prioritārā pasūtījuma juridisko pamatu, nosaka termiņu, kurā pasūtījums ir jāizpilda, un attiecīgā gadījumā konkretizē produktu un daudzumu, kā arī attiecīgā gadījumā nosaka sodus, kas 51. pantā paredzēti par šāda pienākuma nepildīšanu. Prioritāro pasūtījumu veic par taisnīgu un samērīgu cenu.
6. Pirms prioritāro pasūtījumu izdošanas saskaņā ar 1. punktu, Komisija paredzētajam prioritārā pasūtījuma saņēmējam dod iespēju tikt uzklautam par pasūtījuma izpildes iespējamību un sīkāku informāciju par pasūtījumu. Komisija prioritāro pasūtījumu neizdod tad, ja:
 - a) uzņēmums prioritāro pasūtījumu nespēj izpildīt nepietiekamas ražošanas spējas vai ražošanas jaudas, vai tehnisku iemeslu dēļ, pat ja pasūtījumam piemēro preferenciālo režīmu;
 - b) pasūtījuma pieņemšana radītu nesamērīgu ekonomisku slogu un uzņēmumam radītu īpašas grūtības, tai skaitā ar darījumdarbības nepārtrauktību saistītu būtisku risku.
7. Ja uzņēmumam ir noteikts pienākums pieņemt prioritāru pasūtījumu un to prioritizēt, tas nav atbildīgs par līgumsaistību pārkāpumiem, kas nepieciešami, lai izpildītu prioritāros pasūtījumus. Līgumisko atbildību izslēdz tikai tiktāl, ciktāl līgumsaistību pārkāpums bijis nepieciešams, lai izpildītu prioritizācijas mandātu.
8. Komisija pieņem īstenošanas aktu, kurā nosaka prioritāro pasūtījumu praktisko un operacionālo kārtību. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 55. panta 6. punktā.

43. pants Kopīgs iepirkums

1. Ja, ievērojot 39. pantu, ir aktivizēts krīzes posms, Komisija pēc divu vai vairāku dalībvalstu pieprasījuma var darboties kā centralizēto iepirkumu struktūra visu to dalībvalstu vārdā, kuras vēlas piedalīties (iesaistītā dalībvalsts) tādu krīzes sakarā būtisku produktu publiskajā iepirkumā, kurus izmanto kritiski svarīgajās nozarēs (kopīgais iepirkums). Dalība kopīgajā iepirkumā neskar citas iepirkuma procedūras.

Pieprasījumā veikt kopīgu iepirkumu izklāsta iemeslus, kas ir tā pamatā, un to izmanto vienīgi tam, lai novērstu pusvadītāju piegādes ķēdes traucējumus, kas izraisījuši krīzi.

2. Komisija novērtē pieprasījuma lietderību, nepieciešamību un samērīgumu, ņemdamā vērā Eiropas Pusvadītāju padomes viedokli. Ja Komisija pieprasījuma sakarā neplāno rīkoties, tā informē attiecīgās dalībvalstis un Eiropas Pusvadītāju padomi un norāda atteikuma iemeslus.
3. Komisija izstrādā priekšlikumu nolīgumam, kas jāparaksta iesaistītajām dalībvalstīm. Šādā nolīgumā detalizēti precizē 1. punktā minēto kopīgo iepirkumu, tai skaitā iemeslus kopīgā iepirkuma mehānisma izmantošanai un saistības, kas ar to jāuzņemas, un nosaka Komisijai pilnvaras rīkoties iesaistīto dalībvalstu vārdā.
4. Šajā regulā paredzēto iepirkumu Komisija veic atbilstīgi noteikumiem, kas izklāstīti Regulā (ES, Euratom) 2024/2509 attiecībā uz savu iepirkumu. Komisija var būt tiesīga un atbildīga visu iesaistīto dalībvalstu vārdā slēgt līgumus ar ekonomikas operatoriem, tai skaitā ar individuāliem krīzes sakarā būtisku produktu ražotājiem, par šādu produktu iegādi vai par šādu produktu ražošanas vai izstrādes finansēšanu apmaiņā pret prioritātes tiesībām uz rezultātu.
5. Ja krīzes sakarā būtisku produktu iepirkums ietver finansējumu no Savienības budžeta, konkrētajos nolīgumos ar ekonomikas operatoriem var paredzēt konkrētus nosacījumus.
6. Komisija iepirkuma procedūras īsteno un līgumus ar ekonomikas operatoriem slēdz iesaistīto dalībvalstu vārdā. Komisija aicina iesaistītās dalībvalstis iecelt pārstāvjus, kas piedalītos iepirkuma procedūru sagatavošanā. Par iegādāto produktu ieviešanu, izmantošanu vai tālākpārdošanu joprojām ir atbildīgas iesaistītās dalībvalstis saskaņā ar 3. punktā minēto nolīgumu.
7. Kopīgā iepirkuma izmantošana saskaņā ar šo pantu neskar citus instrumentus, kas paredzēti Regulā (ES, Euratom) 2024/2509.

V NODAĻA

Pārvaldība

1. IEDAĻA

EIROPAS PUSVADĪTĀJU PADOME

44. pants

Eiropas Pusvadītāju padomes uzdevumi

1. Eiropas Pusvadītāju padome palīdz Komisijai Savienības pusvadītāju politikas jautājumos, proti, tā
 - a) konsultē kopuzņēmuma “Mikroshēmas” Publisko iestāžu padomi par iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0”;
 - b) konsultē Komisiju par stratēģiskajām tehnoloģiskajām jomām pusvadītāju vērtības ķēdē;

- c) konsultē Komisiju Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvu un stratēģisko projektu pieteikumu novērtēšanā;
 - d) iesaistās strukturētā dialogā ar Pusvadītāju rūpniecības alianses koordinācijas komiteju, lai izstrādātu kopīgu stratēģiju pusvadītāju jomā;
 - e) apmainās viedokļiem ar Komisiju par Pusvadītāju izcilības reģionu investīciju plānu īstenošanas progresu;
 - f) apmainās viedokļiem ar Komisiju par labākajiem veidiem, kā attiecībā uz pusvadītāju nozari saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem nodrošināt intelektuālā īpašuma tiesību, konfidencialas informācijas un komercnoslēpumu faktisku aizsardzību un īstenošanu, pienācīgi iesaistot ieinteresētās personas;
 - g) apspriež un sagatavo to konkrēto nozaru un tehnoloģiju apzināšanu, kurām ir potenciāli liela sociālā ietekme vai ietekme uz vidi, vai nozīme drošības aspektā un kurām tādēļ ir nepieciešama zaļu, uzticamu un drošu produktu sertifikācija;
 - h) risina jautājumus, kas saistīti ar stratēģisko kartēšanu, uzraudzību, brīdināšanu un preventīvu rīcību un reaģēšanu krīzes situācijās;
 - i) konsultē par krīzes posma instrumentiem, kas paredzēti 40.–43. pantā;
 - j) sniedz konsultācijas un ieteikumus par šīs regulas konsekvētu īstenošanu, veicinot sadarbību starp dalībvalstīm un informācijas apmaiņu par jautājumiem, kas saistīti ar šo regulu;
 - k) konsultē Komisiju par jautājumiem attiecībā uz starptautisko sadarbību saistībā ar pusvadītājiem.
2. Padome konsultē un informē Komisiju par dalībvalstu prioritātēm pusvadītāju nozarē, proti, tā regulāri sniedz atjauninātu informāciju par šādiem jautājumiem:
- a) valstu politika pusvadītāju jomā,
 - b) relevantās publiskās un privātās investīcijas pārstāvētās dalībvalsts teritorijā,
 - c) starptautiskās saistības, tai skaitā pētniecības un izstrādes, inovācijas un prasmju apmaiņas programmas ar trešām valstīm.
3. Eiropas Pusvadītāju padome attiecīgā gadījumā nodrošina koordināciju, sadarbību un informācijas apmaiņu ar attiecīgajām krīzes reaģēšanas un krīzsagatavotības struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

45. pants

Eiropas Pusvadītāju padomes struktūra

1. Eiropas Pusvadītāju padomes sastāvā ir visu dalībvalstu pārstāvji. Komisijas pārstāvis ir Eiropas Pusvadītāju padomes priekšsēdētājs.
2. Katra dalībvalsts ieceļ augsta līmeņa pārstāvi Eiropas Pusvadītāju padomē. Ja tas vajadzīgs, ņemot vērā funkciju un speciālās zināšanas, dalībvalstij var būt vairāki pārstāvji saistībā ar dažādiem Eiropas Pusvadītāju padomes uzdevumiem. Katram Eiropas Pusvadītāju padomes loceklim ir aizstājējs. Balsstiesības ir tikai dalībvalstīm. Katrai dalībvalstij ir tikai viena balss neatkarīgi no tās pārstāvju skaita.

3. Priekšsēdētājs konkrētu jautājumu izskatīšanai var izveidot pastāvīgas vai pagaidu apakšgrupas.

Attiecīgā gadījumā priekšsēdētājs uzaicina pusvadītāju vērtības ķēdes pārstāvības organizācijas, Pusvadītāju rūpniecības alianses koordinācijas komiteju un tās attiecīgās darba grupas, arodbiedrības un pusvadītāju lietotājus Savienības līmenī novērotāju statusā sniegt ieguldījumu šo apakšgrupu darbā.

46. pants

Eiropas Pusvadītāju padomes darbība

1. Eiropas Pusvadītāju padome kārtējās sanāksmes rīko vismaz reizi gadā. Tā var sasaukt ārkārtas sanāksmes pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts pieprasījuma, kā minēts 37. un 39. pantā.
2. Eiropas Pusvadītāju padome 44. panta 1. punktā minēto uzdevumu veikšanai rīko atsevišķas sanāksmes.
3. Priekšsēdētājs sasauc sanāksmes un sagatavo darba kārtību saskaņā ar Eiropas Pusvadītāju padomes uzdevumiem, ievērojot šo regulu un pašas padomes reglamentu.

Komisija sniedz administratīvu un analītisku atbalstu Eiropas Pusvadītāju padomes darbībām, ievērojot 44. pantu.

4. Attiecīgos gadījumos priekšsēdētājs iesaista pusvadītāju nozari pārstāvošas organizācijas un uz attiecīgo darba kārtības jautājumu uzaicina ekspertus ar specifiskām speciālajām zināšanām, tai skaitā no ieinteresēto personu organizācijām, piemēram, Eiropas pusvadītāju izcilības reģionu tīkla, un ieceļ novērotājus, kas piedalās sanāksmēs, tai skaitā pēc locekļu ierosinājuma. Priekšsēdētājs var veicināt informācijas apmaiņu starp Eiropas Pusvadītāju padomi un citām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un ekspertu un konsultatīvajām grupām, tai skaitā Pusvadītāju rūpniecības aliansi. Priekšsēdētājs nodrošina, ka Pusvadītāju rūpniecības alianses koordinācijas komiteja vismaz reizi gadā tiek aicināta sniegt jaunāko informāciju un apspriest attiecīgos Eiropas pusvadītāju stratēģiskās pieejas aspektus.
5. Priekšsēdētājs aicina Eiropas Parlamenta pārstāvi kā pastāvīgu novērotāju piedalīties Eiropas Pusvadītāju padomē, it īpaši sanāksmēs, kas attiecas uz IV nodaļu par uzraudzību un reaģēšanu krīzes situācijās. Priekšsēdētājs nodrošina attiecīgo citu Savienības iestāžu un struktūru dalību novērotāju statusā Eiropas Pusvadītāju padomes sanāksmēs, kas attiecas uz IV nodaļu par uzraudzību un reaģēšanu krīzes situācijās.

Novērotājiem un ekspertiem nav balsstiesību, un tie nepiedalās Eiropas Pusvadītāju padomes un tās apakšgrupu atzinumu, ieteikumu vai konsultāciju sagatavošanā. Attiecīgos gadījumos Eiropas Pusvadītāju padome var aicināt minētos novērotājus un ekspertus sniegt informāciju un izklāstīt savas atziņas.

6. Eiropas Pusvadītāju padome veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu drošu rīcību ar konfidenciālu informāciju un tās apstrādi saskaņā ar 50. pantu.

47. pants

Starptautiskā sadarbība un stratēģiskās partnerības pusvadītāju jomā

1. Eiropas Pusvadītāju padome konsultē Komisiju par jautājumiem attiecībā uz starptautisko sadarbību saistībā ar pusvadītājiem. Šajā nolūkā Eiropas Pusvadītāju padome periodiski apspriež šādus jautājumus:
 - a) tas, cik lielā mērā Savienības starptautiskā sadarbība pusvadītāju jomā, arī stratēģiskās partnerības pusvadītāju jomā, palīdz:
 - uzlabot Savienības neaizstājamību, noturību un uzplauksmi,
 - uzlabot sadarbību pusvadītāju vērtības ķēdē starp Savienību un starptautiskajiem partneriem, arī pētniecības un inovācijas jomā,
 - risināt zināšanu un prasmju nepietiekamības un neatbilstības problēmu, piesaistot, mobilizējot un noturot Savienībai jaunus talantus;
 - b) saskaņotība un potenciālās sinerģijas starp dalībvalstu divpusējo sadarbību ar attiecīgiem starptautiskajiem partneriem un darbībām Savienības starptautiskās sadarbības pusvadītāju jomā kontekstā, ietverot stratēģiskās partnerības pusvadītāju jomā;
 - c) tas, kuriem starptautiskajiem partneriem būtu jāpiešķir prioritāte stratēģisko partnerību noslēgšanai pusvadītāju jomā, ņemot vērā šādus kritērijus:
 - potenciālais ieguldījums piegādes drošībā, neaizstājamībā, noturībā un uzplauksmē, ņemot vērā partnera potenciālās spējas saistībā ar pusvadītājiem, diversifikācijas iespējām un atkarībām;
 - tas, vai partnera tiesiskais regulējums nodrošina vidiskās ietekmes monitoringu un minimalizēšanu, sociāli atbildīgas prakses piemērošanu, pārredzamas darījumdarbības prakses izmantošanu un nelabvēlīgas ietekmes uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību un tiesiskumu novēršanu;
 - un tas, vai pastāv sadarbības nolīgumi starp trešo valsti vai teritoriju un Savienību un attiecībā uz jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības ekonomikām – *Global Gateway*⁷² investīciju projektu īstenošanas potenciāls;
 - tas, vai partnera tiesiskais regulējums vai attiecīgais piemērojamais satvars paredz tādas tehnoloģiju eksporta kontroles piemērošanu, kas varētu ierobežot piekļuvi precēm un tehnoloģijām, kuras vajadzīgas preču projektēšanai, izstrādei, ražošanai vai izmantošanai ES, vai ES projektētu, izstrādātu vai ražotu preču un tehnoloģiju eksportu.
2. Komisija nodrošina un atbalsta Eiropas Pusvadītāju padomes sadarbību ar citiem attiecīgiem koordinācijas forumiem, tai skaitā tiem, kas izveidoti *Global Gateway*⁷³ ietvaros.
3. Dalībvalstis nodrošina saskaņotību starp savu divpusējo sadarbību ar starptautiskajiem partneriem un Savienības starptautisko sadarbību pusvadītāju jomā, ietverot nesaistošas stratēģiskās partnerības. Tās arī atbalsta Komisiju to sadarbības

⁷² Eiropas Komisija: Starptautisko partnerību ģenerāldirektorāts, “The Global Gateway strategy”, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2841/5607451>.

⁷³ Eiropas Komisija: Starptautisko partnerību ģenerāldirektorāts, “The Global Gateway strategy”, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2841/5607451>.

pasākumu īstenošanā, kuri paredzēti Savienības starptautiskajā sadarbībā pusvadītāju jomā, ietverot stratēģiskās partnerības pusvadītāju jomā.

2. IEDAĻA

VALSTU KOMPETENTĀS IESTĀDES

48. pants

Valstu kompetento iestāžu un valstu vienoto kontaktpunktu izraudzīšanās

1. Katra dalībvalsts izraugās vienu vai vairākas valsts kompetentās iestādes, lai nodrošinātu šīs regulas piemērošanu un īstenošanu valsts līmenī.
2. Ja dalībvalsts izraugās vairāk nekā vienu valsts kompetento iestādi, tā skaidri nosaka katras attiecīgās iestādes pienākumus un nodrošina, ka tās efektīvi un rezultatīvi sadarbojas, lai pildītu uzdevumus saskaņā ar šo regulu, tai skaitā attiecībā uz 3. punktā minētā valsts vienotā kontaktpunkta izraudzīšanos un darbībām.
3. Katra dalībvalsts izraugās vienu valsts vienoto kontaktpunktu, kas pilda koordinācijas funkciju, lai nodrošinātu pārrobežu sadarbību ar citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, Komisiju un Eiropas Pusvadītāju padomi. Ja dalībvalsts izraugās tikai vienu valsts kompetento iestādi, minētā valsts kompetentā iestāde ir arī valsts vienotais kontaktpunkts.
4. Katra dalībvalsts paziņo Komisijai par valsts kompetentās iestādes vai vairāk nekā vienas valsts kompetentās iestādes un valsts vienotā kontaktpunkta izraudzīšanos, tai skaitā par precīziem to uzdevumiem un pienākumiem saskaņā ar šo regulu, to kontaktinformāciju un jebkādam turpmākām izmaiņām tajā. Valsts vienotais kontaktpunkts norāda Komisijai funkcionālo pastkasti.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu kompetentās iestādes, tai skaitā izraudzītais valsts vienotais kontaktpunkts, savas pilnvaras īsteno objektīvi, pārredzami un savlaicīgi un ka tām ir pilnvaras un atbilstoši tehniskie, finanšu un cilvēkresursi, kas vajadzīgi, lai tās varētu pildīt savus uzdevumus saskaņā ar šo regulu.
6. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu kompetentās iestādes vajadzības gadījumā un saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem apspriežas un sadarbojas ar citām attiecīgajām valsts iestādēm, kā arī ar attiecīgajām ieinteresētajām personām.

Komisija veicina pieredzes apmaiņu starp valstu kompetentajām iestādēm.

3. IEDAĻA

RŪPNIECĪBAS ALIANSE

49. pants

Pusvadītāju rūpniecības alianse

1. Ar šo izveido Pusvadītāju rūpniecības aliansi ("alianse").

2. Alianse apvieno attiecīgās ieinteresētās personas, lai palīdzētu Komisijai un dalībvalstīm jautājumos, kas attiecas uz Savienības pusvadītāju nozari, tai skaitā šādos jautājumos:
 - f) pašreizējās tirgus un industrijas tendences,
 - g) Savienības pusvadītāju projektēšanas spējas un ražošanas jauda,
 - h) jaunās pusvadītāju tehnoloģijas un to ietekme,
 - i) Savienības rūpniecības stipro un vājo pušu apzināšana un ieteikumi par to, kā novērst vājās puses un izmantot stiprās puses,
 - j) stratēģijas, kā paātrināt inovāciju ieviešanu ražošanā,
 - k) ģeopolitiskās norises, kas ietekmē industriju,
 - l) Savienības globālās konkurētspējas uzlabošana,
 - m) ieguldījums pieprasījuma akseleratoru darbībā,
 - n) ieguldījums pieprasījuma foruma darbībā.
3. Alianses locekļi ir Savienības pusvadītāju vērtības ķēdes pārstāvji, tai skaitā uzņēmumi, jaunuzņēmumi, pētniecības un tehnoloģiju organizācijas un lietotāju nozares, kas atbilst šādiem kritērijiem:
 - a) ir apliecinājuši pieredzi, zināšanas un spējas pusvadītāju jomā;
 - b) veicina vai ir apņēmušies veicināt pusvadītāju piegādes drošību Savienībā;
 - c) tiem ir relevanta klātbūtne Eiropas tirgū vai tie ir apņēmušies veidot šādu klātbūtni Savienībā.
4. Komisija alianses locekļus ieceļ saskaņā ar 4. punktā noteiktajiem kritērijiem.
5. Komisijas pārstāvis ir alianses priekšsēdētājs.
6. Alianse vismaz reizi gadā rīko kopsapulci. Tā pēc alianses priekšsēdētāja vai jebkura koordinācijas komitejas locekļa pieprasījuma var rīkot ārkārtas sanāksmes, ja šādu sanāksmi apstiprina priekšsēdētājs.
7. Priekšsēdētājs sasauc sanāksmes un sagatavo darba kārtību saskaņā ar alianses reglamentu un uzdevumiem, kas tai noteikti šajā regulā.
8. Komisija aliansē izveido koordinācijas komiteju. Koordinācijas komiteja vismaz reizi gadā iesaistās stratēģiskā dialogā ar Eiropas Pusvadītāju padomi, kā noteikts 44. pantā.
9. Alianses priekšsēdētājs vai koordinācijas komiteja ar priekšsēdētāja apstiprinājumu konkrētu jautājumu izskatīšanai var izveidot pastāvīgas vai pagaidu darba grupas.

VI nodaļa

Konfidencialitāte un sodi

50. pants

Konfidenciālas informācijas apstrāde

1. Informāciju, kas iegūta, īstenojot šo regulu, izmanto tikai šīs regulas nolūkos, un to aizsargā attiecīgie Savienības un valstu tiesību akti.
2. Nekonfidenciālu informāciju, kas savākta saskaņā ar šo regulu, nosūta valstu statistikas iestādēm un *Eurostat* statistikas apkopošanas vajadzībām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/3018.
3. Uz informāciju, kas iegūta, ievērojot 14., 33., 35., 38., 41. un 46. pantu, attiecas dienesta noslēpums, un to aizsargā noteikumi, ko piemēro Savienības iestādēm, un attiecīgie valsts tiesību akti, tai skaitā, iedarbinot noteikumus, kas piemērojami minēto noteikumu pārkāpšanas gadījumā.
4. Komisija un valstu kompetentās iestādes, to amatpersonas, darbinieki un citas personas, kas strādā šo iestāžu uzraudzībā, nodrošina savu uzdevumu veikšanas gaitā iegūtās informācijas un datu konfidencialitāti tā, lai aizsargātu it īpaši intelektuālā īpašuma tiesības un komerciāli sensitīvu informāciju vai komercnoslēpumus. Šis pienākums attiecas uz visiem dalībvalstu pārstāvjiem, novērotājiem, ekspertiem un citiem dalībniekiem, kas apmeklē Eiropas Pusvadītāju padomes sanāksmes saskaņā ar 44. pantu, un Pusvadītāju komitejas locekļiem saskaņā ar 56. panta 1. punktu.
5. Komisija nodrošina standartizētus un drošus līdzekļus saskaņā ar šo regulu iegūtās informācijas vākšanai, apstrādei un glabāšanai.
6. Komisija un dalībvalstis vajadzības gadījumā var apmainīties ar informāciju, kas iegūta, ievērojot 35., 38. un 39. pantu, tikai agregētā veidā, kurš neļauj izpaust nekādus secinājumus par konkrēta uzņēmuma situāciju kādā dalībvalstī, ar to trešo valstu kompetentajām iestādēm, ar kurām tās ir vienojušās par divpusējiem vai daudzpusējiem konfidencialitātes pasākumiem, lai nodrošinātu pienācīgu konfidencialitātes līmeni. Pirms Komisija vai dalībvalstis iesaistās jebkādā informācijas apmaiņā, tās par kopīgojamo informāciju un attiecīgajiem konfidencialitātes pasākumiem paziņo Eiropas Pusvadītāju padomei.

Apmainoties ar informāciju ar trešo valstu kompetentajām iestādēm, Komisija izraugās un izmanto vienotu kontaktpunktu Savienībā, lai veicinātu šādas informācijas vai datu konfidenciālu pārsūtīšanu, ievērojot attiecīgas Komisijas procedūras.
7. Komisija pēc vajadzības var pieņemt īstenošanas aktus, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta informācijas vākšanā, lai precizētu praktisko kārtību konfidenciālas informācijas apstrādei saistībā ar informācijas apmaiņu saskaņā ar šo regulu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 56. panta 2. punktā.

51. pants
Sodi

1. Ja tā uzskata, ka tas ir nepieciešams un samērīgi, Komisija var pieņemt lēmumu:
 - a) uzlikt naudas sodus, ja uzņēmums tīši vai rupjas nolaidības dēļ sniedz nepareizu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju, atbildot uz pieprasījumu, kas iesniegts, ievērojot 38. vai 41. pantu, vai informāciju nesniedz noteiktajā termiņā;
 - b) uzlikt naudas sodu, ja uzņēmums tīši vai rupjas nolaidības dēļ nepilda pienākumu informēt Komisiju par trešās valsts noteiktu pienākumu, ievērojot 38. panta 8. punktu, 41. panta 7. punktu un 42. panta 3. punktu;
 - c) uzlikt periodiskus soda maksājumus, ja uzņēmums tīši vai rupjas nolaidības dēļ nepilda pienākumu prioritizēt krīzes sakarā būtisku produktu ražošanai, ievērojot 42. pantu.
2. Pirms pieņemt lēmumu, ievērojot šā panta 1. punktu, Komisija uzņēmumiem dod iespēju tikt uzklausiem saskaņā ar 54. pantu. Lai noteiktu, vai naudas sodi vai periodiskie soda maksājumi ir uzskatāmi par nepieciešamiem un samērīgiem, tā ņem vērā visu pienācīgi pamatoto informāciju, ko darījuši zināmu šādi uzņēmumi.
3. Naudas sodi, ko piemēro 1. punkta a) apakšpunktā minētajos gadījumos, nepārsniedz 300 000 EUR.

Naudas sodi, ko piemēro 1. punkta b) apakšpunktā minētajos gadījumos, nepārsniedz 150 000 EUR.

Ja attiecīgais uzņēmums ir MVU, piemērotie naudas sodi nepārsniedz 50 000 EUR.
4. Periodiskie soda maksājumi, ko piemēro 1. punkta c) apakšpunktā minētajā gadījumā, nepārsniedz 1,5 % no pašreizējā dienas apgrozījuma par katru darba dienu, kurā nav izpildīts 43. pantā minētais pienākums, aprēķinot no dienas, kas noteikta lēmumā, ar kuru tika izdots prioritārais pasūtījums.

Ja attiecīgais uzņēmums ir MVU, uzliktie periodiskie soda maksājumi nepārsniedz 0,5 % no pašreizējā dienas apgrozījuma.
5. Nosakot naudas soda vai periodiskā soda maksājuma apmēru, Komisija ņem vērā pārkāpuma veidu, smagumu un ilgumu, tai skaitā gadījumos, kad netiek pildīts 43. pantā noteiktais pienākums pieņemt prioritāru pasūtījumu un to prioritizēt, un to, vai uzņēmums prioritāro pasūtījumu ir izpildījis daļēji, un pienācīgi ievēro samērīguma un piemērotības principus.
6. Ja uzņēmums ir izpildījis pienākumus, kuru izpildes panākšanas nolūkā tika noteikts periodiskais soda maksājums, Komisija var noteikt periodiskā soda maksājuma galīgo summu, kas ir mazāka par summu, kāda izriet no sākotnējā lēmuma.
7. Tiesai ir neierobežota jurisdikcija pārskatīt lēmumus, ar kuriem Komisija ir noteikusi naudas sodu vai periodisku soda maksājumu. Tā uzlikto naudas sodu vai periodisko maksājumu var atcelt, samazināt vai palielināt.

52. pants
Noilguma termiņš sodu uzlikšanai

1. Uz pilnvarām, kas Komisijai piešķirtas ar 51. pantu, attiecas šādi noilguma termiņi:
 - a) divi gadi, ja ir pārkāpti noteikumi par informācijas pieprasījumiem, ievērojot 38. un 41. pantu;
 - b) divi gadi, ja ir pārkāpti noteikumi par informācijas sniegšanas pienākumu, ievērojot 38. panta 8. punktu, 41. pant 7. punktu un 42. panta 3. punktu;
 - c) trīs gadi, ja ir pārkāpti noteikumi par pienākumu prioritizēt krīzes sakarā būtisku produktu ražošanu saskaņā ar 42. pantu.
2. Šā panta 1. punktā minētos noilguma termiņus skaita no dienas, kad izdarīts pārkāpums. Turpinātu vai atkārtotu pārkāpumu gadījumā noilguma termiņus sāk skaitīt no dienas, kurā tika izdarīts pēdējais pārkāpums.
3. Visas darbības, ko Komisija vai dalībvalstu kompetentās iestādes veic, lai nodrošinātu šīs regulas izpildi, pārtrauc noilguma termiņu.
4. Noilguma termiņa pārtraukšana attiecas uz visām pusēm, kuras tiek sauktas pie atbildības par dalību pārkāpumā.
5. Pēc katra pārtraukuma noilguma termiņu sāk skaitīt no jauna. Tomēr noilguma termiņš beidzas vēlākais dienā, kad ir pagājis laiks, kas ir vienāds ar noilguma termiņu vai divreiz pārsniedz to, ja Komisija nav uzlikusi naudas sodu vai periodisku soda maksājumu. Minēto termiņu pagarina par laiku, kurā noilguma termiņš ir apturēts, jo Komisijas lēmums ir tiesvedības priekšmets Tiesā.

53. pants
Noilguma termiņš sodu izpildes panākšanai

1. Komisijas pilnvarām panākt, ka tiek izpildīti lēmumi, kas pieņemti, ievērojot 51. pantu, piemēro trīs gadu noilguma termiņu.
2. Laiku sāk skaitīt dienā, kad lēmums kļūst galīgs.
3. Noilguma termiņu naudas sodu un periodisko soda maksājumu izpildes panākšanai pārtrauc:
 - a) paziņojot par lēmumu, ar ko maina naudas soda vai periodiska soda maksājuma sākotnējo summu vai noraida izmaiņu pieteikumu;
 - b) ar jebkādu Komisijas rīcību vai pēc Komisijas pieprasījuma dalībvalsts veiktu rīcību, kuras mērķis ir panākt naudas soda vai periodiska soda maksājuma apmaksu.
4. Pēc ikviena pārtraukuma noilguma periodu sāk skaitīt no jauna.
5. Noilguma termiņu naudas sodu un periodisko soda maksājumu izpildes panākšanai aptur uz laiku:
 - a) kurš atvēlēts samaksai;
 - b) kamēr maksājuma izpildes panākšana ir apturēta ar Tiesas lēmumu.

54. pants

Tiesības tikt uzklautam pirms sodu uzlikšanas

1. Pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 51. pantu Komisija attiecīgajam uzņēmumam dod iespēju tikt uzklautam par:
 - a) Komisijas sākotnējiem konstatējumiem, tai skaitā visiem jautājumiem, pret kuriem Komisija ir izteikusi iebildumus;
 - b) pasākumiem, kas Komisijas ieskatā būtu veicami, ņemot vērā a) apakšpunktā minētos sākotnējos konstatējumus.
2. Attiecīgie uzņēmumi par Komisijas sākotnējiem konstatējumiem var iesniegt apsvērumus, ievērojot 1. punkta a) apakšpunktu, termiņā, ko Komisija nosaka sākotnējos konstatējumos un kas nedrīkst būt īsāks par 14 dienām.
3. Komisija savus lēmumus pamato tikai ar iebildumiem, par kuriem attiecīgie uzņēmumi ir varējuši izteikt piezīmes.
4. Visos procesos pilnībā ievēro attiecīgā uzņēmuma tiesības uz aizstāvību. Attiecīgajam uzņēmumam ir tiesības piekļūt Komisijas lietas materiāliem saskaņā ar noteikumiem par informācijas izpaušanu, par kuru panākta vienošanās, ievērojot uzņēmumu likumīgās intereses aizsargāt savus komercnoslēpumus. Tiesības piekļūt lietas materiāliem neattiecas uz Komisijas vai dalībvalstu iestāžu konfidencialo informāciju un iekšējiem dokumentiem. Konkrētāk, piekļuves tiesības neattiecas uz Komisijas un dalībvalstu iestāžu korespondenci. Nekas šajā punktā neliedz Komisijai izpaust un izmantot informāciju, kas ir nepieciešama, lai pierādītu pārkāpumu.

VII NODAĻA

Pilnvaru deleģēšana un komiteju procedūra

55. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 12. un 17. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no [PB: ieraksta spēkā stāšanās dienu].
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 12. un 17. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 12. pantu vai 17. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

56. pants
Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja ("Pusvadītāju komiteja"). Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu saistībā ar tās 5. pantu.

VIII NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

57. pants
Izvērtēšana un pārskatīšana

1. Līdz [PB: ierakstīt datumu četrus gadus pēc spēkā stāšanās dienas] un pēc tam reizi četros gados Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas izvērtēšanu un pārskatīšanu. Ziņojumus publisko.
2. Šīs regulas izvērtēšanas un pārskatīšanas nolūkos Eiropas Pusvadītāju padome, dalībvalstis un valstu kompetentās iestādes pēc Komisijas pieprasījuma sniedz tai informāciju.
3. Veicot šīs regulas izvērtēšanu un pārskatīšanu, Komisija ņem vērā Eiropas Pusvadītāju padomes, Eiropas Parlamenta, Padomes un citu attiecīgo struktūru vai avotu nostājas un konstatējumus.

58. pants
Atcelšana

1. Regulu (ES) 2023/1781 atceļ. 2. Atsauces uz Regulu (ES) 2023/1781 uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu VII pielikumā.

59. pants
Pārejas noteikumi

1. Regulu (ES) 2023/1781 turpina piemērot integrētajām ražotnēm un ES atvērtajām fabrikām, kas minētas attiecīgi minētās regulas 13. un 14. pantā un kam šāds statuss piešķirts saskaņā ar minētās regulas 15. panta 3. punktu, uz statusa darbības laiku vai uz laikposmu, kas piemērojams saskaņā ar minētās regulas 15. panta 8. punkta otro teikumu.

60. pants
Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA FINANŠU UN DIGITĀLAIS PĀRSKATS

1.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS	3
1.1.	Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums	3
1.2.	Attiecīgā politikas joma	3
1.3.	Mērķi	3
1.3.1.	Vispārīgie mērķi	3
1.3.2.	Konkrētie mērķi	3
1.3.3.	Paredzamie rezultāti un ietekme	3
1.3.4.	Snieguma rādītāji	3
1.4.	Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:	4
1.5.	Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums	4
1.5.1.	Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tai skaitā sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks	4
1.5.2.	ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “ES iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.	4
1.5.3.	Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas	4
1.5.4.	Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem	5
1.5.5.	Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums	5
1.6.	Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums	6
1.7.	Plānotās budžeta izpildes metodes	6
2.	PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI	8
2.1.	Pārraudzības un ziņošanas noteikumi	8
2.2.	Pārvaldības un kontroles sistēma	8
2.2.1.	Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums	8
2.2.2.	Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu	8
2.2.3.	Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)	8
2.3.	Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi	9
3.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME	10
3.1.	Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas	10

3.2.	Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām	12
3.2.1.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām.....	12
3.2.1.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta	12
3.2.1.2.	Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	17
3.2.2.	Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām.....	22
3.2.3.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām	24
3.2.3.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta	24
3.2.3.2.	Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	24
3.2.3.3.	Kopējās apropriācijas	24
3.2.4.	Aplēstās cilvēkresursu vajadzības.....	25
3.2.4.1.	Finansētas no apstiprinātā budžeta.....	25
3.2.4.2.	Finansētas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	26
3.2.4.3.	Kopējās cilvēkresursu vajadzības	26
3.2.5.	Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām.....	28
3.2.6.	Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu.....	28
3.2.7.	Trešo personu iemaksas	28
3.3.	Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem	29
4.	DIGITĀLĀ DIMENSIJA.....	29
4.1.	Digitālās vajadzības	30
4.2.	Dati.....	30
4.3.	Digitālie risinājumi.....	31
4.4.	Sadarbspējas novērtējums	31
4.5.	Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi	32

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par pasākumu sistēmu Eiropas pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai un ar ko atceļ Regulu (ES) 2023/1781 (Mikroshēmu akts 2.0)

1.2. Attiecīgā politikas joma

Jauns plāns ilgtspējīgai Eiropas labklājībai un konkurētspējai

1.3. Mērķi

1.3.1. Vispārīgie mērķi

Mikroshēmu aktam 2.0 ir divi vispārīgie mērķi, kas norādīti paskaidrojuma rakstā:

1. Palielināt Eiropas pusvadītāju vērtības ķēdes konkurētspēju, lai uzlabotu tās tehnoloģisko suverenitāti un noturību, paātrinot pētniecības un inovācijas rūpniecisko ieviešanu, nodrošinot piegādes drošību un samazinot stratēģiskās atkarības vismodernāko un nobriedušo pusvadītāju tehnoloģiju jomā.

2. Uzlabot krīzsagatavotību, lai nodrošinātu ES piegādes drošību, palielinot Eiropas pusvadītāju piegādes ķēdes noturību un aizsargājot ES ekonomisko drošību.

1.3.2. Konkrētie mērķi

Konkrētais mērķis Nr. 1

Uzlabot ES pusvadītāju nozares jaudu, piegādes drošību un konkurētspēju visā vērtības ķēdē, arī attiecībā uz vismodernākajām MI mikroshēmām.

Konkrētais mērķis Nr. 2

Attīstīt spēcīgu lietotāju tirgu būtiskās rūpniecības nozarēs.

Konkrētais mērķis Nr. 3

Palielināt informācijas analītikas spējas krīzsagatavotībai un reaģēšanai krīzes situācijās.

1.3.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

Savienības pusvadītāju nozarei būtu jāgūst labums no atbalsta plaša mēroga tehnoloģisko spēju veidošanai vismodernāko un nākamās paaudzes pusvadītāju tehnoloģiju jomā, kas stiprinās ES progresīvās projektēšanas, sistēmu integrācijas un mikroshēmu ražošanas spējas. Nozarei būtu jāgūst labums arī no stratēģiskiem projektiem projektēšanas un ražošanas jomā. Pusvadītāju ražotnes gūs labumu no efektīvākiem atļauju piešķiršanas procesiem.

Savienības pusvadītāju lietotājiem visās nozarēs būtu jāgūst labums no lielākas pusvadītāju piegādes drošības bez traucējumiem un no centieniem veicināt ciešākas attiecības ar pusvadītāju nozari. Turklāt kritiski svarīgajām nozarēm būtu jāgūst labums no uzlabotas pusvadītāju piegādes drošības.

Tādu produktu galalietotājiem, kuros izmantoti pusvadītāji, būtu jāgūst labums no lielākas piegādes drošības un pievilcīgākām tirgus cenām.

Uzlabosies Eiropas pusvadītāju ekosistēmas konkurētspēja.

1.3.4. *Snieguma rādītāji*

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzī progresam un sasniegumiem.

Snieguma rādītāji galvenokārt attiecas uz iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai 2.0”. III pielikumā ir sniegtas pirmās izmērāmo rādītāju versijas, lai uzraudzītu iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” īstenošanu un ziņotu par tās progresu vispārīgo mērķu sasniegšanā:

- 1) kopējais ar pusvadītājiem saistīto ārvalstu tiešo investīciju pieplūdums ES;
- 2) prasmīgs darbaspēks pusvadītāju un fotonikas jomā, arī darbaspēks, kas apmācīts/pār kvalificēts, izmantojot valstu mikroshēmu kompetences centru iniciatīvas;
- 3) publiskais atbalsts jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem;
- 4) augošo uzņēmumu finansējums ar privātā kapitāla un iespējkapitāla starpniecību.

1.4. **Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:**

☒ jaunu darbību

☐ jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību⁷⁴

☒ esošas darbības pagarināšanu

☐ vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.5. **Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums**

1.5.1. *Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tai skaitā sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks*

Regulai jābūt pilnībā piemērojamai drīz pēc tās pieņemšanas, t. i., nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Regulas pamatā ir noteikumi, kas pašlaik ir spēkā saskaņā ar ES Regulu 2023/1781 (Mikroshēmu akts).

1.5.2. *ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “ES iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

Mērķus stiprināt ES pusvadītāju projektēšanas un ražošanas jaudu un uzlabot krīzsagatavotību var efektīvāk sasniegt Savienības līmenī, jo problēmu mērogs un

⁷⁴

Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

sistēmiskais raksturs pārsniedz atsevišķu dalībvalstu spēju rīkoties vienām pašām. Koordinējot investīcijas liela mēroga ražotnēs, koplietošanas pētniecības un izstrādes infrastruktūrā un pārrobežu agrīnās brīdināšanas un uzraudzības sistēmās, rodas ievērojami apjomradīti ietaupījumi, kas nozīmē, ka ES līmeņa rīcība var apvienot resursus, samazināt dublēšanos un sasniegt rezultātus efektīvāk nekā sadrumstaloti valstu centieni. Tādi pasākumi kā ražošanas jaudu kāpināšana, atļauju piešķiršanas paātrināšana, prioritārie pasūtījumi un kopīgs iepirkums ir paredzēti tam, lai nodrošinātu saskaņotu reaģēšanu uz turpmākām krīzēm.

Vienots satvars sniedz arī skaidrus ieguvumus, jo tas atšķirīgus valstu stimulus, krīzes reaģēšanas protokolus un ziņošanu aizstāj ar kopīgām pieejām, kas nodrošina saskaņotību, samazina administratīvo slogu un novērš subsidēšanas sacensību vai nekonsekventas regulatīvās prasības. Iekšējā tirgus darbība tiek uzlabota, jo koordinēta ES rīcība līdz minimumam samazina izkropļojumus, nodrošina godīgu konkurenci pusvadītāju projektu piesaistē, veicina kritiski svarīgu izejresursu un mikroshēmu netraucētu apriti un stiprina tādu pārrobežu piegādes ķēžu noturību, kuras ir atkarīgas no netraucētas integrācijas starp dalībvalstīm.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

No pašreizējā Mikroshēmu akta izvērtējuma⁷⁵ izriet vairākas atziņas. Pirmkārt, lai inovāciju pārvērstu rūpnieciskajā jaudā, ir vajadzīgi politikas mehānismi, kas skaidri sasaista izmēģinājuma līniju infrastruktūru un investīcijas ražošanā. Lai gan ar Mikroshēmu aktu tika sekmīgi izveidoti pasaules līmeņa pētniecības un validācijas kompleksi, pieredze liecina, ka tirgus mēroga ražošana automātiski neizriet tikai no tehnoloģiskajām spējām. Turpmākās iniciatīvās būtu lietderīgi sistemātiskāk iekļaut pārejas mehānismus, kas atvieglo pāreju no izmēģinājuma līnijām uz rūpniecisku ieviešanu.

Otrkārt, rūpniecības politikas instrumentos būtu jāiekļauj orientācija uz pieprasījumu. Izvērtējumā uzsvērts, ka piedāvājuma puses investīcijas vien ne vienmēr rada mērogu vai konkurētspēju, ja nav uzticamas ieviešanas tirgū. Tāpēc instrumenti, kas atbalsta ieviešanu, būtu jāpapildina ar pasākumiem, kuri palielina pieprasījumu, piemēram, iepirkuma koordināciju vai patērētāju stimuliem.

Treškārt, piekļuvei finansējumam arī turpmāk jābūt vienam no rūpniecības politikas centrālajiem elementiem. Izvērtējums liecina, ka “pirmās šāda veida iniciatīvas” satvars uzlaboja juridisko noteiktību attiecībā uz lielām investīcijām, taču ieinteresētās personas joprojām saskaras ar kavēšanos, ko rada valsts atbalsta noteikumi, ilgstošas paziņošanas procedūras un nenoteiktība projektu līmenī. Vēlīnā posma iespējkapitāla un institucionālo investīciju ierobežojumi līdzīgi ierobežo augošo uzņēmumu finansējumu. Šie faktori vājina Eiropas konkurētspēju un palēnina globāli konkurētspējīgu uzņēmumu izaugsmi.

Visbeidzot, krīzsagatavotība ir atkarīga no kvalitatīvas sistēmas līmeņa analītiskās informācijas. Izvērtējums liecina, ka efektīvai uzraudzībai ir vajadzīga aktuāla pārredzamība visā vērtības ķēdē, aptverot ne tikai fabricēšanu, bet arī materiālus, korpusēšanu, projektēšanas rīkus un lejasposma lietotājus. Turpmākajos satvaros kā prioritāti varētu noteikt uzlabotu datu vākšanu, koplietošanas datu infrastruktūru un integrētu ziņošanu, lai nodrošinātu riska savlaicīgu konstatēšanu un koordinētu reaģēšanu.

⁷⁵

Dienestu darba dokuments.

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Lai maksimāli palielinātu iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” (I pīlārs) pozitīvo ietekmi, tā turpinās balstīties uz spēcīgo zināšanu bāzi un pastiprinās sinerģijas ar darbībām, ko Savienība un dalībvalstis pašlaik atbalsta, izmantojot programmas un darbības pusvadītāju pētniecībā un inovācijā un piegādes ķēdes atsevišķu posmu attīstīšanā. To vidū it īpaši ir pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa” un programma “Digitālā Eiropa” ar mērķi nostiprināt Eiropu kā globālu dalībnieku pusvadītāju tehnoloģiju un to lietojumu jomā, līdz 2030. gadam palielinot tās globālo īpatsvaru ražošanā. Papildinot minētās darbības, iniciatīva “Mikroshēmas Eiropai 2.0” ciešāk kopdarbosies ar Pusvadītāju rūpniecības aliansi.

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums

Neskarot iznākumu sarunās par nākamo DFS, no 2028. gada paredzētās apropriācijas ir stingri indikatīvas.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums

☒ Ierobežots ilgums

- ☒ spēkā no dienas, kad pieņemts priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido pasākumu sistēmu Eiropas pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai (Mikroshēmu akts 2.0)
- ☒ finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām no 2028. līdz 2034. gadam, uz maksājumu apropriācijām no 2028. līdz 2038. gadam.

☐ Beztermiņa

- ☐ Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG. gadam,
- ☐ pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes

☒ Komisijas īstenošana tieša pārvaldība:

- ☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās
- ☐ ko veic izpildaģentūras

☐ Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

☒ Netieša pārvaldība, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

- ☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām
- ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt)
- ☐ Eiropas Investīciju bankai un Eiropas Investīciju fondam
- ☒ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām
- ☐ publisko tiesību subjektiem
- ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, ciktāl tiem ir pienācīgas finanšu garantijas
- ☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas
- ☐ struktūrām vai personām, kurām saskaņā ar LES V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā
- ☐ struktūrām, kas ir iedibinātas kādā dalībvalstī un ko reglamentē kādas dalībvalsts privāttiesības vai Savienības tiesību akti, un kas ir tādas, kurām saskaņā ar nozaru noteikumiem var uzticēt Savienības līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošanu, ciktāl šādas struktūras ir publisko tiesību subjektu vai tādu privāttiesību subjektu kontrolē, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, un ciktāl tām ir kontrolējošo subjektu sniegtas pienācīgas finanšu garantijas solidāras atbildības veidā vai līdzvērtīgas finanšu garantijas, kurām attiecībā uz katru pasākumu var tikt noteikts maksimums, kas atbilst Savienības atbalsta maksimālajai summai

Piezīmes

Izņemot a) darbības un budžetus, kas saistīti ar Mikroshēmu fondu, un b) darbības un budžetus, kas iezīmēti Eiropas Inovācijas padomes ietvaros, iniciatīva "Mikroshēmas Eiropai 2.0" arī turpmāk tiks īstenota netiešā pārvaldībā, uzdevumu īstenošanu uzticot

kopuzņēmumam “Mikroshēmas” un attiecīgā gadījumā kopuzņēmumam vai jebkurai citai līdzīgai struktūrai vai iniciatīvai, kas to aizstāj un kas izveidota ar Savienības tiesību aktiem saskaņā ar turpmāku daudzgadu finanšu shēmu. Dalībvalstis un citas iesaistītās valstis līdzfinansē netiešas darbības.

Citas daļas, piemēram, 2. un 3. pīlāra darbības, ir tiešā pārvaldībā. Tās attiecas uz uzdevumiem, kas uzticēti Komisijai, proti, uzraudzīt kopuzņēmumu “Mikroshēmas”, izskatīt pieteikumus pusvadītāju tehnoloģiju ražotnēm un lemt par tiem, atbalstīt Eiropas Pusvadītāju padomi, atbalstīt Pusvadītāju piegādes ķēdes platformu uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem un – kopā ar dalībvalstīm – uzraudzīt pusvadītāju piegādes ķēdes un attiecīgā gadījumā lemt par pasākumiem.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Šajā pārskatā ir iekļauti izdevumi par Komisijas personālu. Uz šāda veida izdevumiem attiecas standarta noteikumi. Komisija izvērtēs šā priekšlikuma iznākumus, rezultātus un ietekmi reizi četros gados pēc dienas, kad tas kļūs piemērojams.

Turklāt kā Savienības struktūra kopuzņēmums “Mikroshēmas” darbojas saskaņā ar stingriem uzraudzības noteikumiem. Uzraudzība tiek veikta, izmantojot:

- savu iekšējo revīzijas spēju un Komisijas revīzijas dienestu;
- valdes īstenotu uzraudzību. Izpilddirektors iekšēji uzraudzīs kopuzņēmuma darbību;
- kvantitatīvo un kvalitatīvo darbības rādītāju kopumu, kas tiek izveidots, lai uzraudzītu programmas īstenošanu un novērtētu tās ietekmi;
- programmas starpposma un nobeiguma novērtējumus, ko Komisijas uzraudzībā veic ārējie eksperti;
- kopuzņēmuma darba programmu un tā gada darbības pārskatu.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Ar šo regulu tiek ieviests pārskatīts politikas satvars investīciju piesaistīšanai progresīvu pusvadītāju ražošanai Savienībā un šīs ražošanas stiprināšanai, kā arī pieprasījuma stimulēšanai, un tiek ieviesti pārskatīti noteikumi koordinētai pieejai pusvadītāju deficīta uzraudzībai un sagatavotībai tam. Lielie izaicinājumi, stratēģiskie projekti, Pieprasījuma forums, pieprasījuma akseleratori un Pusvadītāju piegādes ķēdes platforma uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem ir jauni elementi, tāpat kā Eiropas pusvadītāju izcilības reģionu atzīšana.

Šie noteikumi prasa konsekvences mehānismu, lai pārrobežu līmenī piemērotu šajā regulā paredzētos pienākumus un koordinētu valstu iestāžu un Komisijas darbības ar Eiropas Pusvadītāju padomes starpniecību.

Lai varētu veikt Komisijai uzticētos uzdevumus, Komisijas dienestiem ir jānodrošina pienācīgi resursi.

Attiecībā uz citām daļām netiešā pārvaldība ir pamatota, jo kopuzņēmums “Mikroshēmas” ir publiskā un privātā sektora partnerība, kurā daļa līdzfinansējuma tiek nodrošināta ar iesaistīto valstu iemaksām un privāto dalībnieku ieguldījumiem natūrā.

Katru gadu lēmumu par ES ieguldījumu kopuzņēmumā “Mikroshēmas” pieņems, pamatojoties uz attiecīgajam gadam pieņemto ES budžetu.

Finansiālās partnerības pamatnolīgumā, kas parakstīts starp Eiropas Komisiju un kopuzņēmumu “Mikroshēmas”, būs norādīts, ka par katru gadu veicamajiem uzdevumiem Komisija maksās iemaksas pēc tam, kad ar kopuzņēmumu “Mikroshēmas” būs noslēgts nolīgums par iemaksām un kopuzņēmums būs iesniedzis attiecīgus maksājumu pieprasījumus dalībniekiem, kas nav Savienība.

Komisija nodrošinās, lai noteikumi, kas piemērojami kopuzņēmumam “Mikroshēmas”, pilnībā atbilstu Finanšu regulas prasībām. Saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 71. pantu kopuzņēmums ievēros pareizas finanšu pārvaldības principu. Kopuzņēmums “Mikroshēmas” ievēro arī kopuzņēmumam piemērojamās Finanšu paraugregulas noteikumus. Jebkādām atkāpēm no šīs Finanšu paraugregulas, kas vajadzīgas kopuzņēmuma īpašo vajadzību dēļ, ir nepieciešama Komisijas iepriekšēja piekrišana.

Uzraudzības pasākumi, tai skaitā ar Savienības pārstāvības starpniecību kopuzņēmuma “Mikroshēmas” valdē un Publisko iestāžu padomē, kā arī ziņošanas pasākumi nodrošinās, ka Komisijas dienesti var izpildīt pārskatbildības prasības gan pret Kolēģiju, gan pret budžeta lēmēj institūciju.

Kopuzņēmuma “Mikroshēmas” iekšējās kontroles sistēma balstās uz:

- tādu iekšējās kontroles standartu īstenošanu, kuri piedāvā garantijas, kas ir vismaz līdzvērtīgas Komisijas garantijām;
- procedūrām vislabāko projektu atlasei neatkarīgas izvērtēšanas rezultātā un to pārvēršanai juridiskos instrumentos;
- projektu un līgumu pārvaldību visā ikviena projekta darbības laikā;
- *ex ante* pārbaudēm attiecībā uz 100 % pieprasījumu, tostarp revīzijas sertifikātu saņemšanu un izmaksu metodikas *ex ante* sertificēšanu;
- *ex post* revīzijām attiecībā uz maksājuma pieprasījumu paraugu pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” *ex post* revīziju ietvaros;
- projekta rezultātu zinātnisko novērtēšanu.

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu

Šim priekšlikumam ir pievienots ietekmes novērtējuma ziņojums, kurā sniegta izvēlētais politikas pieejas pamatā esošā analīze. Iniciatīvas sagatavošanas pamatā bija arī sabiedriskā apspriešana, kā arī mērķorientētas apspriešanās ar nozares ieinteresētajām personām, dalībvalstīm un tirdzniecības apvienībām, kas nodrošināja attiecīgo datu, informācijas un atsauksmju vākšanu. Tomēr īstenošanas laikā joprojām var rasties neparedzētas sekas vai ietekme. Tās tiks apzinātas, izmantojot regulā izklāstītās uzraudzības procedūras, kas ļaus Komisijai tās pienācīgi un savlaicīgi risināt.

Turklāt, lai mazinātu interešu konflikta risku kopuzņēmumā “Mikroshēmas”, ir ieviesti dažādi pasākumi, it īpaši:

- standarta lēmumu pieņemšanai – vienādas balsis (viena trešdaļa) Komisijai, iesaistītajām valstīm (kopā) un privātajiem dalībniekiem (kopā) valdē; vienādas balsis (puse) Komisijai un iesaistītajām valstīm (kopā) Publisko iestāžu padomē;
- augsta līmeņa lēmumus par pasākumiem/budžeti, kas paredzēti iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai 2.0” pasākumiem (spēju veidošana nākamajās darba programmās), pieņem Publisko iestāžu padome, piedaloties tikai dalībvalstīm;
- to darba programmas daļu, kas attiecas uz spēju veidošanas pasākumiem, pieņem tikai Publisko iestāžu padome kopā ar dalībvalstīm;

- valde izvēlas izpilddirektoru, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu;
- personāla neatkarība;
- neatkarīgu ekspertu vērtējumi, pamatojoties uz publicētiem vērtēšanas kritērijiem, kā arī pārsūdzības mehānismi un pilnīgas interešu deklarācijas;
- prasība valdei pieņemt noteikumus par interešu konflikta novēršanu, izvairīšanos no tā un tā pārvaldību kopuzņēmumā saskaņā ar kopuzņēmuma finanšu noteikumiem un Civildienesta noteikumiem – attiecībā uz personālu.

Esošo ētikas un organizatorisko vērtību uzturēšana būs viens no galvenajiem kopuzņēmuma uzdevumiem, un to uzraudzīs Komisija.

Kopuzņēmuma “Mikroshēmas” izpilddirektoram kā kredītrīkotājam ir jāievieš rentabla iekšējās kontroles un pārvaldības sistēma. Kopuzņēmuma birojam ir pienākums ziņot Komisijai par pieņemto iekšējās kontroles satvaru.

Komisija uzraudzīs neatbilstības risku, izmantojot ziņošanas sistēmu, ko tā izstrādās, kā arī sekojot līdzi kopuzņēmuma “Mikroshēmas” ES līdzekļu saņēmēju *ex post* revīziju rezultātiem, kas ir daļa no *ex post* revīzijām, kuras aptver visu programmu “Apvārsnis Eiropa” un programmu “Digitālā Eiropa”.

Nepārprotami ir nepieciešams efektīvi un lietderīgi pārvaldīt budžetu, kā arī novērst krāpšanu un izšķērdēšanu. Tomēr kontroles sistēmai ir jāpanāk taisnīgs līdzsvars starp pieņemamu kļūdu īpatsvaru un nepieciešamo kontroles slogu, kā arī jāizvairās no Savienības programmu pievilcības samazināšanas.

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

Tā kā kopuzņēmumam “Mikroshēmas” piemērojamie programmas “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa” dalības noteikumi ir līdzīgi tiem, ko Komisija izmantos savās darba programmās, un tā kā labuma guvēju kopumam ir līdzīgs riska profils kā tiešā pārvaldībā esošo programmu labuma guvējiem, var sagaidīt, ka kļūdu īpatsvars būs līdzīgs tam, ko Komisija paredz programmai “Apvārsnis Eiropa” un programmai “Digitālā Eiropa”, proti, sniegs pamatotu pārliecību, ka kļūdu risks daudzgadu izdevumu periodā ik gadu ir 2–5 % robežās, un galīgais mērķis ir panākt, lai atlikušo kļūdu īpatsvars daudzgadu programmu slēgšanas brīdī būtu pēc iespējas tuvāks 2 %, kad būs ņemta vērā visu revīziju, korekciju un atgūšanas pasākumu finansiālā ietekme.

2.3. **Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi**

Komisija nodrošinās, ka kopuzņēmums “Mikroshēmas” visos pārvaldības procesa posmos piemēro procedūras krāpšanas apkarošanai.

Komisija nodrošinās, ka tiek veikti atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu, ka, īstenojot saskaņā ar šo regulu finansētās darbības, Savienības finansiālās intereses tiek aizsargātas, piemērojot preventīvus pasākumus pret krāpšanu, korupciju un jebkādam citām nelikumīgām darbībām, veicot efektīvas pārbaudes un, ja tiek atklāti pārkāpumi, atgūstot nepareizi izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā piemērojot iedarbīgus, samērīgus un atturošus sodus.

Revīzijas palāta, pamatojoties uz dokumentiem un pārbaudēm uz vietas, ir pilnvarota revidēt visus dotāciju saņēmējus, līgumslēdzējus un apakšuzņēmējus, kas ir saņēmuši Savienības līdzekļus programmas ietvaros.

Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) saskaņā ar Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96 noteiktajām procedūrām var veikt pārbaudes un inspekcijas uz vietas pie ekonomikas operatoriem, uz kuriem tieši vai netieši attiecas šāds finansējums, lai noteiktu, vai saistībā ar dotāciju nolīgumu, dotāciju lēmumu vai līgumu par Savienības finansējumu nav notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Kopuzņēmumiem būs arī jāpievienojas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgumam starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par iekšējo izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*).

Eiropas Prokuratūra var veikt izmeklēšanu saskaņā ar Padomes Regulā (ES) 2017/193923 paredzētajiem noteikumiem un procedūrām, lai izmeklētu noziedzīgus nodarījumus, kas skar Savienības finanšu intereses.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.	Dif./nedif. ⁷⁶	no EBTA valstīm ⁷⁷	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātēm ⁷⁸	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ

- Jaunveidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātēm	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ

⁷⁶ Dif. = diferencētās apropriācijas, nedif. = nediferencētās apropriācijas.

⁷⁷ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁷⁸ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātes no Rietumbalkāniem.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

3.2.1.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Nr.	2
--	------------	----------

CNECT ĢD			Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	Pēc 2034	KOPĀ DFS 2028– 2034
Darbības apropriācijas											
Budžeta pozīcija [EKF]	Saistības	(1a)	30,000		20,000		10,000		10,000		70,000
	Maksājumi	(2a)	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,000
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁷⁹											
Budžeta pozīcija		(3)									0
KOPĀ apropriācijas	Saistības	=1a+1b+ 3	30,000		20,000		10,000		10,000		70,000
CNECT ĢD apropriācijas	Maksājumi	=2a+2b+ 3	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,000
			Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	Pēc 2034	K O P Ā

⁷⁹ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

											D F S
											2 0 2 8 — 2 0 3 4
KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	30,000		20,000		10,000		10,000		7 0 , 0 0 0
	Maksājumi	(5)	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	7 0 , 0 0 0
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)									0
KOPĀ apropriācijas 2. IZDEVUMU KATEGORIJĀ daudzgadu finanšu shēmā	Saistības	=4+6	30,000		20,000		10,000		10,000		7 0 , 0 0 0
	Maksājumi	=5+6	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	7 0 , 0 0 0

											0 0 0	
			Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	Pēc 2034	KO PĀ D F S 202 8– 203 4	
KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	30,000	0,000	20,000	0,000	10,000	0,000	10,000		70,0 00	
	Maksājumi	(5)	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,0 00	
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)										
KOPĀ apropriācija s 2. IZDEVU MU KATEGORI JĀ daudzgadu finanšu shēmā	Saistības	=4+ 6	30,000	0,000	20,000	0, 000	10,000	0,000	10,000		70,0 00	
	Maksājumi	=5+ 6	18, 000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,0 00	
				Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	Pēc 2034	K O P Ā D F S

											F S 2 0 2 8 — 2 0 3 4
KOPĀ darbības apropriācijas (visas darbības izdevumu kategorijas)	Saistības	(4)	30,000	0,000	20,000	0,000	10,000	0,000	10,000	0,000	7 0 , 0 0 0
	Maksājumi	(5)	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	7 0 , 0 0 0
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem (visas darbības izdevumu kategorijas)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0 , 0 0 0
KOPĀ apropriācijas 1.–3. izdevumu kategorijā	Saistības	=4+6	30,000	0,000	20,000	0, 000	10,000	0,000	10,000		7 0 , 0 0 0

daudzgadu finanšu shēmā (atsauces summa)	Maksājumi	=5+6	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70'000
---	-----------	------	--------	-------	--------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Daudzgbadu finanšu shēmas izdevumu kategorija		4	“Administratīvie izdevumi” ⁸⁰						
<i>CNECT</i> ĢD		Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ DFS 2028– 2034
• Cilvēkresursi		1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	13,804
• Citi administratīvie izdevumi									
KOPĀ <i>CNECT</i> ĢD		1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	13,804

<i>COMP</i> ĢD		Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ DFS 2028– 2034
• Cilvēkresursi		0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	6,167
• Citi administratīvie izdevumi									
KOPĀ <i>COMP</i> ĢD	Apropriācijas	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	6,167

KOPĀ apropriācijas daudzgbadu finanšu shēmas 4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Saistību summa = maksājumu summa)	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

⁸⁰

Nepieciešamās apropriācijas būtu jānosaka, izmantojot gada vidējo izmaksu rādītājus, kas pieejami attiecīgajā vietnes *BUDGpedia* lapā.

		Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	Pēc 2034	KOPĀ DFS 2028–2034
KOPĀ apropriācijas 1.–4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	32,853	2,853	22,853	2,853	12,853	2,853	12,853	0,000	89,971
daudzgadu finanšu shēmā	Maksājumi	20,853	8,853	17,853	9,853	10,853	6,853	9,853	5,000	89,971

Aplēstā ietekme uz izdevumiem un personālu 2028. gadam un pēc tam ir pievienota tikai ilustratīvā nolūkā un neskar nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Finansējuma avots un Savienības finanšu saistību tvērums laikposmā pēc 2027. gada joprojām ir atkarīgs no iestāžu sarunu iznākuma par DFS 2028.–2034. gadam, un pēc tam to nosaka ikgadējā budžeta procedūrā. Sākot ar 2028. gadu, visas apropriācijas un personāla resursi ir indikatīvi.

3.2.2. *Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām (nav jāaizpilda decentralizētajām aģentūrām)*

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus			Gads 2028		Gads 2029		Gads 2030		Gads 2031		Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)						KOPĀ	
	IZNĀKUMI																	
	↓	Veids 81	Vidējā s izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izma ksas	Daudzums	Izma ksas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Kopēj ais daudz ums
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 ⁸² ...																		
— Iznākums																		
— Iznākums																		
— Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1																		
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2 ...																		
— Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 2																		
KOPSUMMAS																		

⁸¹ Iznākumi ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

⁸² Kā aprakstīts 1.3.2. punktā. “Konkrētie mērķi”.

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

3.2.3.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
4. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971
Citi administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Starpsumma – 4. IZDEVUMU KATEGORIJA	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971
Ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
Cilvēkresursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pārējie administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Starpsumma – ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971

Lai atbalstītu darbu uzraudzības un krīzes pārvaldības jomā, CNECT ĢD var noslēgt administratīvu nolīgumu ar JRC par aptuveni 2 pilnslodzes ekvivalentiem (CA), ja ir pieejami resursi un speciālās zināšanas. Šajā tiesību akta finanšu un digitālajā pārskatā nav iekļauts budžets šādam iespējamam administratīvajam nolīgumam.

Aplēstā ietekme uz izdevumiem un personālu 2028. gadam un pēc tam ir pievienota tikai ilustratīvā nolūkā un neskar nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Finansējuma avots un Savienības finanšu saistību tvērums laikposmā pēc 2027. gada joprojām ir atkarīgs no iestāžu sarunu iznākuma par DFS 2028.–2034. gadam, un pēc tam to nosaka ikgadējā budžeta procedūrā. Sākot ar 2028. gadu, visas apropriācijas un personāla resursi ir indikatīvi.

3.2.4. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

3.2.4.1. Finansētas no apstiprinātā budžeta

Aplēse izsakāma pilnslodzes ekvivalenta vienībās⁸³

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)	12	12	12	12	12	12	12
20 01 02 03 (Savienības delegācijas)	0	0	0	0	0	0	0

⁸³ Zem tabulas norādiet, cik pilnslodzes ekvivalenta vienību no tabulā norādītā skaita jūsu ģenerāldirektorātā jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai var tikt pārdalītas un kādas ir jūsu neto vajadzības.

(Netiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
(Tiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)	0	0	0	0	0	0	0
• Ārštata darbinieki (pilnslodzes ekvivalenta vienībās)							
20 02 01 (AC, END, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	5	5	5	5	5	5	5
20 02 03 (AC, AL, END un JPD Savienības delegācijās)	0	0	0	0	0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija	• galvenajā birojā	0	0	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY]	• ES delegācijās	0	0	0	0	0	0
(AC, END – netiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
(AC, END – tiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – 4. izdevumu kategorija	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – ārpus 4. izdevumu kategorijas	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ	17	17	17	17	17	17	17

Aplēstā ietekme uz izdevumiem un personālu 2028. gadam un pēc tam ir pievienota tikai ilustratīvā nolūkā un neskar nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Finansējuma avots un Savienības finanšu saistību tvērums laikposmā pēc 2027. gada joprojām ir atkarīgs no iestāžu sarunu iznākuma par DFS 2028.–2034. gadam, un pēc tam to nosaka ikgadējā budžeta procedūrā. Sākot ar 2028. gadu, visas apropriācijas un personāla resursi ir indikatīvi.

Priekšlikuma īstenošanai nepieciešamais personāls (pilnslodzes ekvivalenta vienībās):

	Tiks nodrošināts no pašlaik pieejamā Komisijas dienestu personāla	Ārkārtas papildu personāls*		
		Tiks finansēts no 4. izdevumu kategorijas vai pētniecības	Tiks finansēts no BA pozīcijas	Tiks finansēts no maksām
Štatu sarakstā ietvertās amata vietas	5	7	Neattiecas	
Ārštata darbinieki (CA, SNE, INT)	2	3		

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Dažus uzdevumus var veikt, pārceļot darbiniekus, kuri pašlaik strādā ar līdzīgiem uzdevumiem, piemēram, pārņemot uzraudzību, saziņu ar ieinteresētajām personām un ziņošanu par pētniecības un izstrādes un spēju veidošanas darbībām saskaņā ar I
-------------------------------	--

	pīlāru. Papildu uzdevumi saskaņā ar priekšlikumu būtu jāveic papildu darbiniekiem, piemēram, stratēģisko projektu definēšana un uzraudzība, arī starpposma mērķu un nodevumu uzraudzība; atbilstības pārbaudes (valsts atbalsts, iepirkums); pārrobežu koordinācija ar dalībvalstīm; lielo izaicinājumu definēšana un to īstenošanas uzraudzība; administratīvās (nefiskālās) pārraudzības koordinēšana; reģionālo investīciju plānu novērtēšana; vietējo uzņēmumu īpašumtiesību un kontroles novērtēšana; apspriešanās ar Eiropas Pusvadītāju padomi par stratēģiskajiem projektiem, ieteikumiem par mikroshēmu sagādi no vietējiem uzņēmumiem publiskajā iepirkumā, apspriešanās ar aliansi nolūkā noteikt kopīgu stratēģiju pusvadītāju tehnoloģiju jomā un konsultācijas par riskam pakļautajām nozarēm; stratēģisko partnerību izveide ar trešām valstīm; norādījumu sniegšana dalībvalstīm un līgumslēdzējām iestādēm par publisko iepirkumu; metodisku ieteikumu sniegšana par piegādes drošības riska novērtējumu veikšanu; krīzsagatavotības mācību īstenošana; pieprasījuma forumu izveide un to darbības veicināšana; kopprojektēšanas darbību atbalstīšana starp pusvadītāju ražotājiem un lejasposma rūpnieciskajiem lietotājiem; tehnisku un juridisku norādījumu sniegšana tādu sistēmu iepirkumam, kurās integrēti inovatīvi pusvadītāju projekti un risinājumi; saskaņotības nodrošināšana starp iniciatīvu 2.0 un valsts/reģionālajām stratēģijām, organizācijas uzraudzība un ziņošana Padomei/Parlamentam. Turklāt priekšlikums paredz papildu uzdevumus, kas saistīti ar Pusvadītāju piegādes ķēdes platformu uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem, piemēram: pusvadītāju piegādes ķēžu uzraudzība; analīzes un krīzsagatavotības funkcijas; informācijas pieprasījumu (<i>RFI</i>) izdošana un apstrāde un datu pārbaude un apkopošana pirmskrīzes posmā; starpnozaru koordinācija ar nozares ieinteresētajām personām. Ievērojamu daļu no iepriekš minētajiem papildu uzdevumiem var īstenot, pārceļot esošos darbiniekus.
Ārštata darbinieki	Turpat

3.2.5. Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām

Obligāti: nākamajā tabulā jāiekļauj priekšlikumā/iniciatīvā ietvertos ar digitālajām tehnoloģijām saistīto investīciju labākā aplēse.

Izņēmuma kārtā, ja tas vajadzīgs priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanai, 4. izdevumu kategorijas apropriācijas būtu jānorāda noteiktajā pozīcijā.

Apropriācijas 1.–3. izdevumu kategorijā būtu jāatspoguļo kā “Politikas IT izdevumi darbības programmām”. Šie izdevumi attiecas uz darbības budžetu, kas izmantojams, lai atkārtoti izmantotu / pirktu / izstrādātu IT platformas/instrumentus, kas ir tieši saistīti ar iniciatīvas īstenošanu, un uz saistītajām investīcijām (tādām kā licences, pētījumi, datu glabāšana utt.). Tabulā sniegtajai informācijai būtu jāatbilst 4. iedaļā “Digitālā dimensija” sniegtajai informācijai.

KOPĀ digitālās un IT apropriācijas	Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ DFS 2028– 2034
4. IZDEVUMU KATEGORIJA								
IT izdevumi (korporatīvie)	0	0	0	0	0	0	0	0
Starpsuma – 4. IZDEVUMU KATEGORIJA	0	0	0	0	0	0	0	0

Ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
IT izdevumi politikas darbības programmu atbalstam	0	0	0	0	0	0	0	0
Starpsumma – ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS	0	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.6. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- ☒ pilnībā pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā
- ☐ jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā
- ☐ jāpārskata DFS

Aplēstā ietekme uz izdevumiem un personālu 2028. gadam un pēc tam ir pievienota tikai ilustratīvā nolūkā un neskar nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Finansējuma avots un Savienības finanšu saistību tvērums laikposmā pēc 2027. gada joprojām ir atkarīgs no iestāžu sarunu iznākuma par DFS 2028.–2034. gadam, un pēc tam to nosaka ikgadējā budžeta procedūrā. Sākot ar 2028. gadu, visas apropriācijas un personāla resursi ir indikatīvi.

3.2.7. Trešo personu iemaksas

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- ☒ nav paredzēts trešo personu līdzfinansējums
- ☐ ir paredzēts trešo personu līdzfinansējums atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - ☐ pašu resursus
 - ☐ citus ieņēmumus
 - ☐ atzīmējiet, ja ieņēmumi tiek piešķirti izdevumu pozīcijām

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ⁸⁴						
		2028. gads	2029. gads	2030. gads	2031. gads	2032. gads	2033. gads	2034. gads
..... pants								

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

4. DIGITĀLĀ DIMENSIJA

Šajā iedaļā ir aplūkoti Eiropas digitālie publiskie pakalpojumi un to pārrobežu sadarbības prasības.

4.1. Digitālās vajadzības

Vispārīgs apraksts par digitālajām vajadzībām un saistītajām kategorijām (datiem, procesa digitalizāciju un automatizāciju, digitālajiem risinājumiem un/vai digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem).

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieks(-i), kurus ietekmē vai uz kuriem attiecas prasība	Vispārīgi procesi	Kategorijas
15. pants	Pieteikums Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas statusa piešķiršanai	Eiropas Komisija	Pieteikums	Dati
22. pants	Dalībvalstis izveido vienotu atļauju	Dalībvalstis	Atļauju piešķiršana	Dati Digitālais

⁸⁴ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieks(-i), kuru ietekmē vai uz kuriem attiecas prasība	Vispārīgi procesi	Kategorijas
	piešķiršanas procedūru, kuras pamatā ir vienvienīgs pieteikums un kura aptver visas atļaujas, kas vajadzīgas Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskiem projektiem.	Valstu kompetentās iestādes		risinājums Procesu digitalizācija un automatizācija
24. pants	Dalībvalstis valsts līmenī izveido vienotu piekļuves portālu vienotā atļaujas pieteikuma iesniegšanai Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskiem projektiem.	Dalībvalstis Valstu kompetentās iestādes	Atļauju piešķiršana	Procesu digitalizācija un automatizācija
33. pants	Savienības pusvadītāju nozares stratēģiskā kartēšana	Eiropas Komisija	Uzraudzība	Dati
34. pants	Pusvadītāju piegādes ķēdes platformas uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem izveide	Privātie uzņēmēji	Datu kopīga izmantošana	Digitālais risinājums Dati
35. pants	Komisija, apspriežoties ar Eiropas Pusvadītāju padomi, regulāri uzrauga pusvadītāju vērtības ķēdi, lai noteiktu faktorus, kas var traucēt, apdraudēt vai negatīvi ietekmēt pusvadītāju piegādi vai pusvadītāju tirdzniecību.	Eiropas Komisija	Uzraudzība	Dati
38. pants	Preventīva	Eiropas	Ziņošana	Dati

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieks(-i), kurus ietekmē vai uz kuriem attiecas prasība	Vispārīgi procesi	Kategorijas
	informācijas vākšana	Komisija		
41. pants	Informācijas vākšana krīzes posmā	Eiropas Komisija	Ziņošana	Dati

4.2. Dati

Vispārīgs aptverto datu apraksts

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)
Dati saistībā ar pieteikumu Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas statusa saņemšanai	15. pants	Neattiecas
Atļauju piešķiršanas pieteikumi	22. pants	Neattiecas
Dati, kas vajadzīgi Savienības pusvadītāju nozares stratēģiskai kartēšanai	33. pants	Neattiecas
Dati saistībā ar Pusvadītāju piegādes ķēdes platformu uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem	34. pants	Neattiecas
Dati, kas vajadzīgi pusvadītāju vērtības ķēdes uzraudzībai	35. pants	Neattiecas
Preventīva informācijas vākšana	38. pants	Neattiecas
Informācijas vākšana krīzes posmā	41. pants	Neattiecas

Datu plūsmas

Vispārīgs datu plūsmu apraksts

Datu veids	Atsauce(-es) uz dokumentu	Datu sniedzēji	Datu saņēmēji	Datu apmaiņas izraisītājfaktors	Biežums (attiecīgā gadījumā)
Dati saistībā ar pieteikumu Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvas	15. pants	Rūpniecība	Eiropas Komisija	Neattiecas	Neattiecas

statusa saņemšanai					
Atļauju piešķiršanas pieteikumi	22. pants	Rūpniecība	Dalībvalstis	Neattiecas	Neattiecas
Dati, kas vajadzīgi Savienības pusvadītāju nozares stratēģiskai kartēšanai	33. pants	Rūpniecība	Eiropas Komisija	Neattiecas	Neattiecas
Dati saistībā ar Pusvadītāju piegādes ķēdes platformu uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem	34. pants	Rūpniecība	Eiropas Komisija	Neattiecas	Neattiecas
Dati, kas vajadzīgi pusvadītāju vērtības ķēdes uzraudzībai	35. pants	Rūpniecība	Eiropas Komisija	Neattiecas	Neattiecas
Preventīva informācijas vākšana	38. pants	Rūpniecība	Eiropas Komisija	Pirmskrīzes posms	Neattiecas
Informācijas vākšana krīzes posmā	41. pants	Rūpniecība	Eiropas Komisija	Krīzes posms	Neattiecas

Saskanība ar Eiropas Datu stratēģiju

Skaidrojums, kādā ziņā prasības ir saskaņotas ar Eiropas Datu stratēģiju:

Šī likumdošanas iniciatīva atbilst privāti turētu datu izmantošanai, ko veic valdības iestādes (uzņēmums valdībai – *B2G*), lai nodrošinātu uz pierādījumiem balstītus politikas lēmumus. Digitālo atļauju piešķiršanas sistēmu izstrādā tā, lai nodrošinātu sadarbību un automatizētu datu apmaiņu starp kompetentajām iestādēm, publisko iestāžu rīcībā jau esošo datu un dokumentu atkalizmantošanu, augstu kiberdrošības un informācijas integritātes līmeni, kā arī pārredzamību un pārskatatbildību atļauju piešķiršanas procedūras laikā.

Saskanība ar vienreizējas iesniegšanas principu

22. pantā ir paredzēts izveidot vienotu atļauju piešķiršanas procedūru, kuras pamatā ir vienvienīgs pieteikums un kura aptver visas atļaujas, kas vajadzīgas Eiropas pusvadītāju tehnoloģiju iniciatīvām un stratēģiskiem projektiem.

4.3. Digitālie risinājumi

Attiecībā uz katru digitālo risinājumu sniedziet atsauci uz digitālās vajadzības prasībām, kas uz to attiecas, aprakstu par digitālā risinājuma noteikto funkcionalitāti, norādiet par to atbildīgo struktūru un citus attiecīgus aspektus, piemēram, atkalizmantojamību un piekļūstamību. Visbeidzot, paskaidrojiet, vai digitālajā risinājumā ir iecerēts izmantot MI tehnoloģijas.

Digitālais risinājums	Atsaucē uz prasībām	Galvenās paredzētās funkcionalitātes	Atbildīgā struktūra	Kā nodrošina piekļūstamību?	Kā ņem vērā atkalizmantojamību?	MI tehnoloģiju izmantošana
Digitālā atļauju piešķiršanas sistēma	22. pants un 24. pants	Atļauju piešķiršanas procedūras tiek veiktas, izmantojot pilnībā digitālus līdzekļus. Sistēma nodrošina vienotu lietotāja saskarni, kas ļauj mijiedarboties ar attiecīgajiem publiskajiem pakalpojumiem. Digitālā atļauju piešķiršanas sistēma nodrošina atļauju pieteikumu	Dalībvalstis Valstu kompetentās iestādes	Digitālā atļauju piešķiršanas sistēma būtu jāizstrādā tā, lai nodrošinātu lietotājdraudzīgu un piekļūstamību visiem pieteikuma iesniedzējiem, tai skaitā personām ar invaliditāti.	Digitālā atļauju piešķiršanas sistēma būtu jāizstrādā tā, lai nodrošinātu publisko iestāžu rīcībā jau esošo datu un dokumentu atkalizmantošanu.	//

Digitālā risinājums	Atsauc e uz prasīb ām	Galvenās paredzētās funkcionalitātes	Atbildīgā struktūra	Kā nodrošina pieklūstamību?	Kā ņem vērā atkalizmantojamību?	MI tehnoloģiju izmantošana
		elektronisku iesniegšanu, izsekošanu un lēmumu par tiem pieņemšanu.				
Pusvadītāju piegādes ķēdes platforma uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem	34. pants	Platformai būtu jāvāc dati no iesaistītajiem uzņēmumiem, lai palielinātu pusvadītāju piegādes ķēdes pārredzamību un noturību.	Privātie uzņēmēji	Platforma būtu jāizstrādā tā, lai nodrošinātu lietošanas ērtumu un pieklūstamību visiem pieteikuma iesniedzējiem, arī personām ar invaliditāti.		//

Digitālā atļauju piešķiršanas sistēma

Digitālā un/vai nozaru politika (attiecinīgā gadījumā)	Skaidrojums par saskanību
ES kiberdrošības satvars	Valsts digitālo atļauju piešķiršanas sistēma būtu jāizstrādā tā, lai nodrošinātu augstu datu aizsardzības, kiberdrošības un informācijas integritātes līmeni.
Eiropas darījumdarbības maki	Valsts digitālās atļauju piešķiršanas sistēmas vienotajā piekļuves punktā izmanto Eiropas darījumdarbības makus.

Pusvadītāju piegādes ķēdes platforma uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem

Digitālā un/vai nozaru politika (attiecinīgā gadījumā)	Skaidrojums par saskanību
ES kiberdrošības satvars	Pusvadītāju piegādes ķēdes platforma uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem būtu jāizstrādā tā, lai nodrošinātu augstu datu

	aizsardzības, kiberdrošības un informācijas integritātes līmeni.
--	--

4.4. Sadarbspējas novērtējums

Neattiecas

4.5. Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi

Neattiecas